

รายงานการวิจัย

การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตตามพุทธวิธีของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา
THE NETWORK ANTI-CORRUPTION BY BUDDHISM WAY
OF MONKS IN PHAYAO

มงคลชัย สมศรี

พระครูวินัยธร ลัญชัย ญาณวีโร (ทิพย์โอสถ)

นายจรูญศักดิ์ แพง

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.)
สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ประจำปีงบประมาณ 2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาปัญหาการทุจริตในคณะสงฆ์และค้นหาองค์ความรู้การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริต 2) เพื่อสร้างสังเคราะห์หลักธรรมในการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตในคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา 3) เพื่อสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตตามพุทธวิธีในคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ พื้นที่วิจัย คือ จังหวัดพะเยา โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง จำนวน 132 รูป/คน วิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา เชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก มีการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง 10 คน โดยแยกเป็นกลุ่ม ประชาชน 3 คน พระสงฆ์ 3 รูป และพระสังฆาธิการ 4 รูป

ผลการวิจัย พบว่า

การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตตามพุทธวิธีขององค์กรสงฆ์ในจังหวัดพะเยา โดยรวม ทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่น คือ ด้านหลักการทางพระพุทธศาสนาที่แก้ปัญหการทุจริต รองลงมาด้านหลักการทางพระพุทธศาสนาที่แก้ปัญหการทุจริต และด้านศึกษาปัญหาการทุจริตในคณะสงฆ์และค้นหาองค์ความรู้การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตตามลำดับ ซึ่งหากวิเคราะห์เป็นรายข้อจะได้ผลดังนี้

1) ด้านศึกษาปัญหาการทุจริตในคณะสงฆ์และพัฒนาองค์ความรู้การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตค่าเฉลี่ย = 3.48 และมีความเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.29 มาก 2) ด้านการสังเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่แก้ปัญหการทุจริต ค่าเฉลี่ย = 3.95 และมีความเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.17 มาก 3) ด้านการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตของพระสงฆ์ในจังหวัดพะเยา ค่าเฉลี่ย = 3.85 และมีความเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.26 มาก

คำสำคัญ : การสร้างเครือข่าย การป้องกันการทุจริต พุทธวิธี พระสงฆ์

ABSTRACT

This research aims to:

1) Study the problem of corruption within the Sangha and explore knowledge for building anti-corruption networks. 2) Synthesize Buddhist principles for establishing anti-corruption networks within the Sangha in Phayao Province. 3) Create an anti-corruption network among the monks in Phayao Province based on Buddhist approaches. The study employed a mixed-methods approach, combining quantitative and qualitative research. Quantitative research: The research area was Phayao Province, with purposive sampling of 132 participants. Data were analyzed using descriptive statistics. Qualitative research: In-depth interviews were conducted with 10 key informants, consisting of 3 laypeople, 3 monks, and 4 ecclesiastical administrators.

Research findings:

The establishment of anti-corruption networks according to Buddhist methods among the Sangha in Phayao Province, when considered across all three dimensions, was found to be at a high level. By dimension, the one with the highest mean score was the application of Buddhist principles in solving corruption problems, followed by the synthesis of Buddhist principles to address corruption, and finally the study of corruption issues in the Sangha and the development of knowledge for building anti-corruption networks. When analyzed by item, the results were as follows:

1) Studying corruption problems in the Sangha and developing knowledge for building anti-corruption networks: Mean = 3.48, S.D. = 0.29 (high).

2) Synthesizing Buddhist principles to address corruption: Mean = 3.95, S.D. = 0.17 (high).

3) Building anti-corruption networks among monks in Phayao Province:
Mean = 3.85, S.D. = 0.26 (high).

Keywords: Network building, Anti-corruption, Buddhist methods, Sangha

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความเมตตาจาก พระสุนทรวิชรมณี, ผศ.ดร. รองอธิการบดี
วิทยาเขตล้านนา คณะสงฆ์ ประชาชน จังหวัดพะเยา ผู้ให้ข้อมูลและสถาบันวิจัยญาณสังวร ที่ปรึกษา
โครงการที่ได้ให้คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องมาโดยตลอด จนโครงการวิจัยเล่มนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอขอบคุณผู้บริหารจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตพะเยา
ผู้ทรงคุณวุฒิให้การตรวจประเมินแบบสอบถามและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของวิจัย และ
เมตตาให้คำแนะนำและให้ข้อมูลวิจัยอันเป็นประโยชน์ ประเด็นที่สำคัญต่อการพัฒนางานวิจัยมาด้วย
ความเคารพ

สุดท้ายขอขอบคุณคณะทำงานวิจัยและผู้ประสานงานทุกท่านที่ให้การสนับสนุนการวิจัยใน
ครั้งนี้ ประสบความสำเร็จเสร็จสิ้นลุล่วงไปได้ด้วยดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	37
สารบัญแผนภูมิ	43
สารบัญรูปภาพ	30
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	2
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	2
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ	3
1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	3
2 แนวคิดทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
2.1 บทบาทการพัฒนาตามสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	4
2.2 บทบาทของพระสงฆ์ตามกฎหมายอาญา	5
2.3 บทบาทพระสงฆ์ตาม กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ	10
2.4 บทบาทสงฆ์และบทบาทเจ้าอาวาสตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์	10
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตในพระพุทธศาสนาหลักธรรมแห่งความสามัคคี	14
2.6 แนวคิดเรื่องการตรวจสอบกันระหว่างสงฆ์	14
2.7 แนวคิดการดูแลวัดตามอำนาจของไวยาวัจกร	16
2.8 ทฤษฎีเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน	17
2.9 แนวคิดเครือข่าย	20
2.10 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
2.11 กรอบแนวคิดการวิจัย	30

3	วิธีดำเนินการวิจัย	31
3.1	การวิจัย/ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	31
3.1.1	พื้นที่วิจัย	31
3.1.2	กลุ่มเป้าหมาย	31
3.1.3	การสุ่มตัวอย่าง	31
3.1.4	วิธีการสุ่มตัวอย่าง	32
3.2	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	33
3.3	การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ	34
3.4	การเก็บรวบรวมข้อมูล	34
3.5	สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล	34
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	36
4.1	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	36
4.2	ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	36
4.3	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	36
4.4	การวิเคราะห์ข้อมูล	41
4.5	การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตด้วยพุทธวิธีของพระสงฆ์ในจังหวัดพะเยา	42
5	สรุปผลอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	48
5.1	สรุปผล	48
5.2	อภิปรายผลการวิจัย	50
5.3	ข้อเสนอแนะ	51
5.3.1	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	51
5.3.2	ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ	51
5.3.3	ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยต่อไป	52
	บรรณานุกรม	53
	ภาคผนวก	56
	ประวัตินักวิจัย	64

บทที่ 1

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาการทุจริตเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในทุกองค์กรซึ่งเป็นผลกระทบต่อสังคมไทยเป็นอย่างมาก และปัญหาการทุจริตยังขยายวงกว้างไปถึงพระสงฆ์ จนเกิดข้อเสียหายในวงการสงฆ์เป็นวงกว้าง เช่น กรณีเงินทอนวัด พบว่ามีพระสงฆ์เข้าไปมีส่วนร่วมกรณีเงินทอนวัด ดังเช่นข่าว กรณีบุกจับเจ้าคุณแจ็ก เจ้าอาวาสวัดเขาทุเรียนและรองเจ้าคณะจังหวัดนครนายก ในข้อหาอมเงินวัด จำนวน 110 ล้านบาท ชาวไทยรัฐออนไลน์ (แหล่งข้อมูล<https://www.thairath.co.th> สืบค้นเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2565)

จากปัญหาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าการทุจริตในองค์กรสงฆ์เป็นปัญหาที่สร้างความเสียหายให้กับพระสงฆ์และพระพุทธศาสนาเป็นอย่างมาก ดังนั้นการทวิจยเรื่องการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตในองค์กรสงฆ์จึงเป็นแนวทางที่ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ไขและการป้องกันการทุจริตให้กับองค์กรสงฆ์

การวิจัย เรื่อง การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตขององค์กรสงฆ์ในจังหวัดพะเยานั้น คณะผู้วิจัยได้เข้าใจถึงวัฒนธรรม วิถีชีวิต ของพระสงฆ์และชุมชนในจังหวัดพะเยาเป็นอย่างดี โดยสามารถอธิบายได้ดังนี้ คือ จังหวัดพะเยา เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ขนาด เพียง 6,335 ตารางกิโลเมตร มีอำเภอ 9 อำเภอ มีจำนวนวัด 472 วัด (แหล่งข้อมูล <http://www.oic.go>. สืบค้นเมื่อวันที่ 3 กันยายน 2565)

นอกจากนี้วัฒนธรรมของคนในจังหวัดพะเยาจะให้ความสำคัญกับพระสงฆ์ พระสงฆ์จึงเป็นศูนย์รวมใจของคนในชุมชน ดังนั้นหากสังคมของพะเยาจะเข้มแข็ง วัดและพระสงฆ์จะต้องเข้มแข็งด้วยเพื่อร่วมกันพัฒนาสังคม สำหรับการทวิจย การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตขององค์กรสงฆ์ในจังหวัดพะเยานั้นถือได้ว่าเป็นการป้องกันและสร้างความตื่นตัวในการป้องกันการทุจริตที่จะเกิดขึ้นในองค์กรสงฆ์ สอดคล้องกับการพัฒนา ตามยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ประเทศไทย 4.0 และยุทธศาสตร์จังหวัด ดังนี้ กำหนดกรอบการใช้วัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาประเทศใน 3 มิติ คือ การสร้างคนดีด้วยมิติทางวัฒนธรรมการสร้างรายได้และความมั่นคงจากทุนและทรัพยากรทางวัฒนธรรม รวมทั้งการสร้างความสัมพันธ์เกียรติภูมิและภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศด้วยมิติวัฒนธรรม (<http://www.phayao.go.th/> สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2566)

การวิจัยเรื่องการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตของพระสงฆ์ในจังหวัดพะเยานี้ ผู้วิจัยได้มีประสบการณ์ในการวิจัย เรื่อง “รูปแบบการสร้างความเข้มแข็งในการต่อต้านทุจริต โดยใช้

กิจกรรมและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในจังหวัดเชียงใหม่” นอกจากนั้นศึกษา การทำวิจัย เรื่อง “กระบวนการทุจริตในวงการพระพุทธศาสนา” โดย อาทิตย์ แสงเฉวกและคณะ (2563) (วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์ 6(10), 5989-6000) ได้อธิบาย สาเหตุของการทุจริตในวงการพระพุทธศาสนา มาจากการอุปถัมภ์และความสมประโยชน์ที่ทำให้เกิดแรงจูงใจในการทุจริต คือความต้องการทางเศรษฐกิจ ตำแหน่งหน้าที่ที่เอื้อประโยชน์ และมีช่องทางโอกาส และบทความวิจัย เรื่อง “พระสงฆ์กับการพัฒนาจิตสำนึกต่อต้านการประพฤติทุจริตในสังคมไทย” โดย ไพรัช ธรรมทีโปและคณะ (2564) (วารสารบัณฑิตศึกษา18(2), 135-145) พบว่าการพัฒนาจิตสำนึกต่อต้านการทุจริต คือ การนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเพื่อสร้างความเข้มแข็งทางจิตใจ และหลักธรรมที่ใช้ได้แก่ หลักhiriและโอตตปปะ จากบทความวิจัยและการศึกษาวิจัยของผู้วิจัยเอง จึงทำให้เข้าใจว่า การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริต และเห็นว่าเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสามารถลดปัญหาการทุจริตในองค์กรสงฆ์ได้ เนื่องจากเครือข่ายจะสามารถสร้างภูมิคุ้มกันและข้อระวังให้กับพระสงฆ์ได้

ประกอบกับผู้วิจัยเป็นคนพะเยา ดังนั้นจึงมีความรู้เรื่องวัฒนธรรมประเพณีของคนพะเยาได้ดี ตลอดจนมีความคุ้นเคยกับคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยาค่อนข้างดี จึงได้รับการยอมรับจากหน่วยงานอื่น และคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา

คณะผู้วิจัย ได้สัมผัสวัฒนธรรมของคนพะเยา พบว่า พระสงฆ์และวัดเป็นพื้นฐานทางวัฒนธรรม งานวิจัยนี้ คณะผู้วิจัยมีการบูรณาการระหว่างศาสตร์ คือ รัฐศาสตร์ สังคมวิทยาและพุทธศาสตร์ เป็นต้น มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน คณะสงฆ์จังหวัดพะเยา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และป.ป.ช. ตลอดถึงท้องถิ่นในจังหวัดพะเยา เป็นต้น คณะผู้วิจัย มีประสบการณ์ในการทำงานในพื้นที่จังหวัดพะเยา เป็นอย่างดี เพราะเป็นคนในท้องถิ่น ดังนั้น โครงการวิจัยนี้ จะก่อให้เกิดประโยชน์ทางวิชาการ คณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยาและเกิดประโยชน์เชิงชุมชนและสังคม จังหวัดพะเยา ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของจังหวัดพะเยาเป็นแหล่งที่มีวัฒนธรรมอันดีงามจึงเป็นเครื่องขับเคลื่อนวัฒนธรรมของจังหวัดให้เข้มแข็งพร้อมทั้งกระตุ้นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้ และประโยชน์เชิงนโยบาย การสร้างคนดีด้วยมิติทางวัฒนธรรมการสร้างรายได้ ที่จะช่วยขับเคลื่อนสังคมและประเทศชาติให้หลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลางและความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของประชาชนในประเทศไทยต่อไป

1.2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

โครงการวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์โครงการวิจัย 3 ประการดังนี้

- 1) ศึกษาปัญหาการทุจริตในคณะสงฆ์และค้นหาองค์ความรู้การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริต

2) เพื่อสร้างสังเคราะห์หลักธรรมในการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตในคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา

3) เพื่อสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตตามพุทธวิธีในคณะพระสงฆ์ในจังหวัดพะเยา

1.3. ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตตามพุทธวิธีของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยในพื้นที่จังหวัดพะเยา โดยแยกการศึกษาดังนี้

1.3.1 พื้นที่ในการวิจัย คือ คณะสงฆ์จังหวัดพะเยา และแบ่งกลุ่มประชากรเป็น 4 ระดับ คือ

1.3.1.1 พระสงฆ์ ได้แก่ พระสงฆ์ที่ได้อาศัยในเขต จังหวัดพะเยา

1.3.1.2 พระสงฆ์ระดับเจ้าอาวาสและ ระดับเจ้าคณะตำบล ได้แก่ พระสงฆ์ที่ได้รับตำแหน่งเป็นเจ้าคณะตำบลหรือรองเจ้าคณะหรือเลขานุการ

1.3.1.3 พระสงฆ์ระดับเจ้าคณะอำเภอ ได้แก่ พระสงฆ์ในระดับเจ้าคณะอำเภอ รองเจ้าคณะอำเภอ เลขานุการ หรือที่ปรึกษา

1.3.1.4 ประชาชนที่มีส่วนในการบริหารคณะสงฆ์ เช่น ไวยาวัจกร หรือ คณะกรรมการวัด

1.3.2. ด้านเนื้อหา คณะผู้วิจัยได้ศึกษาสาเหตุการทุจริตของพระสงฆ์แนวทางแก้ปัญหาและการป้องกันการทุจริตของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา

1.3.3 ด้านประชากร ได้แก่พระสงฆ์และประชาชน

1.3.3.1 กลุ่มประชาชน ได้แก่ ประชาชนจังหวัดพะเยา

1.3.3.2 กลุ่มพระสงฆ์ ได้แก่ กลุ่มพระสงฆ์ที่อาศัยในเขตอำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

1.3.3.3 กลุ่มเจ้าอาวาสได้แก่ กลุ่มพระสงฆ์ที่ทำงานอยู่ในตำแหน่งหรือเคยทำหน้าที่ในคณะสงฆ์

คณะผู้วิจัยแยกจำนวนประชากรเป็น 3 กลุ่ม คือ ประชาชน พระสงฆ์ทั่วไป พระสงฆ์ที่มีตำแหน่งในคณะสงฆ์

1) ประชาชนทั่วไป จำนวน 42 คน

2) กลุ่มพระสงฆ์ จำนวน 42 รูป

3) กลุ่มสงฆ์ที่มีตำแหน่ง จำนวน 42 รูป

ประชากรพระสงฆ์จังหวัดพะเยา ครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง

1.4. นิยามศัพท์เฉพาะ

การสร้างเครือข่าย	หมายถึง	การสร้างความร่วมมือกันของกลุ่มคน องค์กร หน่วยงาน
การป้องกันการทุจริต	หมายถึง	กระบวนการป้องกันการทุจริต
พุทธวิธี	หมายถึง	วิธีการแก้ปัญหาตามแนวทางพระพุทธศาสนา

1.5. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ได้แนวทางการป้องกันการทุจริตของคณะสงฆ์ในอำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา
2. ทำให้ได้แนวทางการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตในอำเภอดอกคำใต้ จังหวัด
พะเยา
3. ทำให้ได้แนวทางการแก้ปัญหาการทุจริตตามแนวทางพระพุทธศาสนา

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตตามพุทธวิธีของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา” เป็นวิจัยที่มุ่งค้นหาคำตอบและความรู้และค้นหาหนทางการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริต โดยแนวคิดทฤษฎีจากทางรัฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ และพุทธศาสตร์ เพื่อใช้ประกอบการค้นหาคำตอบความรู้ และการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา

การวิจัยในครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า หลักแนวคิดทฤษฎี จากตำรา บทความ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางดำเนินการทำการวิจัย โดยสรุปแนวคิดเป็นประเด็นดังต่อไปนี้

- 2.1 บทบาทการพัฒนาตามสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
- 2.2 บทบาทของพระสงฆ์ตามกฎหมายอาญา
- 2.3 บทบาทพระสงฆ์ตาม กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ
- 2.4 บทบาทสงฆ์และบทบาทเจ้าอาวาสตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตในพระพุทธศาสนาหลักธรรมแห่งความสามัคคี
- 2.6 แนวคิดเรื่องการตรวจสอบกันระหว่างสงฆ์
- 2.7 แนวคิดการดูแลวัดตามอำนาจของไวยาวัจกร
- 2.8 ทฤษฎีเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน
- 2.9 แนวคิดเครือข่าย
- 2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.11 กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 บทบาทการพัฒนาตามสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

พระสมพาน พุทธสโร (สันวิราช). (2556). ได้กำหนดการบริหารพัฒนาวัดเป็นด้าน ๆ ดังนี้ คือ ด้านสาธารณูปการ ด้านการปกครอง ด้านการศาสนศึกษา ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ด้านการเผยแผ่ ด้านการสาธารณสงเคราะห์ โดยในที่นี้ผู้ศึกษาขอแยกเฉพาะด้านที่ตรงกับการวิจัยของคณะผู้วิจัย ดังนี้ คือ ด้านการศึกษาสงเคราะห์, ด้านการเผยแผ่ และด้านสาธารณสงเคราะห์

1. ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ได้แก่ งาน 2 ประการ คือ 1. การส่งเสริมการศึกษาโดยการตั้งโรงเรียนและศูนย์อบรมต่าง ๆ ของวัด 2. การสนับสนุนการศึกษาสงเคราะห์ เช่น การให้ทุนแก่นักเรียนที่ยากจน งานดังกล่าวสามารถแยกได้ดังนี้

1. การส่งเสริมการศึกษาโดยการตั้งโรงเรียนและศูนย์อบรมต่าง ๆ ของวัด ได้แก่
  - 1.1 การจัดตั้งศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ หรือ โรงเรียนสำหรับเด็กก่อนเกณฑ์
  - 1.2 จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ศีลธรรม
  - 1.3 จัดศูนย์ฝึกอาชีพ
  - 1.4 จัดตั้งชมรมต่าง ๆ เพื่อรวมกลุ่มดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน
2. การสนับสนุนการศึกษาสงเคราะห์ ได้แก่
  - 2.1 ส่งเสริม/สนับสนุนด้านการศึกษาให้กับโรงเรียนหรือหน่วยงานราชการต่าง ๆ
  - 2.2 ส่งเสริม/สนับสนุนประชาชนในการส่งเสริมอาชีพต่าง ๆ
  - 2.3 ส่งเสริม/สนับสนุนการศึกษาให้แก่เด็กยากไร้หรือขาดโอกาสทางการศึกษา

2. ด้านการเผยแผ่ ได้แก่ การทำหน้าที่อบรมส่งเสริมศีลธรรมของพระภิกษุสามเณร ทำกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาเนื่องในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา จัดกิจกรรมเนื่องในวันสำคัญตามประเพณี/ท้องถิ่น บุคลากรของวัดทำหน้าที่เผยแผ่พระพุทธศาสนา เผยแผ่ข้อมูลข่าวสารทางพระพุทธศาสนา ให้การเรียนรู้พระพุทธศาสนาภายในวัดและมีการจัดโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม แก่เยาวชน ประชาชนทั่วไป

3. ด้านการสาธารณสงเคราะห์ ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือประชาชน เมื่อประชาชนเกิดความลำบาก เช่น เกิดภัยธรรมชาติ โรคระบาด โดยการจัดสถานที่หรืออนุเคราะห์ เครื่องใช้ของจำเป็นเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนแก่ประชาชน ซึ่งบางกรณี อาจจัดตั้ง เครือข่าย/แนวร่วม/อาสาสมัคร/จิตอาสา เพื่อดำเนินกิจกรรมต่างและการมีส่วนร่วมของประชาชน/ส่วนราชการ

2.2 บทบาทของพระสงฆ์ตามกฎหมายมหาชน

บทบาทนี้พระสงฆ์ได้รับจากมหาชนให้จัดตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล โดยมีเนื้อความเกี่ยวกับการทำงานของหน่วยงาน ดังนี้

ระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยการตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล พ.ศ. 2546 (วัดโมลีโลกยาราชวรมหาวิหาร, ข้อมูลออนไลน์ ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์) อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 15 ตรี แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 มหาเถรสมาคมวางระเบียบมหาเถรสมาคม ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบมหาเถรสมาคมนี้ เรียกว่า “ ระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยการตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล พ.ศ. 2546 ”

ข้อ 2 ระเบียบมหาเถรสมาคมนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์ เป็นต้นไป

ข้อ 3 ในระเบียบมหาเถรสมาคมนี้ ให้ยกเลิกระเบียบมหาเถรสมาคม ให้ยกเลิกระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล พ.ศ. 2518

ให้บรรดาหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล ซึ่งได้จัดตั้งขึ้นตามระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล พ.ศ. 2518 ให้คงเป็นหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลตามระเบียบมหาเถรสมาคมนี้

ข้อที่ 4 ในระเบียบมหาเถรสมาคมนี้ “หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล” หมายถึง หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลแห่งราชอาณาจักรซึ่งมีวัดตั้งอยู่

หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสร้างสิ่งที่เป็นคุณประโยชน์แก่ประชาชนตามหัวข้ออบรม ดังนี้

1. ศีลธรรมและวัฒนธรรม
2. สุขภาพอนามัย
3. สัมมาชีพ
4. สันติสุข
5. ศึกษาสงเคราะห์
6. สาธารณสงเคราะห์
7. กตัญญูกตเวทิตาธรรม
8. สามัคคีธรรม

ข้อ 5 หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล ประกอบด้วยกรรมการ ดังต่อไปนี้

1. กรรมการโดยตำแหน่ง

ก. ประธานกรรมการ ได้แก่เจ้าอาวาสแห่งวัดที่ตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลนั้น ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ถ้ามีรองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิตรูปเดียว ให้ประธานกรรมการมอบหมายให้รองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิตรูปนั้นปฏิบัติหน้าที่แทน ถ้ามีรองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิตหลายรูป ให้ประธานกรรมการมอบหมายให้รองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิตรูปใดรูปหนึ่งปฏิบัติหน้าที่แทน ถ้าประธานกรรมการมิได้มอบหมาย ให้รองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิตเลือกกันเองขึ้นปฏิบัติหน้าที่แทนประธานกรรมการ เว้นแต่ในกรณีที่มีรองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิตรูปเดียว ให้รองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิตรูปนั้นปฏิบัติหน้าที่แทน

ข. รองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิต ได้แก่เจ้าอาวาสวัดอื่นทุกวัดในตำบลนั้น เว้นแต่ ในกรณีที่เจ้าอาวาสอื่นนั้นดำรงตำแหน่งตั้งแต่เจ้า คณะตำบลขึ้นไป ให้มอบหมายแก่ภิกษุรูปใดรูปหนึ่งในวัดของตนเป็นรองประธานกรรมการในฐานะเจ้าอาวาสด้วย ถ้าในตำบลนั้นมีวัดตั้งหน่วยอบรมเพียงวัดเดียว ให้เจ้าอาวาสเลือกพระภิกษุรูปใดรูปหนึ่งในวัดนั้นเป็นรองประธานกรรมการถ้าเจ้าคณะตำบล

ในตำบลนั้นมีได้ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดที่ตั้งหน่วยอบรมประชาชน หรืออยู่ที่วัดอื่น ให้เจ้าคณะตำบลเข้าร่วมประชุมในฐานะที่ปรึกษา

ค. รองประธานกรรมการฝ่ายคฤหัสถ์ ได้แก่ กำนันในตำบลนั้น ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในตำบลนั้น ถ้าตำบลในอยู่ในเขตเทศบาลให้มีผู้แทนเทศบาล ให้มีผู้แทนเทศบาลเป็นรองประธานฝ่ายคฤหัสถ์

ง. กรรมการ ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น กรรมการโดยตำแหน่ง ให้เจ้าคณะอำเภอเป็นผู้แจ้งให้ทราบ

2. กรรมการโดยแต่งตั้ง ได้แก่ กรรมการซึ่งที่ประชุมกรรมการโดยตำแหน่งคัดเลือกคฤหัสถ์ซึ่งเป็นทายาททายิกา ครูโรงเรียนผู้ทรงคุณวุฒิในตำบลนั้นมีจำนวนไม่ต่ำกว่าห้าคนและไม่เกินเก้าคนเสนอเจ้าคณะอำเภอเพื่อแต่งตั้ง

ให้คณะกรรมการดังกล่าวข้างต้น แต่งตั้งเลขานุการขึ้นรูปหนึ่งเพื่อทำหน้าที่เลขานุการ และถ้าเป็นการสมควรจะแต่งตั้งบรรพชิตหรือคฤหัสถ์เป็นผู้ช่วยเลขานุการ ก็ได้

ข้อ 6 กรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามความในข้อ 5 (2) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

1. ตาย
2. ลาออก
3. ดำรงตำแหน่งครบ 4 ปี

กรรมการผู้พ้นจากตำแหน่งตามความในข้อ (3) ข้างต้น อาจได้รับการแต่งตั้งอีกก็ได้

ข้อ 6 การประชุมคณะกรรมการตามความในข้อ 5 ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม

การลงมติข้อปรึกษาในที่ประชุมคณะกรรมการตามความในวรรคต้นให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาณ ถ้ามีเสียงเท่ากัน ให้ประธานที่ประชุมสั่งระงับเรื่องนั้นไว้ก่อน

การประชุมโดยปกติของคณะกรรมการดังกล่าวข้างต้น ให้คณะกรรมการกำหนดขึ้นตามความเห็นสมควร ส่วนการประชุมพิเศษจะให้มีขึ้นเป็นครั้งคราวตามความจำเป็นก็ได้

ข้อ 7 คณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล เรียกชื่อย่อว่า “คณะกรรมการอ.ป.ต.” มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. จัดการอบรมประชาชนตามวัตถุประสงค์และวิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบมหาเถรสมาคมนี้ และตามแนวการอบรมซึ่งคณะกรรมการอบรมประชาชนกลางจะได้กำหนดขึ้น โดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคม

2. ปฏิบัติการช่วยเหลือเกื้อกูลประชาชนในตำบลนั้น ตามกำลังและความสามารถ

3. แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน และฝ่ายธุรการอื่น ๆ กำหนดวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการ และเป็นการสมควรจะแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อมอบหมายให้พิจารณาหรือดำเนินการใด ๆ ก็ได้

4. จัดการดูแลรักษาทรัพย์สินของหน่วยอบรมให้เป็นไปด้วยดี

5. เสนอความเห็น หรือข้อขัดข้องต่อคณะกรรมการอำนวยการอบรม และปฏิบัติตามคำแนะนำชี้แจงของคณะกรรมการอำนวยการ หรือผู้อำนวยการอบรมแล้วแต่กรณี

6. ติดต่อประสานงาน และขอความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมือง เพื่อให้การอบรมประชาชนดำเนินไปโดยสะดวกและเรียบร้อย

7. เสนอรายการกิจการที่ได้ดำเนินการไปแล้วในรอบปีต่อคณะกรรมการอำนวยการและผู้อำนวยการอบรมตามลำดับจนถึงคณะกรรมการอำนวยการอบรมประชาชนกลาง นอกจากกรณีดังกล่าวข้างต้น ให้มีเจ้าหน้าที่จัดตั้งห้องสมุดและเกสซิทานสถานประจำตำบลอีกส่วนหนึ่ง ตามวิธีการที่จะได้กำหนดขึ้น

ข้อ 9 การประชุมอบรมประชาชนตามวัตถุประสงค์ในข้อ 4 จะดำเนินการโดยวิธีใดวิธีหนึ่งก็ได้ ตามสมควรแก่กรณี คือ

1. การอบรมทั่วไป ได้แก่ การประชุมประชาชนทั่วไปในตำบลนั้น โดยเชิญวิทยากรมาอธิบายชี้แจงแนะนำในทางวิชาการ และการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ข้อใดข้อหนึ่งของหน่วยอบรม

2. การอบรมเฉพาะกรณี ได้แก่ การประชุมประชาชนเพียงบางส่วน เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เกิดขึ้นแก่ประชาชนส่วนนั้น ๆ โดยวิธีการชี้แจงแนะนำซ่อมความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ

3. การอบรมเฉพาะบุคคล ได้แก่การจัดให้บุคคลมาพบปะสังสรรค์ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือชี้แจงแนะนำ ซ่อมความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับบุคคลนั้น การประชุมอบรมตามวิธีใน (1) โดยปกติให้มีการประชุมเดือนละ 1 ครั้ง ในกรณีจำเป็น คณะกรรมการจะงดการประชุม หรือจะจัดให้มีการประชุมพิเศษก็ได้ ส่วนการประชุมอบรมตามวิธีการใน (1) และ (3) ให้ดำเนินการตามสมควรแก่กรณีที่เกิดขึ้น

ข้อ 10 หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลอยู่ในความอำนวยการของคณะกรรมการอำนวยการและผู้อำนวยการ ตามลำดับดังนี้

1. คณะกรรมการอำนวยการอบรมประชาชนประจำอำเภอเรียกชื่อย่อว่า “คณะกรรมการ อ.ป.อ” ประกอบด้วย

ก. กรรมการเจ้าหน้าที่โดยตำแหน่ง ได้แก่เจ้าคณะอำเภอเจ้าสังกัดเป็นประธาน รองเจ้าคณะอำเภอเป็นรองประธาน และเจ้าคณะตำบลทุกตำบลในเขตอำเภอนั้นเป็นกรรมการ ในกรณีที่ไม่มีรองเจ้าคณะอำเภอ ให้เจ้าคณะอำเภอเลือกเจ้าคณะตำบลในเขตนั้นเป็นรองประธาน กรรมการ

ข. กรรมการที่ปรึกษา ได้แก่ นายอำเภอที่หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลนั้นตั้งอยู่ และเจ้าหน้าที่ประจำอำเภอนั้นมีจำนวนไม่ต่ำกว่าสามคน และไม่เกินห้าคน ตามที่นายอำเภอพิจารณาเลือกให้เข้าร่วมเป็นกรรมการที่ปรึกษา

2. คณะกรรมการอำนวยการอบรมประชาชนประจำจังหวัดเรียกชื่อย่อว่า “คณะกรรมการ อ.ป.จ.” ประกอบด้วย

ก. กรรมการเจ้าหน้าที่โดยตำแหน่ง ได้แก่ เจ้าคณะจังหวัดเจ้าสังกัตเป็นประธาน รองเจ้าคณะจังหวัดเป็นรองประธาน และเจ้าคณะอำเภอทุกอำเภอในเขตจังหวัดนั้นเป็นกรรมการ ในกรณีที่ไม่มีการตั้งเจ้าคณะจังหวัด ให้เจ้าคณะจังหวัดเลือกเจ้าคณะอำเภอในเขตจังหวัดนั้นเป็นรองประธานกรรมการ

ข. กรรมการที่ปรึกษา ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัดในเขตที่หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลนั้นตั้งอยู่ และเจ้าหน้าที่ประจำจังหวัดนั้นมีจำนวนไม่ต่ำกว่าสามคน และไม่เกินห้าคน ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาเลือกให้เข้าร่วมเป็นกรรมการที่ปรึกษา

3. เจ้าคณะภาคเจ้าสังกัต เป็นผู้อำนวยการอบรมประชาชนประจำภาคโดยตำแหน่ง

4. คณะกรรมการอบรมประชาชนกลางเรียกชื่อย่อว่า “คณะกรรมการ อ.ป.ก” ประกอบด้วย ประธานและรองประธานกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินห้ารูปตามที่มหาเถรสมาคมจะได้แต่งตั้งขึ้น กับ เจ้าคณะใหญ่ทุกหนเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง นอกจากนี้มหาเถรสมาคมจะได้เชิญผู้แทนกระทรวง ทบวง กรม ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยอบรมตามที่เห็นสมควรเข้าร่วมเป็นกรรมการ ด้วย

ให้คณะกรรมการตาม (1) (2) และ (4) แต่งตั้งเลขานุการขึ้นรูปหนึ่งเพื่อทำหน้าที่เลขานุการ ถ้าเป็นการสมควรจะแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการอีกรูปหนึ่งหรือหลายรูปก็ได้

ข้อ 11 การประชุมคณะกรรมการตามความในข้อ 10 (1) และ (2) ต้องมีคณะกรรมการเจ้าหน้าที่มาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการเจ้าหน้าที่ทั้งหมด และต้องมีกรรมการที่ปรึกษามาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งคน จึงเป็นองค์ประชุม การลงมติข้อปรึกษาในที่ประชุม คณะกรรมการดังกล่าวในวรรคต้น ให้นำความในข้อ 7 วรรค 2 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การประชุมคณะกรรมการการตามความในข้อนี้ ให้คณะกรรมการกำหนดตามควรแก่กรณี

ข้อ 12 การประชุมและการลงมติข้อปรึกษาในที่ประชุมคณะกรรมการ อ.ป.ก. ให้นำความในข้อ 7 วรรค 1 และ วรรค 2 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ 13 การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ อ.ป.ก. ซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามความในข้อ 13 (4) ให้นำความในข้อ 6 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ 14 คณะกรรมการอำนวยการและผู้อำนวยการอบรมประชาชนตามความในข้อ 10 แต่ละชั้น มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. ควบคุมและส่งเสริมการอบรมประชาชนให้เป็นไปตามระเบียบมหาเถรสมาคมนี้
2. แก้ไขข้อขัดข้องเกี่ยวกับกิจการในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลให้เป็นไปโดยชอบ
3. ตรวจสอบตราชี้แจง แนะนำเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับหน่วยอบรมประจำตำบลให้ปฏิบัติหน้าที่โดยเรียบร้อย

ข้อ 15 ในอำเภอหนึ่ง เมื่อคณะกรรมการ อ.ป.อ. มีความประสงค์ขอตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลใด ณ วัดใด ให้รายงานเสนอขออนุมัติจากคณะกรรมการ อ.ป.จ. เมื่อได้รับอนุมัติให้ตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลนั้นและเปิดดำเนินการอบรมครั้งแรกแล้วให้หน่วยอบรมนั้นรายงานโดยลำดับจนถึงคณะกรรมการ อ.ป.ก.

หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลใด มีอาณาเขตกว้างขวาง หรือมีประชาชนเป็นจำนวนมาก เพื่อสะดวกแก่ประชาชนจะจัดให้มีการอบรมเพิ่มขึ้น ณ วัดใดวัดหนึ่ง หรือสถานที่แห่งใดแห่งหนึ่งในเขตตำบลนั้นตามที่คณะกรรมการ อ.ป.ต. เห็นสมควรก็ได้

ถ้าตำบลใดที่ไม่มีวัดตั้งอยู่ เมื่อกำนัน ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ใหญ่บ้าน และกรรมการบริหารส่วนตำบล ในเขตตำบลนั้น ร้องขอต่อหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลใด คณะกรรมการ อ.ป.ต. จะจัดให้มีการอบรมเพิ่มขึ้น ณ ตำบลนั้นก็ได้อีก

ในกรณีที่คณะกรรมการ อ.ป.ต. เห็นสมควรย้ายหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลจากวัดหนึ่ง ไปยังอีกวัดหนึ่งในตำบลเดียวกัน ให้รายงานเสนอผ่านคณะกรรมการ อ.ป.อ. จนถึงคณะกรรมการ อ.ป.จ. เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ อ.ป.จ. แล้ว จึงให้ย้ายได้ และให้คณะกรรมการ อ.ป.จ. รายงานโดยลำดับจนถึงคณะกรรมการ อ.ป.ก.

ในกรณีที่หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลล้มเลิกตามมติมหาเถรสมาคม บรรดาทรัพย์สินของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลนั้น ย่อมตกเป็นสมบัติของวัดที่หน่วยอบรมประชาชนนั้นตั้งอยู่

ข้อ 16 เงินและพัสดุของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลอาจได้รับจากผู้ศรัทธาบริจาค การดูแลรักษา การจัดการเงินและพัสดุของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล ให้ดำเนินการตามวิธีปฏิบัติที่จะได้กำหนดขึ้น

ข้อ 17 ในตำบลใดที่ยังไม่ได้ตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลให้ดำเนินการตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลตามระเบียบมหาเถรสมาคมนี้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 เป็นต้นไป และให้ครบทุกตำบลภายในสิ้นปี 2549 เว้นแต่จะมีเหตุขัดข้อง ซึ่งยังไม่สามารถจะจัดตั้งภายในกำหนดดังกล่าวนี้ ให้คณะกรรมการ อ.ป.อ. รายงานโดยลำดับจนถึงคณะกรรมการ อ.ป.ก.

สรุป การใช้แนวคิดนี้สัมพันธ์กับบทบาทหน้าที่ของพระสงฆ์เพราะบทบาทของภทคกรหน่วยอบรมประชาชนเป็นบทบาทหนึ่งที่พระสงฆ์มีต่อสังคมจึงมีส่วนในการสร้างเครือข่ายการป้องกันหรือแก้ปัญหาทางสังคมรวมถึงการป้องการทุจริตในสังคมได้

2.3. บทบาทพระสงฆ์ตาม กรรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงบทบาทพระสงฆ์ไว้ดังนี้ (พระสมพาน พุทฺธสโร (สันวิราช) (2556 หน้า 30 -31)

1. บทบาทในฐานะเป็นผู้นำทางวิญญาณเป็นที่พึ่งทางจิตใจกัลยาณมิตรของประชาชน ซึ่งเป็นบทบาทที่สำคัญที่พระสงฆ์มีต่อสังคมที่เขาอาศัยอยู่

2. บทบาทในฐานะเป็นผู้ให้การศึกษา เช่น จริยศึกษา พุทธิศึกษา หัตถศึกษาโดยให้คนในสังคมมีความประพฤติดี อยู่ร่วมกับคนอื่นอย่างมีความสุข

3. บทบาทในฐานะเป็นผู้ส่งเสริมการพัฒนาประเทศ การพัฒนาประเทศนั้นจะต้องใช้ความร่วมมือหลายฝ่ายในสังคม บทบาทของพระสงฆ์มีส่วนสำคัญในการกระตุ้นให้เกิดศรัทธาในการพัฒนาสังคม

4. บทบาทในฐานะเป็นผู้สานให้เกิดความมั่นคงต่อรัฐ บทบาทนี้เป็นการกล่าวถึงทุกศาสนาที่ช่วยเสริมสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในชาติ โดยให้ศาสนาและบุคคลในศานาย่อมเป็นแรงสำคัญให้คนในชาติมีความเชื่อและอุดมคติร่วมกัน

5. บทบาทพระสงฆ์ในฐานะเป็นผู้ดำรงรักษาวัฒนธรรมและศิลปะของชาติ โดยมีบทบาทต่อการรักษา

สรุป บทบาทของพระสงฆ์เป็นทั้งผู้นำจิตวิญญาณ เป็นต้นแบบของความดีเป็นที่พึ่งทางจิตของสังคมจึงทำมีบทบาทบาทในการสร้างสิ่งที่ดีให้กับสังคมจึงเหมาะกับการใช้เครือข่ายการป้องกันการทุจริตในสังคมได้

2.4. บทบาทสงฆ์และบทบาทเจ้าอาวาสตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (สำนักงานพระพุทธศาสนา จังหวัดนครสวรรค์ ข้อมูลออนไลน์, 2553)

พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 เรียงตามลำดับมาตรา ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร. ให้ไว้ ณ วันที่ 25 ธันวาคม 2505 เป็นปีที่ 17 ในรัชกาลปัจจุบัน และให้ไว้ ณ วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2535 เป็นปีที่ 47 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่าโดยที่ เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์ให้เหมาะสมยิ่งขึ้นจึงทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้ตรา พระราชบัญญัติไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505“

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2484

มาตรา 4 ภายในระยะเวลาหนึ่งปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ บรรดา กงฺกษะทรวง สังกษณัตติ กติกาสงฆ์ กงฺกษะการพระบญฺชาสมเด็จพระสังฆราช ขอบังคับและระเบียบเกี่ยวกับคณะสงฆ์ ที่ใช้บังคับ อยู่ในวันประกาศพระราชบัญญัตินี้ในราชกิจจานุเบกษา ให้คงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้จนกว่าจะมีกฎกระทรวง กฎมหาเถรสมาคม พระบญฺชาสมเด็จ พระสังฆราช ขอบังคับหรือ ระเบียบของมหาเถรสมาคม ยกเลิก หรือมีความอย่างเดียวกันหรือขัดหรือแย้งกันหรือกล่าวไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา 5 เพื่อประโยชน์แห่งมาตรา 4 บรรดาอำนาจหน้าที่ซึ่งกำหนดไว้ในสังฆานัตติ กติกา สงฆ์ กงฺกษะการ พระบญฺชาสมเด็จพระสังฆราช ขอบังคับและระเบียบเกี่ยวกับคณะสงฆ์ ให้เป็น อำนาจหน้าที่ของพระภิกษุ ตำแหน่งใดหรือคณะกรรมการสงฆ์ใด ซึ่งไม่มีในพระราชบัญญัตินี้ ให้มหา เถรสมาคมมีอำนาจกำหนดโดย กฎมหาเถรสมาคมให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพระภิกษุตำแหน่งใดรูปใด หรือหลายรูปรวม กันเป็นคณะตามที่ เห็นสมควรได้

มาตรา 5 ทวิ ในพระราชบัญญัตินี้

“คณะสงฆ์” หมายความว่า บรรดาพระภิกษุที่ได้รับบรรพชาอุปสมบทจากพระอุปัชฌาย์ตาม พระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายที่ใช้บังคับก่อนพระราชบัญญัตินี้ไม่ว่าจะปฏิบัติศาสนกิจใน หรือนอกราชอาณาจักร

“คณะสงฆ์อื่น” หมายความว่า บรรดาบรรพชิตจันนิกาย หรืออนันนิกาย

“พระราชาคณะ” หมายความว่า พระภิกษุที่ได้รับแต่งตั้งและสถาปนาให้มีสมณศักดิ์ตั้งแต่ ชั้นสามัญจนถึง ชั้นสมเด็จพระราชาคณะ

“สมเด็จพระราชาคณะผู้มีอาวุโสสูงสุดโดยสมณศักดิ์” หมายความว่า สมเด็จพระราชาคณะที่ ได้รับสถาปนา ก่อนสมเด็จพระราชาคณะรูปอื่น ถ้าได้รับสถาปนาในวันเดียวกันให้ถือรูปที่ได้รับ สถาปนาในลำดับก่อน

มาตรา 5 ตริ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการแต่งตั้งสถาปนาและถอดถอน สมณศักดิ์ของ พระภิกษุในคณะสงฆ์

มาตรา 6 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มี อำนาจออก กฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

* มาตรา 5 ทวิและมาตรา 5 ตริ บัญญัติขึ้นโดยมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535

หมวด 3 การปกครองคณะสงฆ์

มาตรา 20 คณะสงฆ์ต้องอยู่ภายใต้การปกครองของมหาเถรสมาคม การจัดระเบียบการปกครองคณะสงฆ์ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายมหาเถรสมาคม

มาตรา 20 ทวิ เพื่อประโยชน์แก่การปกครองคณะสงฆ์ส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้มีเจ้าคณะใหญ่ปฏิบัติ หน้าที่ในเขตปกครองคณะสงฆ์

การแต่งตั้งและการกำหนดอำนาจหน้าที่เจ้าคณะใหญ่ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดใน กฎมหาเถรสมาคม

* มาตรา 18 มาตรา 19 และมาตรา 20 ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2535 และให้ใช้ความดั่งที่พิมพ์ไว้แทน

* มาตรา 20 ทวิ บัญญัติเพิ่มขึ้นโดยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2535

มาตรา 21 การปกครองคณะสงฆ์ส่วนภูมิภาค ให้จัดแบ่งเขตปกครองดังนี้

1. ภาค
2. จังหวัด
3. อำเภอ
4. ตำบล

จำนวนและเขตปกครองดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายมหาเถรสมาคม

มาตรา 22 การปกครองคณะสงฆ์ส่วนภูมิภาค ให้มีพระภิกษุเป็นผู้ปกครองตามชั้นตามลำดับดังต่อไปนี้

1. เจ้าคณะภาค
2. เจ้าคณะจังหวัด
3. เจ้าคณะอำเภอ
4. เจ้าคณะตำบล

เมื่อมหาเถรสมาคมเห็นสมควรจะจัดให้มีรองเจ้าคณะภาค รองเจ้าคณะจังหวัด รองเจ้าคณะอำเภอ และ รองเจ้าคณะตำบล เป็นผู้ช่วยเจ้าคณะนั้น ๆ ก็ได้

มาตรา 23 การแต่งตั้งถอดถอนพระอุปัชฌาย์ เจ้าอาวาส รองเจ้าอาวาส ผู้ช่วยเจ้าอาวาส พระภิกษุอื่น เกี่ยวกับตำแหน่งปกครองคณะสงฆ์ตำแหน่งอื่น ๆ และไวยาวัจกรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่กำหนดในกฎหมายมหาเถรสมาคม

หมวด 4 นิคหกรรมและการสละสมณเพศ

มาตรา 24 พระภิกษุจะต้องรับนิคหกรรมก็ต่อเมื่อกระทำการล่วงละเมิดพระธรรมวินัยและนิคหกรรม ที่จะลงแก่พระภิกษุก็ต้องเป็นนิคหกรรมตามพระธรรมวินัย

มาตรา 25 ภายใต้บังคับมาตรา 24 มหาเถรสมาคมมีอำนาจตรากฎหมายมหาเถรสมาคม กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการปฏิบัติ เพื่อให้การลงนิกหกรรมเป็นไปโดยถูกต้อง สะดวก รวดเร็วและเป็นธรรม และให้ถือว่า เป็นการขอด้วยกฎหมายที่มหาเถรสมาคมจะกำหนดในกฎหมายมหาเถรสมาคมให้มหาเถรสมาคม หรือ พระภิกษุผู้ปกครองสงฆ์ตำแหน่งใดเป็นผู้มีอำนาจลงนิกหกรรมแก่พระภิกษุผู้ล่วงละเมิดพระธรรมวินัยกับทั้ง การกำหนดให้การวินิจฉัยการลงนิกหกรรมให้เป็นอันยุติในชั้นใด ๆ นั้นด้วย

มาตรา 26 พระภิกษุรูปใดล่วงละเมิดพระธรรมวินัย และได้มีคำวินิจฉัยถึงที่สุด ให้ได้รับนิกหกรรม ถ้าให้สึก ต้องสึกภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ได้ทราบคำวินิจฉัยนั้น

มาตรา 27 เมื่อพระภิกษุรูปใดต้องด้วยกรณีข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1. ต้องคำวินิจฉัยตามมาตรา 25 ให้ได้รับนิกหกรรมไม่ถึงให้สึกแต่ไม่ยอมรับนิกหกรรมนั้น
2. ประพฤติล่วงละเมิดพระธรรมวินัยเป็นอาจिन
3. ไม่สังกัดอยู่ในวัดใดวัดหนึ่ง
4. ไม่มีวัดเป็นที่อยู่เป็นหลักแหล่ง

* มาตรา 27 ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2535 และให้ใช้ความดังที่พิมพ์ไว้แทน

ให้พระภิกษุรูปนั้นสละสมณเพศตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎหมายมหาเถรสมาคม พระภิกษุผู้ต้อง คำวินิจฉัยให้สละสมณเพศตามวรรคสอง ต้องสึกภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำวินิจฉัยนั้น

มาตรา 28 พระภิกษุรูปใดต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้เป็นบุคคลล้มละลาย ต้องสึกภายในสามวันนับแต่ วันที่คดีถึงที่สุด

มาตรา 29 พระภิกษุรูปใดถูกจับโดยต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เมื่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงาน- อัยการไม่เห็นสมควรให้ปล่อยชั่วคราว และเจ้าอาวาสแห่งวัดที่พระภิกษุรูปนั้นสังกัดไม่รับมอบตัวไว้ควบคุม หรือพนักงานสอบสวนไม่เห็นสมควรให้เจ้าอาวาสรับตัวไปควบคุม หรือพระภิกษุรูปนั้นมิได้สังกัดในวัดใด วัดหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจจัดดำเนินการให้พระภิกษุรูปนั้น สละสมณเพศเสียได้

มาตรา 30 เมื่อจะต้องจำคุก กักขัง หรือขังพระภิกษุรูปใดตามคำพิพากษา หรือคำสั่งของศาลให้พนักงาน เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการให้เป็นไปตามคำพิพากษา หรือคำสั่งของศาลมีอำนาจดำเนินการให้ พระภิกษุรูปนั้นสละสมณเพศเสียได้ และให้รายงานให้ศาลทราบถึงการสละสมณเพศนั้น

หมวด 5 วัด

มาตรา 31 วัดมีสองอย่าง

1. วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา
2. สำนักสงฆ์

ให้วัดมีฐานะเป็นนิติบุคคล เจ้าอาวาสเป็นผู้แทนของวัดในกิจการทั่วไป

* มาตรา 31 ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 และ ให้ใช้ความดั่งที่พิมพ์ไว้แทน

มาตรา 32 การสร้าง การตั้ง การรวม การย้าย การยุบเลิกวัด และการขอรับพระราชทานวิสุงคามสีมา ให้ เป็นไปตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ในกรณียุบเลิกวัด ทรัพย์สินของวัดที่ถูกยุบเลิกให้ตกเป็น ศาสนสมบัติกลาง

* มาตรา 34 และมาตรา 35 ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2535 และ ให้ใช้ความดั่งที่พิมพ์ไว้แทน

มาตรา 36 วัดหนึ่งให้มีเจ้าอาวาสรูปหนึ่ง และถ้าเป็นการสมควรจะให้มีรองเจ้าอาวาสหรือผู้ช่วยเจ้าอาวาสด้วยก็ได้

มาตรา 37 เจ้าอาวาสมีหน้าที่ดั่งนี้

- (1) บำรุงรักษาวัด จัดกิจการและศาสนสมบัติของวัดให้เป็นไปด้วยดี
- (2) ปกครองและสอดส่องให้บรรพชิตและคฤหัสถ์ที่มีที่อยู่หรือพำนักอาศัยอยู่ในวัด นั้นปฏิบัติตามพระธรรมวินัย กฎมหาเถรสมาคม ข้อบังคับระเบียบหรือคำสั่งของมหาเถรสมาคม
- (3) เป็นธุระในการศึกษาอบรมและสั่งสอนพระธรรมวินัยแก่บรรพชิตและคฤหัสถ์
- (4) ให้ความสะดวกตามสมควรในการบำเพ็ญกุศล

มาตรา 38 เจ้าอาวาสมีอำนาจดั่งนี้

- (1) ห้ามบรรพชิตและคฤหัสถ์ซึ่งมิได้รับอนุญาตของเจ้าอาวาสเข้าไปอยู่อาศัยในวัด
- (2) สั่งให้บรรพชิตและคฤหัสถ์ซึ่งไม่อยู่ในโอวาทของเจ้าอาวาสออกไปเสียจากวัด
- (3) สั่งให้บรรพชิตและคฤหัสถ์ที่มีที่อยู่หรือพำนักอาศัยในวัด ทำงานภายในวัดหรือให้ทำทัณฑ์บน หรือให้ ขอขมาโทษ ในเมื่อบรรพชิตหรือคฤหัสถ์ในวัดนั้นประพฤติผิดคำสั่งเจ้าอาวาส ซึ่งได้สั่งโดยชอบด้วย พระธรรมวินัย กฎมหาเถรสมาคม ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งของมหาเถรสมาคม

มาตรา 39 ในกรณีที่ไม่มีเจ้าอาวาสหรือเจ้าอาวาสไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้แต่งตั้งผู้รักษาการแทนเจ้าอาวาส ให้ผู้รักษาการแทนเจ้าอาวาสมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับเจ้าอาวาส

การแต่งตั้งผู้รักษาการแทนเจ้าอาวาส ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎมหาเถรสมาคม

สรุป บทบาทด้านการปกครองสงฆ์เป็นบทบาทที่พระสงฆ์ได้ทำหน้าที่ดูแลวัดและดูแลเรื่องการเงินของวัดจึงเป็นบทบาทที่มีส่วนในการเกิดขึ้นการทุจริตและเป็นส่วนสำคัญของการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตได้

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตในพระพุทธศาสนา

หลักธรรมแห่งความสามัคคี

หลักธรรมอภิธานิยธรรม 7 ประการ เป็นธรรมแห่งความเจริญ ธรรมของหมู่สงฆ์

1) หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ หมายถึงการจะทำกิจการใด ๆ ให้ประชุมปรึกษาหาข้อมติในกิจการนั้น

2) เมื่อประชุมเรียบร้อยแล้วก็มาทำกิจกรรมตามที่มีมติที่ประชุมอย่างพร้อมเพรียงกัน เช่น เมื่อประชุมก็ประชุมโดยพร้อมเพรียงกัน เมื่อเลิกประชุมก็เลิกโดยพร้อมเพรียงกัน และพร้อมกันทำกิจของสงฆ์

3) ไม่บัญญัติสิ่งที่พระพุทธเจ้าไม่บัญญัติขึ้น ไม่ถอนสิ่งที่พระพุทธองค์บัญญัติขึ้น ศึกษาสิ่งที่พระองค์บัญญัติไว้

4) ภิคุเหล่าใดที่เป็นประธานสงฆ์ เคารพและเชื่อฟังถ้อยคำท่าน

5) ไม่ลุแก่อำนาจ หรือ ความอยากของกิเลสที่เกิดขึ้น

6) ยินดีในเสนาสนะป่า

7) ตั้งใจให้เพื่อนที่ภิคุสามเณรที่ประพฤติดีมีศีลให้มาอยู่ในอาวาสของตน และที่มาแล้วขอให้มีความสุข

สรุป แนวคิดเรื่องหลักของความสามัคคีของพระสงฆ์เป็นแนวคิดที่ทำให้พระสงฆ์ได้ใช้เป็นแนวทางการแก้ปัญหาของคณะสงฆ์ตลอดถึงการแก้ปัญหาการทุจริตได้

2.6 แนวคิดเรื่องการตรวจสอบกันระหว่างสงฆ์

อธิกรณสมณะนี้ เป็นพิธีพิจารณาคดีความที่เกิดขึ้นในสงฆ์ โดยมี 7 ประการ คือ

1) สัมมุขาวินัย คือ การระงับพร้อมหน้า ได้แก่ การระงับด้วยหลัก 4 ประการ คือ

1.1) การประชุมของสงฆ์ในที่นี้อาจเป็นคณะสงฆ์หรือฝ่ายสงฆ์ผู้มีหน้าที่โดยตรง

1.2) ผู้กล่าวหาและผู้กล่าวหา

1.3) ยกเรื่องที่เกิดขึ้นมาวินิจฉัย (พิจารณาคดีความ พร้อมวัตถุ)

1.4) ผลการวินิจฉัยถูกต้องตามพระธรรมวินัย (ตัดสินถูกต้องตามกฎหมายสงฆ์)

สัมมุขาวินัย ใช้ระงับอธิกรณได้ทุกเรื่อง

2) สติวินัย คือ วิธีระงับอธิกรณ์ถือสติเป็นหลัก หมายความว่า จำเลยเป็นพระอรหันต์ สงฆ์เห็นว่าไม่เป็นฐานะที่จำเลยจะทำการล่วงละเมิดตั้งโจทก์กล่าวหา จึงสวดกรรมวาจาประกาศความข้อนี้ไว้ เรียกว่า ให้สติวินัยแล้วยกฟ้องของโจทก์เสีย ภายหลังจำเลยจะถูกผู้อื่นโจทก์ด้วยอาบัตินั้นอีก ก็ไม่ต้องพิจารณาให้อธิกรณ์ระงับด้วยสติวินัย กล่าวคือการกระทำนั้นมีสติของความเป็นพระอรหันต์ จึงไม่ถูกปรับเป็นอาบัติ

3) อมูหหวินัย คือ วิธีตัดสินที่ให้แก่ภิกษุผู้หายเป็นบ้าแล้ว ได้แก่ กิริยาที่สงฆ์สวดประกาศให้สมมติแก่ภิกษุผู้หายเป็นบ้าแล้ว เพื่อระงับอนุวาทาธิกรณ์ อธิบายว่า พระภิกษุผู้กระผัดขณะเสียดสติเมื่อหายจากการเป็นบ้าแล้วก็ไม่ผิด ข้อนี้ไว้เรียกว่า อมูหหวินัย ยกฟ้องของโจทก์เสีย ภายหลังมีผู้โจทก์ด้วยอาบัตินั้นหรืออาบัติเช่นนั้นในคราวที่เป็นบ้า ก็ให้อธิกรณ์ เป็นอันระงับด้วยอมูหหวินัย

4) ปฏิญญาตรกณะ คือ วิธีตัดสินโดยปรับโทษตามคำสารภาพ ได้แก่ ปรับอาบัติตามปฏิญญาของจำเลยผู้รับเป็นสัตย์ การแสดงอาบัตินั้นจัดเข้าในข้อนี้

5) เยภุยยสิกา คือ วิธีตัดสินโดยอาศัยเสียงข้างมาก ได้แก่ วิธีตัดสินอธิกรณ์โดยถือเอาตามคำของคนข้างมาก โดยวิธีนี้ ถือเป็นการใช้เพื่อให้คณะสงฆ์ส่วนใหญ่เป็นข้อยุติ อาจใช้วิธีการ จับสลาก หรือ ยกมือ หรือ ขานเสียงแล้วแต่ข้อตกลงของสงฆ์

6) ตัสสปาปิยสิกา คือ วิธีตัดสินโดยปรับโทษแก่ผู้ทำความผิดเป็นกรรมอันสงฆ์พึงทำเพราะความที่ภิกษุนั้นเป็นผู้เลวทราม ให้การกลับค่าไปมา เตียวปฏิเสธ เตียวสารภาพ พุดกลบเกลื่อน ข้อความที่ถูกซัก พุดมุสาซึ่งหน้า สงฆ์ทำการนี้เป็นการลงโทษตามความผิด แม้ว่าจะไม่รับสารภาพ หรือเพื่อเพิ่มโทษจากอาบัตินั้นที่ต้ง

7) ตินวัตถการกวินัย คือ ระงับด้วยการประณีประนอม ได้แก่ การระงับข้อขัดแย้งของสงฆ์ ไม่ต้องชำระสะสางหาความเดิม เป็นวิธีระงับอาปตตาทิกรณ์ ที่ใช้ในเรื่องจะระงับเฉพาะข้อผิดเรื่องเล็กน้อยหรือลหุกาบัติ เป็นข้อขัดแย้งไม่มีความสำคัญมากนัก วิธีการตินวัตถการก คือ โดยการยกเลิกไม่สะสางอีก

อธิกรณ์สมณะ” ทั้ง 7 ข้อนี้ สรุปได้ว่ามี 4 ข้อที่สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการต่อต้านการทุจริตได้ดังนี้

- 1) สัมมุขาวินัย เป็นวิธีระงับอธิกรณ์ได้ทุกเรื่อง
- 2) สติวินัย อมูหหวินัย และตัสสปาปิยสิกา เป็นวิธีระงับอธิกรณ์เฉพาะเรื่องที่เป็นอนุวาทาธิกรณ์
- 3) ปฏิญญาตรกณะ และตินวัตถการกวินัย เป็นวิธีระงับอาปตตาทิกรณ์และอนุวาทาธิกรณ์
- 4) เยภุยยสิกา เป็นวิธีระงับวิวาทาธิกรณ์

การใช้ทฤษฎี การต่อต้านการทุจริต แนวคิดหลักอุปทานนิยมธรรม แนวคิดการตรวจสอบพระสงฆ์ในหลักอธิกรณ์สมณะ และแนวคิดการสร้างเครือข่าย เป็นแนวคิดที่ใช้ในการ ค้นหาองค์กร

ความรู้เรื่อง การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตตามแนวพุทธวิธี ซึ่งแนวคิดทั้งหมดนี้ สามารถใช้วิเคราะห์และค้นหาและสร้างเครือข่าย ที่เหมาะสมกับพระสงฆ์และสามารถปรับใช้ ดังนี้ แนวคิดเรื่อง การทุจริต ใช้ในการค้นหาข้อมูลวิธีการทุจริตในองค์กรสงฆ์ แนวคิดคิดหลักก่อปรีหานิยธรรม ใช้ในการประชุมหาข้อสรุปในการจัดการและการป้องกันการทุจริตในองค์กรสงฆ์ ส่วนแนวคิดเรื่องเครือข่ายใช้ในการสร้างเครือข่ายเพื่อให้เกิดการป้องกันการทุจริตในองค์กรสงฆ์อย่างเป็นระบบ

2.7 แนวคิดการดูแลวัดตามอำนาจของไวยาวัจกร

แนวคิดเรื่องการดูแลของไวยาวัจกรนี้ได้ปรากฏในมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ.2505 บัญญัติไว้ว่า การแต่งตั้งถอดถอนพระอุปัชฌาย์ เจ้าอาวาส รองเจ้าอาวาส ผู้ช่วยเจ้าอาวาส พระภิกษุอันเกี่ยวกับตำแหน่งปกครอง คณะสงฆ์ตำแหน่งอื่นๆ และไวยาวัจกร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎหมายอาศรัยสงฆ์ ซึ่งหลักเกณฑ์และวิธีการในการแต่งตั้ง ถอดถอน ไวยาวัจกร กำหนดไว้ในกฎหมายอาศรัยสงฆ์ ฉบับที่ 18 (พ.ศ. 2536) ว่าด้วยการแต่งตั้งถอดถอน ไวยาวัจกร มีดังนี้

ไวยาวัจกร หมายถึง คฤหัสถ์ผู้ได้รับแต่งตั้งให้มีหน้าที่เบิกจ่ายนิตยภัต และจะมีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาจัดการทรัพย์สินของวัดได้ ตามที่เจ้าอาวาสมอบหมายเป็นหนังสือ ซึ่งคฤหัสถ์ผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นไวยาวัจกร ต้องประกอบด้วยคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. เป็นชาย มีสัญชาติไทย นับถือพระพุทธศาสนา
2. มีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปีบริบูรณ์
3. เป็นผู้มีความรู้ความสามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ไวยาวัจกรได้
4. เป็นผู้มีความรู้ความสามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ไวยาวัจกรได้
5. เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองตามระบอบรัฐธรรมนูญ
6. ไม่เป็นผู้ที่มีร่างกายทุพพลภาพ ไร้ความสามารถ หรือมีจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบหรือมีโรคเป็นที่รังเกียจแก่สังคม
7. ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี เช่น มีความประพฤติเสเพล เป็นนักแสดงการพนัน เสพสุราเป็นอาชญา หรือติดยาเสพติดให้โทษ
8. ไม่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว
9. ไม่เป็นผู้ที่เคยถูกลงโทษให้ออกจากราชการ หรือองค์การของรัฐบาล หรือบริษัท ห้างร้าน เอกชน ในความผิดหรือมีมลทินมัวหมองในความผิดเกี่ยวกับการเงิน
10. ไม่เป็นผู้ที่เคยถูกลงโทษจำคุก เว้นแต่ความผิดที่เป็นลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

ไวยาวัจกรเป็นผู้ที่ช่วยให้พระภิกษุสงฆ์ไม่ต้องอาบัติในการรับเงินทอง รวมถึงเป็นผู้ช่วยจัดการธุรกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินเงินทองได้ทั้งหมด รองศาสตราจารย์ ดนัย ปรีชาเพิ่มประสิทธิ์ อาจารย์สาขาวิชาปรัชญา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ให้ความเห็นว่า หากพระภิกษุสงฆ์มีไวยาวัจกรประจำวัดและเคร่งครัดในเรื่องเงินทองตามพระธรรมวินัยนี้ บทบาทของไวยาวัจกรดังกล่าวน่าที่จะช่วยแก้ปัญหาเรื่องทรัพย์สินเงินทอง ของพระภิกษุที่เป็นของส่วนตัวได้ดีขึ้น (แหล่งข้อมูล <https://www.thaipbs.or.th> สืบค้นเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2565)

สรุป แนวคิดเรื่องไวยาวัจกรนี้เป็นแนวคิดการป้องกันมิให้พระสงฆ์ข้องเกี่ยวกับการเงินของวัด ซึ่งเป็นแนวทางป้องกันพระสงฆ์จากปัญหาการทุจริตได้ในเบื้องต้นจึงเหมาะสมที่จะใช้นามาวิเคราะห์องค์ความรู้และแนวทางแก้ปัญหาการทุจริตผ่านการสร้างเครือข่ายได้

2.8 ทฤษฎีที่ว่าด้วยการทุจริตคอร์รัปชัน คือ การอธิบายแนวคิดที่เกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งการทุจริตคอร์รัปชัน มีหลากหลายทฤษฎี แต่ในที่นี้ได้ยกมาให้ศึกษาดังนี้ คือ ทฤษฎีสามเหลี่ยมของการทุจริตคอร์รัปชัน (Fraud Triangle Theory), ทฤษฎีหัวหน้า-ตัวแทน (Principal – Agent Problem Theory), ทฤษฎีการขัดกันแห่งประโยชน์ (Conflict of Interests Theory) ทั้งสามทฤษฎีนี้เป็นการอธิบายแนวคิดการทุจริต ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้คือ

1. ทฤษฎีการขัดกันแห่งประโยชน์ (Conflict of Interests Theory) (อุษณา ภัทรมนตรี, 2552:12-9)

ทฤษฎีนี้สามารถอธิบายถึงผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งกันในเรื่องของผลประโยชน์ระหว่างผลประโยชน์ส่วนร่วม “การทุจริตคอร์รัปชัน” ตามความหมายของทฤษฎีนี้ จะมีลักษณะของความขัดแย้งอันเกี่ยวเนื่องกับผลประโยชน์ที่อยู่ในรูปแบบของสิ่งผิดกฎหมาย และเป็นประโยชน์ส่วนตัวทำให้ส่งกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งของตนรับผิดชอบอยู่ เช่น การใช้อำนาจในรัฐบาลมีผลกีดกันนโยบายที่เอื้อต่อผลประโยชน์ของตนหรือการนำข้อมูลของราชการมาใช้ประโยชน์กับบริษัท หรือกลุ่มที่ตนเองเป็นผู้ถือหุ้นอยู่ เป็นต้น

ทฤษฎีการขัดกันแห่งผลประโยชน์

การขัดกันแห่งผลประโยชน์ หมายถึง การที่ผู้มีความรับผิดชอบในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ใช้อำนาจหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบแสวงหา หรือมีผลประโยชน์ส่วนตนในเรื่องนั้น ๆ (Kenneth Kernaghan)

William, Sandra. (1985). ได้อธิบายความหมายหนึ่งว่าหมายถึง การที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือข้าราชการได้เปิดโอกาสให้เงิน หรือผลประโยชน์ส่วนตนเข้ามามีอิทธิพลต่อหน้าที่ความ

รับผิดชอบของคนที่ต่อสาธารณะ Michael McDonald เห็นว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 3 ประการ"คือ

- 1) มีประเด็นเรื่องผลประโยชน์ส่วนบุคคล (ทางการเงิน)
- 2) เป็นเรื่องของการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่
- (3) เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งเป็นการขาดจริยธรรม

ในการปฏิบัติหน้าที่

Ken Kernaghan และ John Lansford (ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์ (2549) ได้อธิบายความหมายแห่งความขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of Interests) ได้แก่

1. การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ (accepting benefits)
2. การทำธุรกิจกับตัวเอง (self-dealing) หรือเป็นคู่สัญญา (contracts)
3. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งสาธารณะหรือหลังเกษียณ (post-employment)

การทำงานพิเศษ (outside employment)

4. การรู้ข้อมูลภายใน (inside information)
5. การใช้สมบัติราชการเพื่อประโยชน์ของธุรกิจส่วนตัว (using your employer's property for private advantage)
6. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ทางการเมือง (pork-barrelling)

ความขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม จึงเป็นการทุจริตที่มาจาก การใช้ผลประโยชน์ส่วนรวมในลักษณะของเข้ามาอยู่ในตำแหน่งแล้วใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองกลุ่มที่มีผลประโยชน์ร่วมกับตนหรืออาจรวมถึงการใช้อำนาจทางการเมืองเพื่อให้มีผลประโยชน์ระหว่างตนและพวกของตนก็ได้

2. ทฤษฎีสามเหลี่ยมของการทุจริตคอร์รัปชัน (Fraud Triangle Theory)

เป็นทฤษฎีที่ใช้ในการการศึกษาการทุจริตคอร์รัปชันสามเหลี่ยมของการทุจริตคอร์รัปชัน (Fraud Triangle Theory) ของ Donald R Cressey (พชรดนัย วรชนพัฒนา.(2562)). โดยมีสาระสำคัญกล่าวคือ การทุจริตคอร์รัปชันมีโอกาสที่จะเกิดขึ้นสูง หากมีเหตุการณ์ หรือปัจจัยเสี่ยง ที่เอื้อต่อการคิดการทุจริตคอร์รัปชันใน 3 ด้าน ได้แก่

1. การมีความกดดัน หรือแรงจูงใจ (Pressure or incentive) ซึ่งผู้ที่กระทำการจะมีความจำเป็นที่อาจเกิดจากภาระทางสังคมหรือครอบครัวจึงทำให้เกิดการกดดันหรือมีแรงจูงใจ ให้กระทำการทุจริตคอร์รัปชัน มีแรงผลักดันอาจเกิดจาก

- (1) ความกดดันในการปฏิบัติหน้าที่ หรือ การปฏิบัติงาน เช่น กิจการที่มีการกำหนดเป้าหมายไว้สูงเกินไป โดยใช้ตัวชี้วัดผลลัพธ์ทางการเงินตามระยะเวลาที่กำหนด เช่น ผลกำไรที่ได้รับ

หรือรายได้บริษัท ซึ่งหากผู้ปฏิบัติงานไม่สามารถบรรลุเป้าหมายตามกำหนดไว้จะถูกลงโทษ ลักษณะดังกล่าวอาจนำไปสู่การก่อให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน เช่น วิธีการแก้ไขตัวเลขบัญชีในรายงานที่เสนอต่อผู้บริหาร

(2) ความกดดันและแรงจูงใจเฉพาะบุคคล หรือ ส่วนตัว เช่น ภาระทางครอบครัวปัญหาหนี้สิน ด้านการเงิน ตลอดถึงนิสัยส่วนตัวอาจเป็นแรงจูงใจหรือแรงกดดันให้กระทำผิดเป็นต้น เป็นต้น

2. การมีโอกาสนในการกระทำผิด (Opportunity) กล่าวคือ การมีโอกาที่ทุจริตโดยขึ้นอยู่กับช่องทางหรือกลไกของระบบหรือกฎหมาย เช่น การเอื้อต่อผลประโยชน์ของส่วนตนเองและกลุ่มคนที่ให้ผลประโยชน์แก่ตนเอง โอกาสในการกระทำผิดที่เกิดจากจุดอ่อนหรือช่องว่างของระบบการควบคุมภายในองค์กรโดยผ่านกระบวนการในระบบการตรวจสอบป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันที่ไม่สามารถทันต่อกลไกของคน เป็นต้น ซึ่งเป็นข้อพร่องของระบบการควบคุม หรือมาตรการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน

3. การใช้เหตุผลที่จำเป็นหรือการมีข้ออ้าง ที่ทำให้ผู้กระทำความผิดรู้สึกดีขึ้น (Rationale) เช่น การอ้างถึงวัฒนธรรมองค์กร เป็นข้อตกลงเบื้องต้นหรือเป็นธรรมเนียมที่ปฏิบัติต่อ ๆ กันมา หรือเป็นไปตามประเพณี การอ้างเหล่านี้จะเป็นเหตุผลที่ทำให้ผู้ปฏิบัติสามารถใช้ในการทุจริต เนื่องจากเข้าใจว่าการทุจริตจะเริ่มและจบที่ไม่คิดกระทำนั้นเป็นความผิดเพราะเนื่องจากใคร ๆ ก็ทำกันดังนั้นจึงเป็นสาเหตุให้เกิดการทุจริตผ่านกลไกอื่น ๆ เช่น กลไกการตกแต่งตัวเลขการเงินให้มีกำไร เพื่อรักษาภาพลักษณ์ของบริษัท เป็นต้น"

3. ทฤษฎีหัวหน้า - ตัวแทน (Principal - Agent Problem Theory)

ทฤษฎีนี้ได้มีการอธิบายถึงโครงสร้างของแรงจูงใจ (Incentive Structure) การมอบให้ผู้อื่นไปดำเนินการแทนตนเอง ของผู้ปกครองดำเนินการโดยการกำหนดให้ หรือ โดยผู้บงการได้กำหนดกฎกติกาขึ้นมาเพื่อใช้ควบคุมผู้กระทำแทนให้เป็นไปตามสิ่งทิศทางของตน โครงสร้างของระบบตัวแทนนี้ จะมีความเหมาะสมเพื่อให้บุคคลซึ่งเป็นตัวแทนไปดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ แทนตนได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองต่อความต้องการตามจุดมุ่งหมายของผู้ที่บงการได้เป็นอย่างดี โครงสร้างของแรงจูงใจของผู้บงการสามารถจำแนกได้ 2 รูปแบบ กล่าวคือ

(1) โครงสร้างของแรงจูงใจที่เป็นไปในเชิงบวก หรือได้รับประโยชน์จากการกระทำ (Carrot)

(2) โครงสร้างของแรงจูงใจที่เป็นไปในเชิงลบหรือเสียผลประโยชน์จากการกระทำ (Stick)

ซึ่งทฤษฎีดังกล่าว แสดงถึงการแสวงหาส่วนเกินที่อยู่ในรูปแบบที่ถูกกฎหมายหรือผิดกฎหมายก็ได้ โดยจะสร้างตัวแทนมาทำงานเพื่อมิให้เข้าถึงผู้บงการหลักหากมีการจับหรือพบเห็นว่ากระทำผิดก็จะเปลี่ยนตัวแทนใหม่และจะพยายามรักษาสภาพดังกล่าวเอาไว้ให้นานที่สุดโดยวิธีการต่าง ๆ

การวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการทุจริตคอร์รัปชันของทฤษฎีหลัก - ตัวแทน นั้นมีตัวแสดงอยู่ 3 กลุ่ม

หัวหน้า หัวหน้า (Principal หมายถึงตัวบุคคล องค์กร และประชาชนที่เข้าไปมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานระดับสูงในรัฐบาลผู้อยู่ใต้การอุปถัมภ์

ตัวแทน (Agent) คือ ตัวแทนที่อาจเป็นเป็นข้าราชการหรือบุคคลอื่นที่ได้รับดำเนินการกิจการในนามของหัวหน้า หรือการให้ดำเนินงาน แทนหัวหน้า ตัวแทนก็ต้องมีอำนาจในการสั่งการเพื่อทำหน้าที่ในนามของตัวแทน แต่ยังคงอยู่ภายใต้การควบคุมของที่หัวหน้าสามารถขึ้นนำการทำงานของตัวแทน เพื่อให้เป็นตามกฎกติกาของผู้บังคับการหรือหัวหน้าเท่านั้น

ผู้อยู่ใต้การอุปถัมภ์ (Client) เป็นบุคคลหรือองค์กรที่ได้เข้ามามีส่วนได้เสียจากการดำเนินงานของตัวแทน รูปแบบของการปฏิสัมพันธ์ของบุคคลกลุ่มนี้มีหลายรูปแบบ

ทฤษฎีนี้สามารถนำมาใช้อธิบายปรากฏการณ์การทุจริตคอร์รัปชันได้ว่า เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการกระทำของผู้ปกครอง (Ruling Class) เครือญาติ และพวกพ้องของผู้ปกครอง ที่ต้องการเข้ามาแสวงหาผลประโยชน์ใส่ตนเอง โดยเฉพาะผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ หรือการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่สามารถทำให้ธุรกิจของตนเองมีความได้เปรียบคู่แข่ง ซึ่งกลุ่มบุคคลเหล่านี้เมื่อมีโอกาสเข้ามามีอำนาจแล้วก็จะใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อจะเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบ หรือกำหนดกฎเกณฑ์อื่น ๆ ขึ้นมาใหม่เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง ตลอดจนอาจมีการผลักดันร่างกฎหมายที่ตนเองเป็นผู้ร่างขึ้นมาเพื่อทำให้เกิดส่วนเกินทางด้านเศรษฐกิจ (Rent Creating) จากนั้นจึงแสวงหาผลประโยชน์จากส่วนเกินทางเศรษฐกิจ (Rent Seeking) เหล่านี้ ในรูปแบบที่หลากหลาย"

สรุป

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันที่ดังกล่าวข้างต้น ได้แก่ ทฤษฎีสัมเหลี่ยมของการทุจริตคอร์รัปชัน (Fraud Triangle Theory) ทฤษฎีหัวหน้า - ตัวแทน (Principal – Agent Problem Theory) และทฤษฎีการขัดกันแห่งประโยชน์ (Conflict of Interests Theory) ล้วนเป็นพื้นฐานสำคัญของการวิเคราะห์ถึงปัญหา "การทุจริตคอร์รัปชัน" ในองค์กรภาครัฐ เพราะรูปแบบการทุจริตคอร์รัปชันของภาครัฐมีลักษณะที่มีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น

2.9 แนวคิดการสร้างเครือข่าย

1 ความหมายของเครือข่าย

กาญจนา แก้วเทพ (2538) อธิบายความหมายของเครือข่าย หมายถึง รูปแบบหนึ่งของการประสานงานของบุคคล กลุ่ม หรือองค์กรหลาย ๆ องค์กรที่ต่างก็มีทรัพยากรของตนเอง มีเป้าหมาย มีวิธีการทำงานและมีกลุ่มเป้าหมายของตนเอง บุคคลหรือกลุ่มเหล่านี้เข้ามาประสานงานกันโดยมีระยะเวลายาวนานพอสมควร แม้ไม่มีกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ แต่จะมีการวางรากฐานเอาไว้เมื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งต้องการความช่วยเหลือหรือขอความร่วมมือจากกลุ่มอื่น ๆ เพื่อแก้ไขปัญหา ก็สามารถติดต่อไปได้ในการเข้าร่วมองค์กรเครือข่าย แม้ว่าองค์กรเหล่านี้จะมีบางอย่างร่วมกัน เช่น

มีเป้าหมายการทำงานร่วมกัน ผลประโยชน์ร่วมกัน องค์กรเหล่านี้ก็ยังคงมีความเป็นเอกเทศอยู่ เพราะการเข้าร่วมเป็นเครือข่ายเป็นการเข้าร่วมเพียงบางส่วนขององค์กรเท่านั้น

พระมหาสุทิตย์ อาภากรโ (2547) ให้นิยามของ เครือข่ายทางสังคม ว่าหมายถึง ความสัมพันธ์ในสังคมมนุษย์ ทั้งในระดับปัจเจกบุคคล ปัจเจกบุคคลกับกลุ่ม กลุ่มกับกลุ่ม และกลุ่มกับเครือข่าย โดยเป็นการอธิบายถึงพฤติกรรมและความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ เช่น กิจกรรม การสื่อสาร ความร่วมมือ การพึ่งพาอาศัย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่มีโครงสร้างและรูปแบบที่หลากหลาย

ขนิษฐา กาญจนรังสีนนท์ (สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2566) ได้ให้ความหมายของ เครือข่าย (Network) คือ กลุ่มของคนหรือองค์กรที่สมัครใจแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน ทำกิจกรรมร่วมกัน โดยมีการจัดรูปหรือจัดระเบียบโครงสร้างที่คนหรือองค์กรสมาชิกยังคงมีความเป็นอิสระ

Paul Starkey (1997) ให้ความหมายของ “เครือข่าย” ว่า คือ กลุ่มของคนหรือองค์กรที่สมัครใจแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลระหว่างกัน หรือทำกิจกรรมร่วมกัน ในลักษณะที่บุคคลหรือองค์กรสมาชิกยังคงมีความเป็นอิสระในการดำเนินกิจกรรมของตน การสร้างเครือข่ายเป็นการทำให้บุคคลและองค์กรที่กระจัดกระจายได้ติดต่อและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และการร่วมมือกันด้วยความสมัครใจ อีกทั้งให้สมาชิกในเครือข่ายมีความสัมพันธ์กันฉันทน์เพื่อนที่ต่างก็มีความเป็นอิสระ มากกว่าสร้างการคบค้าสมาคมแบบพึ่งพิง

สรุปความหมายของ เครือข่าย คือ การสมัครใจของกลุ่มคน บุคคล องค์กรเพื่อเข้าทำงานภายใต้ผลประโยชน์บางอย่างร่วมกัน มีการให้ข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน แบ่งปันซึ่งกันและกัน โดยสมาชิกในเครือข่ายจะได้รับสิทธิพิเศษและมีความเป็นอิสระในการเป็นตัวของตัวเอง การเข้ามาในเครือข่ายเป็นเพียงกิจกรรมที่อำนวยความสะดวกในเรื่องที่ตกลงกันเท่านั้น แต่ละเครือข่าย ไม่ขึ้นต่อกัน การเข้าร่วมเครือข่ายเป็นข้อตกลงของกลุ่มที่ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของเครือข่ายแต่ละเครือข่ายเท่านั้น เช่น เครือข่ายการป้องกันการทุจริตของคณะสงฆ์ ก็เป็นเพียงขอบเขตของเครือข่ายกำไว้เท่านั้น

2. การก่อเกิดของเครือข่าย

เครือข่ายแต่ละเครือข่าย ต่างมีจุดเริ่มต้น หรือถูกสร้างมาด้วยวิธีการต่าง ๆ กันสามารถแบ่งชนิดของเครือข่าย ออกเป็น 3 ลักษณะ คือ (ธนา ประมุขกุล, 2544)

1) เครือข่ายที่เกิดโดยธรรมชาติ

เครือข่ายชนิดนี้มักเกิดจากการที่ผู้คนมีใจตรงกัน ทำงานคล้ายคลึงกันหรือประสบกับสภาพปัญหา เดียวกันมาก่อน เข้ามารวมตัวกันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์ ร่วมกันแสวงหาทางเลือกใหม่ที่ดีกว่า การดำรงอยู่ของกลุ่มสมาชิกในเครือข่ายเป็นแรงกระตุ้นที่เกิดจากภายในตัว

สมาชิกเอง (ฉันทะ) เครือข่าย เช่นนี้มักเกิดขึ้นในพื้นที่ อาศัยความเป็นเครือญาติ เป็นคนในชุมชนหรือมาจากภูมิลำเนาเดียวกันที่มีวัฒนธรรม ความเป็นอยู่คล้ายคลึงกัน มาอยู่รวมกันเป็นกลุ่มโดยจัดตั้งเป็นชมรมที่มีกิจกรรมร่วมกันก่อน เมื่อมีสมาชิก เพิ่มขึ้นจึงขยายพื้นที่ดำเนินการออกไป หรือ มีการขยายเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ ของกลุ่มมากขึ้น ในที่สุดก็ พัฒนาขึ้นเป็นเครือข่ายเพื่อให้ครอบคลุมต่อความต้องการของสมาชิกได้กว้างขวางขึ้น เครือข่ายประเภทนี้ มักใช้เวลาก่อร่างสร้างตัวที่ยาวนาน แต่จะมั่นคง และยั่งยืน

2) เครือข่ายจัดตั้ง

เป็นเครือข่ายที่จะถูกจัดตั้งจากรัฐหรือองค์กรอื่น ๆ จะมีนโยบายหรือการดำเนินงานตามลักษณะของหน่วยงานที่จัดตั้งอาจเป็นภาครัฐหรือเอกชน โดยกำหนดกรอบความคิดเดิมที่ใช้กลไกของรัฐหรือเอกชนเพื่อผลักดันให้ดำเนินงาน สมาชิกที่เข้าร่วมเครือข่ายมักจะได้มีพื้นฐานจากธรรมชาติที่เกิดจากความต้องการ ความคิด ความเข้าใจ ตรงกันมาก่อนที่จะเข้ามารวมตัวกัน เป็นการทำงานที่ถูกกำหนดโดยผู้ให้การสนับสนุนเพื่อบรรลุตามเป้าหมายของหน่วยงานเครือข่ายแบบนี้อาจจะอยู่นานหรือระยะสั้นนั้นก็ขึ้นอยู่กับผู้สนับสนุนที่มีนโยบายต่อเครือข่ายนั้น ๆ

3) เครือข่ายวิวัฒนาการ

เป็นเครือข่ายที่ไม่ได้เป็นไปตามธรรมชาติตั้งเริ่มต้นเป็นการเริ่มที่บุคคล/องค์กรมารวมกันด้วยเป้าหมายอื่น ๆ อย่างกว้าง ๆ เพื่อเรียนรู้ร่วมกันสนับสนุนกิจกรรมร่วมกัน แต่ยังไม่ได้สร้างเป้าหมายที่แน่ชัดเป็นเพียงขั้นเริ่มต้นของกิจกรรมที่ได้รับอิทธิพลจากภายนอก อาจแสดงออกด้วยการยอมรับความคิดเห็นหรือรับฟังและปฏิบัติตามนโยบายของเครือข่ายอื่น ๆ ที่มีอยู่ก่อน เกิดความคิดที่จะรวมตัวกัน สร้างพันธสัญญาเป็นเครือข่ายช่วยเหลือ และพัฒนาตนเอง เครือข่ายที่ว่านี้แม้จะไม่ได้เกิดจากแรงกระตุ้นภายในโดยตรงตั้งแต่แรก แต่ถ้าสมาชิกมีความตั้งใจจริงที่เกิดจากจิตสำนึกที่ดี เมื่อได้รับการกระตุ้นและสนับสนุน ก็จะสามารถพัฒนาต่อไปจนกลายเป็นเครือข่าย ที่เข้มแข็งทำนองเดียวกันกับเครือข่ายที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ เครือข่ายในลักษณะนี้พบเห็นอยู่มากมาย เช่น เครือข่ายผู้สูงอายุ เครือข่ายโรงเรียนสร้างเสริมสุขภาพ เป็นต้น

สรุป เครือข่ายต่างมีจุดเริ่มต้น หรือถูกสร้างมาด้วยวิธีการต่าง ๆ กัน ซึ่งแบ่งชนิดของเครือข่ายออกเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ เครือข่ายที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ เครือข่ายจัดตั้ง และเครือข่ายวิวัฒนาการ ซึ่งการเกิดเครือข่ายของอาสาสมัครต่าง ๆ เนื่องจากการรวมตัวของอาสาสมัคร แต่ละประเภท มีวิธีการและที่มาที่แตกต่างกัน ส่งผลให้การเกิดเครือข่ายแตกต่างกันได้

3. ลักษณะสำคัญของเครือข่าย

สนธยา พลศรี (2550: 264-265) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของเครือข่าย มีดังนี้

- 1) มีแกนนำและสมาชิกที่เข้มแข็ง สามารถดำเนินงาน และขยายกิจการของเครือข่ายได้ และมีประสิทธิภาพ
- 2) มีภูมิปัญญาและองค์ความรู้ของเครือข่าย ที่อาจจะเกิดจากสมาชิก หรือชุมชนท้องถิ่นที่สมาชิกอยู่อาศัย หรือจากภายนอกชุมชน หรือจากการบูรณาการภูมิปัญญาทั้งสองได้อย่างเหมาะสมกับเครือข่าย
- 3) มีสัมพันธภาพที่ดี เครือข่ายมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิก และภายนอกทำให้การดำเนินงานของเครือข่ายราบรื่น เป็นที่ยอมรับ และประสบความสำเร็จ
- 4) การเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสมาชิก เครือข่ายมีช่องทางให้สมาชิกได้มีเวทีสำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสามารถดำเนินการได้อย่างสะดวก ทำให้สมาชิกได้รับความรู้ และประสบการณ์ตลอดเวลา
- 5) การทำกิจกรรมและความต่อเนื่อง เครือข่ายสามารถคิด และดำเนินกิจกรรมได้ด้วยตนเองสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง ไม่ขาดตอน ไม่ต้องพึ่งพจากภายนอก
- 6) ทรัพยากรและการแบ่งปัน เครือข่ายมีทรัพยากรในการดำเนินงานอย่างเพียงพอ อาจจะโดยการจัดการของเครือข่ายเอง หรือการแบ่งปันกับองค์กร และเครือข่ายอื่น ๆ ทำให้เครือข่ายสามารถดำเนินกิจกรรมได้ และมีประสิทธิภาพ
- 7) การเรียนรู้และนวัตกรรม สมาชิกของเครือข่ายมีการเรียนรู้ผ่านกระบวนการต่างๆ สามารถสร้างนวัตกรรม ทั้งที่เป็นความรู้ และเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ประโยชน์ได้
- 8) การสื่อสาร เครือข่ายสามารถสื่อสารระหว่างเครือข่ายกับสมาชิกได้ง่าย สะดวก และรวดเร็ว ทำให้สมาชิกได้ทราบข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย และเป็นประโยชน์
- 9) การบริหารจัดการที่ดี เครือข่ายมีการบริหารจัดการที่ดี เหมาะสมกับการดำเนินงานของเครือข่าย ทำให้เครือข่ายดำเนินกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล
- 10) ระบบการติดตามและประเมินงาน เครือข่ายมีระบบการติดตาม และประเมินงานที่มีประสิทธิภาพ มีฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายอย่างเพียงพอ สามารถให้การสนับสนุนช่วยเหลือสมาชิกได้ทันเวลา และเหมาะสม

ดังนั้นสรุปได้ว่า เครือข่าย คือ กลุ่มคนหรือบุคคลที่มาเข้าร่วมกันเพื่อทำการตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ร่วมกันอาจมีกฎระเบียบ กติกาหรือข้อตกลงระหว่างกันในการดำเนินการช่วยเหลือแบ่งปันข้อมูลและช่วยให้คำแนะนำในการตัดสินใจที่อยู่ตามขอบเขตที่กำหนดไว้ในเครือข่ายเท่านั้น

4. ประเภทเครือข่าย

ประเภทของเครือข่ายทางสังคม (Type of Social Network) สามารถแบ่งประเภทของเครือข่ายทางสังคม ได้ในหลายรูปแบบ โดยมีนักวิชาการหลายคน พอสรุปโดยสังเขป

พระมหาสุทิตย์ อาภากรโ (อบอ่น) (2547: 84-90) การแบ่งประเภท รูปแบบ และลักษณะความสัมพันธ์ของเครือข่ายก็เพื่อสร้างความเข้าใจ และมองเห็นภาพความเคลื่อนไหวของกลุ่มองค์กรเครือข่ายต่าง ๆ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น จากพัฒนาการของความเป็นเครือข่ายในสังคมไทย จะเห็นได้ว่า มีกระบวนการเกิดขึ้นของเครือข่ายในภาคส่วนต่าง ๆ อย่างมากมาย ทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน พัฒนาเอกชน และภาคประชาชน รวมทั้งในด้านแนวคิด กิจกรรม ก็มีกระบวนการแบ่งประเภท และรูปแบบของเครือข่ายออกเป็นนัยต่าง ๆ ดังนั้น ประเภท และรูปแบบของเครือข่ายจึงมีความแตกต่างกันไปตามนิยาม และกิจกรรมที่แต่ละกลุ่ม หรือผู้ใช้กิจกรรมเครือข่ายกำหนดขึ้นโดยในที่นี้จะกล่าวถึงเกณฑ์บางประการในการจัดประเภท และรูปแบบของเครือข่าย เพื่อให้เหมาะสมกับการประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างการเรียนรู้ของทุกฝ่าย ดังนี้

1) เครือข่ายเชิงพื้นที่ หมายถึง การรวมตัวของ กลุ่ม องค์กร เครือข่าย ที่อาศัยพื้นที่รูปธรรม หรือพื้นที่ดำเนินการเป็นปัจจัยหลักในการทำงานร่วมกัน เป็นกระบวนการพัฒนาที่อาศัยกิจกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่เป้าหมายนำทาง และเป็นการพัฒนาแบบบูรณาการที่ไม่แยกส่วนต่าง ๆ ออกจากกัน โดยยึดเอาพื้นที่เป็นที่ตั้งแห่งความสำเร็จในการทำงานร่วมกันของทุกฝ่าย

2) เครือข่ายเชิงประเด็นกิจกรรม ได้แก่ เครือข่ายที่ใช้ประเด็นกิจกรรม หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นปัจจัยหลักในการรวมกลุ่มองค์กร โดยมองข้ามมิติในเชิงพื้นที่ มุ่งเน้นการจัดการในประเด็นกิจกรรมนั้น ๆ อย่างจริงจัง และพัฒนาให้เกิดความร่วมมือกับภาคีอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3) เครือข่ายแบ่งตามโครงสร้างหน้าที่ ได้แก่ เครือข่ายที่เกิดขึ้นโดยอาศัยภารกิจ/กิจกรรม และการก่อตัวของกลุ่มผลประโยชน์ในสังคม เป็นแนวทางในการแบ่งเครือข่าย ซึ่งอาจแบ่งเป็นเครือข่ายภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคธุรกิจเอกชน และภาคองค์กรพัฒนาเอกชนโดยเครือข่ายต่าง ๆ ดังกล่าวมุ่งเน้นการดำเนินการ ภายใต้กรอบแนวคิด หลักการ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายหลักของหน่วยงาน หรือโครงสร้างหลักของกลุ่มผลประโยชน์นั้น ๆ

ดังนั้นประเภทของเครือข่ายจึงประกอบไปด้วย เครือข่ายเชิงพื้นที่ เครือข่ายเชิงประเด็นกิจกรรมและเครือข่ายแบ่งตามโครงสร้างหน้าที่

5. องค์ประกอบของเครือข่าย

เครือข่ายต่าง ๆ มีองค์ประกอบสำคัญอยู่อย่างน้อย 7 อย่างด้วยกันคือ

1) มีการรับรู้มุมมองที่เหมือนกัน

สมาชิกในเครือข่าย ต้องมีความรู้สึกนึกคิดและการรับรู้เหมือนกันถึงเหตุผลในการเข้ามาร่วมกันเป็นเครือข่าย อาทิเช่น มีความเข้าใจในตัวปัญหาและมีจิตสำนึกในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ประสบกับปัญหาอย่างเดียวกันหรือต้องการความช่วยเหลือในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งจะส่งผลให้สมาชิกของเครือข่ายเกิดความรู้สึกผูกพันในการดำเนินกิจกรรมร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาหรือลดความเดือดร้อนที่เกิดขึ้น การรับรู้ร่วมกันถือเป็นหัวใจของเครือข่ายที่ทำให้เครือข่ายดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง เพราะถ้าเริ่มต้น ด้วยการรับรู้ที่ต่างกัน มีมุมมองหรือแนวคิดที่ไม่เหมือนกันแล้ว จะประสานงานและขอความร่วมมือยาก เพราะ แต่ละคนจะติดอยู่ในกรอบความคิดของตัวเอง มองปัญหาหรือความต้องการไปคนละทิศละทาง แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่าสมาชิกของเครือข่ายจะมีความเห็นที่ต่างกันไม่ได้ เพราะมุมมองที่แตกต่างช่วยให้เกิดการสร้างสรรค์ในการทำงาน แต่ความแตกต่างนั้นต้องอยู่ในส่วนของกระบวนการภายใต้การรับรู้ถึงปัญหาที่สมาชิกทุกคนยอมรับแล้ว มิฉะนั้นความเห็นที่ต่างกันจะนำไปสู่ความแตกแยกและแตกหักในที่สุด

2) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน

วิสัยทัศน์ร่วมกัน หมายถึง ความเห็นหรือความคิดของสมาชิกมองเห็นจุดมุ่งหมายในอนาคตที่เป็นภาพเดียวกันมีการรับรู้ และเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน และมีเป้าหมายที่จะเดินทางไปด้วยกัน การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันจะทำให้กระบวนการขับเคลื่อนเกิดพลัง มีความเป็นเอกภาพ และช่วยผ่อนคลายความขัดแย้งอันเนื่องมาจากความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ในทางตรงกันข้าม ถ้าวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายของสมาชิกบางกลุ่มขัดแย้งกับวิสัยทัศน์ หรือเป้าหมายของเครือข่าย พฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มนั้นก็จะมีเริ่มแตกต่างจากแนวปฏิบัติที่สมาชิกเครือข่าย กระทำร่วมกัน ดังนั้น แม้ว่าจะต้องเสียเวลามากกับความพยายามในการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน แต่ก็จำเป็นจะต้องทำให้เกิดขึ้น หรือถ้าสมาชิกมีวิสัยทัศน์ส่วนตัวอยู่แล้ว ก็ต้องปรับให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของเครือข่าย ให้มากที่สุดแม้จะไม่ซ้อนทับกันแนบสนิทจนเป็นภาพเดียวกัน แต่อย่างน้อยก็ควรสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

3) มีความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน

คำว่า ผลประโยชน์ในที่นี้ครอบคลุมทั้งผลประโยชน์ที่เป็นตัวเงินและผลประโยชน์ไม่ใช่ตัวเงิน เป็นความต้องการของมนุษย์ในเชิงปัจเจก อาทิเช่นเกียรติยศ ชื่อเสียง การยอมรับ โอกาสในความก้าวหน้า ความสุข ความพึงพอใจ ฯลฯ

สมาชิกของเครือข่ายเป็นมนุษย์ปุถุชนธรรมดาที่ต่างก็มีความต้องการเป็นของตัวเอง ถ้าการเข้าร่วมในเครือข่ายสามารถตอบสนองต่อความต้องการของเขาหรือมีผลประโยชน์ร่วมกัน ก็จะเป็นแรงจูงใจให้เข้ามามีส่วนร่วมในเครือข่ายมากขึ้น

ดังนั้น ในการที่จะดึงใครสักคนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของเครือข่าย จำเป็นต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ที่เขาจะได้รับจากการเข้าร่วม ถ้าจะให้ดีต้องพิจารณาล่วงหน้าก่อนที่เขาจะร้องขอ ลักษณะของผลประโยชน์ที่สมาชิกแต่ละคนจะได้รับอาจแตกต่างกัน แต่ควรต้องให้ทุกคน และต้องเพียงพอที่จะเป็นแรงจูงใจให้เขาเข้ามามีส่วนร่วมในทางปฏิบัติได้จริง ไม่ใช่เข้ามาเป็นเพียงไม้ประดับ เนื่องจากมีตำแหน่งในเครือข่าย แต่ไม่ได้ร่วมปฏิบัติภารกิจ เมื่อใดก็ตามที่สมาชิกเห็นว่าเขาเสียประโยชน์มากกว่าได้ หรือเมื่อเขาได้ในสิ่งที่ต้องการเพียงพอแล้ว สมาชิกเหล่านั้นก็จะออกจากเครือข่ายไปในที่สุด

4) การมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกคนในเครือข่าย

การมีส่วนร่วมของสมาชิกในเครือข่าย เป็นกระบวนการที่สำคัญมากในการพัฒนาความเข้มแข็ง ของเครือข่าย เป็นเงื่อนไขที่ทำให้เกิดการร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมลงมือกระทำอย่างเข้มแข็ง ดังนั้น สถานะของสมาชิกในเครือข่ายควรมีความเท่าเทียมกัน ทุกคนอยู่ในฐานะ “หุ้นส่วน” ของเครือข่ายเป็นความสัมพันธ์ในแนวราบ คือความสัมพันธ์ฉันท์เพื่อน มากกว่าความสัมพันธ์ในแนวตั้งในลักษณะเจ้านายลูกน้อง ซึ่งบางครั้งก็ทำได้ยากในทางปฏิบัติเพราะต้องเปลี่ยนกรอบความคิดของสมาชิกในเครือข่ายโดยการสร้างบริบทแวดล้อมอื่น ๆ เข้ามาประกอบ แต่ถ้าทำได้จะสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายมาก

5) มีการเสริมสร้างซึ่งกันและกัน

องค์ประกอบที่จะทำให้เครือข่ายดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง คือ การที่สมาชิกของเครือข่ายต่างก็สร้างความเข้มแข็งให้กันและกัน โดยนำจุดแข็งของฝ่ายหนึ่งไปช่วยแก้ไขจุดอ่อนของอีกฝ่ายหนึ่งแล้วทำให้ได้ผลลัพธ์เพิ่มขึ้นในลักษณะพลังทวีคูณ ($1+1 > 2$) มากกว่าผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเมื่อต่างคนต่างอยู่

6) การเกื้อหนุนพึ่งพากัน

เป็นองค์ประกอบที่ทำให้เครือข่ายดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกันการที่สมาชิกเครือข่ายตกอยู่ในสภาวะจำกัดทั้งด้านทรัพยากร ความรู้ เงินทุน กำลังคน ฯลฯ ไม่สามารถทำงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยตนเองโดยปราศจากเครือข่าย จำเป็นต้องพึ่งพาซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกในเครือข่าย การทำให้หุ้นส่วนของเครือข่ายยึดโยงกันอย่างเหนียวแน่น จำเป็นต้องทำให้หุ้นส่วนแต่ละคนรู้สึกว่าเขาหุ้นส่วนคนใดคนหนึ่งออกไปจะทำให้เครือข่ายล้มลงได้ การดำรงอยู่ของหุ้นส่วนแต่ละคนจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงอยู่ของเครือข่ายการเกื้อหนุนพึ่งพากันในลักษณะนี้จะส่งผลให้สมาชิกมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันโดยอัตโนมัติ

7) มีปฏิสัมพันธ์ในเชิงแลกเปลี่ยน

หากสมาชิกในเครือข่ายไม่มีการปฏิสัมพันธ์กันแล้ว ก็ไม่ต่างอะไรกับก้อนหินแต่ละก้อนที่รวมกันอยู่ในถุง แต่ละก้อนก็อยู่ในถุงอย่างเป็นอิสระ ดังนั้นสมาชิกในเครือข่ายต้องทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อก่อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน เช่น มีการติดต่อกันผ่านทาง การเขียน การพบปะพูดคุย การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน หรือมีกิจกรรมประชุมสัมมนาาร่วมกัน โดยที่ผลของการปฏิสัมพันธ์นี้ต้องก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ในเครือข่ายตามมาด้วย ลักษณะของปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกควรเป็นการแลกเปลี่ยนกันมากกว่าที่จะเป็นผู้ให้หรือเป็นผู้รับฝ่ายเดียว ยิ่งสมาชิกมีปฏิสัมพันธ์กันมากเท่าใดก็จะเกิดความผูกพันระหว่างกันมากขึ้นเท่านั้น ทำให้การเชื่อมโยงแน่นแฟ้นมากขึ้นมีการเรียนรู้ระหว่างกันมากขึ้น สร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่าย

ดังนั้นองค์ประกอบของเครือข่ายจึงประกอบไปด้วยการรับรู้มุมมองที่เหมือนกัน การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน การมีความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน การมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกคนในเครือข่าย การเสริมสร้างซึ่งกันและกัน การเกื้อหนุนพึ่งพากัน และการมีปฏิสัมพันธ์ในเชิงแลกเปลี่ยน

2.3.6 มวลเหตุการณ์สร้างเครือข่าย

การสร้างเครือข่ายทางสังคม (Social Network Construct) หมายถึง กิจกรรมในการก่อให้เกิดกลุ่ม ซึ่งอาจเป็นกลุ่มองค์กร หรือกลุ่มบุคคล เพื่อวัตถุประสงค์ในการแลกเปลี่ยน การจัดกิจกรรม หรือการผลิตระหว่างองค์กรสมาชิก ต้องอาศัยการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันมาก่อนหน้าที่จะทำความตกลงเป็นองค์กรเครือข่าย (นฤมล นิราทร, 2543)

เหตุผลในการสร้างเครือข่ายทางสังคม มีหลายประการ ได้แก่ (1) บุคคลต้องการมีเพื่อนในการทำงาน ต้องการมีหมู่มีพวก (2) บุคคลต้องการทรัพยากรในการทำงาน (3) บุคคลต้องการรับทราบความเสี่ยงในกิจกรรมร่วมกัน (4) บุคคลต้องการความชำนาญเฉพาะด้านในการแก้ไขปัญหา (5) บุคคลต้องการประหยัด และ (6) บุคคลต้องการเรียนรู้ประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน รวมไปถึงมีปัจจัยเสริมที่เป็นเงื่อนไขสำคัญ คือ ความเต็มใจที่จะเข้าร่วมเป็นเครือข่าย (นฤมล นิราทร, 2543)

การสร้างเครือข่ายทางสังคม (พระมหาสุทิตย์ อาภากร, 2547) อาจมีสาเหตุจากปัจจัยอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวไว้ข้างต้น ได้แก่ (1) สถานการณ์ปัญหาและสภาพแวดล้อมที่ซับซ้อน หลากหลาย และขยายตัว จนเกินความสามารถของปัจเจกบุคคล หรือกลุ่มที่จะดำเนินการแก้ไข (2) เครือข่ายเป็นเครื่องมือหรือยุทธศาสตร์ในการสร้างพื้นที่ทางสังคม และ (3) เพื่อให้การประสานผลประโยชน์เป็นไปอย่างเท่าเทียม จากที่กล่าวมาในข้างต้น จะเห็นได้ว่าเหตุผลสำคัญของการสร้างเครือข่ายทางสังคมคือการมุ่งที่จะบรรลุเป้าหมายของปัจเจกบุคคล ซึ่งไม่สามารถทำได้ด้วยตนเองโดยลำพัง แต่ต้องอาศัยการรวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนทรัพยากร ส่งผลให้สามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย อันเป็นการประสานผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน

ดังนั้น สาเหตุของการสร้างเครือข่ายจึงสรุปได้ว่าเกิดจากความต้องการในลักษณะเดียวกัน และมีวัตถุประสงค์เป้าหมายในทางเดียวกัน เพื่อมุ่งไปสู่ผลประโยชน์ร่วมกันของบุคคลและองค์กร

7. ปัจจัยความสำเร็จของเครือข่าย

สนธยา พลศรี (2550) ได้มีผู้เสนอปัจจัยที่สนับสนุนความสำเร็จของเครือข่ายไว้หลายท่าน ดังนี้ สมกุล ถาวรกิจ (ม.ป.ป. อ้างถึงในสนธยา พลศรี, 2550) เสนอว่า การดำเนินงานของเครือข่ายจะประสบความสำเร็จหรือไม่ มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัย 14 ประการ ดังนี้

- 1) ความเป็นหนึ่งเดียวกัน ทั้งจิตใจ และความสามัคคีของสมาชิกเครือข่าย
  - 2) สมาชิกมีขวัญ กำลังใจ และเจตนารมณ์ร่วมกัน ที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุความสำเร็จ
  - 3) ความเสียสละของสมาชิก ทั้งร่างกาย สติปัญญา และทุนทรัพย์ หรือทรัพยากร
  - 4) มียุทธศาสตร์ระบบการจัดการและการวางแผนที่ดี เหมาะสมกับสถานการณ์สมาชิก รวมกลุ่มกันอย่างเหนียวแน่น
  - 5) มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของเครือข่ายเป็นระยะ ๆ สม่ำเสมอ
  - 6) ใช้กระบวนการดำเนินงาน ตามวงจรคุณภาพ
  - 7) ผู้นำเครือข่ายมีวิสัยทัศน์ มีความสามารถในการตัดสินใจ และประสานงานได้ดี
  - 8) สมาชิกเครือข่ายมีคุณภาพ ทุกคนมองเห็นประโยชน์ร่วมกัน ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน
  - 9) กิจกรรมของเครือข่าย มีการจัดการอย่างต่อเนื่องไม่ขาดตอน
  - 10) สมาชิกและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของเครือข่าย
  - 11) มีการดำรงรักษาเครือข่ายเดิมไว้และขยายเครือข่ายใหม่เพิ่มเติมขึ้นตลอดเวลาไม่หยุดนิ่ง
  - 12) สมาชิกมีความจริงใจ จริงจัง มีความศรัทธาต่อกันและกันและต่อเครือข่าย ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ให้เกียรติซึ่งกันและกันมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
  - 13) ระเบียบกฎเกณฑ์ของเครือข่าย มีความเหมาะสมกับสมาชิก และการดำเนินงานของเครือข่าย
  - 14) มีทรัพยากรเพียงพอต่อการดำเนินงานของเครือข่าย มีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้
- ดังนั้น ปัจจัยสู่ความสำเร็จของเครือข่ายการมีพันธสัญญาที่หนักแน่นดีระหว่างกัน การปรับปรุงพัฒนาตลอดเวลา การเสริมพลัง การสนับสนุนให้สมาชิกเครือข่ายได้มีโอกาสแสดงความสามารถตลอดจนใช้วิจารณ์ญาณของตนในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ร่วมแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เช่น การจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ การจัดหาทุนดำเนินงาน การหาทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นในการให้ความสำคัญต่อคุณภาพของงาน ความยืดหยุ่น การเปิดเผยจริงใจ การให้ความสำคัญต่อศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์การมีค่านิยมในการทำงานร่วมกันเป็นทีม เป็นต้น

สรุปได้ว่าแนวคิดเครือข่ายคือกลุ่มบุคคลหรือองค์กร ที่สมัครใจเข้าทำงาน ภายใต้วัตถุประสงค์ และเป้าหมายบางอย่างร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน ทำกิจกรรมช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยสมาชิก แต่ละเครือข่าย แต่ละองค์กรยังคงมีความเป็นเอกเทศ ไม่ขึ้นต่อกัน การเข้าร่วมเครือข่าย เป็นเพียงการเข้าร่วมบางส่วนขององค์กรเท่านั้น และความสัมพันธ์ของเครือข่ายตั้งบนพื้นฐานของความเท่าเทียม จึงเกิดการประสานพลัง สามารถสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี เกิดแรงบันดาลใจให้ทุกคนอยากทำงาน ก่อให้เกิดเครือข่ายที่เข้มแข็ง เป็นพลังสำคัญขับเคลื่อนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์เป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ ตลอดจนมีเป้าหมายวิสัยทัศน์ร่วมกัน และการปฏิสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยนที่ดี จึงจะทำให้กิจกรรมสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้เป็นเครือข่ายที่มีความสมบูรณ์เพราะถ้าขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งองค์ประกอบของเครือข่ายอาจไม่ประสบความสำเร็จ

ดังนั้นแนวคิดเรื่องการสร้างเครือข่ายเป็นแนวคิดที่สามารถนำมาวิเคราะห์กับสังคมวิถีชีวิตของกลุ่มเป้าหมายอันจะนำมาซึ่งการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตได้สอดคล้องกับสังคมชุมชนของพระสงฆ์ในจังหวัดพะเยาได้ถูกต้อง

2.10. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พระมหาไพรัช ธมฺทีโปและคณะ (2565) ได้ทำการวิจัย “พระสงฆ์กับการพัฒนาจิตสำนึกต่อต้านการประพฤติทุจริตในสังคมไทย” ผลการศึกษาพบว่า พระสงฆ์มีบทบาทสำคัญในการสร้างจิตสำนึกต่อต้านการประพฤติทุจริตในสังคมไทย ทำให้เกิดการบูรณาการโดยการนำเอาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เช่น ความละเอียดแก่ใจ(หิริ)ความเกรงกลัวต่อบาป (โอตตปปะ) และสัมมปธาน 4 ไปใช้ในวิถีชีวิตของมนุษย์ ซึ่งเป็นหลักธรรมที่จะกำกับจิตใจของบุคคลให้ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม การบูรณาการดังกล่าวได้ดำเนินการครอบคลุมทั้งคณะสงฆ์ ภาครัฐ และภาคประชาชน

กัญจิรา วิจิตรวัชรารักษ์และคณะ. (2550บทคัดย่อ). ได้ทำการวิจัย เรื่อง “วิธีการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ” ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

1) ความคาดหวังที่มีต่อบทบาทพระสงฆ์กับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.1) พระสงฆ์และพระสงฆ์ฆราวาสมีความคาดหวังต่อบทบาทพระสงฆ์ คือ พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการส่งเสริมให้ครอบครัวนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้อย่างจริงจัง การพัฒนาศักยภาพของบุคคลในสายกลางปกครองให้มีคุณธรรม จริยธรรม โดยประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง การเป็นผู้นำด้านจิตใจเผยแผ่คุณธรรมจริยธรรมเทศนาอบรมสั่งสอนและเป็นตัวอย่างที่ดีสอนศิษย์คุณธรรม จริยธรรมในสถานศึกษาการนำหลักธรรมมากระตุ้นเตือนให้พุทธศาสนิกชนรู้จักพอเพียง มีการพัฒนาเศรษฐกิจแบบยั่งยืน ปลูกฝังให้หลักธรรมมา

กระตุ้นเตือนให้พุทธศาสนิกชนรู้จักพอเพียงพึ่งพาตนเองได้ การเผยแพร่หลักธรรมผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์วิทยุ อินเทอร์เน็ต และมีบทบาทในการจัดภูมิทัศน์ของวัดให้เป็นที่พักผ่อนชื่นชมธรรมชาติ และเป็นแหล่งฝึกฝนทักษะประสบการณ์ในการเลี้ยงชีพ

1.2) พุทธศาสนิกชน มีความคาดหวังต่อบทบาทพระสงฆ์ในระดับมากทุกสถาบัน โดยมีความคาดหวังต่อบทบาทพระสงฆ์ผ่านสถาบันศาสนามากที่สุด รองลงมาคือ สถาบันครอบครัว สถาบันนันทนาการ สถาบันสื่อมวลชน สถาบันการศึกษา สถาบันเศรษฐกิจและสถาบันปกครอง

2.) ปัจจัยที่ส่งเสริมส่งผลต่อบทบาทพระสงฆ์กับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแบ่งเป็น 2 ประเด็น คือ ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรค

2.1) ปัจจัยที่ส่งเสริม

2.1.1) พระสงฆ์และพระสังฆาธิการเห็นว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมบทบาทของพระสงฆ์ คือ ความร่วมมือกันทั้งพระสงฆ์และพุทธศาสนิกชน การได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐในเรื่องงบประมาณ และนโยบายที่ชัดเจน การได้รับการสนับสนุนจากสถานศึกษา ความรู้ความสามารถของพระสงฆ์ เทคนิควิธีการของพระสงฆ์ในการเทศนาความศรัทธาที่มีต่อพระสงฆ์และการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.2.2) พุทธศาสนิกชน เห็นว่าปัจจัยที่ส่งเสริมบทบาทพระสงฆ์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านศีลธรรมจรรยามากที่สุด รองลงมา คือสามารถสอนหลักศาสนธรรมทั้งทางตรงและทางอ้อมได้ ขยันหมั่นเพียรพัฒนาตนให้รอบรู้ทั้งทางโลกและทางธรรม มีบทบาทเชิงรุกในการสั่งสอนด้านศีลธรรม มีประสบการณ์ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม มีความเป็นผู้นำชุมชน ท้องถิ่น มีสมณศักดิ์สูง หรือตำแหน่งทางสงฆ์ บวชเรียนมาหลายพรรษาให้การช่วยเหลือบรรเทาปัญหาแก่ชาวบ้านและมีบุคลิกภาพที่น่าเลื่อมใสศรัทธา และมีเพียงประเด็นเดียวที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ มีชื่อเสียงด้านอภินิหารการให้โชคลาภ

2.2) ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค

2.2.1) พระสงฆ์เห็นว่าปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อบทบาทพระสงฆ์ คือ การขาดงบประมาณ การขาดความรู้ของพระสงฆ์ การขาดความเสียสละของพระสงฆ์ สิ่งแวดล้อมทางเทคโนโลยีใหม่ ๆ และสื่อต่าง ๆ ที่ดึงความสนใจไปจากคุณธรรม สภาพเศรษฐกิจ ตลอดจนการไม่ยอมรับหลักคำสอนของพระสงฆ์และความไม่เข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง และการขาดการประชาสัมพันธ์ และการสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐ

2.2.2) พุทธศาสนิกชนเห็นว่าปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อบทบาทพระสงฆ์มากที่สุด คือ การขาดความใส่ใจ สนใจในเรื่องศาสนา คนไม่เข้าวัด รองลงมาคือ พระสงฆ์บางรูปปฏิบัติตนไม่เหมาะสม การขาดความเลื่อมใสในตัวพระสงฆ์และไม่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐและหน่วยงานต่าง ๆ และวิธีการรูปแบบ เนื้อหาในการสอนไม่น่าสนใจ

พระครูวินัยธรสุทธีรัตน์ สญญโต (ธิดา) (2553, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “บทบาทพระสงฆ์ในการบริหารพัฒนาท้องถิ่น: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า บทบาทพระสงฆ์กับการบริหารพัฒนาท้องถิ่น อำเภอสารภี มีบทบาทอยู่ในระดับมาก โดยมีบทบาทด้านศาสนสมบัติ, ด้านการปกครอง, ศาสนบุคคลและด้านการเผยแผ่

พระครูสุจิตธรรมนิวิฐ (สมจิตร อธิปญโญ) (2554, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง “บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชน : กรณีศึกษาคณะสงฆ์อำเภอคลอง จังหวัดแพร่” ผลการวิจัยพบว่า พระสงฆ์ในตำบลทุ่งแล้ง ได้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนตามหลักธรรม 8 ด้าน คือ 1) ด้านการส่งเสริมศีลธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมประเพณี 2) ด้านสุขภาพอนามัย 3) ด้านสัมมาอาชีพ 4) ด้านสันติสุข 5) ด้านการศึกษาสงเคราะห์ 6) ด้านสาธารณสงเคราะห์ 7) ด้านกตัญญูทเวทิตาธรรม 8) ด้านสามัคคีธรรม โดยพบว่า ด้านการส่งเสริมด้านการส่งเสริมศีลธรรม มีสูงกว่าด้านอื่น ๆ

พระใบฎีกาไพศาล กมพูสีริ (2556, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง “บทบาทพระสงฆ์ที่มีต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของเยาวชน ในจังหวัดนครปฐม” พบว่า 1) นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ที่มีต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของเยาวชน อยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบบทบาทพระสงฆ์ที่มีต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของเยาวชน และทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปร พบว่า เพศ อายุ ระดับ การศึกษา อาชีพผู้ปกครองและระดับผลการเรียนที่มีผลให้ความคิดเห็นของนักเรียนไม่ต่าง ๆ กัน 3) ผลการศึกษา อุปสรรค และแนวทางในการแก้ปัญหาบทบาทพระสงฆ์ที่มีต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของเยาวชนได้แก่ ปัญหาเด็กหนีเรียนบ่อยไม่เอาใจใส่ในการเรียน แนวทางแก้ปัญหา ได้แก่ ควรตั้งกฎระเบียบข้อบังคับในการลงโทษนักเรียนและส่งเสริมเด็กที่มีความขยันเรียนโดยมีทุนเรียนดีและทุนสำหรับผู้ขยันแต่ขาดทุนทรัพย์ในการเรียน

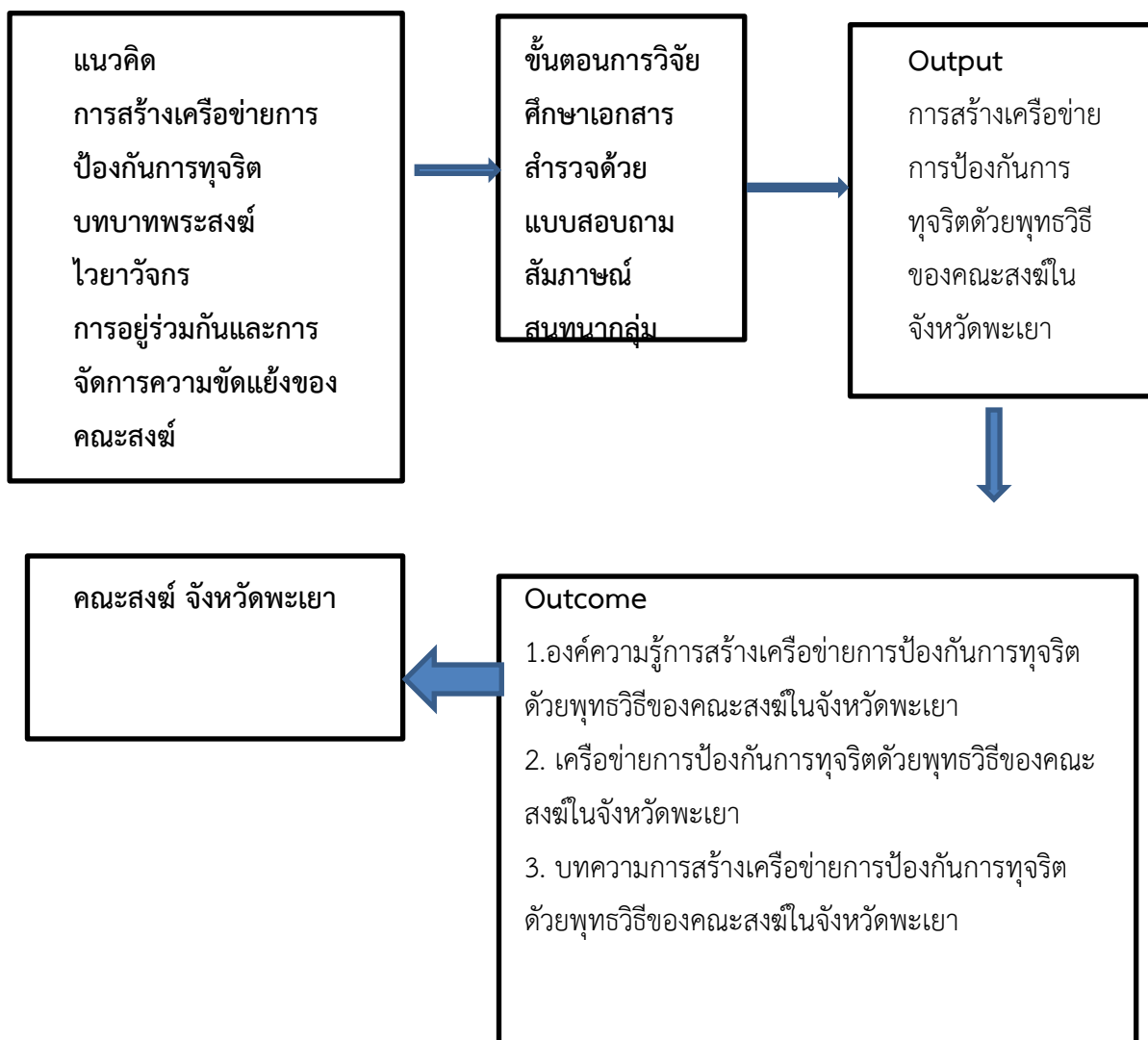
พระมหาอนุชิต อนุจारी (ถนัดเลื่อย) (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาสังคมตามหลักสารีเยจริยธรรม ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ” พบว่า 1) การพัฒนาสังคมตามหลักสารีเยจริยธรรม ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ ประชาชนมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีด้าน สาธารณโภคี, ด้านเมตตาโมกกรรม, ด้านเมตตาวิจิตรกรรม, ด้านศีลสามัญญตา, ด้านทฎฐิสามัญญตาและด้านเมตตาภายกรรม ตามลำดับ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาสังคมตามหลักสารีเยจริยธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ จำแนกปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพรายได้พบว่า ประชาชนที่มีอายุ เพศ รายได้ต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน 3) ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาสังคมตามหลักสารีเยจริยธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ พบว่า ควรทำงานและพัฒนา

สังคมด้วยการรับใช้ประชาชนอย่างเสมอต้นเสมอปลาย มีการวางแผนและการทำงานด้านพัฒนาให้เหมาะสม เว้นจากการแสวงหาผลประโยชน์ จักสวัสดิการแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง นำไปสู่การสร้างพื้นที่ทางสังคม เครือข่ายความสัมพันธ์และความความเป็นถิ่นฐานขึ้นโดยใช้กิจกรรมที่ทำร่วมกันมาเป็นสิ่งยึดโยงสมาชิกดังกล่าวเข้าไว้ด้วยกัน

วิรัช ภูมิมาศรี และคณะ (2566). วิจัยเรื่อง “การสร้างเครือข่ายความเข้มแข็งในการต่อต้านทุจริต โดยใช้กิจกรรมและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ในจังหวัดเชียงใหม่” พบว่า การสร้างการรับรู้ สร้างจิตสำนึก ระบบการตรวจสอบ และเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมทุกภาคส่วนแบบมีส่วนร่วมในการตรวจสอบอย่างเป็นระบบและกระบวนการสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายในการต่อต้านทุจริต เพื่อให้สังคมมีความโปร่งใส ซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม มีภูมิคุ้มกัน และขับเคลื่อนค่านิยมเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตแก่เยาวชนโดยมีหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาควิชาการ องค์กร คณะสงฆ์ และสถาบันการศึกษา ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ขับเคลื่อนและสร้างความเข้มแข็งในการต่อต้านทุจริต

2.11 สรุปกรอบแนวความคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่องการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตด้วยพุทธรวิถีของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา โดยผู้วิจัยได้นำเสนอรูปภาพ 1 รูป ดังนี้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

3.1 การวิจัย/ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา โดยใช้การวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed-Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) พื้นที่วิจัย คือ จังหวัดเชียงใหม่ โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ชนิด คือ 1) แบบสัมภาษณ์ สอบถาม พูดคุย สทนากลุ่ม ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น การวิจัยเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลด้วย โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอด้วย ตาราง และอธิบายเพิ่มเติม สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร สัมภาษณ์ การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์ นำมาวิเคราะห์ข้อคำถามปลายเปิดด้วยการวิเคราะห์ เนื้อหา (Content Analysis) หลังจากนั้นทำการสังเคราะห์ สรุปจากแบบสำรวจ การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์ แล้วเขียนบรรยายเชิงพรรณนา

3.1.1. พื้นที่วิจัย

(1) พื้นที่การวิจัย

ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ กลุ่มประชากร ในจังหวัดพะเยา โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มพระสงฆ์ กลุ่มพระสงฆ์ระดับเจ้าอาวาสและระดับเจ้าคณะตำบล และกลุ่มประชาชนที่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการวัด

(2) หน่วยงานสนับสนุน/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย/ผู้ขับเคลื่อนชุมชน หน่วยงานที่สนับสนุน ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ฝ่ายคณะสงฆ์จังหวัดพะเยา

(3) พื้นที่ถ่ายทอด ขยายผล/นำไปใช้ประโยชน์

การถ่ายทอดงานวิจัย อันได้แก่พระสงฆ์ในระดับเจ้าอาวาส ระดับตำบล ซึ่งสามารถให้กลุ่มทั้งสามกลุ่มนี้นำไปใช้ประโยชน์ โดยฝ่ายกิจกรรมมหาวิทยาลัย โดยมีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา เป็นผู้ดำเนินงาน ที่ทำการคณะสงฆ์ในอำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา โดยการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่าง กลุ่มคณะสงฆ์ โดยผ่านจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากงานวิจัย

3.1.2. กลุ่มเป้าหมาย

1. ประชากร การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตด้วยพุทธวิธีของพระสงฆ์ในจังหวัดเชียงใหม่ คณะผู้วิจัยแยกจำนวนประชากรเป็น 3 กลุ่ม คือ ประชาชน พระสงฆ์คณะตำบลและพระสงฆ์ในระดับเจ้าอาวาส

1. ประชากรที่เป็นประชาชน
2. ประชากรที่เป็นพระสงฆ์
3. ประชากรที่เป็นพระในระดับ

จากจำนวนประชากรทั้งหมดนี้ผู้วิจัยใช้แบบเจาะจง โดยกำหนดจำนวนประชากร 132 รูป/คน ซึ่งแยกจำนวน กลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ประชาชนจำนวน 42 คน
2. พระสงฆ์ทั่วไปจำนวน 42 รูป
3. เจ้าอาวาสจำนวน 42 รูป

3.1.3) การสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างของประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ซึ่งใช้ขอบเขตการวิจัยที่ 3 อำเภอในจังหวัดพะเยา เพื่อความสมบูรณ์ของการวิจัยมากที่สุด โดยการกำหนดจำนวนประชากรโดยใช้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยอิงกับข้อมูลจำนวนวัดในอำเภอดอกคำใต้จังหวัดพะเยา ซึ่งมีจำนวน 42 วัด แหล่งข้อมูลที่ <https://pyo.onap.go.th> เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 ม.ค. 66 จำนวนประชากร 132 รูป/คน

3.1.4) วิธีการสุ่มตัวอย่าง

จากการสุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบเจาะจง ทำให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้คือ กำหนดจำนวนประชากร 132 รูป/คน จำนวนประชากรมาจากจำนวนวัดในจังหวัดพะเยา ซึ่งมีจำนวนวัด 42 วัด อ้างอิงจากข้อมูลจำนวน 42 วัด แหล่งข้อมูลที่ <https://pyo.onap.go.th> เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 ม.ค. 66 โดยการทำวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้สูตร เครซี่และมอร์แกน ดังนี้

ตารางที่ 2 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครซี่และมอร์แกน

ขนาด ประชากร	ขนาด ตัวอย่าง	ขนาด ประชากร	ขนาด ตัวอย่าง	ขนาด ประชากร	ขนาด ตัวอย่าง	ขนาด ประชากร	ขนาด ตัวอย่าง	ขนาด ประชากร	ขนาด ตัวอย่าง
10	10	100	80	280	162	800	260	2,800	338
15	14	110	86	290	165	850	265	3,000	341
20	19	120	92	300	169	900	269	3,500	346
25	24	130	97	320	175	950	274	4,000	351
30	28	140	103	340	181	1,000	278	4,500	354
35	32	150	108	360	186	1,100	285	5,000	357
40	36	160	113	380	191	1,200	291	6,000	361
45	40	170	118	400	196	1,300	297	7,000	364
50	44	180	123	420	201	1,400	302	8,000	367
55	48	190	127	440	205	1,500	306	9,000	368
60	52	200	132	460	210	1,600	310	10,000	370
65	56	210	136	480	214	1,700	313	15,000	375
70	59	220	140	500	217	1,800	317	20,000	377
75	63	230	144	550	226	1,900	320	30,000	379
80	66	240	148	600	234	2,000	322	40,000	380
85	70	250	152	650	242	2,200	327	50,000	381
90	73	260	155	700	248	2,400	331	75,000	382
95	76	270	159	750	254	2,600	335	100,000	384

อ้างอิง

วาโร เฟ็งส์วีสดี.(2551). วิธีวิทยาการวิจัย.กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น

จากการเปรียบเทียบสูตรของเครซี่และมอร์แกนจึงได้ประชากรตัวอย่าง คือ 132 รูป
โดยจำแนกกลุ่มประชากร ดังนี้

ซึ่งแยกจำนวน กลุ่มตัวอย่างที่กลุ่มโดยแยกดังนี้ คือ

1. กลุ่มที่ 1 คือ ประชาชน 42 คน
2. กลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มพระสงฆ์ รวม 42 รูป
3. กลุ่มที่ 3 คือ กลุ่มพระสงฆ์ในระดับเจ้าอาวาสและเจ้าคณะตำบล รูป จึงเท่ากับ 42 รูป

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้แบ่งจำนวนประชากรของการศึกษาเชิงคุณภาพอีกจำนวน กลุ่มละ 3 รูป แต่จำนวนพระสงฆ์ที่เป็นพระสังฆาธิการมี 4 รูป จึงรวมเป็นจำนวน 10 รูป/คนสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้งานงานวิจัยสมบูรณ์มากขึ้น

3.2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยใช้เครื่องมือการวิจัยที่แบ่งเป็นเป็น 3 ชนิด คือ แบบสอบถาม การสัมภาษณ์เชิงลึกและการ Focus group แยกได้ดังนี้คือ

ชนิดที่ 1. แบบสอบถาม การออกแบบสอบถามในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ออกแบบสอบถามกับประชากร กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชน 42 คน จำนวนพระสงฆ์ 42 รูป และจำนวนพระสงฆ์ที่มีตำแหน่ง 42 รูป ในการออกแบบสอบถามในครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งคำถามเป็นส่วน ๆ ดังนี้ คือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับสาเหตุของการเกิดการทุจริตของพระสงฆ์

ส่วนที่ 3 เป็นการสอบถามการนำหลักธรรมในการใช้กับการป้องกันการทุจริตและการสร้างเครือข่าย

ชนิดที่ 2. การสัมภาษณ์เชิงลึกโดยสร้างแบบสัมภาษณ์และปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา แบบบันทึกภาคสนามในระหว่างการวิจัยตามรูปแบบการใช้หลักธรรมในการแก้ปัญหาการทุจริต แบบบันทึกการสังเกตในระหว่างการวิจัยตามแบบการใช้หลักธรรมไปปฏิบัติ โดยมีรูปแบบที่เกี่ยวกับการวิจัยเรื่องการใช้หลักธรรมไปปฏิบัติ

ชนิดที่ 3. การ Focus group เป็นการจัดกลุ่มโดยให้กลุ่มหรือตัวแทนของกลุ่มคณะสงฆ์เสวนาถึงปัญหาและแนวทางแก้ไขความการทุจริต โดยการจัดสนทนากลุ่มเป็นการสนทนาได้รับข้อมูลจากผลการสำรวจและผลการสัมภาษณ์ เพื่อให้ผู้ดำเนินการสนทนาและผู้ร่วมการสนทนาหาข้อสรุปของการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริต

3.3 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1) ขั้นตอนที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหลักธรรมที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ อปริหานิยธรรม 7 สปัจริยธรรม 7 และสังคหวัตถุ 4 โดยวิเคราะห์แยกแต่ละข้อเพื่อใช้กับลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ กับหลักธรรมข้อ 7 อปริหานิยธรรม และข้อ 6 ตามวัตถุประสงค์ที่ 1

2) ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์หลักธรรมเพื่อนำมาสังเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ที่ 2 สังเคราะห์หลักธรรมเพื่อนำไปสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตตามพุทธวิธีของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา

3) ขั้นตอนที่ 3 การประเมินผลวิจัยที่ใช้ในขั้นตอนที่ 2 แล้วทำการประเมินผลสำเร็จของรูปแบบ ตามวัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตตามพุทธิวิธีของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา

3.4. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data)

ข้อมูลวิจัยผู้วิจัยได้ทำแบบสอบถามทั้งปลายปิดและปลายเปิดโดยแบบสอบถามผู้วิจัยได้ออกแบบดังนี้

1. ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง
2. รวบรวมแบบสอบถามพร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม กรณี ที่มีการตอบแบบสอบถามไม่ครบหรือไม่สมบูรณ์ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามอีกครั้ง
3. ประมวลผลแบบสอบถามทั้งแบบปลายเปิดและปลายปิด

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data)

ข้อมูลทุติยภูมิผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากการปฏิบัติงานขององค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่น ผลงานใน เก็บข้อมูลอย่างไร อธิบายเป็นขั้นตอน ครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ศึกษา

3.5 สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลในที่นี้ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ส่วน คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้แบ่งช่วงห่างของคะแนนดังนี้

ช่วงห่าง = Max-min

5

5 - 1

5

จึงได้ช่วงห่าง = 0.8

ดังนั้นจึงได้ช่วงห่าง

4.20 – 5.00 หมายถึง นำหลักการไปปฏิบัติมากที่สุด

- 3.80 - 4.19 หมายถึง นำหลักธรรมไปปฏิบัติมาก
- 2.60 - 3.39 หมายถึง นำหลักธรรมไปปฏิบัติปานกลาง
- 1.80 - 2.59 หมายถึง นำหลักธรรมไปปฏิบัติน้อย
- 1.00 - 1.79 หมายถึง นำหลักธรรมไปปฏิบัติน้อยมาก

สำหรับการวิเคราะห์ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (Average) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้ความถี่และร้อยละในตอนต้นที่ 1 และใช้ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนในมาตรฐานในตอนต้นที่ 2 และตอนต้นที่ 3

3.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยให้การศึกษาพื้นที่ตัวอย่างอย่างใกล้ชิดพร้อมสังเกตวิธีการทำงานของกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งมีการสัมภาษณ์ จัดสัมมนาระหว่างตัวแทนกลุ่มพระสงฆ์และประชาชน ได้แก่ พระสงฆ์เจ้าอาวาส เจ้าคณะตำบล ประชาชน และนักกฎหมาย โดยใช้วิธีการดังนี้คือ

1. เลือกพื้นที่และกลุ่มตัวอย่าง สำหรับการสัมภาษณ์และการสังเกตการณ์เชิงลึกเพื่อนำผลของกลุ่มตัวอย่าง
2. จัดการเสวนา (Focus group) ของกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตตามพุทธวิธีของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา จากนั้นจึงนำข้อมูลทั้งสองส่วน คือ ส่วนที่ได้จากการสำรวจเชิงประมาถ อันได้แก่ การแจกแบบสอบถาม และส่วนที่ได้จากการสัมภาษณ์ การศึกษาข้อมูลการจัดเสวนา มาประมวลจัดผล และสรุปเป็นรูปแบบในการใช้หลักธรรมในการปกครอง การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตตามพุทธวิธีของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยาจัดทำคู่มือในการใช้การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตตามพุทธวิธีของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัย เรื่อง “การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ซึ่งผู้ศึกษาวิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1) ปัญหาการทุจริตในคณะสงฆ์และค้นหาองค์ความรู้การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริต

2) เพื่อสร้างสังเคราะห์หลักธรรมในการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตในคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา

3) เพื่อสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตตามพุทธวิธีในพระสงฆ์ในจังหวัดพะเยา

ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างและเก็บข้อมูลด้วยเครื่องแบบสอบถาม จำนวน 132 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์และประมวลข้อมูลเพื่อคำนวณหาค่าสถิติ โดยรายละเอียดดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
χ^2	แทน	ค่าไคสแควร์
df	แทน	ขั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
p	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความนัยสำคัญจากหาค่าไคสแควร์
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ อายุ การศึกษา ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (percentage) โดยนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา ใช้การไคสแควร์ (chi - square Test)

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ การศึกษา นำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยายดังนี้

ตาราง 4.3.1 แสดงจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

อายุ	ความถี่	ร้อยละ
17 – 21	10	7.6
22- 27	30	22.1
28 – 33	20	14.7
34 – 38	56	41.2
38 ขึ้นไป	16	11.8
รวม	132	100

จากตารางที่ 4.3.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 132 คน ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ที่ 34-38 จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 41.2 รองลงมาคืออายุที่ มากกว่า 22 – 27 ขึ้นไป จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 22.1 ต่อมาอายุที่ 28-33จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 อายุ 38 ขึ้นไปอยู่ที่ 11.8 และมีอายุน้อยที่สุดที่ 17-21 จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 7.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3.2 แสดงจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	ความถี่	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญา	35	25.7
ปริญญาตรีหรือกำลังศึกษา	83	64.0
สูงกว่าปริญญาตรีหรือกำลังศึกษา	10	7.4
รวม	132	100

จากตารางที่ 4.3.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 132 คน ส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือกำลังศึกษา จำนวน 83 รูป คิดเป็นร้อยละ 64 รองลงมาคือมีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 35 คิดเป็นร้อยละ 25.7 และส่วนน้อยมีการศึกษาที่สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 7.4

ตารางที่ 4.3.3 แสดงจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	ความถี่	ร้อยละ
ชาย	39	28.7
หญิง	3	2.2
บรรพชิต	90	68.2
รวม	132	100

จากตารางที่ 4.3.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 132 คน ส่วนใหญ่เพศบรรพชิต จำนวน 90 รูป คิดเป็นร้อยละ 68.2 รองลงมาเพศชาย จำนวน 39 คิดเป็นร้อยละ 28.7 และส่วนเพศหญิง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยสนับสนุน

ตารางที่ 4.3.4 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา โดยรวม 3 ด้าน

การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านศึกษาปัญหาการทุจริตในคณะสงฆ์และค้นหาองค์ความรู้การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริต	3.48	.290	ปานกลาง
2. ด้านการสังเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่แก้ปัญหาการทุจริต	3.95	.176	มาก
3. ด้านการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตขององค์กรสงฆ์	3.85	.269	มาก
รวม	3.76	.074	มาก

จากตารางที่ 4.3.4 พบว่า การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่น คือ ด้านหลักการทางพระพุทธศาสนาที่แก้ปัญหาการทุจริต รองลงมา ด้านหลักการทางพระพุทธศาสนาที่แก้ปัญหาการทุจริต และด้านด้านศึกษาปัญหาการทุจริตในคณะสงฆ์และค้นหาองค์ความรู้การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตตามลำดับ

ตารางที่ 4.3.5 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ด้านปัญหาการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา

ด้านปัญหาการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับคณะสงฆ์มาจากความไม่รู้เท่าทันของพระสงฆ์	3.56	.783	มาก
2. การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์เกิดจากมีบุคคลมาเกี่ยวข้องกับเรื่องเงินของวัด	3.93	.672	มาก
3. การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์เกิดมาจากความโลภของพระสงฆ์	2.93	.701	ปานกลาง
4. การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์เกิดจากการบริหารงานผิดพลาด	3.12	.703	ปานกลาง
5. การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับของสงฆ์เกิดจากการไม่มีระบบในการจัดการเงินวัด	3.86	.718	มาก
6. การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์เกิดจากที่ไม่สร้างกลไกดูแลป้องกันพระสงฆ์	3.19	.692	ปานกลาง
7. การประชุมร่วมกันเพื่อทำบริหารการเงินวัดจะทำให้เกิดการแก้ปัญหาการทุจริต	3.76	.663	มาก
รวม	3.48	.290	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.3.5 พบว่า การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา ด้านด้านปัญหาการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น คือ 2. การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์เกิดจากมีบุคคลมาเกี่ยวข้องกับเรื่องเงินของวัด รองลงมา ข้อ 5. การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับของสงฆ์เกิดจากการไม่มีระบบในการจัดการเงินวัด ข้อ 7. การประชุมร่วมกันเพื่อทำบริหารการเงินวัดจะทำให้เกิดการแก้ปัญหาการทุจริต ข้อ 1. การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับคณะสงฆ์มาจากความไม่รู้เท่าทันของพระสงฆ์ ข้อ 6. การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์เกิดจากที่ไม่สร้างกลไกดูแลป้องกันพระสงฆ์ ข้อ 4. การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์เกิดจากการบริหารงานผิดพลาด และข้อ 3. การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์เกิดมาจากความโลภของพระสงฆ์ ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3.6 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) หลักธรรมที่ใช้ในการสร้าง
เครือข่ายการป้องกันการทุจริตของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา

การสังเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่แก้ปัญหา การทุจริต	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. มีการประชุมกันเพื่อจะทำกิจการของวัดโดยการหาข้อมติ ร่วมกันจะทำให้แก้ปัญหการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์ได้	3.41	.494	มาก
2. การประชุมกันระหว่างพระสงฆ์ในระดับการปกครองเพื่อ จะสามารถป้องกันการทุจริตเกี่ยวข้องกับพระสงฆ์ได้	3.96	.687	มาก
3. วัดที่มีการจัดการระบบการเงินและจัดระบบชี้แจงการเงิน ประกอบกับการทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์จะลดการทุจริต เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์ได้	3.98	.698	มาก
4. ควรจะมีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อการแก้ปัญหการ ทุจริตให้กับพระสงฆ์	2.81	.480	ปานกลาง
5. เห็นด้วยกับไม่ลู่แก่อำนาจยอมรับฟังข้อเสนอแนะของคณะ สงฆ์จะทำให้ลดการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์ได้	3.60	.490	มาก
6. การรักษาดูแลและการป้องกันทรัพย์สินสมบัติอันเป็นของ สาธารณชน เช่น วัด เจดีย์ โรงเรียน ที่ประชาชนใช้ร่วมกัน จะทำให้เกิดการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์ลดลง	3.75	.434	มาก
7. การแก้ปัญหตามหลัก สมุขาวินัย คือ การระงับ ด้วย การ หาข้อยุติหรือลงโทษเมื่อทำผิด จะแก้ปัญหการทุจริตที่ เกี่ยวกับคณะสงฆ์ได้	3.16	.732	ปานกลาง
8. ให้การยอมรับในข้อคิดเห็นของคนส่วนใหญ่เมื่อจะเกิดทำ กิจกรรมร่วมกันหรือกิจกรรมของวัดจะทำให้ลดการทุจริตที่ เกี่ยวข้องกับคณะสงฆ์	4.29	.457	มากที่สุด
9. เห็นด้วยกับการประนีประนอมถ้อยที่ถ้อยอาศัยกันในการ อยู่ร่วมกันจะสามารถแก้ปัญหการทุจริต	2.96	.629	ปานกลาง
รวม	3.95	.176	มาก

จากตารางที่ 4.3.6 พบว่า ด้านการสังเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่แก้ปัญหการ
ทุจริตสงฆ์ในจังหวัดพะเยา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้อ
อื่น คือ 8. ให้การยอมรับในข้อคิดเห็นของคนส่วนใหญ่เมื่อจะเกิดทำกิจกรรมร่วมกันหรือกิจกรรมของ
วัดจะทำให้ลดการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับคณะสงฆ์ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.29 รองลงมาคือข้อ 3. วัดที่มี

การจัดการระบบการเงินและจัดระบบชี้แจงการเงินประกอบกับการทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์จะลดการทุจริตที่เกิด โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.984 ข้อ 2. การประชุมกันระหว่างพระสงฆ์ในระดับการปกครองเพื่อป้องกันการทุจริต โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.969 ข้อ 6. การรักษาดูแลและการป้องกันทรัพย์สินสมบัติอันเป็นของสาธารณชน เช่น วัด เจตีย์ โรงเรียน ที่ประชาชนใช้ร่วมกันจะทำให้เกิดการทุจริตลดลงโดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.75 ข้อ 5. เห็นด้วยกับไม่ลู่แก่อำนาจยอมรับฟังข้อเสนอแนะของคณะสงฆ์จะทำให้ลดการทุจริต โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ข้อ 3.606 1. มีการประชุมกันเพื่อจะทำกิจการของวัดโดยการหาข้อมติร่วมกันจะทำให้แก้ปัญหาการทุจริตโดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.41 ข้อ 7. การแก้ปัญหาตามหลัก สมุขาวินัย คือ การระงับ ด้วย การหาข้อยุติหรือลงโทษเมื่อทำผิด จะแก้ปัญหาการทุจริตที่เกี่ยวกับคณะสงฆ์ได้ โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.166 ข้อ 9. เห็นด้วยกับการประนีประนอมถ้อยทีถ้อยอาศัยกันในการอยู่ร่วมกันจะสามารถแก้ปัญหาการทุจริต โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.969 และข้อ 4. การให้ความเคารพผู้ใหญ่เชื่อถือกระทำตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาและคำแนะนำสั่งสอนของจะนำไปสู่การแก้ปัญหาการทุจริต โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.81 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3.7 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา

การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. กิจกรรมการอบรมเรื่องการบริหารการเงินของวัดที่เหมาะสมกับการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริต	4.42	.511	มากที่สุด
2. การทำให้ความรู้ด้านกฎหมายแก่เจ้าอาวาสจะสามารถแก้ปัญหาการทุจริตในคณะสงฆ์	3.09	.501	ปานกลาง
3. การมีระบบแจ้งเตือนหากมีปัญหาที่เกิดจากการทุจริตจากระดับวัดสู่ระดับตำบลและระดับอำเภอจะสามารถแก้ปัญหาการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์ได้	4.00	.579	มาก
4. ควรจะมีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อแก้ปัญหาการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์	4.62	.486	มากที่สุด
5. การสร้างเครือข่ายควรจะมีผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายควบคู่กับการทำงานของพระสงฆ์	3.35	.480	ปานกลาง
6. การมอบเงินให้กับพระสงฆ์เพื่อใช้บริหารวัดควรมีระบบที่เหมาะสมจะลดปัญหาทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์	3.62	1.094	มาก
รวม	3.85	.269	มาก

จากตารางที่ 4.3.7 พบว่า การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา ด้านกิจกรรมการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยาในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น คือ 4. ควรจะมีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อแก้ปัญหาการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์ รองลงมาคือข้อ 1. กิจกรรมการอบรมเรื่องการบริหารการเงินของวัดเหมาะสมกับการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริต อันดับที่สาม คือข้อ 3. การมีระบบแจ้งเตือนหากมีปัญหาที่เกิดจากการทุจริตจากระดับวัดสู่ระดับตำบลและระดับอำเภอจะสามารถแก้ปัญหาการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์ได้ ข้อ 6. การมอบเงินให้กับพระสงฆ์เพื่อใช้บริหารวัดควรมีระบบที่เหมาะสมจะลดปัญหาทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์ ข้อ 5. การสร้างเครือข่ายควรจะมีผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายควบคู่กับการทำงานของพระสงฆ์และข้อ 2. การทำให้ความรู้ด้านกฎหมายแก่เจ้าอาวาสจะสามารถแก้ปัญหาการทุจริตในคณะสงฆ์ ตามลำดับ

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ทั้งสามข้อ คือ 1) ศึกษาปัญหาการทุจริตในคณะสงฆ์และค้นหาองค์ความรู้การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริต 2) เพื่อสร้างสังเคราะห์หลักธรรมในการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตในคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา 3) เพื่อสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตตามพุทธวิธีในคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยาโดยสามารถอธิบายตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1) เพื่อศึกษาปัญหาการทุจริตในคณะสงฆ์และพัฒนาองค์ความรู้การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริต

จากผลวิจัยพบว่า ปัญหาของกรรมการทุจริตในคณะสงฆ์และค้นหาองค์ความรู้การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตด้านองค์ความรู้ การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตของพระสงฆ์ในจังหวัดพะเยา อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่นคือ 2. การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์เกิดจากมีบุคคลมาเกี่ยวข้องเรื่องเงินของวัด โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.93 รองลงมา ข้อ 5. การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับของสงฆ์เกิดจากการไม่มีระบบในการจัดการเงินวัดโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.86 ข้อ 7. การประชุมร่วมกันเพื่อทำบริหารการเงินวัดจะทำให้เกิดการแก้ปัญหาการทุจริต โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.76 ข้อ 1. การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับคณะสงฆ์มาจากความรู้เท่าทันของพระสงฆ์โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.56 ข้อ 6. การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์เกิดจากที่ไม่สร้างกลไกดูแลป้องกันพระสงฆ์ โดยมีค่าเฉลี่ยข้อ 4. การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์เกิดจากการบริหารงานผิดพลาดโดยที่เฉลี่ยอยู่ที่ 3.12 และข้อ 3. การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์เกิดมาจากความโลภของพระสงฆ์ ตามลำดับ

2) เพื่อสังเคราะห์หลักธรรมในการป้องกันการทุจริตในคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา ด้านหลักการทางพระพุทธศาสนาที่แก้ปัญหาคอร์รัปชันในการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น คือ 8. ให้การยอมรับในข้อคิดเห็นของคนส่วนใหญ่เมื่อจะเกิดทำกิจกรรมร่วมกันหรือกิจกรรมของวัดจะทำให้ลดการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับคณะสงฆ์ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.29 รองลงมาคือข้อ 3. วัดที่มีการจัดการระบบการเงินและจัดระบบชี้แจงการเงินประกอบกับการทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์จะลดการทุจริตที่เกิด โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.984 ข้อ 2. การประชุมกันระหว่างพระสงฆ์ในระดับการปกครองเพื่อป้องกันการทุจริต โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.969 ข้อ 6. การรักษาดูแลและการป้องกันทรัพย์สินสมบัติอันเป็นของสาธารณชน เช่น วัด เจดีย์ โรงเรียน ที่ประชาชนใช้ร่วมกันจะทำให้เกิดการทุจริตลดลง โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.75 ข้อ 5. เห็นด้วยกับไม่ลู่แก่อำนาจยอมรับฟังข้อเสนอแนะของคณะสงฆ์จะทำให้ลดการทุจริต โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ข้อ 3.606 1. มีการประชุมกันเพื่อจะทำกิจการของวัดโดยการหาข้อมติร่วมกันจะทำให้แก้ปัญหาคอร์รัปชันโดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.41 ข้อ 7. การแก้ปัญหาตามหลัก สมุขาวิสัย คือ การระงับ ด้วย การหาข้อยุติหรือลงโทษเมื่อทำผิด จะแก้ปัญหาคอร์รัปชันที่เกี่ยวข้องกับคณะสงฆ์ได้ โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.166 ข้อ 9. เห็นด้วยกับการประนีประนอมถ้อยทีถ้อยอาศัยกันในการอยู่ร่วมกันจะสามารถแก้ปัญหาคอร์รัปชัน โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.969 และข้อ 4. การให้ความเคารพผู้ใหญ่เชื่อถือกระทำตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาและคำแนะนำสั่งสอนของจะนำไปสู่การแก้ปัญหาคอร์รัปชัน โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.81 ตามลำดับ

ดังนั้นผลจากวิจัยจึงพบว่า สังเคราะห์หลักธรรมในการป้องกันการทุจริตในคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา การทุจริตคือการใช้หลักธรรมควบคู่กับการบริหารระบบการเงินวัด โดยผ่านการจัดประชุม การรับฟังปัญหาพร้อมกันและการให้ความเคารพต่อพระเถระผู้ใหญ่

3) เพื่อสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา

ผลวิจัยด้านการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตของพระสงฆ์ในจังหวัดพะเยา ด้านกิจกรรมการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตของพระสงฆ์ในจังหวัดพะเยาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น คือ 4. ควรจะมีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อแก้ปัญหาคอร์รัปชันที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์โดยที่ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.62 รองลงมาคือข้อ 1. กิจกรรมการอบรมเรื่องการบริหารการเงินของวัดเหมาะสมกับการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตโดยค่าเฉลี่ยอยู่ 4.42 อันดับที่สาม คือข้อ 3. การมีระบบแจ้งเตือนหากมีปัญหาที่เกิดจากการทุจริตจากรระดับวัดสู่ระดับตำบลและระดับอำเภอจะสามารถแก้ปัญหาคอร์รัปชันที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์ได้ โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.00 ข้อ 6. การมอบเงินให้กับพระสงฆ์เพื่อใช้บริหารวัดควรมีระบบที่เหมาะสมจะลดปัญหาทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.62 ข้อ 5. การสร้างเครือข่ายควรมีผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายควบคู่กับการทำงานของพระสงฆ์โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.35 และข้อ 2. การการ

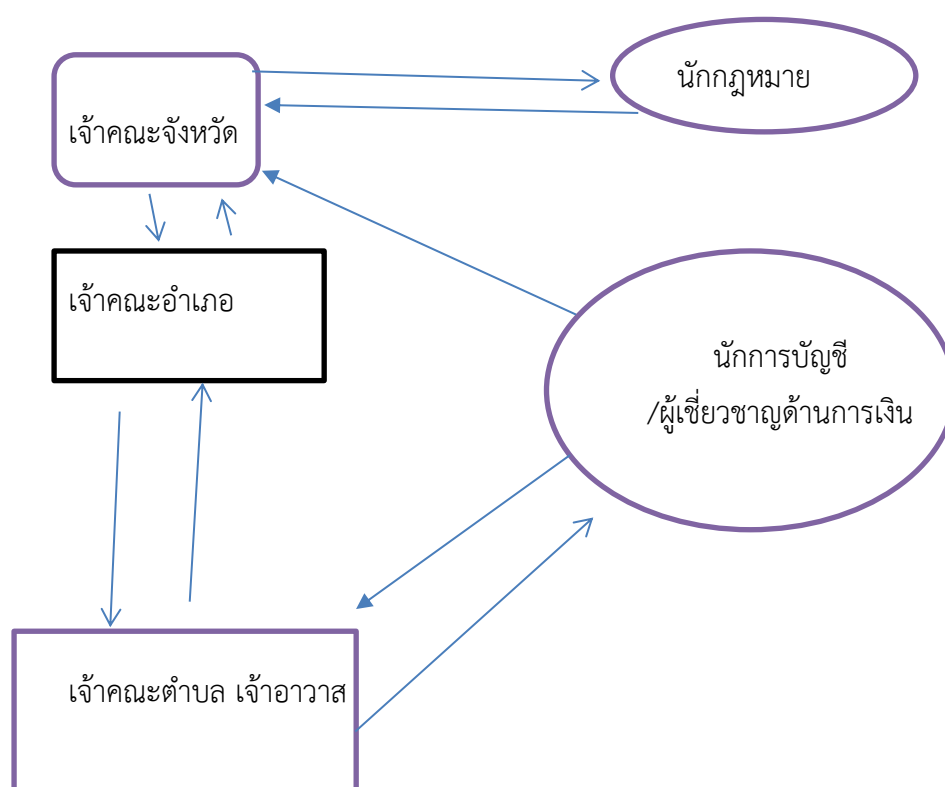
ให้ความรู้ด้านกฎหมายแก่เจ้าอาวาสจะสามารถแก้ปัญหาการทุจริตในคณะสงฆ์ โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.09 ตามลำดับ

จากผลวิจัยทั้งสามด้าน จึงสามารถสรุปได้ว่า การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตของพระสงฆ์ในจังหวัดพะเยา คือ การเข้าใจปัญหาของการทุจริตและการหาทางแก้ไขโดยการให้หลักธรรมาควบคู่กับการบริการหรือการจัดการระบบการเงินของวัด

4.5 การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตด้วยพุทธวิธีของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา

ในการวิจัยดังกล่าวสามารถสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา อาจแบ่งเป็น 2 รูปแบบดังนี้

การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตด้วยพุทธวิธีของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยาแบบที่ 1

กรอบแนวคิด การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยาแบบที่ 1 เป็นการสร้างเครือข่ายที่มีพระสงฆ์ในระดับการปกครองจากบนสู่ล่างและจากล่างสู่บน

จากบนสู่ล่าง คือ เจ้าคณะจังหวัดสามารถให้นโยบายหรือคำสั่งแก่พระสงฆ์ในระดับชั้นปกครอง โดยหากมีข้อร้องเรียนสามารถขอความเห็นจากนักกฎหมายและนักการบัญชี

จากล่างสู่บน คือ ในพระสงฆ์ชั้นปกครองในระดับล่าง คือเจ้าอาวาส เจ้าคณะตำบล และเจ้าคณะอำเภอ สามารถเสนอข้อร้องเรียนและคำปรึกษาจากเจ้าคณะจังหวัด โดยผ่านคำเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญด้านการบัญชีหรือนักกฎหมายเพื่อเกิดการแก้ปัญหา

การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตด้วยพุทธวิธีของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยาแบบที่ 1 ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเรื่องของบทบาทหน้าที่ของพระสงฆ์ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2533 แนวคิดเรื่องการทำหลักธรรมมาใช้ในการแก้ปัญหาการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับคณะสงฆ์ ดังนี้ คือ

1. แนวคิดบทบาทของพระสงฆ์ที่เกี่ยวข้องกับการปกครองคณะสงฆ์ตาม พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2535

จากพระราชบัญญัติการปกครองของคณะสงฆ์ดังกล่าวทำให้การปกครองของคณะสงฆ์มีลักษณะการปกครองเป็นลำดับจึงทำให้การสร้างเครือข่ายตามกรอบแนวคิดที่ 1 นี้เป็นเครือข่ายที่มีลักษณะความสัมพันธ์แบบใกล้ชิดเคียงกับการปกครองของคณะสงฆ์แต่เป็นในลักษณะของเครือข่ายมีการเพิ่มช่องว่างหรือเพิ่มช่องทางให้คณะสงฆ์ได้ปรึกษาในด้านการปกป้องหรือการป้องกันภัยจากบุคคลอื่นที่มีลักษณะเข้ามาแสวงหาผลประโยชน์ต่อการทำงานของวัดหรือคณะสงฆ์เพื่อมิให้เกิดการใช้คณะสงฆ์ไปแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว พร้อมกับในกรอบแนวคิดของรูปแบบการสร้างเครือข่ายนี้ได้เสนอที่ปรึกษาเป็นนักกฎหมายและนักการบัญชีเพื่อให้คณะสงฆ์ที่มีที่ปรึกษาสำหรับการใช้กฎหมายและการบัญชีได้ถูกต้องตามหลักของระบบราชการและกฎหมายมากขึ้นอันถือเป็นการป้องกันการทุจริตที่จะเข้ามาเกี่ยวข้องกับคณะสงฆ์เป็นอย่างดี ซึ่งหากใช้แนวคิดนี้จะทำให้เครือข่ายของคณะสงฆ์สามารถป้องกันการทุจริตได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตในพระพุทธศาสนา

หลักธรรมแห่งความสามัคคี

หลักธรรมอุปทานิยธรรม 7 ประการ เป็นธรรมแห่งความเจริญ ธรรมของหมู่สงฆ์

ข้อตกลงระหว่างสงฆ์โดยคณะสงฆ์ได้ใช้หลักการ หมั่นประชุมกันของคณะสงฆ์โดยอาจกำหนดให้ปีละ 4 ครั้ง หรือเดือนละครั้งขึ้นอยู่กับความจำเป็นของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับในคณะสงฆ์ เมื่อประชุมเรียบร้อยแล้วก็มาทำกิจกรรมตามที่มีมติที่ประชุมอย่างพร้อมเพรียงกัน โดยการนำข้อตกลงของสงฆ์มาใช้โดยถือเอาประโยชน์ต่อคณะสงฆ์และประโยชน์แก่พระพุทธศาสนาเป็นสำคัญ การศึกษาระเบียบวินัยของคณะสงฆ์ควบคู่กับระเบียบของสังคมโดยไม่บัญญัติสิ่งที่พระพุทธเจ้าไม่บัญญัติขึ้น ไม่ถอนสิ่งที่พระพุทธองค์บัญญัติขึ้น ศึกษาสิ่งที่พระองค์บัญญัติไว้ ถือเป็นการความเข้มแข็งของคณะสงฆ์ การให้ความสำคัญกับพระมหาเถระโดยน้อมนำคำสอนคำตักเตือนเพื่อลดข้อขัดแย้งและสร้างความสามัคคีในคณะ การไม่ถือเอาอำนาจของตนเป็นใหญ่เป็นหนึ่งในข้อ ไม่ลุแก่อำนาจ หรือ

ความอยากของกิเลสที่เกิดขึ้น ถือเป็นภาระจิตใจของตนเองอันเป็นการมิให้ความโลภ ความหลง เข้าครอบงำจิตใจถือเป็นหลักสำคัญของการไม่ตกในอำนาจฝ่ายต่ำคือ ความโลภ ความโกรธ และความหลง การตั้งใจดูแลเสนาชนะตลอดจนหน้าที่ของพระสงฆ์อันถือเป็นหลักการสำคัญที่จะปกป้องพระพุทธศาสนา ปกป้องพระสงฆ์และไม่ให้เกิดการกระทำผิดด้านการทุจริตของพระสงฆ์ในองค์กรสงฆ์ได้

3. 6 แนวคิดเรื่องการตรวจสอบกันระหว่างสงฆ์

อธิกรณสมณนี้ ชื่อว่าเป็นพิธีพิจารณาความที่เกิดขึ้นในสงฆ์ โดยมี 7 ประการ คือ การให้อธิกรณสมณในการระงับหรือป้องปรามการทุจริตด้วยอธิกรณสมณข้อ 1, 4, 5 และข้อ 6

จากทั้งสามแนวคิดที่ได้นำมาวิเคราะห์ในการสร้างกรอบแนวคิดการสร้างเครือข่ายการป้องกันทุจริตด้วยพุทธวิธีของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา แบบที่ 1

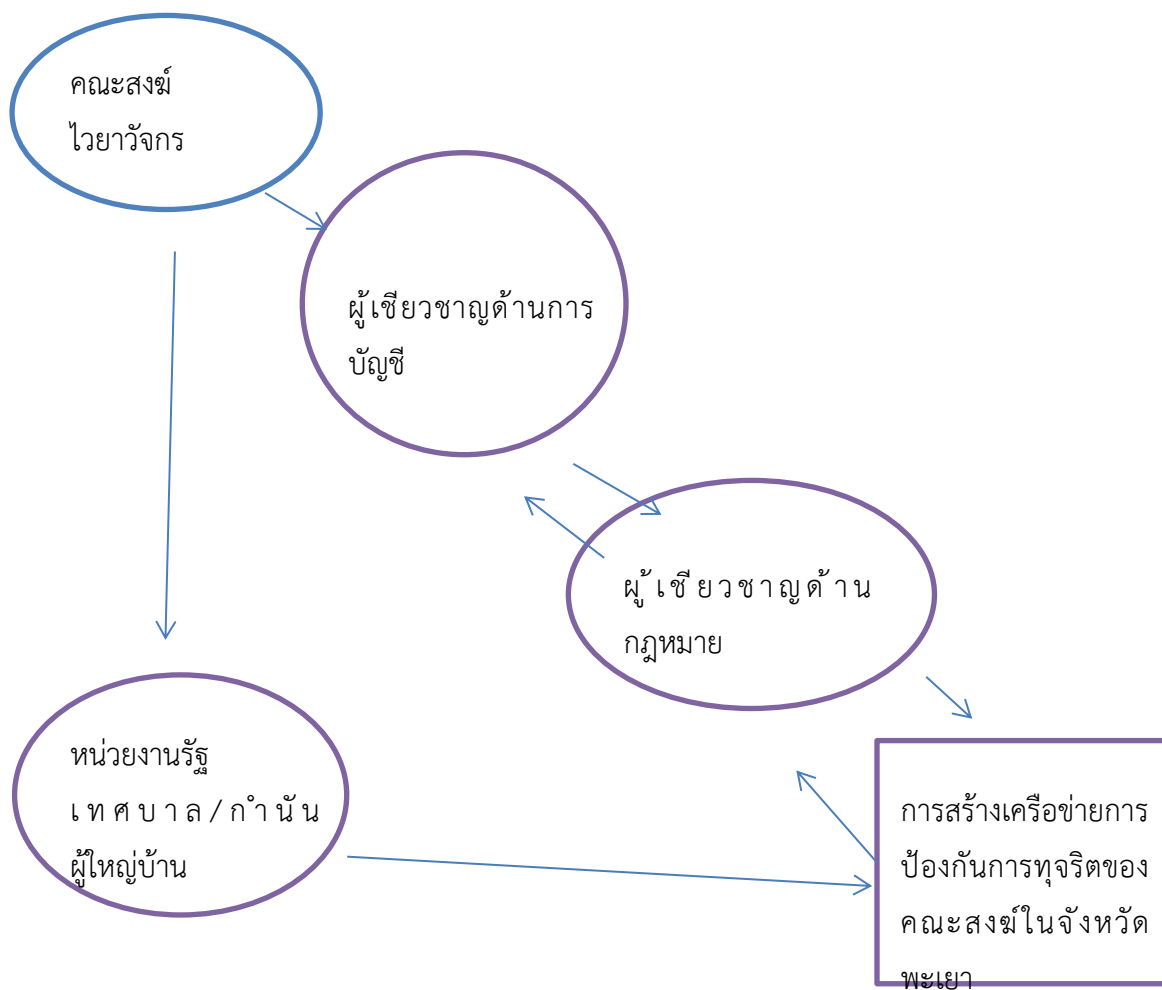
ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดที่กล่าวไว้เบื้องต้นโดยการปกครองคณะสงฆ์ได้มีการปกครองในลำดับขั้นของการปกครองลักษณะส่วนท้องถิ่น ได้แก่ เจ้าภาคปกครองเจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะจังหวัดปกครองเจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะอำเภอปกครองเจ้าอาวาสและเจ้าอาวาสปกครองพระสงฆ์สามเณร ซึ่งถือเป็นการปกครองคณะสงฆ์ หรือ เรียกอีกอย่างหนึ่งการบริหารคณะสงฆ์ส่วนการให้หลักธรรมการป้องกันการทุจริตโดยให้หลักอปริหานิยธรรม อันเป็น หลักการประชุมของคณะสงฆ์ พร้อมด้วยหลักการตัดสินใจและการลงโทษพระสงฆ์เมื่อกระทำความผิดซึ่งเป็นสิ่งที่พระสงฆ์ปฏิบัติเป็นปกติแต่ที่เพิ่มมาในกรอบแนวคิดนี้ คือ การให้ความรู้อื่น ๆ มาประกอบ ได้แก่ความรู้ด้านกฎหมายและความรู้ด้านการทำบัญชีหรือการจัดการเรื่องเงินของวัด เพื่อให้เกิดความรู้ข้อระวังในด้านกฎหมายและการบัญชีแก่คณะสงฆ์

จากแนวคิดที่กล่าวมาจะนำมาสู่การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตด้วยพุทธวิธีของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยาดังนี้

การให้ความสำคัญขององค์กรสงฆ์ผ่านการปกครองคณะสงฆ์ในระดับเจ้าอาวาส เจ้าคณะตำบล เจ้าคณะอำเภอ และเจ้าคณะจังหวัดมีผลทำให้เกิดการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมกับพระสงฆ์ เพราะพระสงฆ์ด้วยกันยอมเข้าใจกันและช่วยเหลือกัน เหมือนหลักธรรมที่กล่าวไว้ได้แก่ หลักอปริหานิยธรรม และหลักอธิกรณสมณ แต่อย่างไรก็ตามพระสงฆ์ยังคงต้องพึ่งพาความรู้ด้านกฎหมายและการบัญชีจากผู้ชำนาญการมาให้คำแนะนำเพื่อความถูกต้องและปลอดภัยต่อการกระทำผิดทางกฎหมายแก่พระสงฆ์และคณะสงฆ์ผู้ปฏิบัติงาน

2. การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยาแบบที่ 2 สามารถสร้างรูปแบบได้ดังนี้

การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยาแบบที่ 2

กรอบแนวคิด การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยาแบบที่2

แนวคิดการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตในแบบ

ซึ่งแบบการสร้างเครือข่ายทั้งสองแบบมาจากผลวิจัย ดังนี้คือข้อ 3. การมีระบบแจ้งเตือนหากมีปัญหาที่เกิดจากการทุจริตจากระดับวัดสู่ระดับตำบลและระดับอำเภอจะสามารถแก้ปัญหาการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์ได้ โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.00 ข้อ 6. การมอบเงินให้กับพระสงฆ์เพื่อใช้บริหารวัดควรมีระบบที่เหมาะสมจะลดปัญหาทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.62 ข้อ 5. การสร้างเครือข่ายควรมีผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายควบคู่กับการทำงานของพระสงฆ์โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.35 และข้อ 2. การทำให้ความรู้ด้านกฎหมายแก่เจ้าอาวาสจะสามารถแก้ปัญหาการทุจริตในคณะสงฆ์ โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.09 ตามลำดับ

การวิเคราะห์กรอบแนวคิดที่สอง กับทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ทฤษฎีที่

1. บทบาทพระสงฆ์ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์

บทบาทด้านการปกครองสงฆ์เป็นบทบาทที่พระสงฆ์ได้ทำหน้าที่ดูแลวัดและดูแลเรื่องการเงินของวัดจึงเป็นบทบาทที่มีส่วนสำคัญของการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตได้

2. แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตในพระพุทธศาสนา

หลักธรรมแห่งความสามัคคี

หลักธรรมอภิธานิยธรรม 7 ประการ เป็นธรรมแห่งความเจริญ ธรรมของหมู่สงฆ์

1) หมั่นประชุมกันเนื่องนิത്യ หมายถึงการจะทำกิจการใด ๆ ให้ประชุมปรึกษาหาข้อมติในกิจการนั้น

2) เมื่อประชุมเรียบร้อยแล้วก็มาทำกิจกรรมตามที่มีมติที่ประชุมอย่างพร้อมเพรียงกัน เช่น เมื่อประชุมก็ประชุมโดยพร้อมเพรียงกัน เมื่อเลิกประชุมก็เลิกโดยพร้อมเพรียงกัน และพร้อมกันทำกิจของสงฆ์

3) ไม่บัญญัติสิ่งที่พระพุทธเจ้าไม่บัญญัติขึ้น ไม่ถอนสิ่งที่พระพุทธองค์บัญญัติขึ้น ศึกษาสิ่งที่พระองค์บัญญัติไว้

4) ภิคุเขลาใดที่เป็นประธานสงฆ์ เคารพและเชื่อฟังถ้อยคำท่าน

5) ไม่ลุแก่อำนาจ หรือ ความอยากของกิเลสที่เกิดขึ้น

สรุป แนวคิดเรื่องหลักของความสามัคคีของพระสงฆ์เป็นแนวคิดที่ทำให้พระสงฆ์ได้ใช้เป็นแนวทางการแก้ปัญหาของคณะสงฆ์ตลอดถึงการการแก้ปัญหาการทุจริตและยังถือเป็นการสร้างเครือข่ายระหว่างสงฆ์ในระดับล่างสู่บน

3. แนวคิดเรื่องการตรวจสอบกันระหว่างสงฆ์

อิทธิณสมถะนี้ เชื่อว่าเป็นพิธีพิจารณาคติความที่เกิดขึ้นในสงฆ์ โดยมี 7 ประการ

ในกรณีที่พระสงฆ์ทำผิดกฎหมายของประเทศ เช่น กฎหมายอาญาจึงเป็นอำนาจของกฎหมายเพราะพระสงฆ์มีสองสถานะคือพลเมืองของรัฐและเป็นสมาชิกของสงฆ์ดังกฎหมายของรัฐจึงสามารถเข้ามามีอำนาจต่อสงฆ์ได้ในกรณีที่พระสงฆ์ทำผิดกฎหมาย เช่น กฎหมายช้อโกง เป็นต้น

แต่อย่างไรก็ตามการใช้ทฤษฎีนี้สามารถป้องกันและปกป้องพระสงฆ์ได้ในกรณีที่ไม่ผิด

4. แนวคิดการดูแลวัดตามอำนาจของไวยาวัจกร

แนวคิดเรื่องการดูแลของไวยาวัจกร คือ แนวคิดเรื่องการมีคุณุหุสัทำหน้าที่แทนพระในเรื่องการเงิน

โดยที่พระภิกษุสงฆ์มีไวยาวัจกรประจำวัดและเคร่งครัดในเรื่องเงินทองตามพระธรรมวินัยนี้ บทบาทของไวยาวัจกรดังกล่าวจะช่วยแก้ปัญหาเรื่องทรัพย์สินเงินทอง ของพระภิกษุที่เป็นของส่วนตัวได้ดีขึ้น แนวคิดเรื่องไวยาวัจกรนี้เป็นแนวคิดการป้องกันมิให้พระสงฆ์ข้องเกี่ยวกับการเงินของวัดซึ่ง

เป็นแนวทางป้องกันพระสงฆ์จากปัญหาการทุจริตได้ในเบื้องต้นจึงเหมาะสมที่จะใช้นำมาวิเคราะห์ห้วงค์ ความรู้และแนวทางแก้ปัญหการทุจริตผ่านการสร้างเครือข่ายได้

5. ทฤษฎีที่ว่าด้วยการทุจริตคอร์รัปชัน คือ การอธิบายแนวคิดที่เกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งการทุจริตคอร์รัปชัน มีหลากหลายทฤษฎี แต่ในที่นี้ได้ยกมาให้หนักศึกษาดังนี้ คือ ทฤษฎีสามเหลี่ยม ของการทุจริตคอร์รัปชัน (Fraud Triangle Theory), ทฤษฎีหัวหน้า-ตัวแทน (Principal – Agent Problem Theory), ทฤษฎีการขัดกันแห่งประโยชน์ (Conflict of Interests Theory) ทั้งสามทฤษฎีนี้ เป็นการอธิบายแนวคิดการทุจริต ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้คือ

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันที่ดังกล่าวข้างต้น ได้แก่ ทฤษฎีสามเหลี่ยมของการทุจริตคอร์รัปชัน (Fraud Triangle Theory) ทฤษฎีหัวหน้า - ตัวแทน (Principal – Agent Problem Theory) และทฤษฎีการขัดกันแห่งประโยชน์ (Conflict of Interests Theory) ล้วนเป็น พื้นฐานสำคัญของการวิเคราะห์ถึงปัญหา "การทุจริตคอร์รัปชัน" ในองค์กรภาครัฐ เพราะรูปแบบการทุจริตคอร์รัปชันของภาครัฐมีลักษณะที่มีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น

6. แนวคิดการสร้างเครือข่าย

เครือข่าย คือ การเข้าร่วมกิจกรรมบางอย่างโดยมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายบางอย่างร่วมกัน มีการให้ข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน ทำกิจกรรมช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยสมาชิก แต่ละเครือข่าย แต่ละองค์กรยังคงมีความเป็นเอกเทศ ไม่ขึ้นต่อกัน การเข้าร่วมเครือข่าย เป็นเพียงการเข้าร่วม บางส่วนขององค์กรเท่านั้น และความสัมพันธ์ของเครือข่ายตั้งบนพื้นฐานของความเท่าเทียม จึงเกิดการประสานพลัง สามารถสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี เกิดแรงบันดาลใจให้ทุกคนอยากทำงาน ก่อให้เกิดเครือข่ายที่เข้มแข็ง เป็นพลังสำคัญขับเคลื่อนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์เป้าหมายที่กำหนดไว้ ได้ เครือข่ายต่างมีจุดเริ่มต้น หรือถูกสร้างมาด้วยวิธีการต่าง ๆ กัน ซึ่งแบ่งชนิดของเครือข่ายออกเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ เครือข่ายที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ เครือข่ายจัดตั้ง และเครือข่ายวิวัฒนาการ ซึ่งการ เกิดเครือข่ายของอาสาสมัครต่าง ๆ เนื่องจากการรวมตัวของอาสาสมัคร แต่ละประเภท มีวิธีการและ ที่มาที่แตกต่างกัน ส่งผลให้การเกิดเครือข่ายแตกต่างกันได้ แนวคิดเรื่องการสร้างเครือข่ายเป็นแนวคิด ที่สามารถนำมาวิเคราะห์กับสังคมวิถีชีวิตของกลุ่มเป้าหมายอันจะนำมาซึ่งการสร้างเครือข่ายการ ป้องกันการทุจริตได้สอดคล้องกับสังคมชุมชนของพระสงฆ์ในจังหวัดพะเยาได้ถูกต้อง

บทที่ 5

สรุปผลอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผล

การวิจัยเรื่อง “การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา” ซึ่งผู้ศึกษาวิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

โครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์โครงการวิจัย 3 ประการดังนี้

- 1) ศึกษาปัญหาการทุจริตในคณะสงฆ์และค้นหาองค์ความรู้การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริต
- 2) เพื่อสังเคราะห์หลักธรรมในการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตในคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา
- 3) เพื่อสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตตามพุทธวิธีในพระสงฆ์ในจังหวัดพะเยา
  1. ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 132 คน ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ที่ 34-38 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 41.2 รองลงมาอายุมากกว่า 22 – 27 ปีขึ้นไป จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 22.1 ต่อมาอายุ 28-33 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 อายุ 38 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 11.8 และมีอายุน้อยที่สุดคือ 17-21 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 7.6 ตามลำดับ
  2. ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 132 คน ส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือกำลังศึกษา จำนวน 83 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 64 รองลงมาที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 35 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 25.7 และส่วนน้อยมีการศึกษาที่สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 10 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 7.4
  3. การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา โดยรวมทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่น คือ ด้านหลักการทางพระพุทธศาสนาที่แก้ปัญหาการทุจริตรองลงมา. ด้านหลักการทางพระพุทธศาสนาที่แก้ปัญหาการทุจริต และด้านด้านศึกษาปัญหาการทุจริตในคณะสงฆ์และค้นหาองค์ความรู้การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตตามลำดับ ตามลำดับดังนี้
    - 1.1. ด้านศึกษาปัญหาการทุจริตในคณะสงฆ์และพัฒนาองค์ความรู้การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตค่าเฉลี่ย = 3.48 และมีความเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.29 มาก
    - 1.2. ด้านการสังเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่แก้ปัญหาการทุจริต ค่าเฉลี่ย = 3.95 และมีความเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.17 มาก

1.3. ด้านการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตของพระสงฆ์ในจังหวัดพะเยาค่าเฉลี่ย = 3.85และมีความเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.26 มาก

1. ปัญหาของการทุจริตในคณะสงฆ์และคณาจารย์ความรู้การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตด้านองค์ความรู้ การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตของพระสงฆ์ในจังหวัดพะเยา อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น คือ 2. การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์เกิดจากมีบุคคลมาเกี่ยวข้องเรื่องเงินของวัด โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.93 รองลงมา ข้อ 5. การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับของสงฆ์เกิดจากการไม่มีระบบในการจัดการเงินวัดโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.86 ข้อ 7. การประชุมร่วมกันเพื่อทำบริหารการเงินวัดจะทำให้เกิดการแก้ปัญหาการทุจริต โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.76 ข้อ 1. การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับคณะสงฆ์มาจากความไม่รู้เท่าทันของพระสงฆ์โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.56 ข้อ 6. การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์เกิดจากที่ไม่สร้างกลไกดูแลป้องกันพระสงฆ์ โดยมีความเฉลี่ยข้อ 4. การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์เกิดจากการบริหารงานผิดพลาด ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.12 และข้อ 3. การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์เกิดมาจากความโลภของพระสงฆ์ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.29 ตามลำดับ

2. ด้านการสังเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่แก้ปัญหาการทุจริตในการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตขององค์สงฆ์ในจังหวัดพะเยา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น คือ 8. ให้การยอมรับในข้อคิดเห็นของคนส่วนใหญ่เมื่อจะทำกิจกรรมร่วมกันหรือกิจกรรมของวัดจะทำให้ลดการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับคณะสงฆ์ โดยมีความเฉลี่ยอยู่ที่ 4.29 รองลงมาคือข้อ 3. วัดที่มีการจัดการระบบการเงินและจัดระบบชี้แจงการเงินประกอบกับการทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์จะลดการทุจริตที่เกิด โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.984 ข้อ 2. การประชุมกันระหว่างพระสงฆ์ในระดับการปกครองเพื่อป้องกันการทุจริต โดยมีความเฉลี่ยที่ 3.969 ข้อ 6. การรักษาดูแลและการป้องกันทรัพย์สินสมบัติอันเป็นของสาธารณชน เช่น วัด เจดีย์ โรงเรียน ที่ประชาชนใช้ร่วมกันจะทำให้เกิดการทุจริตลดลงโดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.75 ข้อ 5. เห็นด้วยกับไม่วุ่นวายยอมรับฟังข้อเสนอแนะของคณะสงฆ์จะทำให้ลดการทุจริต โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ข้อ 3.606 1. มีการประชุมกันเพื่อจะทำกิจการของวัดโดยการหาข้อดีร่วมกันจะทำให้แก้ปัญหาการทุจริตโดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.41 ข้อ 7. การแก้ปัญหาตามหลัก สมุขาวิสัย คือ การระงับ ด้วย การหาข้อยุติหรือลงโทษเมื่อทำผิด จะแก้ปัญหาการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับคณะสงฆ์ได้โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.166 ข้อ 9. เห็นด้วยกับการประนีประนอมถ้อยทีถ้อยอาศัยกันในการอยู่ร่วมกันจะสามารถแก้ปัญหาการทุจริต โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.969 และข้อ 4. การให้ความเคารพผู้ใหญ่เชื่อถือกระทำตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาและคำแนะนำสั่งสอนของจะนำไปสู่การแก้ปัญหาการทุจริตโดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.81 ตามลำดับ

3. ด้านการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตของพระสงฆ์ในจังหวัดพะเยา ด้านกิจกรรมการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตของพระสงฆ์ในจังหวัดพะเยา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น คือ 4. ควรจะมีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อแก้ปัญหาการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์โดยที่ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.62 รองลงมาคือข้อ 1. กิจกรรมการอบรมเรื่องการบริหารการเงินของวัดเหมาะสมกับการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตโดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.42 อันดับที่สามคือข้อ 3. การมีระบบแจ้งเตือนหากมีปัญหาที่เกิดจากการทุจริตจากระดับวัดสู่ระดับตำบลและระดับอำเภอจะสามารถแก้ปัญหาการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์ได้ โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.00 ข้อ 6. การมอบเงินให้กับพระสงฆ์เพื่อใช้บริหารวัดควรมีระบบที่เหมาะสมจะลดปัญหาทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.62 ข้อ 5. การสร้างเครือข่ายควรมีผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายควบคู่กับการทำงานของพระสงฆ์โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.35 และข้อ 2. การทำให้ความรู้ด้านกฎหมายแก่เจ้าอาวาสจะสามารถแก้ปัญหาการทุจริตในคณะสงฆ์ โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.09 ตามลำดับ

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตของพระสงฆ์ในจังหวัดพะเยา ไว้หลายด้านจึงสรุปประเด็นไว้ดังนี้ คือ

1. ปัญหาของความรู้การทุจริตในคณะสงฆ์และคณาจารย์ความรู้การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตในการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตของพระสงฆ์ในจังหวัดพะเยา อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น คือ 2. การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์เกิดจากมีบุคคลมาเกี่ยวข้องกับเรื่องเงินของวัด โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.93 รองลงมา ข้อ 5. การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับของสงฆ์เกิดจากการไม่มีระบบในการจัดการเงินวัดโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.86 ข้อ 7. การประชุมร่วมกันเพื่อทำบริหารการเงินวัดจะทำให้เกิดการแก้ปัญหาการทุจริต โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.76 ข้อ 1. การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับคณะสงฆ์มาจากความไม่รู้เท่าทันของพระสงฆ์โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.56 ข้อ 6. การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์เกิดจากที่ไม่สร้างกลไกดูแลป้องกันพระสงฆ์ โดยมีค่าเฉลี่ยข้อ 4. การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์เกิดจากการบริหารงานผิดพลาดโดยที่เฉลี่ยอยู่ที่ 3.12 และข้อ 3. การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์เกิดมาจากความโลภของพระสงฆ์ ตามลำดับ สอดคล้องกับ วิจิตร วัชรารักษ์ และคณะ. (2550บทคัดย่อ). ได้ทำการวิจัย เรื่อง “วิธีการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ” พบว่า พระสงฆ์เห็นว่าปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อบทบาทพระสงฆ์ คือ การขาดงบประมาณ การขาดความรู้ของพระสงฆ์ การขาดความเสียสละของพระสงฆ์ และพุทธศาสนิกชนเห็นว่าปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อบทบาทพระสงฆ์มากที่สุด คือ การขาดความใส่ใจสนใจในเรื่องศาสนา คนไม่เข้าวัด รองลงมาคือ พระสงฆ์บางรูปปฏิบัติตนไม่เหมาะสม

2. ด้านการสังเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่แก้ปัญหาการทุจริตในการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตขององค์สงฆ์ในจังหวัดพะเยา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น คือ 8. ให้การยอมรับในข้อคิดเห็นของคนส่วนใหญ่เมื่อจะเกิดทำกิจกรรมร่วมกันหรือกิจกรรมของวัดจะทำให้ลดการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับคณะสงฆ์ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่

4.29 รองลงมาคือข้อ 3. วัดที่มีการจัดการระบบการเงินและจัดระบบชี้แจงการเงินประกอบกับการทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์จะลดการทุจริตที่เกิด โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.984 ข้อ 2. การประชุมกันระหว่างพระสงฆ์ในระดับการปกครองเพื่อป้องกันการทุจริต โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.969 ข้อ 6. การรักษาดูแลและการป้องกันทรัพย์สินสมบัติอันเป็นของสาธารณชน เช่น วัด เจดีย์ โรงเรียน ที่ประชาชนใช้ร่วมกันจะทำให้เกิดการทุจริตลดลงโดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.75 ข้อ 5. เห็นด้วยกับไม่ว่าแก่อำนาจยอมรับฟังข้อเสนอแนะของคณะสงฆ์จะทำให้ลดการทุจริต โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ข้อ 3.606 1. มีการประชุมกันเพื่อจะทำกิจการของวัดโดยการหาข้อดีร่วมกันจะทำให้แก้ปัญหาการทุจริตโดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.41 ข้อ 7. การแก้ปัญหาตามหลัก สมุขาวิสัย คือ การระงับ ด้วย การหาข้อดีหรือลงโทษเมื่อทำผิด จะแก้ปัญหาการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับคณะสงฆ์ได้โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.166 ข้อ 9. เห็นด้วยกับการประนีประนอมถ้อยทีถ้อยอาศัยกันในการอยู่ร่วมกันจะสามารถแก้ปัญหาการทุจริต โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.969 และข้อ 4. การให้ความเคารพผู้ใหญ่เชื่อถือกระทำตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาและคำแนะนำสั่งสอนของจะนำไปสู่การแก้ปัญหาการทุจริตโดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.81 ตามลำดับซึ่งสอดคล้องกับพระมหาไพรัช ฐมทิโปและคณะ (2565) ได้ทำการวิจัย “พระสงฆ์กับการพัฒนาจิตสำนึกต่อต้านการประพฤติทุจริตในสังคมไทย” ผลการศึกษาพบว่า พระสงฆ์มีบทบาทสำคัญในการสร้างจิตสำนึกต่อต้านการประพฤติทุจริตในสังคมไทย ทำให้เกิดการบูรณาการโดยการนำเอาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เช่น ความสะอาดใจ(หิริ)ความเกรงกลัวต่อบาป (โอตฺตปฺปะ) และสัมมปฺปธาน 4 ไปใช้ในวิถีชีวิตของมนุษย์ ซึ่งเป็นหลักธรรมที่จะกำกับจิตใจของบุคคลให้ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม การบูรณาการดังกล่าวได้ดำเนินการครอบคลุมทั้งคณะสงฆ์ ภาครัฐ และภาคประชาชน

3. ด้านการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตของพระสงฆ์ในจังหวัดพะเยา ด้านกิจกรรมการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตของพระสงฆ์ในจังหวัดพะเยา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น คือ 4. ควรจะมีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อแก้ปัญหาการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์โดยที่ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.62 รองลงมาคือข้อ 1. กิจกรรมการอบรมเรื่องการบริหารการเงินของวัดเหมาะสมกับการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตโดยค่าเฉลี่ยอยู่ 4.42 อันดับที่สามคือข้อ 3. การมีระบบแจ้งเตือนหากมีปัญหาที่เกิดจากการทุจริตจากระดับวัดสู่ระดับตำบลและระดับอำเภอจะสามารถแก้ปัญหาการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์ได้ โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.00 ข้อ 6. การมอบเงินให้กับพระสงฆ์เพื่อใช้บริหารวัดควรมีระบบที่เหมาะสมจะลดปัญหาทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.62 ข้อ 5. การสร้างเครือข่ายควรมีผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายควบคู่กับการทำงานของพระสงฆ์โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.35 และข้อ 2. การการให้ความรู้ด้านกฎหมายแก่เจ้าอาวาสจะสามารถแก้ปัญหาการทุจริตในคณะสงฆ์ โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.09 ตามลำดับสอดคล้องกับวิรัช ภูมาศรี และคณะ (2566). วิจัยเรื่อง “การสร้างเครือข่ายความเข้มแข็งในการต่อต้านทุจริตโดยใช้กิจกรรมและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ในจังหวัดเชียงใหม่” พบว่าการสร้างการรับรู้

สร้างจิตสำนึก ระบบการตรวจสอบ และเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมทุกภาคส่วนแบบมีส่วนร่วมในการตรวจสอบอย่างเป็นระบบและกระบวนการสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายในการต่อต้านทุจริตเพื่อให้สังคมมีความโปร่งใส ซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม มีภูมิคุ้มกัน และขับเคลื่อนค่านิยมเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตแก่เยาวชนโดยมี หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาควิชาการ องค์การคณะสงฆ์ และสถาบันการศึกษา ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ขับเคลื่อนและสร้างความเข้มแข็งในการต่อต้านการทุจริต

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อค้นพบจากการทำวิจัยและการอภิปรายผลแล้วทำให้มีข้อเสนอแนะดังนี้คือ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

5.3.1.1 หน่วยงานรัฐ เช่น องค์การส่วนท้องถิ่น องค์การศาสนาและมหาวิทยาลัยควรมีนโยบาย ส่งเสริมการทำเครือข่ายการป้องกันการทุจริต เช่น การจัดอบรมการบัญชี การอมรมเรื่องกฎหมาย เป็นต้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

5.3.2.1 หน่วยงานรัฐ เช่น องค์การส่วนท้องถิ่น องค์การศาสนาและมหาวิทยาลัยควรมีนโยบาย ส่งเสริมการทำเครือข่ายการป้องกันการทุจริต เช่น การจัดอบรมการบัญชี การอมรมเรื่องกฎหมาย เป็นต้น

5.3.2.2 คณะสงฆ์ควรมีการจัดกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานที่มีความรู้ด้านการจัดการบัญชีและด้านกฎหมายเพื่อป้องกันคณะสงฆ์ที่มีหน้าที่ในการทำงานให้กับคณะสงฆ์

5.3.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยต่อไป

5.3.3.1 ควรทำนำผลการวิจัยไปใช้ร่วมกันระหว่างหน่วยงานรัฐ มหาวิทยาลัย และองค์การศาสนา

5.3.3.2 ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา ต่อไป

5.3.4 ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า การสนับสนุนการทำงานทั้ง 3 ด้าน ด้านศึกษา ปัญหาการทุจริตในคณะสงฆ์และพัฒนาองค์ความรู้การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตด้านหลักการทางพระพุทธศาสนาที่แก้ปัญหการทุจริตและด้านการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตของพระสงฆ์ในจังหวัดพะเยา พบว่า ปัญหาคือเกิดจากการไม่มีระบบและองค์ความรู้ในการจัดการบริหารการเงินของวัดและความไม่รู้เท่าทันต่อกลไกของผู้ประสงค์ร้าย วิธีการแก้ปัญหาคือจัดระบบกลไกในการจัดการการเงินของวัดและการบริหารจัดการวัดอย่างเป็นระบบโดยผ่านผู้มีความรู้

ความชำนาญทั้งการเงินและกฎหมาย โดยผ่านหน่วยงานที่รับผิดชอบหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานพระพุทธศาสนา องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และพระสงฆ์ในระดับชั้นปกครองและผู้รับผิดชอบการเงิน เช่น ไวยาวัจกรวัด เป็นต้น

บรรณานุกรม

1. หนังสือทั่วไป

- กาญจนา แก้วเทพ. (2538). การพัฒนาแนววัฒนธรรมชุมชนโดยถือมนุษย์เป็นศูนย์กลาง , โรงพิมพ์
สภาคาทอลิกแห่งประเทศไทยเพื่อการพัฒนา
เกื้อ วงศ์บุญสิน. (2540). *ประชากรกับการพัฒนา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- คณาจารย์สำนักพิมพ์เชียงใหม่.(2546), *หนังสือบูรณาการแผนใหม่ นักธรรมชั้นตรี*. โรงพิมพ์เชียงใหม่
เชียงใหม่.
- จำนง อติวัฒน์สิทธิ์. (2548). *สังคมวิทยาตามแนวพุทธ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธรรมเจริญ. (2543). *ธรรมศึกษาตรี*. กรุงเทพฯ: กลุ่มวิชาการพระพุทธศาสนาและจริยศึกษา กอง
ศาสนศึกษา กรมศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ
- ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์. (2549). *นักการเมืองไทย :จริยธรรม ผลประโยชน์ทับซ้อน การคอร์รัปชัน* .
สำนักพิมพ์สายธาร
- นฤมล นิราทร. (2543). *การสร้างเครือข่ายการทำงาน : ข้อพิจารณาบางประการ*. คณะสังคม
สงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- พระธรรมญาณมุนี. (2526). *วัดช่วยชาวบ้านได้อย่างไร: การแสวงหาเส้นทางพัฒนาชนบทของ
ไทย*. การประชุมพระสังฆาธิการ กรมศาสนา.
- พระไพศาล วิสาโล. (2533). *พุทธธรรมกับการพัฒนา*. มูลนิธิโคมทอง,
พระมหาสุทิตย์ อาภากรโ. (2547). *เครือข่าย: ความรู้ ธรรมชาติและการจัดการ*. เดือนตุลา
พื้น ดอกบัว. (2542). *พระพุทธศาสนากับคนไทย* กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาการ.
- สมบูรณ์ สุขสำราญ. (2530). *พุทธศาสนากับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและสังคม*,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
- สนธยา พลศรี. (2550). *เครือข่ายการเรียนรู้งานในการพัฒนาชุมชน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). โอเดียนสโตร์.
- William, Sandra. (1985). *Conflict of Interest: The Ethics Dilemma in Politics*. Vermont:
Gower Publishing Company
- อุษณา ภัทรมนตรี (2552). การตรวจสอบภายในสมัยใหม่, จามจุรีโปรดักท.

2. รายงานการวิจัย/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

- กรมการศาสนากระทรวงวัฒนธรรม. (2550). *โครงการศึกษาบทบาทพระสงฆ์กับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- พระครูภากรพุทธิศาสน์ ปภากรโ (ศรีสุวรรณ). (2558). *บทบาทพระสงฆ์กับการพัฒนาท้องถิ่น: ศึกษาเฉพาะกรณี เทศบาลตำบลในเขตเมือง จังหวัดลำพูน*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย
- พระครูวินัยธรสุทินันท์ สดัญโต(ธิดา). (2553). *บทบาทพระสงฆ์ในการบริหารพัฒนาท้องถิ่น: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย.
- พระครูสุจินธรรมนิวิฐ (สมจิต อธิปญโญ). (2554). *บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชน: กรณีศึกษาคณะสงฆ์อำเภอคลอง จังหวัดแพร่*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย.
- พระมหาวิเศษ เสาะพบดี และคณะ. (2556). *บทบาทของพระธรรมจาริกในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่คนไทยภูเขา*. รายงานวิจัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย
- พระมหาอนุชา สิริวิณโณ (พละกุล). (2556). *การศึกษาพระสงฆ์กับการพัฒนาท้องถิ่น: กรณีศึกษาวัดเทพบูรณาราม ตำบลท่าพระ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พระมหาอนุชิต อนุจारी (ถนัดเลื้อย). (2556). *การพัฒนาสังคมตามหลักสารานุกรมธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย
- พระสมพาน พุทธโสโร(สันวิราช). (2556). *บทบาทการพัฒนาวัดของพระศรีปริยัตยาภรณ์ (กลีบวรปญโญ) วัดพัฒนาราม ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี*. วิทยานิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย มหาจุฬาราชวิทยาลัย.

3. วารสาร

- เกษตรชัย บุญปรากฏ. (2560). *ภูมิหลังด้านประสบการณ์ความรุนแรงของคู่สมรสของไทยมุสลิมในจังหวัดปัตตานีที่มีพฤติกรรมการความรุนแรงของคู่สมรส* บทความวิจัย : วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ NIDA DEVELOPMENT JOURNAL ปีที่ 57 ฉบับที่ 2/2017
- กัญจิรา วิจิตรวัชรารักษ์และคณะ. (2565). *วิธีการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ*. วารสารรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย, 3(15), 37-51.
- จินดาวรรณ กาญจนภานุพันธ์. (2562) *กระบวนการสร้างความสามัคคีเชิงพุทธในหมู่บ้านเซตวัน*

- (หนองหมู่)อ.เมือง จ. ลำพูน . วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, 6 (7), 3572-3586
- จินตนา วัชรสินทร์และคณะ. (2561). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรุนแรงในครอบครัวของเด็กวัยเรียน. วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและวิทยาลัยการสาธารณสุขสุภาคใต้, 5(2), 189-200
- ธนา ประมุขกุล. (2544). เครือข่าย. วารสารส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม, 24(3), 104-112.
- พรตณีย์ วัชรธนพัฒนธาดา. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อการคอร์รัปชันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย. 12(2),37-54
- พระมหาไพรัชน์ ธมมทีโปและคณะ. (2565). พระสงฆ์กับการพัฒนาจิตสำนึกต่อต้านการประพฤติทุจริตในสังคมไทย. วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ 17(2),135-145
- พัชรินทร์ เขตประทุมและคณะ. (2563). ความขัดแย้งระหว่างงานกับครอบครัวของพยาบาลในโรงพยาบาลเถิน จังหวัดลำปาง. วารสารพยาบาลสาร, 47(4), 408-418.
- วิราษ ภูมาศรี และคณะ. (2566). การสร้างเครือข่ายความเข้มแข็งในการต่อต้านทุจริต โดยใช้กิจกรรมและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ในจังหวัดเชียงใหม่. วารสารวิชาวิทยาลัยบริหารศาสตร์. 6(1), 20-34
- สมโภชน์ สุวรรณรัตน์และคณะ. (2560). การสร้างความสามัคคีในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบด้วยหลักพุทธธรรม.วารสาร สมาคมนักวิจัย, 22(2), 191-203.
- สุกัญญา รุ่งทองใบสุรีย์. (2565). การจัดการความขัดแย้งในชุมชน จังหวัดปทุมธานี. วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 39(2), 21-34.
- สุกัญญา สดศิริ. (2561). ปัญหาการใช้ความรุนแรงของครอบครัวในสังคมไทย.วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร., 6(พิเศษ), 600-609.
- อาทิตย์ แสงแฉวกและคณะ (2563). กระบวนการทุจริตในวงการพระพุทธศาสนา.วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์ 6(10), 5989-6000.
- 4.เอกสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์
- ขนิษฐา กาญจนรังสีนนท์. (2566). เครือข่ายเพื่อการพัฒนา. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2566 จาก <https://asapake.tripod.com/k10.htm>
- ข่าว Thai PBS. (2567). รู้จัก “ไวยาวัจกร” ผู้จัดจัดการ “เงิน” แทนวัด. สืบค้นเมื่อ วันที่ 20 ตุลาคม 2567 จาก <https://www.thaipbs.or.th/news>
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ประยุตฺโต). (2548). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 เมษายน 2566 จาก <https://84000.org/tipitaka>
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2566). สถิติแรงงาน. สืบค้นวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2566, จาก <https://chiangmai.m-society.go.th/>

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (สขร.). (2565). *ข้อมูลวัดในจังหวัดพะเยา*. สืบค้นเมื่อวันที่ 3 กันยายน 2565, จาก <http://www.oic.go>

สำนักงานพระพุทธศาสนา จังหวัดนครสวรรค์. (2553). *พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535*. สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2553, จาก <https://hnsn.onab.go>.

สำนักงานพระพุทธศาสนา จังหวัดพะเยา. (2553). *วัดในจังหวัดพะเยา*. สืบค้นเมื่อ 25 ตุลาคม 2567, จาก <https://pyo.onap.go.th>

สำนักพัฒนาสังคม. (2564). *สถิติความรุนแรงในภาพรวมของกรุงเทพมหานคร*. สืบค้นวันที่ 2 มีนาคม 2566, จาก <https://webportal.bangkok.go>.

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเชียงใหม่. (2566). *ข้อมูลทั่วไปจังหวัดเชียงใหม่*. สืบค้นวันที่ 20 เมษายน 2566, จาก <https://chiangmai.m-society.go.th/>

ภาคผนวก

แบบสอบถามโครงการวิจัย

เรื่อง การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตตามพุทธวิธีของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา

ตอนที่1 คำถามส่วนบุคคล

โปรดแสดงเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลของคุณ

1. อายุ

- 18 - 30 ปี   31 - 40 ปี
 41 - 50 ปี   มากกว่า 51 ปีขึ้นไป

2. พรรษา

- ต่ำกว่า 5 พรรษา   5 พรรษา - 10 พรรษา
 10 พรรษา - 15 พรรษา   มากกว่า 10 พรรษาขึ้นไป

3. การศึกษาทางโลก

- ต่ำกว่าปริญญาตรี
 ปริญญาตรี หรือกำลังศึกษา
 สูงกว่าปริญญาตรี หรือกำลังศึกษา

4. การศึกษาทางธรรม

- นักธรรมชั้น ตริ โท เอก
 เปรียญธรรม 1- 2 - 3
 เปรียญธรรม 4 - 5
 เปรียญธรรม 6 - 7
 เปรียญธรรม 8 - 9

ตอนที่2 คำถามเกี่ยวกับการสาเหตุของการทุจริตที่เกิดขึ้นกับคณะสงฆ์

2.1.1 การสาเหตุของการทุจริตที่เกิดขึ้นกับคณะสงฆ์

หมายเหตุ กำหนดค่าของความพอใจดังนี้ 5=มากที่สุด 4= มาก 3=ปานกลาง 2= น้อย

1= น้อยที่สุด

ข้อ	การสาเหตุของการทุจริตที่เกิดขึ้นกับคณะสงฆ์	ระดับความเห็น				
		5	4	3	2	1
1	. การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับคณะสงฆ์มาจากความไม่รู้เท่าทันของพระสงฆ์มากน้อยเพียงใด					
2	การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์เกิดจากมีบุคคลมาเกี่ยวข้องกับเรื่องเงินของวัด					
3	ท่านเห็นว่าการที่การทุจริตของพระสงฆ์เกิดจากความโลภของพระสงฆ์มากน้อยเพียงใด					
4	ท่านเห็นว่าการที่การทุจริตของพระสงฆ์เกิดจากการบริหารงานผิดพลาดจากงานของวัดมากน้อยเพียงใด					
5	ท่านเห็นว่าการที่การทุจริตของพระสงฆ์เกิดจากการไม่มีระบบในการจัดการเงินของวัดมากน้อยเพียงใด					
6	ท่านเห็นว่าการที่การทุจริตของพระสงฆ์มาจากการที่ไม่ได้สร้างกลไกการดูแลเพื่อป้องกันพระสงฆ์มากน้อยเพียงใด					
7	การประชุมร่วมกันเพื่อทำบริหารการเงินวัดจะทำให้เกิดการแก้ปัญหาการทุจริต					

2.2 การสังเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่สามารถแก้ปัญหาการทุจริต

ข้อ	การสังเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่สามารถแก้ปัญหาการทุจริต	ระดับ				
		5	4	3	2	1
1	มีการประชุมกันเพื่อจะทำกิจการของวัดโดยการหาข้อมติร่วมกันจะทำให้แก้ปัญหาการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์ได้					
2	การประชุมกันระหว่างพระสงฆ์ในระดับการปกครองเพื่อจะสามารถป้องกันการทุจริตเกี่ยวข้องกับพระสงฆ์ได้					
3	วัดที่มีการจัดการระบบการเงินและจัดระบบชี้แจงการเงิน ประกอบกับการทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์จะลดการทุจริตเกี่ยวข้องกับพระสงฆ์ได้					
4	ควรจะมีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อการแก้ปัญหาการทุจริตให้กับพระสงฆ์					
5	เห็นด้วยกับไม่ดูแลอำนาจยอมรับฟังข้อเสนอแนะของคณะสงฆ์จะทำให้ลดการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์ได้					
6	การรักษาดูแลและการป้องกันทรัพย์สินสมบัติอันเป็นของสาธารณชน เช่น วัด เจดีย์ โรงเรียน ที่ประชาชนใช้ร่วมกัน จะทำให้เกิดการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์ลดลง					
7	การแก้ปัญหาตามหลัก สมุขาวินัย คือ การระงับ ด้วยการหาข้อยุติหรือลงโทษเมื่อทำผิด จะแก้ปัญหาการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับคณะสงฆ์ได้					
8	ให้การยอมรับในข้อคิดเห็นของคนส่วนใหญ่เมื่อจะเกิดทำกิจกรรมร่วมกันหรือกิจกรรมของวัดจะทำให้ลดการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับคณะสงฆ์					
9	เห็นด้วยกับการประนีประนอมถ้อยทีถ้อยอาศัยกันในการอยู่ร่วมกันจะสามารถแก้ปัญหาการทุจริต					

3.2 ท่านเห็นว่าหลักการทางพระพุทธศาสนาสามารถช่วยการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตขององค์กรในจังหวัดพะเยาได้อย่างไร?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.3 ท่านเห็นว่าการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตขององค์กรในจังหวัดพะเยาจะเกิดขึ้นได้อย่างไร?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์งานวิจัยเชิงลึก(In-Depth Interview)

งานวิจัย เรื่อง การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตตามพุทธวิธีของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา

ผู้วิจัย นายมงคลชัย สมศรี และคณะ อาจารย์ประจำหลักสูตร วิชารัฐศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

*****

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ .....

ตำแหน่ง.....ประสบการณ์ทำงาน.....

สถานที่/หน่วยงาน .....จังหวัด.....

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ .....เดือน .....พ.ศ. ....

สถานที่สัมภาษณ์.....เริ่มสัมภาษณ์เวลา.....

ผู้สัมภาษณ์ นายมงคลชัย สมศรี

เกริ่นนำ

งานวิจัย เรื่องการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตตามพุทธวิธีของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา ซึ่งในงานวิจัยนี้คณะผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลในสร้างแบบสัมภาษณ์จากข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้อง แนวคิดทฤษฎี และหลักธรรมนางพระพุทธศาสนา จึงขอคำจากท่านในการให้แนวคิดและวิธีการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตตามพุทธวิธีของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา เพื่อการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายของพระสงฆ์ในจังหวัดพะเยา เพื่อให้เกิดการป้องกันทการทุจริตที่อาจจะเกิดขึ้นกับคณะสงฆ์ในอนาคต

ประเด็นคำถาม

1. ปัญหาของการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์มีสาเหตุและปัจจัยอะไรบ้างที่จะก่อให้เกิดการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์
  - 1.1 สาเหตุจากปัจจัยภายนอกของคณะสงฆ์
  - 1.2 สาเหตุจากปัจจัยภายในของคณะสงฆ์
2. แนวทางแก้ไขปัญหานั้นจากภายในและภายนอกตามแนวคิดของท่านเป็นเช่นไร
3. หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เช่น อปริหานิยธรรม สามารถยับยั้งหรือแก้ปัญหาได้มากน้อยเพียงใดเพราะเหตุใด
4. หลักการของสมุขาวินัยสามารถป้องกันปัญหาการทุจริตได้มากน้อยเพียงใด
5. ท่านคิดว่าการจัดตั้งเครือข่ายการป้องกันการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์สามารถป้องกันการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์ได้มากน้อยอย่างไร

6. องค์ประกอบของเครือข่ายสมควรจะมีผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายและนักการบัญชีอยู่ในเครือข่ายหรือไม่
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

แนวทางแก้ปัญหา

.....
.....
.....

หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ใช้สำหรับการแก้ปัญหา

.....
.....
.....
.....

ความเหมาะสมของการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริต

.....
.....
.....
.....

บันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus group)

เรื่อง การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตตามพุทธวิธีของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา

*****

คำชี้แจง

1. วัตถุประสงค์หลักของการวิจัยครั้งนี้เพื่อจัดเก็บข้อมูลในการนำไปใช้ในการวิเคราะห์และสังเคราะห์การศึกษาการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตตามพุทธวิธีของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา

2. ผลการบันทึกการสนทนากลุ่มจะไม่มีผลกระทบใด ๆ แก่กลุ่มผู้ให้ข้อมูล แต่จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการวิจัย และสร้างองค์ความรู้เพื่อนำมาใช้ในการสร้างการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตตามพุทธวิธีของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา

คณะกรรมการผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม

1. วิถีกร นายอุทัย ชุมเหล็ก
2. ผู้บันทึก นางสาวรินรดา หมูไต้
3. ผู้ดำเนินรายการ นายมงคลชัย สมศรี

ผู้ร่วมกิจกรรมสนทนากลุ่ม

1. ตัวแทนพระสงฆ์ 1 รูป
2. ผู้นำชุมชนหรือตัวแทนผู้นำชุมชน 1 ท่าน
3. ผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการหนึ่งคน

1. การสนทนากลุ่มเรื่ององค์ความรู้เกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตตามพุทธวิธีของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา

1. องค์ความรู้เกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตตามพุทธวิธีของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา	1	2	3	4	5	สรุป
1.1 การที่จะมีการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตตามพุทธวิธีของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยาใจไวใจและมั่นใจระหว่างกันใช่หรือไม่อย่างไร?						
1.2 ความเชื่อใจความมั่นใจความไว้วางใจมาจากความจริงใจความซื่อสัตย์ของผู้นำทางสังคมอันทำให้เกิดการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตตามพุทธวิธีของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยาใช่หรือไม่อย่างไร?						
1.3 การที่มีหลักธรรมของพระพุทธศาสนา จะสามารถสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตตามพุทธวิธีของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยาได้หรือไม่อย่างไร?						
1.4 การที่มีชาวพระสงฆ์และผู้นำท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตท่านเห็นเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความไม่เป็นอุปสรรคต่อการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตตามพุทธวิธีของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยาใช่หรือไม่อย่างไร?						
1.5 ท่านเห็นว่าผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนาและผู้นำท้องถิ่นมีส่วนในการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตตามพุทธวิธีของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยาได้หรือไม่อย่างไร?						
1.6 ประเด็นข้อเสนอนอื่นๆ						

2. การสนทนากลุ่ม เรื่อง “ปัญหาและอุปสรรคการสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตตาม
 พุทธวิธีของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา”

2. ปัญหาและอุปสรรคการสร้างเครือข่ายการ ป้องกันการทุจริตตามพุทธวิธีของคณะสงฆ์ใน จังหวัดพะเยา	1	2	3	4	5	สรุป
2.1 ปัญหาและอุปสรรคการสร้างเครือข่ายการ ป้องกันการทุจริตตามพุทธวิธีของคณะสงฆ์ใน จังหวัดพะเยาเกิดจากการไม่ร่วมมือกันระหว่าง พระสงฆ์ ชุมชนและหน่วยงานรัฐใช้หรือไม่ อย่างไร?						
2.2 ปัญหาและอุปสรรคการสร้างเครือข่ายการ ป้องกันการทุจริตตามพุทธวิธีของคณะสงฆ์ใน จังหวัดพะเยาเกิดจากการขาดความเชื่อใจความ มั่นใจความไว้วางใจมาจากความจริงใจความซื่อสัตย์ของ ผู้นำทางสังคมใช้หรือไม่อย่างไร?						
2.3 การมีระบบการตรวจสอบหรือชี้แจ้งรายรับ รายจ่ายของวัดหรือชุมชนจะทำให้การทุจริตลดลง หรือไม่อย่างไร?						
2.4 ข้อเสนอแนะของการแก้ปัญหาของพระสงฆ์ และผู้นำท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตท่านเห็น ว่าควรจะมีแนวทางป้องกันการทุจริตดังกล่าว อย่างไร?						
2.5 ประเด็นข้อเสนออื่นๆ						

ผู้บันทึก.....

นางสาวรินรดา หมูโต่ง

เวลา .....วัน.....ที่.....เดือน.....ปี.....

Plagiarism Checking Report

Created on 2025-09-05 18:37:05 at 18:37 PM

Submission Information

ID	SUBMISSION DATE	SUBMITTED BY	ORGANIZATION	FILENAME	STATUS	SIMILARITY INDEX
4426963	Sep 5, 2025 at 18:32 PM	sanjaya.tri@mbu.ac.th	มหาวิทยาลัยมหา มกุฏราชวิทยาลัย	วิจัยเครือข่ายการป้องกันการทุจริต- ของคณะสงฆ์จังหวัด พะเยา.docx(ล่าสุด 5 กย.68 เวลา 16.00).pdf	Completed	18.05 %

Match Overview

NO.	TITLE	AUTHOR(S)	SOURCE	SIMILARITY INDEX
1	วัดบ้านอรุณพัฒนา	วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี	Wikipedia	3.11 %
2	THE ADMINISTRATIVE NETWORK DEVELOPMENT OF THAI MONASTIC GROUP IN EUROPE	Jhanesako (Sirirat), PhramahaWiwat	วารสารครุศาสตร์ ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย	2.91 %
3	Educational Cooperation Networking Model	สิงหาทอง, ชัชวาลย์	วารสารสหวิทยาการ มนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	2.20 %
4	ประสิทธิภาพการบริหารงานคณะสงฆ์ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน	กมล โปร่งใจ, พระมหา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	0.79 %
5	การสร้างเครือข่ายทางสังคม : กรณีศึกษา นักฟุตบอลสมัครเล่นในกลุ่มกรุงเทพ เหนือ, The social network-making a case study of amateur soccer players in the Northern Bangkok area	ธีรวุฒิ กายแก้ว	สถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์	0.75 %
6	Promotion of Morals and Ethics for Thai Civil Servants According to Buddhism to Create Awareness of Corruption Within Government Agencies	พันธ์ะลี, พระณัฐวุฒิ	JMCR_thaijo	0.60 %
7	PUBLIC WELFARE MANAGEMENT OF SANGHA ADMINISTRATORS: ROLES AND IMPORTANCE	พระสมุห์วิน วิสุทฺโธ (พงษ์ศักดิ์)	วารสารศิลปศาสตร์ราช มงคลสุวรรณภูมิ	0.52 %
8	Monks and the Development of Anti- corruption Behavior in Thai society	ธมมที่โป, ไพรัช	วารสารบัณฑิตศึกษา ปริทรรศน์	0.50 %
9	Political Science in Buddhism	สมศรี, มงคลชัย	พุทธมัตต์	0.42 %
10	บทบาทในการพัฒนาชุมชนของหน่วยอบรม ประชาชนประจำตำบลบ้านแปะ อำเภอ จอมทอง จังหวัดเชียงใหม่	อยุ นางจันทร์, พระมหา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	0.31 %

Match Details

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
<p>สารบัญหน้าบทที่ 1 บทนำ 11 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1 12 วัตถุประสงค์การวิจัย 3 13 ขอบเขตงานวิจัย 3 14 กรอบแนวคิดแนวคิดการวิจัย 4 15 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย 5 16 ประโยชน์ที่ได้รับ 5 บทที่ 2 แนวความคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 21 บทบาทการพัฒนาตามสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ 6 22 บทบาทของพระสงฆ์ตามกฎหมายศาสนาตาม 7 23 บทบาทพระสงฆ์ตามกรมศาสนากระทรวงศึกษาธิการ 13 24</p>	<p>ดังกล่าวการศึกษาครั้งนี้ได้แสดงให้เห็นว่าสถาบันสงฆ์กล่าวคือพระธรรมวิทยากรมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยยังคงมีบทบาทที่สำคัญยิ่งต่อการอบรมพัฒนาจิตใจและพฤติกรรมของเยาวชนรวมทั้งประชาชนในขณะที่ยังคงไทยได้ให้ความสนใจพระพุทธศาสนารวมทั้งระบบการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาทุกระดับก็ให้ความสำคัญเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนวิชาพระพุทธศาสนาโดยลงทั้งที่การเรียนวิชาดังกล่าวเป็นหัวใจหลักของการพัฒนาชาติในการปฏิรูปการศึกษาหวังว่าผลการวิจัยจะได้เห็นความสำคัญพระธรรมวิทยากรซึ่งเป็นพระสงฆ์ต่อการทำหน้าที่การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในสังคมไทยได้เป็นอย่างดีรวมทั้งจะเป็นการส่งเสริมให้เกิดการค้นคว้าและแสวงหาความรู้รวมทั้งแนวทางในการใช้หลักสูตรทางพระพุทธศาสนาพัฒนาอบรมจิตใจเยาวชนไทยได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืนต่อไปนายเสถียรวิกรมหาและคณะผู้วิจัย พศ 2543 จสารบัญหน้าบทคัดย่อ ABSTRACT ขกติดกรรมประกาศค่านางสารบัญเรื่องจสารบัญตารางขบทที่ 1 บทนำ 11 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัย 1 12 วัตถุประสงค์ของการวิจัย 4 13 ขอบเขตของการวิจัย 5 14 ข้อตกลงเบื้องต้นในการวิจัย 5 15 นิยามศัพท์ในการวิจัย 5 16 ประโยชน์ที่ได้รับ 7 บทที่ 2 กรอบแนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง 21 แนวคิดทฤษฎีบทบาท 8 211 ความหมายของบทบาท 8 212 ความขัดแย้งของบทบาท 11 213 ประเภทของบทบาท 13 214 ทฤษฎีบทบาท 15 215 ทฤษฎีโครงสร้าง 15 22 แนวคิด</p>
<p>ข้อมูลออนไลน์ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 15 ตรีแห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์พศ 2505 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับที่ 2 พศ 2535 มหาเถรสมาคมวางระเบียบมหาเถรสมาคมไว้ดังต่อไปนี้ข้อ 1 ระเบียบมหาเถรสมาคมนี้เรียกว่าระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยการตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล พศ 2546 ข้อ 2 ระเบียบมหาเถรสมาคมนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในแกลงการณคณะสงฆ์เป็นต้นไป</p>	<p>ขึ้นโดยเอื้อเพื่อต่อพระธรรมวินัยกล่าวคือไม่ขัดหรือแย้งกับพระธรรมวินัยและหากมีกฎหมายคณะสงฆ์หรือพระราชบัญญัติใดที่ออกมามีบังคับใช้โดยขัดกับพระธรรมวินัยซึ่งเป็นธรรมนุญสูงสุดในการปกครองคณะสงฆ์กฎหมายต่างๆเหล่านั้นก็จะถือเป็นโมฆะการปกครองคณะสงฆ์ตามหลักพระธรรมวินัยเป็นลักษณะการปกครองที่มีโครงสร้างตามเจตนารมณ์ของพระพุทธเจ้าเพื่อประโยชน์ของการอยู่ 50 Journal of Education and Social Agenda Vol 1 No 1 (January - March 2004)ร่วมกันเป็นหมู่คณะแห่งสงฆ์และดำรงความศรัทธาของเหล่าชนทั้งหลายส่วนพระภิกษุที่ละเมิดสิกขาบทหรือพระวินัยก็จะพึงมีโทษจากการล่วงละเมิดเรียกว่าอาบัติซึ่งพระพุทธองค์ได้ทรงวางโทษไว้หนักและเบาตามสมควรแก่ความผิดนั้น(พระเทพเวที(ประยูรย์ยุตโต), 2532)กฎหมายมหาเถรสมาคมข้อบังคับระเบียบคำสั่งกฎหมายมหาเถรสมาคมฉบับที่ 23 (พ.ศ. 2541)ว่าด้วยระเบียบการปกครองคณะสงฆ์อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 15 ตรีมาตรา 20 และมาตรา 20 ตรีแห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์พ.ศ.2505แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์(ฉบับที่ 2)พ.ศ.2535มหาเถรสมาคมตรากฎหมายมหาเถรสมาคมไว้ดังต่อไปนี้ข้อ 1 กฎมหาเถรสมาคมนี้เรียกว่า"กฎหมายมหาเถรสมาคมฉบับที่ 23 (พ.ศ.2542)ว่าด้วยระเบียบการปกครองคณะสงฆ์"ข้อ 2 กฎมหาเถรสมาคมนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในแกลงการณคณะสงฆ์เป็นต้นไป ข้อ 3 ตั้งแต่วันใช้กฎหมายมหาเถรสมาคมนี้ให้ยกเลิกกฎหมายมหาเถรสมาคมฉบับที่ 15 (พ.ศ. 2535)ว่าด้วยระเบียบการปกครองคณะสงฆ์</p>

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

8 ข้อ 3 ในระเบียบมหาเถรสมาคมนี้ให้ยกเลิกระเบียบมหาเถรสมาคมให้ยกเลิกระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยการตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล พศ 2518 ให้บรรดาหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลซึ่งได้จัดตั้งขึ้นตามระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยการตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล พศ 2518 ให้คงเป็นหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลตามระเบียบมหาเถรสมาคมนี้ข้อที่ 4 ในระเบียบมหาเถรสมาคมนี้หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลหมายถึงหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลแห่งราชอาณาจักรซึ่งมีวัด

การณในปัจจุบันทำให้ต่อมาในปีพ.ศ. 2546 มหาเถรสมาคมจึงได้มีคำสั่งให้ยกเลิกระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยการตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล พ.ศ. 2518 และประกาศใช้ระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยการตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล พ.ศ. 2546 ในวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2546 สำคัญคือให้มีการดำเนินงานหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในรูปแบบคณะกรรมการจากทั้งพระสงฆ์ผู้นำชุมชนและประชาชนและให้เจ้าคณะผู้ปกครองคณะสงฆ์ทุกระดับขึ้นดำเนินการตามระเบียบที่กำหนดไว้เพื่อก่อตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลให้ครบทุกเขตปกครองคณะสงฆ์ระดับตำบลให้แล้วเสร็จภายในปีพ.ศ. 2549 ทำให้ในปัจจุบันหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลจึงมีจำนวนกว่า 5,922 หน่วยกระจายอยู่ในเกือบทุกตำบลในประเทศไทยรางวัลหน่วยอ.ป.ด.ดีเด่น มหาเถรสมาคมได้มีมติให้มีการมอบรางวัลหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลดีเด่นประจำปีเพื่อเป็นการยกย่องหน่วยอ.ป.ด. ที่ปฏิบัติงานได้บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาเถรสมาคมที่กำหนดไว้ในระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยการตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล พ.ศ. 2518 และเพื่อเผยแพร่การทำงานของหน่วยอ.ป.ด. เหล่านั้นให้เป็นแบบอย่างแก่หน่วยอ.ป.ด. อื่นๆ โดยมหาเถรสมาคมได้มีมติให้มีการคัดเลือกหน่วยอ.ป.ด. ที่มีผลงานดีเด่นประจำปีจังหวัดละ 1 หน่วย โดยหน่วยอ.ป.ด. ที่ได้รับการคัดเลือกจะได้รับพุดประกาศเกียรติคุณพร้อมใบประกาศเกียรติคุณจากสมเด็จพระสังฆราชซึ่งทั้งบางจังหวัดที่มีผลงานไม่เข้าหลักเกณฑ์ก็อาจไม่ได้รับรางวัลหน่วยอ.ป.ด. ดีเด่นประจำปีนั้นๆ ได้

ตั้งอยู่หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสร้างสิ่งที่เป็นคุณประโยชน์แก่ประชาชนตามหัวข้ออบรมดังนี้ 1 ศิลธรรม และวัฒนธรรม 2 สุขภาพอนามัย 3 สัมมาชีพ 4 สันติสุข 5 ศึกษาสงเคราะห์ 6 สาธารณสงเคราะห์ 7 กตัญญูกตเวทิตาธรรม 8 สามัคคีธรรมข้อ 5 หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลประกอบด้วยกรรมการดังต่อไปนี้ 1 กรรมการโดยตำแหน่งประธานกรรมการได้แก่เจ้าอาวาสแห่งวัดที่ตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลนั้นในกรณีที่ประธานกรรมการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ถ้ามีรองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิต

ว่าด้วยการตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล พศ 2518 ให้คงเป็นหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลตามระเบียบมหาเถรสมาคมนี้ข้อ 4 ในระเบียบมหาเถรสมาคมนี้หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลหมายถึงหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลแห่งราชอาณาจักรซึ่งมีวัดอยู่หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสร้างสิ่งที่เป็นคุณประโยชน์แก่ประชาชนตามหัวข้ออบรมดังนี้ 1 ศิลธรรมและวัฒนธรรม 2 สุขภาพอนามัย 3 สัมมาชีพ 4 สันติสุข 5 ศึกษาสงเคราะห์ 6 สาธารณะสงเคราะห์ 7 กตัญญูกตเวทิตาธรรม 8 สามัคคีธรรม 8 ข้อ 5 หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลประกอบด้วยกรรมการดังต่อไปนี้ 1 กรรมการโดยตำแหน่งประธานกรรมการได้แก่เจ้าอาวาสแห่งวัดที่ตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลนั้นในกรณีที่ประธานกรรมการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ถ้ามีรองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิตรูปเดียวให้ประธานกรรมการมอบหมายให้รองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิตรูปนั้นปฏิบัติหน้าที่แทนถ้ามีรองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิตหลายรูปให้ประธานกรรมการมอบหมายให้รองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิตรูปใดรูปหนึ่งปฏิบัติหน้าที่แทนถ้าประธานกรรมการมิได้มอบหมายให้รองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิตเลือกกันเองขึ้นปฏิบัติหน้าที่แทนประธานกรรมการเว้นแต่ในกรณีที่มิได้มีรองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิตรูปเดียวให้รองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิตรูปนั้นปฏิบัติหน้าที่แทนรองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิตได้แก่เจ้าอาวาสวัดอื่นทุกวัดในตำบลนั้นเว้นแต่ในกรณีที่เจ้าอาวาสวัดอื่นนั้นดำรงตำแหน่งเจ้าคณะตำบลขึ้นไปให้มอบหมายแก่ภิกษุรูปใดรูปหนึ่งในวัดของตนเป็นรองประธานกรรมการในฐานะเจ้าอาวาสวัดอื่นในตำบลนั้นมีวัดตั้งหน่วยอบรมเพียงวัดเดียวให้เจ้าอาวาสเลือกพระ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

รูปเดียวให้ประธานกรรมการมอบหมายให้รองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิตรูปนั้นปฏิบัติหน้าที่แทนถ้ามีรองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิตหลายรูปให้ประธานกรรมการมอบหมายให้รองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิตรูปใดรูปหนึ่งปฏิบัติหน้าที่แทนถ้าประธานกรรมการมิได้มอบหมายให้รองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิตเลือกกันเองขึ้นปฏิบัติหน้าที่แทนประธานกรรมการเว้นแต่ในกรณีที่มิรองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิตรูปเดียวให้รองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิตรูปนั้นปฏิบัติหน้าที่แทนของประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิตได้แก่เจ้าอาวาสวัดอื่นทุกวัดในตำบลนั้น

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพสง่าพิมพ์พวงษ์ 2541 23 ความมั่นคงของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลเป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้นและดำเนินการโดยคณะกรรมการผู้เสียสละซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการโดยตำแหน่งมีทั้งฝ่ายพุทธจักรเช่นเจ้าคณะตำบลเจ้าอาวาสฝ่ายอาณาจักรเช่นกำนันผู้ใหญ่บ้านและแพทย์ประจำตำบลนั้นๆเป็นกรรมการคณะกรรมการโดยแต่งตั้งเป็นบุคคลในตำบลที่คณะกรรมการโดยตำแหน่งเห็นสมควรและเหมาะสมเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการผู้ดำเนินงานให้เป็นประชาชนในตำบลนั้นๆเป็นผู้ดำเนินงานเอง 24 กรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลประกอบด้วยคณะกรรมการดังต่อไปนี้ 1 กรรมการโดยตำแหน่งประธานกรรมการได้แก่เจ้าอาวาสแห่งวัดที่ตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลนั้นในกรณีที่ประธานกรรมการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ถ้ามีรองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิตรูปเดียวให้ประธานกรรมการมอบหมายให้รองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิตรูปนั้นปฏิบัติหน้าที่แทนถ้ามีรองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิตรูปใดรูปหนึ่งปฏิบัติหน้าที่แทนถ้าประธานกรรมการมิได้มอบหมายให้รองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิตเลือกกันเองขึ้นปฏิบัติหน้าที่แทนประธานกรรมการ 363 วารสารศิลปศาสตร์ราชชมงคลสุวรรณภูมิปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคมเมษายน 2563 เว้นแต่กรณีที่มิรองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิตรูปเดียวให้รองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิตนั้นปฏิบัติหน้าที่แทนของประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิตได้แก่เจ้าอาวาสวัดอื่นทุกวัดในตำบลเว้นแต่กรณีที่เจ้าอาวาสวัดอื่นนั้นดำรงตำแหน่งตั้งแต่เจ้าคณะตำบลในตำบลขึ้นไปให้มอบหมายแก่ภิกษุรูปใดรูปหนึ่งในวัดของตนเป็นรองประธานกรรมการในฐานะเจ้าอาวาสด้วยถ้าในตำบลนั้นมีวัดตั้งหน่วยอบรมเพียงวัดเดียวให้เจ้าอาวาสเลือกพระภิกษุรูปใดรูปหนึ่งในวัดนั้นเป็นรองประธานกรรมการถ้าเจ้าคณะตำบลในตำบลนั้นมีได้ดำรงตำแหน่ง

กรรมการได้แก่ผู้ใหญ่บ้านกรรมการบริหารองค์การส่วนตำบลนั้นกรรมการโดยตำแหน่งให้เจ้าคณะอำเภอเป็นผู้แจ้งให้ทราบ 2 กรรมการโดยแต่งตั้งได้แก่กรรมการซึ่งที่ประชุมกรรมการโดยตำแหน่งคัดเลือกคฤหัสถ์ซึ่งเป็นทายกทายิกาครูโรงเรียนผู้ทรงคุณวุฒิในตำบลนั้นมีจำนวนไม่ต่ำกว่าห้าคนและไม่เกินเก้าคนเสนอเจ้าคณะอำเภอเพื่อแต่งตั้งให้คณะกรรมการดังกล่าวข้างต้นแต่งตั้งเลขานุการขึ้นรูปหนึ่งเพื่อทำหน้าที่การเลขานุการและถ้าเป็นการสมควรจะแต่งตั้งบรรพชิตหรือคฤหัสถ์เป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้ข้อ 6 กรรมการซึ่งได้รับ

ไปให้มอบหมายแก่ภิกษุรูปใดรูปหนึ่งในวัดของตนเป็นรองประธานกรรมการในฐานะเจ้าอาวาสด้วยถ้าในตำบลนั้นมีวัดตั้งหน่วยอบรมเพียงวัดเดียวให้เจ้าอาวาสเลือกพระภิกษุรูปใดรูปหนึ่งในวัดนั้นเป็นรองประธานกรรมการถ้าเจ้าคณะตำบลในตำบลนั้นมีได้ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสที่ตั้งหน่วยอบรมประชาชนหรืออยู่ที่วัดอื่นให้เจ้าคณะตำบลเข้าร่วมประชุมในฐานะที่ปรึกษาครองประธานกรรมการฝ่ายคฤหัสถ์ได้แก่กำนันในตำบลนั้นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในตำบลนั้นถ้าตำบลนั้นอยู่ในเขตเทศบาลให้มีผู้แทนเทศบาลเป็นรองประธานฝ่ายคฤหัสถ์กรรมการได้แก่ผู้ใหญ่บ้านสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและแพทย์ประจำตำบลในตำบลนั้น 2 กรรมการโดยแต่งตั้งได้แก่กรรมการซึ่งที่ประชุมกรรมการโดยตำแหน่งคัดเลือกจากคฤหัสถ์ซึ่งเป็นทายกทายิกาครูโรงเรียนผู้ทรงคุณวุฒิในตำบลนั้นมีจำนวนไม่ต่ำกว่า 5 คนและไม่เกิน 9 คนเสนอเจ้าคณะอำเภอเพื่อแต่งตั้งและอยู่ในวาระคราวละ 4 ปีให้คณะกรรมการดังกล่าวข้างต้นแต่งตั้งเลขานุการขึ้นรูปหนึ่งเพื่อทำหน้าที่เลขานุการและถ้าเป็นการสมควรจะแต่งตั้งบรรพชิตหรือคฤหัสถ์เป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้สง่าพิมพ์พวงษ์ 2541 สรูปได้ว่างานสาธารณสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการเป็นงานที่พระสงฆ์ต้องดำเนินการสงเคราะห์และอนุเคราะห์ช่วยเหลือชาวบ้านโดยตรงโดยการน้อมนำหลักการประพฤติปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาให้ประชาชนมีความสุจริตด้วยกายวาจาและใจให้มีสติสัมปชัญญะให้มีพลังไปใช้ในกิจการการดำเนินชีวิตประจำวันได้เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตคุณภาพจิตและเสริมสร้างคุณภาพจิตให้ประชาชนและสังคมมีความสงบสุขและเจริญรุ่งเรืองต่อไป 3 หน้าของพระสังฆาธิการการบริหารงานเป็นกิจการคณะสงฆ์ที่จะต้องหาหรือที่จะต้องถือเป็นธุระหน้าที่และเป็นภารกิจของพระสังฆาธิการ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

ซึ่งเป็นบทบาทที่สำคัญที่พระสงฆ์ต่อสังคมที่เขาอาศัยอยู่ 2 บทบาทในฐานะเป็นผู้ให้การศึกษาเช่นจริยศึกษาพุทธศึกษาหัตถศึกษาโดยให้คนในสังคมมีความประพฤติดีอยู่ร่วมกับคนอื่นอย่างมีความสุข 3 บทบาทในฐานะเป็นผู้ส่งเสริมการพัฒนาประเทศการพัฒนาประเทศนั้นจะต้องใช้ความร่วมมือหลายฝ่ายในสังคมบทบาทของพระสงฆ์มีส่วนสำคัญในการกระตุ้นให้เกิดศรัทธาในการพัฒนาสังคม 4 บทบาทในฐานะเป็นผู้สานให้เกิดความมั่งคั่งต่อรัฐบทบาทนี้

เครือข่ายการป้องกันการทุจริตในสังคมได้ 24 บทบาทสงฆ์และบทบาทเจ้าอาวาสตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครสวรรค์ข้อมูลออนไลน์ 2553 พระราชบัญญัติคณะสงฆ์พศ 2505 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับที่ 2 พศ 2535 ภูมิพลอดุลยเดช ปรให้ไว้เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2505 เป็นปีที่ 17 ในรัชกาลปัจจุบันและให้ไว้เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2535 เป็นปีที่ 47 ในรัชกาลปัจจุบันพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่าโดยที่เป็นการสมควรปรับปรุง

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

32 ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 มกราคมมิถุนายน 2562 Vol4 No1 JanuaryJune 2019 2 บทบาทในฐานะเป็นผู้ให้การศึกษาทั้งจริยศึกษาพุทธศึกษาหัตถศึกษานักบวชมีหน้าที่โดยตรงที่จะให้การศึกษาและส่งเสริมจริยศึกษาให้คนมีความประพฤติดีปฏิบัติชอบอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างเป็นสุขการศึกษาในด้านอื่นๆแต่เดิมมากเป็นผู้ดำเนินการโดยตรงแต่ปัจจุบันเพียงแต่สนับสนุนโดยอ้อมเพราะรัฐได้ดำเนินการเองแต่ถ้ารัฐไม่พอพระสงฆ์ก็พร้อมที่จะช่วยเหลือที่สามารภ 3 บทบาทในฐานะเป็นผู้ส่งเสริมการพัฒนาประเทศการพัฒนาประเทศต้องอาศัยบุคคลหลายฝ่ายและต้องพัฒนาทั้งทางวัตถุและพัฒนาคนการพัฒนาทั้งส่วนกลางและชนบทการพัฒนาคนก็ดีการพัฒนาชนบทก็ดีพระสงฆ์มีบทบาทอย่างมากในด้านนี้เพราะพระสงฆ์หรือนักบวชเป็นผู้มีส่วนหนึ่งในท้องถิ่นอยู่แล้วโครงการนั้นย่อมสำเร็จได้เร็วเพราะการพัฒนาจะสำเร็จได้อยู่ที่ศรัทธาของประชาชนหากประชาชนไม่ให้ความร่วมมือการพัฒนาประเทศย่อมสำเร็จได้โดยยากพระสงฆ์จึงเป็นแรงสำคัญที่จะกระตุ้นศรัทธาในการพัฒนาชนบทหรือท้องถิ่น 4 บทบาทในฐานะเป็นผู้สานให้เกิดความมั่งคั่งต่อรัฐความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของชาตินั้นจะเกิดมิได้ก็อยู่ที่ประชาชนที่สิ่งยึดถือเป็นอันเดียวศาสนาและบุคคลในศาสนาย่อมจะเป็นแรงสำคัญให้คนในชาติมีความเชื่อและอุดมคติร่วมกันมีความเห็นถูกต้องนอกจากนั้นยังเป็นผู้ประสานให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันมีความเห็นอกเห็นใจกันเป็นศูนย์รวมความเสมอภาคในความเป็นมนุษย์เพราะทุกคนที่บวชมาในพระศาสนาจะได้รับการยกย่องนับถือและปฏิบัติตนเสมอกันสิ่งนี้เองทำให้เกิดความเป็นอัน

แล้วไม่ละแรงแสดงกายอย่างบรรพชิตต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน มาตรา 44 ผู้ใดใส่ความคณะสงฆ์ไทยอันอาจก่อให้เกิดความเสื่อมเสียหรือความแตกแยกต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาทหรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือทั้งปรับทั้งจำหมวด 8 เบ็ดเตล็ดมาตรา 45 ให้ถือว่าพระภิกษุซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในการปกครองคณะสงฆ์และไวยาวัจกรเป็นเจ้าของพนักงานตามความในประมวลกฎหมายอาญามาตรา 46 การปกครองคณะสงฆ์อื่นนอกจากคณะสงฆ์ไทยให้เป็นไปตามกฎกระทรวงผู้สนองพระบรมราชโองการจอมพลสฤษดิ์นายกรัฎฐมนตรี 111 ภาคผนวกขพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับที่ 2 พศ 2535 ภูมิพลอดุลยเดชปรให้ไว้เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์พศ 2535 เป็นปีที่ 47 ในรัชกาลปัจจุบันพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่าโดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภาดังต่อไปนี้มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่าพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับที่ 2 พศ 2535 มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไปมาตรา 3 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 5 ทวิและมาตรา 5 ตริ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์พศ 2505 มาตรา 5 ทวิในพระราชบัญญัตินี้ คณะสงฆ์หมายความว่าบรรดาพระภิกษุที่ได้รับบรรพชาอุปสมบทจากพระอุปัชฌาย์ตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายที่ใช้บังคับก่อนพระราชบัญญัตินี้ไม่ว่าจะปฏิบัติศาสนกิจในหรือนอกราชอาณาจักรคณะสงฆ์อื่น หมายความว่าบรรดาบรรพชิตจีนนิกายหรืออนัมนิกายพระราชาคณะ หมายความว่าพระภิกษุที่ได้รับแต่งตั้งและสถาปนา

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

14 มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่าพระราชบัญญัติคณะสงฆ์พศ 2505 มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไปมาตรา 3 ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติคณะสงฆ์พศ 2484 มาตรา 4 ภายในระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับบรรดากฎกระทรวงสั่งขาดัดกติกาสงฆ์กองคการพระภิกษุสามเณร พระสังฆราชขอบังคับและระเบียบเกี่ยวกับคณะสงฆ์ที่ใช้บังคับอยู่ในวันประกาศพระราชบัญญัตินี้ในราชกิจจานุเบกษาให้คงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

ทั้งนี้จนกว่าจะมีกฎกระทรวงกฏมหาเถรสมาคมพระภิกษุสามเณรสังฆราชขอบังคับหรือระเบียบของมหาเถรสมาคมยกเลิกหรือมีความอย่างเดียวกันหรือขัดหรือแย้งกันหรือกล่าวไว้เป็นอย่างอื่นมาตรา 5 เพื่อประโยชน์แห่งมาตรา 4 บรรดาอำนาจหน้าที่ซึ่งกำหนดไว้ในสังฆาณัติกติกาสงฆ์กองคการพระภิกษุสามเณรพระสังฆราชขอบังคับและระเบียบเกี่ยวกับคณะสงฆ์ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพระภิกษุตำแหน่งใดหรือคณะกรรมการสงฆ์ใดซึ่งไม่มีในพระราชบัญญัตินี้ให้มหาเถรสมาคมมีอำนาจกำหนดโดยกฏมหาเถรสมาคมให้

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

performance according to the actual situation 5 In the problems that Sangha were not united and played favoritism the Sangha Supreme Council should emphasized on good governance for ruling Sangha and for the Ecclesiastical Honorific Rank Moreover people should be allowed to take part in inspecting the consideration for the Ecclesiastical Honorific Rank so as to bring justice to all sides ภาคผนวก 104 ภาคผนวกพระราชบัญญัติคณะสงฆ์พศ 2505 ภูมิพลอดุลยเดชปรให้ไว้ณวันที่ 25 ธันวาคมพศ 2505 เป็นปีที่ 17 ในรัชกาลปัจจุบันพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าให้ประกาศว่าโดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์ให้เหมาะสมยิ่งขึ้นจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภาดังต่อไปนี้มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่าพระราชบัญญัติคณะสงฆ์พศ 2505 มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไปมาตรา 3 ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติคณะสงฆ์พศ 2484 มาตรา 4 ภายในระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับบรรดากฎกระทรวงสั่งขาดัดกติกาสงฆ์กองคการพระภิกษุสามเณร พระสังฆราชขอบังคับและระเบียบเกี่ยวกับคณะสงฆ์ที่ใช้บังคับอยู่ในวันประกาศพระราชบัญญัตินี้ในราชกิจจานุเบกษาให้คงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ทั้งนี้จนกว่าจะมีกฎกระทรวงกฏมหาเถรสมาคมพระภิกษุสามเณรพระสังฆราชขอบังคับหรือระเบียบของมหาเถรสมาคมยกเลิกหรือมีความอย่างเดียวกันหรือขัดหรือแย้งกันหรือกล่าวไว้เป็นอย่างอื่นมาตรา 5 เพื่อประโยชน์แห่งมาตรา 4

(พระราชบัญญัติคณะสงฆ์พ.ศ.2505ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่ม 69 ตอนที่ 115 หน้า 29 พลงวันที่ 31 ธันวาคม 2505 ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา)ซึ่งเป็นกฎหมายหลักในการปกครองคณะสงฆ์ในประเทศไทยตั้งนี้ภายในระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับบรรดากฎกระทรวงสั่งขาดัดกติกาสงฆ์กองคการพระภิกษุสามเณรพระสังฆราชขอบังคับและระเบียบเกี่ยวกับคณะสงฆ์ที่ใช้บังคับอยู่ในวันประกาศพระราชบัญญัตินี้ในราชกิจจานุเบกษาให้คงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ทั้งนี้จนกว่าจะมีกฎกระทรวงกฏมหาเถรสมาคมพระภิกษุสามเณรพระสังฆราชขอบังคับหรือระเบียบของมหาเถรสมาคมยกเลิกหรือมีความอย่างเดียวกันหรือขัดหรือแย้งกันหรือกล่าวไว้เป็นอย่างอื่น(พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า"พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 มาตรา 4 .)บรรดาอำนาจหน้าที่ซึ่งกำหนดไว้ในสังฆาณัติกติกาสงฆ์กองคการพระภิกษุสามเณรพระสังฆราชขอบังคับและระเบียบเกี่ยวกับคณะสงฆ์ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพระภิกษุตำแหน่งใดหรือคณะกรรมการสงฆ์ใดซึ่งไม่มีในพระราชบัญญัตินี้ให้มหาเถรสมาคมมีอำนาจกำหนดโดยกฏมหาเถรสมาคมให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพระภิกษุตำแหน่งใดรูปใดหรือหลายรูปร่วมกันเป็นคณะตามที่เห็นสมควรได้(พระณรงค์สังขวิจิตร, 2559 : 42)- 55 ~ Journal of Chaiyaphum Review Vol . 3 No . 3 [September -- December 2020]บรรดาพระภิกษุที่ได้รับบรรพชาอุปสมบทจากพระอุปัชฌาย์ตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายที่ใช้บังคับก่อนพระราชบัญญัตินี้ไม่ว่าจะปฏิบัติศาสนกิจในหรือนอกราชอาณาจักรบรรดาบรรพชิตจีนิกายหรืออนัมนิกายพระภิกษุที่ได้รับแต่งตั้งและสถาปนาให้มีสมณศักดิ์ตั้งแต่ชั้นสามัญจนถึงชั้นสมเด็จพระ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

เป็นอำนาจหน้าที่ของพระภิกษุตำแหน่งใดรูปใดหรือหลายรูปรวมกันเป็นคณะตามที่เห็นสมควรได้มาตรา 5 ทวิในพระราชบัญญัตินี้คณะสงฆ์หมายความว่าบรรดาพระภิกษุที่ได้รับบรรพชาอุปสมบทจากพระอุปัชฌาย์ตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายที่ใช้บังคับก่อนพระราชบัญญัตินี้ไม่ว่าจะปฏิบัติศาสนกิจในหรือนอกราชอาณาจักรคณะสงฆ์อื่นหมายความว่าบรรดาบรรพชิตจีนิกายหรือนัมนิกายพระราชาคณะหมายความว่าพระภิกษุที่ได้รับแต่งตั้งและสถาปนาให้มีสมณศักดิ์ตั้งแต่ชั้นสามัญจนถึงชั้นสมเด็จพระราชาคณะ

เบ็ดเตล็ดมาตรา 45 ให้ถือว่าพระภิกษุซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในการปกครองคณะสงฆ์และไวยาวัจกรเป็นเจ้าพนักงานตามความในประมวลกฎหมายอาญามาตรา 46 การปกครองคณะสงฆ์อื่นนอกจากคณะสงฆ์ไทยให้เป็นไปตามกฎหมายที่ตราขึ้นโดยพระบรมราชโองการจอมพลสฤษดิ์ นายกรัฐมนตรี 111 ภาคผนวกขพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับที่ 2 พศ 2535 ภูมิพลอดุลยเดชปรให้ไว้ในวันที่ 25 กุมภาพันธ์พศ 2535 เป็นปีที่ 47 ในรัชกาลปัจจุบันพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯให้ประกาศว่าโดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภาตั้งต่อไปนี้มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่าพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับที่ 2 พศ 2535 มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไปมาตรา 3 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 5 ทวิและมาตรา 5 ดริแห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์พศ 2505 มาตรา 5 ทวิในพระราชบัญญัตินี้คณะสงฆ์หมายความว่าบรรดาพระภิกษุที่ได้รับบรรพชาอุปสมบทจากพระอุปัชฌาย์ตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายที่ใช้บังคับก่อนพระราชบัญญัตินี้ไม่ว่าจะปฏิบัติศาสนกิจในหรือนอกราชอาณาจักรคณะสงฆ์อื่นหมายความว่าบรรดาบรรพชิตจีนิกายหรือนัมนิกายพระราชาคณะหมายความว่าพระภิกษุที่ได้รับแต่งตั้งและสถาปนาให้มีสมณศักดิ์ตั้งแต่ชั้นสามัญจนถึงชั้นสมเด็จพระราชาคณะสมเด็จพระราชาคณะผู้มีอาวุโสสูงสุดโดยสมณศักดิ์หมายความว่าสมเด็จพระราชาคณะที่ได้รับสถาปนาก่อนสมเด็จพระราชาคณะรูปอื่นได้รับสถาปนาในวันเดียวกันให้ถือรูปที่ได้รับสถาปนาในลำดับก่อนมาตรา 5 ดริ

15 มาตรา 5 ทวิและมาตรา 5 ดริบัญญัติขึ้นโดยมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับที่ 2 พศ 2535 หมวด 3 การปกครองคณะสงฆ์มาตรา 20 คณะสงฆ์ต้องอยู่ภายใต้การปกครองของมหาเถรสมาคมการจัดระเบียบการปกครองคณะสงฆ์ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายมหาเถรสมาคมมาตรา 20 ทวิเพื่อประโยชน์แก่การปกครองคณะสงฆ์ส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้มีเจ้าคณะใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ในเขตปกครองคณะสงฆ์การแต่งตั้งและการกำหนดอำนาจหน้าที่เจ้าคณะใหญ่ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ

สำนักสงฆ์วัดบ้านอรุณพัฒนาดังอยู่เลขที่ 96 หมู่ 11 บ้านอรุณพัฒนาตำบลบ้านยางอำเภอเสนาะชัยจังหวัดนครราชสีมาเนื้อที่ทั้งหมด 23 ไร่ 3 งานเป็นพื้นที่ราบสูงสังกัดคณะสงฆ์มหานิกายหมายเลขทะเบียนสำนัก 3029 - 01002 - 747 อ่างอิงประวัติ.สำนักสงฆ์วัดบ้านอรุณพัฒนาดังเมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2553 เดิมชื่อสำนักสงฆ์วัดบ้านสามขาที่เป็นที่รู้จักกันในตำบลบ้านยางเพราะว่าชาวบ้านตำบลเขตนั้นแต่เดิมเรียกชื่อบ้านอรุณพัฒนาว่าบ้านสามขาเป็นที่มาของชื่อสำนักสงฆ์วัดบ้านสามขาแต่ชื่อวัดยังไม่แน่นอนในรายชื่อวัดจังหวัดนครราชสีมาเป็นสำนักสงฆ์ที่อยู่ในพื้นที่เขตชุมชนเพราะที่วัดสร้างบนพื้นที่สปก.ของชุมชนบ้านอรุณพัฒนาที่ช่วยกันสร้างสำนักสงฆ์ให้เป็นวัดอย่างสมบูรณ์แบบและกำลังอยู่ในช่วงก่อสร้างอารามเพื่อให้ครบองค์ประกอบของการจัดตั้งให้เป็นวัดกำลังสร้างเป็นศูนย์ปฏิบัติธรรมโดยการดำเนินการของหลวงพ่ोज้าอวาสที่มุ่งเน้นในเรื่องปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานเพื่อเป็นจุดศูนย์รวมของชาวบ้านในการสร้างจิตใจที่ตั้งงามและศึกษาแสวงหาในธรรมะเพื่อสติปัญญาที่ดีมีคุณธรรมในการดำรงชีวิตแบบวิถีพุทธศาสนาเขต.มีเนื้อที่ทั้งหมด 23 ไร่ 3 งานลำดับเจ้าอวาส.หมวด 3 การปกครองคณะสงฆ์ มาตรา 20 *คณะสงฆ์ต้องอยู่ภายใต้การปกครองของมหาเถรสมาคมการจัดระเบียบการปกครองคณะสงฆ์ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายมหาเถรสมาคมมาตรา 20 ทวิ*เพื่อประโยชน์แก่การปกครองคณะสงฆ์ส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้มีเจ้าคณะใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ในเขตปกครองคณะสงฆ์การแต่งตั้งและการกำหนดอำนาจหน้าที่เจ้าคณะใหญ่

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

สงฆ์ส่วนภูมิภาคให้มีพระภิกษุเป็นผู้ปกครองตามชั้นตามลำดับดังต่อไปนี้ 1 เจ้าคณะภาค 2 เจ้าคณะจังหวัด 3 เจ้าคณะอำเภอ 4 เจ้าคณะตำบลเมื่อมหาเถรสมาคมเห็นสมควรจะจัดให้มีรองเจ้าคณะภาครองเจ้าคณะจังหวัดรองเจ้าคณะอำเภอและรองเจ้าคณะตำบลเป็นผู้ช่วยเจ้าคณะนั้นๆก็ได้มาตรา 23 การแต่งตั้งถอดถอนพระอุปัชฌาย์เจ้าอาวาสรองเจ้าอาวาสผู้ช่วยเจ้าอาวาสพระภิกษุอันเกี่ยวกับตำแหน่งปกครองคณะสงฆ์ตำแหน่งอื่นๆและไวยาวัจกรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎมหาเถรสมาคม

21 การปกครองคณะสงฆ์ส่วนภูมิภาคให้จัดแบ่งเขตปกครองดังนี้ (1)ภาค(2)จังหวัด(3)อำเภอ(4)ตำบลจำนวนและเขตปกครองดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎมหาเถรสมาคมมาตรา 22 การปกครองคณะสงฆ์ส่วนภูมิภาคให้มีพระภิกษุเป็นผู้ปกครองตามชั้นตามลำดับดังต่อไปนี้(1)เจ้าคณะภาค (2)เจ้าคณะจังหวัด(3)เจ้าคณะอำเภอ (4)เจ้าคณะตำบลเมื่อมหาเถรสมาคมเห็นสมควรจะจัดให้มีรองเจ้าคณะภาครองเจ้าคณะจังหวัดรองเจ้าคณะอำเภอและรองเจ้าคณะตำบลเป็นผู้ช่วยเจ้าคณะนั้นๆก็ได้มาตรา 23 การแต่งตั้งถอดถอนพระอุปัชฌาย์เจ้าอาวาสรองเจ้าอาวาสผู้ช่วยเจ้าอาวาสพระภิกษุอันเกี่ยวกับตำแหน่งปกครองคณะสงฆ์ตำแหน่งอื่นๆและไวยาวัจกรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎมหาเถรสมาคมหมวด 4 นิคหกรรมและการสละสมณเพศ _____มาตรา 24 พระภิกษุจะต้องรับนิคหกรรมก็ต่อเมื่อกระทำการล่วงละเมิดพระธรรมวินัยและนิคหกรรมที่จะลงแก่พระภิกษุก็ต้องเป็นนิคหกรรมตามพระธรรมวินัยมาตรา 25 ภายใต้บังคับมาตรา 24 มหาเถรสมาคมมีอำนาจตรากฎมหาเถรสมาคมกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติเพื่อให้การลงนิคหกรรมเป็นไปโดยถูกต้องสะดวกเร็วและเป็นธรรมและให้ถือว่าเป็นการขบด้วยกฎหมายที่มหาเถรสมาคมจะกำหนดในกฎมหาเถรสมาคมให้มหาเถรสมาคมหรือพระภิกษุผู้ปกครองสงฆ์ตำแหน่งใดเป็นผู้มีอำนาจลงนิคหกรรมแก่พระภิกษุผู้ล่วงละเมิดพระธรรมวินัยกับการกำหนดให้การวินิจฉัยการลงนิคหกรรมให้เป็นอันยุติในชั้นใดๆนั้นด้วยมาตรา 26 พระภิกษุรูปใดล่วงละเมิดพระธรรมวินัยและได้มีคำวินิจฉัยถึงที่สุดให้ได้รับนิคหกรรมให้สึกต้องสึกภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ไดทราบคำวินิจฉัยนั้นมาตรา

16 มาตรา 24 พระภิกษุจะต้องรับนิคหกรรมก็ต่อเมื่อกระทำการล่วงละเมิดพระธรรมวินัยและนิคหกรรมที่จะลงแก่พระภิกษุก็ต้องเป็นนิคหกรรมตามพระธรรมวินัยมาตรา 25 ภายใต้บังคับมาตรา 24 มหาเถรสมาคมมีอำนาจตรากฎมหาเถรสมาคมกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติเพื่อให้การลงนิคหกรรมเป็นไปโดยถูกต้องสะดวกเร็วและเป็นธรรมและให้ถือว่าเป็นการขบด้วยกฎหมายที่มหาเถรสมาคมจะกำหนดในกฎมหาเถรสมาคมให้มหาเถรสมาคมหรือพระภิกษุผู้ปกครองสงฆ์ตำแหน่ง

มหาเถรสมาคมมาตรา 21 การปกครองคณะสงฆ์ส่วนภูมิภาคให้จัดแบ่งเขตปกครองดังนี้ (1)ภาค(2)จังหวัด(3)อำเภอ(4)ตำบลจำนวนและเขตปกครองดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎมหาเถรสมาคมมาตรา 22 การปกครองคณะสงฆ์ส่วนภูมิภาคให้มีพระภิกษุเป็นผู้ปกครองตามชั้นตามลำดับดังต่อไปนี้(1)เจ้าคณะภาค (2)เจ้าคณะจังหวัด(3)เจ้าคณะอำเภอ(4)เจ้าคณะตำบลเมื่อมหาเถรสมาคมเห็นสมควรจะจัดให้มีรองเจ้าคณะภาครองเจ้าคณะจังหวัดรองเจ้าคณะอำเภอและรองเจ้าคณะตำบลเป็นผู้ช่วยเจ้าคณะนั้นๆก็ได้มาตรา 23 การแต่งตั้งถอดถอนพระอุปัชฌาย์เจ้าอาวาสรองเจ้าอาวาสผู้ช่วยเจ้าอาวาสพระภิกษุอันเกี่ยวกับตำแหน่งปกครองคณะสงฆ์ตำแหน่งอื่นๆและไวยาวัจกรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎมหาเถรสมาคมหมวด 4 นิคหกรรมและการสละสมณเพศ _____มาตรา 24 พระภิกษุจะต้องรับนิคหกรรมก็ต่อเมื่อกระทำการล่วงละเมิดพระธรรมวินัยและนิคหกรรมที่จะลงแก่พระภิกษุก็ต้องเป็นนิคหกรรมตามพระธรรมวินัยมาตรา 25 ภายใต้บังคับมาตรา 24 มหาเถรสมาคมมีอำนาจตรากฎมหาเถรสมาคมกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติเพื่อให้การลงนิคหกรรมเป็นไปโดยถูกต้องสะดวกเร็วและเป็นธรรมและให้ถือว่าเป็นการขบด้วยกฎหมายที่มหาเถรสมาคมจะกำหนดในกฎมหาเถรสมาคมให้มหาเถรสมาคมหรือพระภิกษุผู้ปกครองสงฆ์ตำแหน่งใดเป็นผู้มีอำนาจลงนิคหกรรมแก่พระภิกษุผู้ล่วงละเมิดพระธรรมวินัยกับการกำหนดให้การวินิจฉัยการลงนิคหกรรมให้เป็นอันยุติในชั้นใดๆนั้นด้วยมาตรา 26 พระภิกษุรูปใดล่วงละเมิดพระธรรมวินัยและได้มีคำวินิจฉัยถึงที่สุดให้ได้รับนิคหกรรมให้สึกต้องสึกภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ใดเป็นผู้มีอำนาจลงนิตกรรมแก่พระภิกษุผู้ล่วงละเมิดพระธรรมวินัยกับทั้ง การกำหนดให้การวินิจฉัยการลงนิตกรรมให้เป็นอันยุติในชั้นใดๆนั้นด้วย มาตรา 26 พระภิกษุรูปใดล่วงละเมิดพระธรรมวินัยและได้มีคำวินิจฉัยถึงที่สุด ให้ได้รับนิตกรรมถ้าให้สึกต้องสึกภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ไต่ ทราบคำวินิจฉัยนั้นมาตรา 27 เมื่อพระภิกษุรูปใดต้องด้วยกรณีข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้ 1 ต้องคำวินิจฉัยตามมาตรา 25 ให้

ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎหมายอาญา (วิธีพิจารณา ฟันธงและคณะ, 2546 : 19) นิตกรรมและการสละสมณเพศ(พระราช บัญญัติคณะสงฆ์พ.ศ. 2505 ,หมวด 4 นิตกรรมและการสละสมณเพศ)พระ ภิกษุจะต้องรับนิตกรรมก็ต่อเมื่อกระทำการล่วงละเมิดพระธรรมวินัยและ นิตกรรมที่จะลงแก่พระภิกษุก็ต้องเป็นนิตกรรมตามพระธรรมวินัยมหาเถร สมาคมมีอำนาจตรากฎหมายมหาเถรสมาคมกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติ เพื่อให้การลงนิตกรรมเป็นไปโดยถูกต้องสะดวกรวดเร็วและเป็นธรรมและ ให้ถือว่าเป็นการชอบด้วยกฎหมายที่มหาเถรสมาคมจะกำหนดในกฎหมาย มหาเถรสมาคมให้มหาเถรสมาคมหรือพระภิกษุผู้ปกครองสงฆ์ตำแหน่งใดเป็นผู้มี อำนาจลงนิตกรรมแก่พระภิกษุผู้ล่วงละเมิดพระธรรมวินัยกับทั้งการกำหนด ให้การวินิจฉัยการลงนิตกรรมให้เป็นอันยุติในชั้นใดๆนั้นด้วย(พิพิธธรรมวิสัย และคณะ, 2527 : 35) การกระทำพระภิกษุรูปใดล่วงละเมิดพระธรรมวินัย และได้มีคำวินิจฉัยถึงที่สุด ให้ได้รับนิตกรรมให้สึกต้องสึกภายในยี่สิบสี่ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ไต่ทราบคำวินิจฉัยนั้นเมื่อพระภิกษุรูปใดต้องด้วยกรณี ข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้ (1)ต้องคำวินิจฉัยตามมาตรา 25 ให้รับนิตกรรม ไม่ถึงให้สึกแต่ไม่ยอมรับนิตกรรมนั้น(2)ประพฤติล่วงละเมิดพระธรรมวินัย เป็นอาจิม(3)ไม่สังกัดอยู่ในวัดใดวัดหนึ่ง(4)ไม่มีวัดเป็นที่อยู่เป็นหลัก แหล่งให้พระภิกษุรูปนั้นสละสมณเพศตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด ในกฎหมายอาญาพระภิกษุผู้ต้องคำวินิจฉัยให้สละสมณเพศตามวรรค สองต้องสึกภายในสามวันนับแต่วันที่ไต่ทราบคำวินิจฉัยนั้นพระภิกษุรูป ใดต้องคำพิพากษา

ได้รับนิตกรรมไม่ถึงให้สึกแต่ไม่ยอมรับนิตกรรมนั้น 2 ประพฤติล่วง ละเมิดพระธรรมวินัยเป็นอาจิม 3 ไม่สังกัดอยู่ในวัดใดวัดหนึ่ง 4 ไม่มีวัดเป็นที่ อยู่เป็นหลักแหล่งมาตรา 27 ความเต็มถูกยกเลิกโดยมาตรา 11 แห่งพระ ราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับที่ 2 พศ 2535 และให้ใช้ความดังที่พิมพ์ไว้แทน ให้พระภิกษุรูปนั้นสละสมณเพศตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ มหาเถรสมาคมพระภิกษุผู้ต้องคำวินิจฉัยให้สละสมณเพศตามวรรค

ละเมิดพระธรรมวินัยกับทั้งการกำหนดให้การวินิจฉัยการลงนิตกรรมให้ เป็นอันยุติในชั้นใดๆนั้นด้วยมาตรา 26 พระภิกษุรูปใดล่วงละเมิดพระธรรม วินัยและได้มีคำวินิจฉัยถึงที่สุด ให้ได้รับนิตกรรมให้สึกต้องสึกภายในยี่สิบ สี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ไต่ทราบคำวินิจฉัยนั้นมาตรา 27 *เมื่อพระภิกษุรูปใด ต้องด้วยกรณีข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้พระราชบัญญัติคณะสงฆ์พ.ศ. 2505 (หน้า 11 / 19)ไปทีหน้า:มาตรา 27 *เมื่อพระภิกษุรูปใดต้องด้วยกรณีข้อใด ข้อหนึ่งดังต่อไปนี้ (1)ต้องคำวินิจฉัยตามมาตรา 25 ให้รับนิตกรรมไม่ถึง ให้สึกแต่ไม่ยอมรับนิตกรรมนั้น(2)ประพฤติล่วงละเมิดพระธรรมวินัยเป็น อาจิม(3)ไม่สังกัดอยู่ในวัดใดวัดหนึ่ง(4)ไม่มีวัดเป็นที่อยู่เป็นหลักแหล่ง ให้พระภิกษุรูปนั้นสละสมณเพศตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ มหาเถรสมาคมพระภิกษุผู้ต้องคำวินิจฉัยให้สละสมณเพศตามวรรคสองต้อง สึกภายในสามวันนับแต่วันที่ไต่ทราบคำวินิจฉัยนั้นมาตรา 28 พระภิกษุรูป ใดต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้เป็นบุคคลล้มละลายต้องสึกภายในสามวันนับ แต่วันที่คดีถึงที่สุดมาตรา 29 พระภิกษุรูปใดถูกจับโดยต้องหว่ากระทำความ ผิดอาญาเมื่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการไม่เห็นสมควรให้ ปลดปล่อยชั่วคราวและเจ้าอาวาสแห่งวัดที่พระภิกษุรูปนั้นสังกัดไม่รับมอบตัวไว้ ความคุมหรือพนักงานสอบสวนไม่เห็นสมควรให้เจ้าอาวาสรับตัวไปควบคุม หรือพระภิกษุรูปนั้นมิได้สังกัดในวัดใดวัดหนึ่งให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจ จัดดำเนินการให้พระภิกษุรูปนั้นสละสมณเพศเสียได้มาตรา

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

สองต้องสักภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำวินิจฉัยนั้นมาตรา 28 พระภิกษุรูปใดต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้เป็นบุคคลล้มละลายต้องสักภายในสามวันนับแต่วันที่คดีถึงที่สุดมาตรา 29 พระภิกษุรูปใดถูกจับโดยต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาเมื่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการไม่เห็นสมควรให้ปล่อยชั่วคราวและเจ้าอาวาสแห่งวัดที่พระภิกษุรูปนั้นสังกัดไม่รับมอบตัวไว้ควบคุมหรือพนักงานสอบสวนไม่เห็นสมควรให้เจ้าอาวาสรับตัวไปควบคุมหรือพระภิกษุรูปนั้นมิได้สังกัด

ในวัดใดวัดหนึ่งให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจจัดดำเนินการให้พระภิกษุรูปนั้นสละสมณเพศเสียได้มาตรา 30 เมื่อจะต้องจำคุกกักขังหรือขังพระภิกษุรูปใดตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลมีอำนาจดำเนินการให้พระภิกษุรูปนั้นสละสมณเพศเสียได้และให้รายงานให้ศาลทราบถึงการสละสมณเพศนั้นหมวด 5 วัด มาตรา 31 *วัดมีสองอย่าง(1)วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา(2)สำนักสงฆ์ให้วัดมีฐานะเป็นนิติบุคคลเจ้าอาวาสเป็นผู้แทนของวัดในกิจการทั่วไป* [มาตรา 31 แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ(ฉบับที่ 2)พ.ศ.2535]มาตรา 32 การสร้าง

17 อำนาจดำเนินการให้พระภิกษุรูปนั้นสละสมณเพศเสียได้และให้รายงานให้ศาลทราบถึงการสละสมณเพศนั้นหมวด 5 วัดมาตรา 31 วัดมีสองอย่าง 1 วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา 2 สำนักสงฆ์ให้วัดมีฐานะเป็นนิติบุคคลเจ้าอาวาสเป็นผู้แทนของวัดในกิจการทั่วไปมาตรา 31 ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับที่ 2 พศ 2535 และให้ใช้ความตั้งที่พิมพ์ไว้แทนมาตรา 32 การสร้างการตั้งการรวมการย้ายการยุบ

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

คณะสงฆ์พ.ศ. 2505 (หน้า 11 / 19)ไปที่หน้า:มาตรา 27 *เมื่อพระภิกษุรูปใดต้องด้วยกรณีข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้(1)ต้องคำวินิจฉัยตามมาตรา 25 ให้รับนิคหกรรมไม่ถึงให้สักแต่ไม่ยอมรับนิคหกรรมนั้น(2)ประพฤติล่วงละเมิดพระธรรมวินัยเป็นอาจณ(3)ไม่สังกัดอยู่ในวัดใดวัดหนึ่ง(4)ไม่มีวัดเป็นที่อยู่เป็นหลักแหล่งให้พระภิกษุรูปนั้นสละสมณเพศตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎหมายตราสามดวงพระภิกษุผู้ต้องคำวินิจฉัยให้สละสมณเพศตามวรรคสองต้องสักภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำวินิจฉัยนั้นมาตรา 28 พระภิกษุรูปใดต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้เป็นบุคคลล้มละลายต้องสักภายในสามวันนับแต่วันที่คดีถึงที่สุดมาตรา 29 พระภิกษุรูปใดถูกจับโดยต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาเมื่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการไม่เห็นสมควรให้ปล่อยชั่วคราวและเจ้าอาวาสแห่งวัดที่พระภิกษุรูปนั้นสังกัดไม่รับมอบตัวไว้ควบคุมหรือพนักงานสอบสวนไม่เห็นสมควรให้เจ้าอาวาสรับตัวไปควบคุมหรือพระภิกษุรูปนั้นมิได้สังกัดในวัดใดวัดหนึ่งให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจจัดดำเนินการให้พระภิกษุรูปนั้นสละสมณเพศเสียได้มาตรา 30 เมื่อจะต้องจำคุกกักขังหรือขังพระภิกษุรูปใดตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลมีอำนาจดำเนินการให้พระภิกษุรูปนั้นสละสมณเพศเสียได้และให้รายงานให้ศาลทราบถึงการสละสมณเพศนั้นหมวด 5 วัด มาตรา 31 *วัดมีสองอย่าง(1)วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา(2)สำนักสงฆ์ให้วัดมีฐานะเป็นนิติบุคคลเจ้าอาวาสเป็นผู้แทนของวัดในกิจการทั่วไป* [มาตรา 31 แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ(ฉบับที่ 2)พ.ศ.2535]มาตรา 32 การสร้าง

ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้เป็นบุคคลล้มละลายต้องสักภายในสามวันนับแต่วันที่คดีถึงที่สุดมาตรา 29 พระภิกษุรูปใดถูกจับโดยต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาเมื่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการไม่เห็นสมควรให้ปล่อยชั่วคราวและเจ้าอาวาสแห่งวัดที่พระภิกษุรูปนั้นสังกัดไม่รับมอบตัวไว้ควบคุมหรือพนักงานสอบสวนไม่เห็นสมควรให้เจ้าอาวาสรับตัวไปควบคุมหรือพระภิกษุรูปนั้นมิได้สังกัดในวัดใดวัดหนึ่งให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจจัดดำเนินการให้พระภิกษุรูปนั้นสละสมณเพศเสียได้มาตรา 30 เมื่อจะต้องจำคุกกักขังหรือขังพระภิกษุรูปใดตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลมีอำนาจดำเนินการให้พระภิกษุรูปนั้นสละสมณเพศเสียได้และให้รายงานให้ศาลทราบถึงการสละสมณเพศนั้นหมวด 5 วัด มาตรา 31 *วัดมีสองอย่าง(1)วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา(2)สำนักสงฆ์ให้วัดมีฐานะเป็นนิติบุคคลเจ้าอาวาสเป็นผู้แทนของวัดในกิจการ

เมื่อจะต้องจำคุกกักขังหรือขังพระภิกษุรูปใดตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลมีอำนาจดำเนินการให้พระภิกษุรูปนั้นสละสมณเพศเสียได้และให้รายงานให้ศาลทราบถึงการสละสมณเพศนั้นหมวด 5 วัด มาตรา 31 *วัดมีสองอย่าง(1)วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา(2)สำนักสงฆ์ให้วัดมีฐานะเป็นนิติบุคคลเจ้าอาวาสเป็นผู้แทนของวัดในกิจการทั่วไป* [มาตรา 31 แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ(ฉบับที่ 2)พ.ศ.2535]มาตรา 32 การสร้างการตั้งการรวมการย้ายการยุบเลิกวัดและการขอรับพระราชทานวิสุงคามสีมาให้เป็นไปตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงในกรณียกเลิกวัดทรัพย์สินของวัดที่ถูกยุบเลิกให้ตกเป็นศาสนสมบัติกลางมาตรา 32 ทวิ*วัดใดเป็นวัดร้างที่ไม่มีพระภิกษุอยู่อาศัยในระหว่างที่ยังไม่มีการยุบเลิกวัดให้กรมการศาสนามีหน้าที่ปกครองดูแลรักษาวัดนั้นรวมทั้งที่วัดที่ธรณีสงฆ์และทรัพย์สินของวัดนั้นด้วยการยกวัดร้างขึ้นเป็นวัดมีพระภิกษุอยู่จำพรรษาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงมาตรา 33 ที่วัดและที่ซึ่งขึ้นต่อวัดมีดังนี้(1)ที่วัดคือที่ซึ่งตั้งวัดตลอดจนเขตของวัดนั้น(2)ที่ธรณีสงฆ์คือที่ซึ่งเป็นสมบัติของวัด(3)ที่กัลปนาคือที่ซึ่งมีผู้ทศแต่ผลประโยชน์ในวัดหรือพระศาสนา มาตรา 34 *การโอนกรรมสิทธิ์ที่วัดที่ธรณีสงฆ์หรือที่ศาสนสมบัติกลางให้กระทำได้อีกแต่โดยพระราชบัญญัติเว้นแต่เป็นกรณีตามวรรคสองการโอนกรรมสิทธิ์

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

เล็กวัดและการขอรับพระราชทานวิสุงคามสีมาให้เป็นไปตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงในกรณีเล็กวัดทรัพย์สินของวัดที่ถูกยุบเลิกให้ตกเป็นศาสนสมบัติกลางมาตรา 34 และมาตรา 35 ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับที่ 2 พศ 2535 และให้ใช้ความดังที่พิมพ์ไว้แทนมาตรา 36 วัดหนึ่งให้มีเจ้าอาวาสรูปหนึ่งและถ้าเป็นการสมควรจะให้มีรองเจ้าอาวาสหรือผู้ช่วยเจ้าอาวาสด้วยก็ได้มาตรา 37 เจ้าอาวาสมีหน้าที่ดังนี้ 1 บำรุงรักษาวัดจัดการและศาสนสมบัติ

ของวัดให้เป็นไปด้วยดี 2 ปกครองและสอดส่องให้บรรพชิตและคฤหัสถ์ที่มีที่อยู่หรือพำนักอาศัยอยู่ในวัดนั้นปฏิบัติตามพระธรรมวินัยกฎหมายอาญาและกฎหมายอื่นที่มีผลใช้บังคับหรือคำสั่งของมหาเถรสมาคม 3 เป็นธุระในการศึกษาอบรมและสั่งสอนพระธรรมวินัยแก่บรรพชิตและคฤหัสถ์ 4 ให้ความสะดวกตามสมควรในการบำเพ็ญกุศลมาตรา 38 เจ้าอาวาสมีอำนาจดังนี้ 1 ห้ามบรรพชิตและคฤหัสถ์ซึ่งมิได้รับอนุญาตของเจ้าอาวาสเข้าไปอยู่อาศัยในวัด 2 สั่งให้บรรพชิตและคฤหัสถ์ซึ่งไม่อยู่ใน

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

โดยพระราชบัญญัติฯ(ฉบับที่ 2)พ.ศ.2535)มาตรา 32 การสร้างการตั้งการรวมการย้ายการยุบเลิกวัดและการขอรับพระราชทานวิสุงคามสีมาให้เป็นไปตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงในกรณีเล็กวัดทรัพย์สินของวัดที่ถูกยุบเลิกให้ตกเป็นศาสนสมบัติกลางมาตรา 32 ทวิ*วัดใดเป็นวัดร้างที่ไม่มีพระภิกษุอยู่อาศัยในระหว่างที่ยังไม่มีการยุบเลิกวัดให้กรมการศาสนาทำหน้าที่ปกครองดูแลรักษาวัดนั้นรวมทั้งที่วัดที่ธรณีสงฆ์และทรัพย์สินของวัดนั้นด้วยการยกวัดร้างขึ้นเป็นวัดมีพระภิกษุอยู่จำพรรษาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงมาตรา 33 ที่วัดและที่ซึ่งขึ้นต่อวัดมีดังนี้(1)ที่วัดคือที่ซึ่งตั้งวัดตลอดจนเขตของวัดนั้น(2)ที่ธรณีสงฆ์คือที่ซึ่งเป็นสมบัติของวัด(3)ที่กัลปนาคือที่ซึ่งมีผู้อุทิศแด่ผลประโยชน์ให้วัดหรือพระศาสนามาตรา 34 *การโอนกรรมสิทธิ์ที่วัดที่ธรณีสงฆ์หรือที่ศาสนสมบัติกลางให้กระทำได้อีกแต่โดยพระราชบัญญัติเว้นแต่เป็นกรณีตามวรรคสองการโอนกรรมสิทธิ์ที่วัดที่ธรณีสงฆ์หรือที่ศาสนสมบัติกลางให้แก่ส่วนราชการรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐเมื่อมหาเถรสมาคมไม่ขัดข้องและได้รับคำผัดกรรมจากส่วนราชการรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานนั้นแล้วให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกาห้ามมิให้บุคคลโดยอายุความขึ้นต่อสู้กับวัดหรือกรมการศาสนาแล้วแต่กรณีในเรื่องทรัพย์สินอันเป็นวัดที่ธรณีสงฆ์หรือที่ศาสนสมบัติกลางมาตรา 35 *ที่วัดที่ธรณีสงฆ์และที่ศาสนสมบัติกลางเป็นทรัพย์สินซึ่งไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีมาตรา 36 วัดหนึ่งให้มีเจ้าอาวาสรูปหนึ่งและถ้าเป็นการสมควรจะให้มีรองเจ้าอาวาสหรือผู้ช่วยเจ้าอาวาสด้วยก็ได้มาตรา 37 เจ้าอาวาส

ที่ธรณีสงฆ์และที่ศาสนสมบัติกลางเป็นทรัพย์สินซึ่งไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีมาตรา 36 วัดหนึ่งให้มีเจ้าอาวาสรูปหนึ่งและถ้าเป็นการสมควรจะให้มีรองเจ้าอาวาสหรือผู้ช่วยเจ้าอาวาสด้วยก็ได้มาตรา 37 เจ้าอาวาสมีหน้าที่ดังนี้(1)บำรุงรักษาวัดจัดการและศาสนสมบัติของวัดให้เป็นไปด้วยดี(2)ปกครองและสอดส่องให้บรรพชิตและคฤหัสถ์ที่มีที่อยู่หรือพำนักอาศัยอยู่ในวัดนั้นปฏิบัติตามพระธรรมวินัยกฎหมายอาญาและกฎหมายอื่นที่มีผลใช้บังคับหรือคำสั่งของมหาเถรสมาคม(3)เป็นธุระในการศึกษาอบรมและสั่งสอนพระธรรมวินัยแก่บรรพชิตและคฤหัสถ์(4)ให้ความสะดวกตามสมควรในการบำเพ็ญกุศลมาตรา 38 เจ้าอาวาสมีอำนาจดังนี้(1)ห้ามบรรพชิตและคฤหัสถ์ซึ่งมิได้รับอนุญาตของเจ้าอาวาสเข้าไปอยู่อาศัยในวัด(2)สั่งให้บรรพชิตและคฤหัสถ์ซึ่งไม่อยู่ในโอวาทของเจ้าอาวาสออกไปเสียจากวัด(3)สั่งให้บรรพชิตและคฤหัสถ์ที่มีที่อยู่หรือพำนักอาศัยในวัดทำงานภายในวัดหรือให้ทำทัฬหีบทหรือให้ขอขมาโทษในเมื่อบรรพชิตหรือคฤหัสถ์ในวัดนั้นประพฤติผิดคำสั่งเจ้าอาวาสซึ่งได้สั่งโดยชอบด้วยพระธรรมวินัยกฎหมายอาญาและกฎหมายอื่นที่มีผลใช้บังคับหรือคำสั่งของมหาเถรสมาคมมาตรา 39 ในกรณีที่ไม่ใช่เจ้าอาวาสหรือเจ้าอาวาสไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้แต่งตั้งผู้รักษาการแทนเจ้าอาวาสให้ผู้รักษาการแทนเจ้าอาวาสมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับเจ้าอาวาสการแต่งตั้งผู้รักษาการแทนเจ้าอาวาสให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎหมายอาญาและกฎหมายอื่นมาตรา 6 ศาสนสมบัติ _____มาตรา 40 ศาสนสมบัติแบ่งออกเป็นสองประเภท(1)ศาสนสมบัติกลางได้แก่ทรัพย์สินของพระศาสนาซึ่งมิใช่

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

โอวาทของเจ้าอาวาสออกไปเสียจากวัด 3 สิ่งให้บรรพชิตและคฤหัสถ์ที่มีที่อยู่หรือพำนักอาศัยในวัดทำงานภายในวัดหรือให้ทำหัดเชบนหรือให้ขอขมาโทษในเมื่อบรรพชิตหรือคฤหัสถ์ในวัดนั้นประพฤติดีศีลคำสั่งเจ้าอาวาสซึ่งได้สั่งโดยชอบด้วยพระธรรมวินัยกฎหมายตราสามดวงข้อบังคับระเบียบหรือคำสั่งของมหาเถรสมาคมมาตรา 39 ในกรณีที่ไม่มีเจ้าอาวาสหรือเจ้าอาวาสไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ใดให้แต่งตั้งผู้รักษาการแทนเจ้าอาวาสให้ผู้รักษาการแทนเจ้าอาวาสมีอำนาจและหน้าที่

เจ้าอาวาสมีหน้าที่ดังนี้ (1) บำรุงรักษาวัดจัดการและศาสนสมบัติของวัดให้เป็นไปด้วยดี (2) ปกครองและสอดส่องให้บรรพชิตและคฤหัสถ์ที่มีที่อยู่หรือพำนักอาศัยอยู่ในวัดนั้นปฏิบัติตามพระธรรมวินัยกฎหมายตราสามดวงข้อบังคับระเบียบหรือคำสั่งของมหาเถรสมาคม (3) เป็นธุระในการศึกษาอบรมและสั่งสอนพระธรรมวินัยแก่บรรพชิตและคฤหัสถ์ (4) ให้ความสะดวกตามสมควรในการบำเพ็ญกุศลมาตรา 38 เจ้าอาวาสมีอำนาจดังนี้ (1) ห้ามบรรพชิตและคฤหัสถ์ซึ่งมิได้รับอนุญาตของเจ้าอาวาสเข้าไปอยู่อาศัยในวัด (2) สั่งให้บรรพชิตและคฤหัสถ์ซึ่งไม่อยู่ในโอวาทของเจ้าอาวาสออกไปเสียจากวัด (3) สั่งให้บรรพชิตและคฤหัสถ์ที่มีที่อยู่หรือพำนักอาศัยในวัดทำงานภายในวัดหรือให้ทำหัดเชบนหรือให้ขอขมาโทษในเมื่อบรรพชิตหรือคฤหัสถ์ในวัดนั้นประพฤติดีศีลคำสั่งเจ้าอาวาสซึ่งได้สั่งโดยชอบด้วยพระธรรมวินัยกฎหมายตราสามดวงข้อบังคับระเบียบหรือคำสั่งของมหาเถรสมาคมมาตรา 39 ในกรณีที่ไม่มีเจ้าอาวาสหรือเจ้าอาวาสไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ใดให้แต่งตั้งผู้รักษาการแทนเจ้าอาวาสให้ผู้รักษาการแทนเจ้าอาวาสมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับเจ้าอาวาสการแต่งตั้งผู้รักษาการแทนเจ้าอาวาสให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎหมายตราสามดวงหมวด 6 ศาสนสมบัติ มาตรา 40 ศาสนสมบัติแบ่งออกเป็นสองประเภท (1) ศาสนสมบัติกลางได้แก่ทรัพย์สินของพระศาสนาซึ่งมีในของวัดใดวัดหนึ่ง (2) ศาสนสมบัติของวัดได้แก่ทรัพย์สินของวัดใดวัดหนึ่งการดูแลรักษาและจัดการศาสนสมบัติกลางให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมการศาสนาเพื่อการนี้ให้ถือว่าการกรมการศาสนาเป็นเจ้าของศาสนสมบัติกลางนั้นด้วยการดูแลรักษาและจัดการศาสนสมบัติของวัด

ธรรมของหมู่สงฆ์ 1 หนั้นประชุมกันเนื่องด้วยเหตุหมายถึงการจะทำกิจการใดๆ ให้ประชุมปรึกษาหาข้อมติในกิจการนั้น 2 เมื่อประชุมเรียบร้อยแล้วก็มาทำกิจกรรมตามที่มีมติที่ประชุมอย่างพร้อมเพรียงกันเช่นเมื่อประชุมก็ประชุมโดยพร้อมเพรียงกันเมื่อเลิกประชุมก็เลิกโดยพร้อมเพรียงกันและพร้อมกันทำกิจของสงฆ์ 3 ไม่มีบัญญัติสิ่งทีพระพุทธเจ้าไม่มีบัญญัติขึ้นไม่ถอนสิ่งที่พระพุทธองค์บัญญัติขึ้นศึกษาสิ่งที่พระองค์บัญญัติไว้ 4 ภิกษุเหล่าใดที่เป็นประธานสงฆ์เคารพและเชื่อฟังถ้อยคำ

ทีประชุมอย่างพร้อมเพรียงกันเมื่อประชุมก็ประชุมโดยพร้อมเพรียงกันเมื่อเลิกประชุมก็เลิกโดยพร้อมเพรียงกันและพร้อมกันทำกิจของสงฆ์ 3 ไม่มีบัญญัติสิ่งทีพระพุทธเจ้าไม่มีบัญญัติขึ้นไม่ถอนสิ่งที่พระพุทธองค์บัญญัติขึ้นศึกษาสิ่งที่พระองค์บัญญัติไว้ 4 ภิกษุเหล่าใดที่เป็นประธานสงฆ์เคารพและเชื่อฟังถ้อยคำท่าน 5 ไม่ผูกอำนาจหรือความอยากของกิเลสที่เกิดขึ้น 6 ยินดีในเสนาสนะป่า 7 ตั้งใจให้เพื่อนที่ภิกษุสามเณรทีประพฤติดีศีลให้มาอยู่ในอาวาสของตนและที่มาแล้วขอให้มีความสุขวิชัยธรรมเจริญหน้า 54 55 หลักธรรมอุปทานิยธรรมนี้เป็นหลักธรรมทีกล่าวโดยสองนัยคือกล่าวเกี่ยวกับการบริหารปกครองอาณาจักรและการปกครองพุทธจักรซึ่งมีความเหมือนและแตกต่างกันในลักษณะการใช้เช่นในการใช้ในหมู่ของสงฆ์จากข้อสามถึงข้อเจ็ดเป็นการเคารพในกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระธรรมและวินัยแต่ข้อหนึ่งและสองเป็นการปรึกษาที่จะทำกิจของสงฆ์เป็นการแสดงความคิดโดยถือเอามติเสียงส่วนใหญ่ของสงฆ์เป็นเครื่องกำหนดกิจกรรม ส่วนของอุปทานิยธรรมในส่วนของชาวาสเป็นการรักษาบ้านเมืองและให้สังคมมีความสามัคคีตั้งนั้นธรรมของอุปทานิยธรรมจึงใช้ได้ทั้งสองฝ่ายเพียงแต่ใช้ต่างกันตามสถานการณ์และสภาพแวดล้อมวารสารพุทธมิตต์ศุนย์วิจัยธรรมศึกษาสำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตารามปีที่ 5 ฉบับที่ 2 กรกฎาคมธันวาคม 2563 103 หลักธรรมสัปปริสธรรมเป็นธรรมของสัตบุรุษมี 7 ประการ 1 ชัมมัญญตาความเป็นผู้รู้จักเหตุหมายถึงการเข้าใจถึงสิ่งทีเกิดขึ้นเช่นการเคารพกันในเรื่องเป็นเหตุให้เกิดความสามัคคีในสังคม 2 อัถถัญญาตาความเป็นผู้รู้จักผลหมายถึงการเข้าใจผลทีเกิดขึ้นจากสิ่งใดสิ่ง

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

มกกฎหมายสงฆ์สัมฆาจารย์ใช้ระงับอธิกรณ์ได้ทุกเรื่อง 2 สติวินัยคือวิธีระงับอธิกรณ์คือสติเป็นหลักหมายความว่าจำเลยเป็นพระอรหันต์สงฆ์เห็นว่าไม่เป็นฐานะที่จำเลยจะทำการล่วงละเมิดตั้งโจทก์กล่าวหาจึงสวดกรรมวาจาประกาศความชื่อนี้ไว้เรียกว่าให้สติวินัยแล้วยกฟ้องของโจทก์เสียภายหลังจำเลยจะถูกผู้อื่นโจทก์ด้วยอาบัติอย่างนั้นอีกก็ไม่ต้องพิจารณาให้อธิกรณ์ระงับด้วยสติวินัยยกกล่าวคือการกระทำนั้นมีสติของความเป็นพระอรหันต์จึงไม่ถูกปรับเป็น

ที่เกี่ยวข้องในเรื่องนั้นอยู่พร้อมหน้า 1.3) วัตถุประสงค์ตามกฎหมายที่เกิต้นั้นขึ้นวินิจฉัย 1.4) ธรรมสัมฆตาและวินัยสัมฆตนาเอาหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามพระธรรมวินัยมาใช้ปฏิบัติได้แก่วินิจฉัยอุทธรณ์กรณีวินัย(สัมฆาจารย์ใช้ เป็นเครื่องระงับอธิกรณ์ได้ทุกเรื่อง) 2) สติวินัยคือวิธีระงับอธิกรณ์คือสติเป็นหลักได้แก่กิริยาที่สงฆ์สวดประกาศให้สมมติแก่พระอรหันต์ว่าเป็นผู้มีสติเป็นหลักได้แก่กิริยาที่สงฆ์สวดประกาศให้สมมติแก่พระอรหันต์ว่าเป็นผู้มีสติเต็มทีเพื่อระงับอนุวาทาธิกรณ์ที่มีผู้โจทก์ด้วยศีลวินัยตีความความว่าจำเลยเป็นพระอรหันต์สงฆ์เห็นว่าไม่เป็นฐานะที่จำเลยจะทำการล่วงละเมิดตั้งโจทก์กล่าวหาจึงสวดกรรมวาจาประกาศความชื่อนี้ไว้เรียกว่าให้สติวินัยแล้วยกฟ้องของโจทก์เสียภายหลังจำเลยจะถูกผู้อื่นโจทก์ด้วยอาบัติอย่างนั้นอีกก็ไม่ต้องพิจารณาให้อธิกรณ์ระงับด้วยสติวินัย 3) อุมพหุวินัยคือวิธีตัดสินที่ให้แก่ภิกษุผู้หายเป็นบ้านแล้วได้แก่กิริยาที่สงฆ์สวดประกาศให้สมมติแก่ภิกษุผู้หายเป็นบ้านแล้วเพื่อระงับอนุวาทาธิกรณ์อธิบายว่าจำเลยเป็นบ้านทำการล่วงละเมิดอาบัติแม้จะเป็นจริงก็ไม่ต้องอาบัติเมื่อหายบ้านแล้วมีผู้โจทก์ด้วยอาบัติระหว่างเป็นบ้านนั้นไม่รู้จบท่านให้สงฆ์สวดกรรมวาจาประกาศความชื่อนี้ไว้เรียกว่าอุมพหุวินัยยกฟ้องของโจทก์เสียภายหลังมีผู้โจทก์ด้วยอาบัตินั้นหรืออาบัติเช่นนั้นในคราวที่เป็นบ้านก็ให้อธิกรณ์เป็นอันระงับด้วยอุมพหุวินัย 4) ปฏิญญาตกรณะคือวิธีตัดสินโดยปรับโทษตามคาสารภาพได้แก่ปรับอาบัติตามปฏิญญาของจำเลยผู้รับเป็นสัตย์การแสดงอาบัตินั้นจัดเข้าในข้อนี้ 5) เยภุยสิกาคือวิธีตัดสิน

อาบัติ 3 อุมพหุวินัยคือวิธีตัดสินที่ให้แก่ภิกษุผู้หายเป็นบ้านแล้วได้แก่กิริยาที่สงฆ์สวดประกาศให้สมมติแก่ภิกษุผู้หายเป็นบ้านแล้วเพื่อระงับอนุวาทาธิกรณ์อธิบายว่าพระภิกษุผู้กระทำความผิดขณะเสียดศีลเมื่อหายจากการเป็นบ้านแล้วก็ไม่ผิดชื่อนี้ไว้เรียกว่าอุมพหุวินัยยกฟ้องของโจทก์เสียภายหลังมีผู้โจทก์ด้วยอาบัตินั้นหรืออาบัติเช่นนั้นในคราวที่เป็นบ้านก็ให้อธิกรณ์เป็นอันระงับด้วยอุมพหุวินัย 4) ปฏิญญาตกรณะคือวิธีตัดสินโดยปรับโทษตามคาสารภาพได้แก่ปรับอาบัติตามปฏิญญาของ

ผู้มีสติเต็มทีเพื่อระงับอนุวาทาธิกรณ์ที่มีผู้โจทก์ด้วยศีลวินัยตีความความว่าจำเลยเป็นพระอรหันต์สงฆ์เห็นว่าไม่เป็นฐานะที่จำเลยจะทำการล่วงละเมิดตั้งโจทก์กล่าวหาจึงสวดกรรมวาจาประกาศความชื่อนี้ไว้เรียกว่าให้สติวินัยแล้วยกฟ้องของโจทก์เสียภายหลังจำเลยจะถูกผู้อื่นโจทก์ด้วยอาบัติอย่างนั้นอีกก็ไม่ต้องพิจารณาให้อธิกรณ์ระงับด้วยสติวินัย 3) อุมพหุวินัยคือวิธีตัดสินที่ให้แก่ภิกษุผู้หายเป็นบ้านแล้วได้แก่กิริยาที่สงฆ์สวดประกาศให้สมมติแก่ภิกษุผู้หายเป็นบ้านแล้วเพื่อระงับอนุวาทาธิกรณ์อธิบายว่าจำเลยเป็นบ้านทำการล่วงละเมิดอาบัติแม้จะเป็นจริงก็ไม่ต้องอาบัติเมื่อหายบ้านแล้วมีผู้โจทก์ด้วยอาบัติระหว่างเป็นบ้านนั้นไม่รู้จบท่านให้สงฆ์สวดกรรมวาจาประกาศความชื่อนี้ไว้เรียกว่าอุมพหุวินัยยกฟ้องของโจทก์เสียภายหลังมีผู้โจทก์ด้วยอาบัตินั้นหรืออาบัติเช่นนั้นในคราวที่เป็นบ้านก็ให้อธิกรณ์เป็นอันระงับด้วยอุมพหุวินัย 4) ปฏิญญาตกรณะคือวิธีตัดสินโดยปรับโทษตามคาสารภาพได้แก่ปรับอาบัติตามปฏิญญาของจำเลยผู้รับเป็นสัตย์การแสดงอาบัตินั้นจัดเข้าในข้อนี้ 5) เยภุยสิกาคือวิธีตัดสินโดยอาศัยเสียงข้างมากได้แก่วิธีตัดสินอธิกรณ์โดยถือเอาตามคาคงของคนข้างมากเช่นวิธีจับสลากเพื่อชี้ข้อผิดถูกข้างไหนมีภิกษุผู้ร่วมพิจารณาลงความเห็นมากกว่าก็ถือเอาพวกข้างนั้นเป็นวิธีอย่างเดียวกับการเลือกตั้งคณะนเสียงของทางโลก 6) ตสสปาปยสิกาคือวิธีตัดสินโดยปรับโทษแก่ผู้ทำความผิดเป็นกรรมอันสงฆ์พึงหาเพราะความที่ภิกษุนั้นเป็นผู้เลวทรามกรรมนี้สงฆ์หาแก่ภิกษุผู้เป็นจำเลยอนุวาทาธิกรณ์ให้การกลับไปกลับมาด้วยปฏิเสฐเดี่ยวสารภาพพุดกลบเกลื่อนข้อความที่ถูกซักพุด

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

จำเลยผู้รับเป็นสตั๊ดการแสดงอาบัติก็จัดเข้าในข้อนี้ 5 เยกยยลิกาคือวิธีตัดสินโดยอาศัยเสียงข้างมากได้แก่วีธีตัดสินอิทธิกรณโดยถือเอาตามคำของคนข้างมากโดยวิธีนี้ถือเป็นการใช้เพื่อให้คณะสงฆ์ส่วนใหญ่เป็นข้อยึดอาจใช้วิธีการจับสลากหรือยกมือหรือขานเสียงแล้วแต่ข้อตกลงของสงฆ์ 6 ตัสสปายสิลิกาคือวิธีตัดสินโดยปรับโทษแก่ผู้ทาคความผิดเป็นกรรมอันสงฆ์พึงทำเพราะความที่ภิกษุนั้นเป็นผู้เลวทรามให้การกลับคำไปมาเดี่ยวปฏิเสธ

ทาทิกรณอธิบายว่าจำเลยเป็นมาทาการล่วงละเมิดอาบัติแต่จะเป็นจริงก็ไม่ต้องอาบัติเมื่อหาว่าแล้วมีผู้โจทด้วยอาบัติระหว่างเป็นบ้านั้นไม่รับท่านให้สงฆ์สวดกรรมวาจาประกาศความข้อนี้ไว้เรียกว่าอุมพหุวินัยยกฟ้องของโจทเสียภายหลังมีผู้โจทด้วยอาบัตินั้นหรืออาบัติเช่นนั้นในคราวที่เป็นมาก็ให้อิทธิกรณเป็นอันระงับด้วยอุมพหุวินัย 4)ปฏิญญาตฤณะคือวิธีตัดสินโดยปรับโทษตามคาสารภาพได้แก่ปรับอาบัติตามปฏิญญาของจำเลยผู้รับเป็นสตั๊ดการแสดงอาบัติก็จัดเข้าในข้อนี้ 5)เยกยยลิกาคือวิธีตัดสินโดยอาศัยเสียงข้างมากได้แก่วีธีตัดสินอิทธิกรณโดยถือเอาตามคาคาของคนข้างมากเช่นวิธีจับสลากเพื่อชี้ข้อผิดถูกข้างไหนมีภิกษุร่วมพิจารณาถึงความเห็นมากกว่าถือเอาพวกข้างนั้นเป็นวิธีอย่างเดียวกับการเลือกตั้งคณะนเสียงของทางโลก 6)ตัสสปายสิลิกาคือวิธีตัดสินโดยปรับโทษแก่ผู้ทาคความผิดเป็นกรรมอันสงฆ์พึงทำเพราะความที่ภิกษุนั้นเป็นผู้เลวทรามกรรมนี้สงฆ์ทากแก่ภิกษุเป็นจำเลยอนว่าทาทิกรณให้การกลับไปกลับมาเดี่ยวปฏิเสธเดี่ยวสารภาพพูดกลบเกลื่อนข้อความที่ถูกชกพุดมสาซึ่งหน้าสงฆ์ทากรมนี้เป็นการลงโทษตามความผิดแม้ว่าจะไม่รับสารภาพหรือเพื่อเพิ่มโทษจากอาบัติที่ต่อง 7)ติณเวตถกรวินัยคือระเบียบวิธีระงับอิทธิกรณดังกลบไว้ด้วยหญ้าได้แกกิริยาที่ให้ประนีประนอมกันทั้งสองฝ่ายไม่ต้องชำระสะสางหาความเดิมเป็นวิธีระงับอาบัติตาทิกรณที่ใช้ในเรื่องจะระงับลหุกาบัติที่เกี่ยวกับภิกษุจนวนมากต่างก็ประพฤดิไม่สมควรและขัดทอดกันเป็นเรื่องสลบชั้นช่อนชวนให้ทะเลาะวิวาทกล่าวชัตค

เดี่ยวสารภาพพูดกลบเกลื่อนข้อความที่ถูกชกพุดมสาซึ่งหน้าสงฆ์ทากรมนี้เป็นการลงโทษตามความผิดแม้ว่าจะไม่รับสารภาพหรือเพื่อเพิ่มโทษจากอาบัติที่ต่อง 7)ติณเวตถกรวินัยคือระเบียบด้วยการประนีประนอมได้แก่การระงับข้อขัดแย้งของสงฆ์ไม่ต้องชำระสะสางหาความเดิมเป็นวิธีระงับอาบัติตาทิกรณที่ใช้ในเรื่องจะระงับเฉพาะข้อผิดเรื่องเล็กน้อยหรือลหุกาบัติเป็นข้อขัดแย้งไม่มีความสำคัญมากนักวิธีการติณเวตถกรคือโดยการยกเล็กไม่สะสางอีกอิทธิกรณสมณะทั้ง 7

เอาตามคาคาของคนข้างมากเช่นวิธีจับสลากเพื่อชี้ข้อผิดถูกข้างไหนมีภิกษุร่วมพิจารณาถึงความเห็นมากกว่าถือเอาพวกข้างนั้นเป็นวิธีอย่างเดียวกับ การเลือกตั้งคณะนเสียงของทางโลก 6)ตัสสปายสิลิกาคือวิธีตัดสินโดยปรับโทษแก่ผู้ทาคความผิดเป็นกรรมอันสงฆ์พึงทำเพราะความที่ภิกษุนั้นเป็นผู้เลวทรามกรรมนี้สงฆ์ทากแก่ภิกษุเป็นจำเลยอนว่าทาทิกรณให้การกลับไปกลับมาเดี่ยวปฏิเสธเดี่ยวสารภาพพูดกลบเกลื่อนข้อความที่ถูกชกพุดมสาซึ่งหน้าสงฆ์ทากรมนี้เป็นการลงโทษตามความผิดแม้ว่าจะไม่รับสารภาพหรือเพื่อเพิ่มโทษจากอาบัติที่ต่อง 7)ติณเวตถกรวินัยคือระเบียบวิธีระงับอิทธิกรณดังกลบไว้ด้วยหญ้าได้แกกิริยาที่ให้ประนีประนอมกันทั้งสองฝ่ายไม่ต้องชำระสะสางหาความเดิมเป็นวิธีระงับอาบัติตาทิกรณที่ใช้ในเรื่องจะระงับลหุกาบัติที่เกี่ยวกับภิกษุจนวนมากต่างก็ประพฤดิไม่สมควรและขัดทอดกันเป็นเรื่องสลบชั้นช่อนชวนให้ทะเลาะวิวาทกล่าวชัตคาล่าเล็กกันไม่มีที่สิ้นสุดจะระงับด้วยวิธีอื่นก็จะเป็นเรื่องลูกกลามไปเพราะถ้าจะสืบสวนปรับให้กันและกันแสดงอาบัตินี้แต่จะทำให้อิทธิกรณรุนแรงยิ่งขึ้นจึงระงับเสียด้วยติณเวตถกรวินัยโดยการยกเล็กไม่สะสางอีกจากาการระงับอิทธิกรณด้วย"อิทธิกรณสมณะ"ทั้ง 7 ข้อนี้(พระระพีพงษนิพนโย,จักรีศรีจารเมธัญาน, 2564 : 64 - 65)สรุปได้ว่าตลาการของพระพุทธศาสนาคือคณะสงฆ์ทาทาหน้าทีวินัจฉัยและพิพาษาอรรถคดิให้สอดคล้องกับพระธรรมวินัยโดยนาลิกขาบทสาหรับระงับอิทธิกรณหรือวิธีดาเนินการระงับอิทธิกรณด้วย"อิทธิกรณสมณะ"สัมมุขาวินัยเป็นวิธีระงับอิทธิกรณได้ทุกเรื่องสตรีนัยอุมพหุวินัยและตัสสปายสิลิกา

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

การป้องกันการทุจริตในองค์กรสูงอย่างเป็นระบบ 27 แนวคิดการดูแลวัดตามอำนาจของไวยาวัจกรแนวคิดเรื่องการดูแลของไวยาวัจกรนี้ได้ปรากฏในมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 บัญญัติไว้ว่าการแต่งตั้งถอดถอนพระอุปัชฌาย์เจ้าอาวาสรองเจ้าอาวาสผู้ช่วยเจ้าอาวาสพระภิกษุอันเกี่ยวกับตำแหน่งปกครองคณะสงฆ์ตำแหน่งอื่นๆและไวยาวัจกรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎมหาเถรสมาคมซึ่งหลักเกณฑ์และวิธีการในการแต่งตั้งถอดถอนไวยาวัจกรกำหนดไว้ในกฎมหาเถรสมาคมฉบับที่ 18

(1)ภาค (2)จังหวัด (3)อำเภอ (4)ตำบลจำนวนและเขตปกครองดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎมหาเถรสมาคมมาตรา 22 การปกครองคณะสงฆ์ส่วนภูมิภาคให้มีพระภิกษุเป็นผู้ปกครองตามชั้นตามลำดับดังต่อไปนี้ (1)เจ้าคณะภาค (2)เจ้าคณะจังหวัด (3)เจ้าคณะอำเภอ (4)เจ้าคณะตำบลเมื่อมหาเถรสมาคมเห็นสมควรจะจัดให้มีรองเจ้าคณะภาครองเจ้าคณะจังหวัดรองเจ้าคณะอำเภอและรองเจ้าคณะตำบลเป็นผู้ช่วยเจ้าคณะนั้นๆก็ได้มาตรา 23 การแต่งตั้งถอดถอนพระอุปัชฌาย์เจ้าอาวาสรองเจ้าอาวาสผู้ช่วยเจ้าอาวาสพระภิกษุอันเกี่ยวกับตำแหน่งปกครองคณะสงฆ์ตำแหน่งอื่นๆและไวยาวัจกรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎมหาเถรสมาคมหมวด 4 นิคหกรรมและการสละสมณเพศ _____ มาตรา 24 พระภิกษุจะต้องรับนิคหกรรมก็ต่อเมื่อกระทำการล่วงละเมิดพระธรรมวินัยและนิคหกรรมที่จะลงแก่พระภิกษุก็ต้องเป็นนิคหกรรมตามพระธรรมวินัยมาตรา 25 ภายใต้บังคับมาตรา 24 มหาเถรสมาคมมีอำนาจตรากฎมหาเถรสมาคมกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติเพื่อให้การลงนิคหกรรมเป็นไปโดยถูกต้องสะดวกเร็วและเป็นธรรมและให้ถือว่าเป็นการขอบด้วยกฎหมายที่มหาเถรสมาคมจะกำหนดในกฎมหาเถรสมาคมใหม่มหาเถรสมาคมหรือพระภิกษุผู้ปกครองสงฆ์ตำแหน่งใดเป็นผู้มีอำนาจลงนิคหกรรมแก่พระภิกษุผู้ล่วงละเมิดพระธรรมวินัยกับการกำหนดให้การวินิจฉัยการลงนิคหกรรมให้เป็นอันยุติในชั้นใดๆนั้นด้วยมาตรา 26 พระภิกษุรูปใดล่วงละเมิดพระธรรมวินัยและได้มีคำวินิจฉัยถึงที่สุดให้ได้รับนิคหกรรมให้สึกต้องสึกภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ไต่ทราบดีคำวินิจฉัยนั้นมาตรา 27 *เมื่อพระภิกษุรูปใดต้องด้วยกรณีข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 (หน้า 11 / 19)ไปทำหน้าที่

22 ทฤษฎีการขัดกันแห่งผลประโยชน์การขัดกันแห่งผลประโยชน์หมายถึงการที่ผู้มีความรับผิดชอบในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ใช้อำนาจหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบแสวงหาหรือมีผลประโยชน์ส่วนตนในเรื่องนั้นๆ Kenneth kernaghan William Sandra 1985 ความหมายหนึ่งการที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือข้าราชการได้เปิดโอกาสให้เงินหรือผลประโยชน์ส่วนตนเข้ามามีอิทธิพลต่อหน้าที่ความรับผิดชอบของตนที่มีต่อสาธารณะ Michael McDonald เห็นว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 3 ประการคือ 1

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับหัวหน้างานกับเพื่อนร่วมงานกับลูกน้องเทคนิคในการบังคับบัญชานโยบายของบริษัทและการบริหารความมั่นคงในงานสภาพการทำงานเงินเดือนและเรื่องราวส่วนตัวที่ถูกกระทบโดยสภาพของงาน Herzberg F 1959 การทุจริตประเพณีมิชอบรูปแบบหนึ่งที่พบเห็นกันมากในสังคมไทยคือการขัดกันแห่งผลประโยชน์เป็นสถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อิทธิพลตามตำแหน่งหรืออำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการตัดสินใจโดยแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้องก่อให้เกิดผลเสียต่อผลประโยชน์ส่วนรวมทั้งที่เป็นผลประโยชน์ทางการเงินคุณภาพในการบริการความเป็นธรรมในสังคมคุณค่าอื่นที่ดั่งงมตลอดจนโอกาสในอนาคตของประชาชนส่วนรวมซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการขาดคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ William Sandra ซึ่งได้อธิบายไว้ว่าการขัดกันแห่งผลประโยชน์หมายถึงการขัดกันแห่งผลประโยชน์ Conflict of Interest หมายถึงการที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้เปิดโอกาสให้เงินหรือผลประโยชน์ส่วนตัวเข้ามามีอิทธิพลต่อหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะต้องรับผิดชอบต่อสาธารณะ William Sandra 1987 และยังสอดคล้องกับแนวคิดของกิตติพิศกำเนิดฤทธิ์ได้อธิบายไว้ว่าการขัดกันแห่งผลประโยชน์เป็นสถานการณ์ที่บุคคลในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหรืออำนาจหน้าที่ในการแสวงหาประโยชน์แก่ตนเองแก่กลุ่มหรือแก่พวกพ้องซึ่งเป็นการละเมิดทางจริยธรรมและส่งผลกระทบหรือความเสียหายต่อประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์สาธารณะกิตติพิศกำเนิดฤทธิ์ 2550 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจิระศักดิ์สิทธิ์วงศ์ทำการวิจัยเรื่องมูลเหตุจูงใจ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

มีประเด็นเรื่องผลประโยชน์ส่วนบุคคลทางการเงิน 2 เป็นเรื่องของการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่ 3 เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐซึ่งเป็นการขาดจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ Ken Kernaghan และ John Lansford ซีรภัทรเสรีรังสรรค์ 2549 ได้อธิบายความหมายแห่งความขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวม Conflict of Interests ได้แก่ 1 การรับผลประโยชน์ต่างๆ accepting benefits 2 การทำธุรกิจกับตัวเอง selfdealing หรือเป็นคู่สัญญา contracts 3 การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งสาธารณะหรือ

ของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้มาประโยชน์ส่วนตัวเข้ามาเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในการดำเนินการใดๆที่เป็นงานในอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงเป็นการกระทำที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมหรือเข้าข่ายการกระทำที่มีลักษณะเป็นผลประโยชน์ทับซ้อนนั่นเอง องค์ประกอบของผลประโยชน์ทับซ้อนองค์ประกอบของผลประโยชน์ทับซ้อนอาจพิจารณาได้เป็น 3 ประการได้แก่ประการแรกเป็นประเด็นเกี่ยวกับผลประโยชน์ส่วนบุคคลหรือผลประโยชน์ส่วนตัวซึ่งส่วนใหญ่มักเป็นผลประโยชน์ที่มีความเกี่ยวข้องกับเงินหรือทรัพย์สินเป็นประการสำคัญนอกจากนั้นก็จะเป็นผลประโยชน์ในรูปแบบอื่นๆที่ทำให้ผู้ได้รับพึงพอใจประการที่สองเป็นเรื่องของการใช้อำนาจหน้าที่และดุลพินิจในการตัดสินใจดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวและประการที่สามเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยใช้สถานะและขอบเขตอำนาจหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือพนักงานของรัฐโดยขาดหลักจริยธรรมพื้นฐานในวิชาชีพของตนขอมบายของผลประโยชน์ทับซ้อนตามหลักสากลทั่วไปการกระทำที่อยู่ในขอบข่ายของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ทับซ้อนนั้นมีอยู่ 7 ลักษณะด้วยกัน ดังนี้ Langford Kernaghan 1990 p 114 118 1 การรับผลประโยชน์ต่างๆ Accepting Benefits อาทิการรับของขวัญต่างๆจากบริษัทธุรกิจซึ่งนอกจากในรูปของสิ่งของวัตถุแล้วยังเป็นประโยชน์ในรูปแบบอื่นๆได้แก่การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปศึกษาดูงานการประชุม เป็นต้น 2 การทำธุรกิจกับตัวเอง Selfdealing หรือเป็นคู่สัญญา Contracts หมายถึงสถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานที่ตนสังกัดอาทิการใช้ตำแหน่งหน้าที่ที่ทำให้หน่วย

23 1 การมีความกดดันหรือแรงจูงใจ Pressure or incentive ซึ่งผู้ที่กระทำการจะมีความจำเป็นที่อาจเกิดจากภาระทางสังคมหรือครอบครัวจึงทำให้เกิดการตกต้นหรือมีแรงจูงใจให้กระทำทุจริตคอร์รัปชันมีแรงผลักดันอาจเกิดจาก 1 ความกดดันในการปฏิบัติหน้าที่หรือการปฏิบัติงานเช่น กิจการที่มีการกำหนดเป้าหมายไว้สูงเกินไปโดยใช้ตัวชี้วัดผลลัพธ์ทางการเงินตามระยะเวลาที่กำหนดเช่นผลกำไรที่ได้รับหรือรายได้บริษัท

แบบในการศึกษาการทุจริตคอร์รัปชันคือทฤษฎีสามเหลี่ยมของการทุจริตคอร์รัปชัน Fraud Triangle Theory โดยทฤษฎีดังกล่าวมีสาระสำคัญ กล่าวคือการทุจริตคอร์รัปชันมีโอกาสที่จะเกิดขึ้นสูงหากมีเหตุการณ์หรือปัจจัยเสี่ยงที่เอื้อต่อการเกิดการทุจริตคอร์รัปชันใน 3 ด้านได้แก่ 1 การมีความกดดันหรือแรงจูงใจ Pressure or Incentive ซึ่งผู้ที่กระทำทุจริตคอร์รัปชันจะมีความกดดันหรือมีแรงจูงใจให้กระทำทุจริตคอร์รัปชันซึ่งแรงผลักดันอาจเกิดจาก 1 ความกดดันในการปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติหน้าที่เช่นกิจการที่มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายโดยใช้ตัวชี้วัดผลลัพธ์ทางการเงินตามระยะเวลาที่กำหนดไว้สูงเกินไปเช่นรายได้ของยอดขายผลกำไรที่ได้รับ เป็นต้นซึ่งหากผู้ปฏิบัติงานทำไม่ได้ตามที่กำหนดไว้จะถูกลงโทษเงื่อนไขเหล่านี้มักเป็นความกดดันที่ก่อให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชันโดยวารสารมติเชษฐารามวิจัยฉบับที่ 4 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม ธันวาคม 2564 51 วิธีการแก้ไขรายละเอียดและตัวเลขบัญชีในรายงานที่เสนอต่อผู้บริหาร 2 ความกดดันและแรงจูงใจส่วนตัวหรือส่วนบุคคลเช่น ความเดือนร้อนทางการเงินหรือบางกรณีอาจเกิดขึ้นจากอุปนิสัยส่วนตัวเช่นติดการพนันการใช้จ่ายที่สุรุ่ยสุร่ายและเป็นคนที่มีอุปนิสัยชอบความท้าทาย เป็นต้น 12 การมีโอกาสในการกระทำผิด Opportunity กล่าวคือกรณีโอกาสในการกระทำทุจริตคอร์รัปชันนั้นโอกาสที่เอื้อต่อการจะปกปิดการกระทำทุจริตคอร์รัปชันโอกาสที่แปลงสภาพของทรัพย์สินที่ได้มาจากการทุจริตคอร์รัปชันโอกาสในการกระทำผิด

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ซึ่งหากผู้ปฏิบัติงานไม่สามารถบรรลุเป้าหมายตามกำหนดไว้จะถูกลงโทษ ลักษณะดังกล่าวอาจนำไปสู่การก่อให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชันเช่นวิธีการ แก่ไขตัวเลขบัญชีในรายงานที่เสนอต่อผู้บริหาร 2 ความกดดันและแรงจูงใจ เฉพาะบุคคลหรือส่วนตัวเช่นภาระทางครอบครัวปัญหาหนี้สินเป็นการเงิน ตลอดจนนิสัยส่วนตัวอาจเป็นแรงจูงใจหรือแรงกดดันให้กระทำผิดเป็นต้น เป็นต้น 2 การมีโอกาสนในการกระทำผิด Opportunity กล่าวคือการมี โอกาสที่ทุจริตโดยขึ้นอยู่กับช่องทางหรือ

ไวสูงเกินไปเช่นรายได้ของยอดขายผลกำไรที่ได้รับเป็นต้นซึ่งหากผู้ปฏิบัติงาน ทำไม่ได้ตามที่กำหนดไว้จะถูกลงโทษเงื่อนไขเหล่านี้มักเป็นความ กัดดันที่ก่อให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชันโดยวารสารมติเชษฐารามวัดจอมมณี ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม ธันวาคม 2564 51 วิธีการแก้ไขรายละเอียดและ ตัวเลขบัญชีในรายงานที่เสนอต่อผู้บริหาร 2 ความกดดันและแรงจูงใจส่วน ตัวหรือส่วนบุคคลเช่นความเดือนร้อนทางการเงินหรือบางกรณีอาจเกิดขึ้น จากอุปนิสัยส่วนตัวเช่นติดการพนันการใช้จ่ายที่สุรุ่ยสุร่ายและเป็นคนที่ มีอุปนิสัยชอบความท้าทาย เป็นต้น 12 การมีโอกาสนในการกระทำผิด Opportunity กล่าวคือการมีโอกาสนในการกระทำการทุจริตคอร์รัปชันนั้น โอกาสที่เอื้อต่อการจะปกปิดการกระทำการทุจริตคอร์รัปชันโอกาสที่จะ แปรสภาพของทรัพย์สินที่ได้มาจากการทุจริตคอร์รัปชันโอกาสในการก ระหาผิดที่เกิดจากจุดอ่อนของระบบการควบคุมภายในองค์กรหรือระบบการ ตรวจสอบป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันที่ไม่สามารถตอบสนองได้อย่างทันที ทันใดซึ่งข้อบกพร่องของระบบการควบคุมหรือมาตรการป้องกันการทุจริต คอร์รัปชันเช่นขาดการแบ่งแยกหน้าที่ที่มีความเสี่ยงต่อการสร้างความเสีย หายให้แก่องค์กรการละเมิดหรือการยกเว้นการควบคุมลักษณะงานบาง อย่างไม่ต้องได้รับการตรวจสอบขาดการควบคุมการเข้าถึงข้อมูลทรัพย์สิน และระบบสารสนเทศที่มีความสำคัญส่วนระบบการควบคุมการทุจริต คอร์รัปชันแบบค้นพบเช่นไม่มีร่องรอยที่สามารถตรวจสอบได้ทำให้สามารถ กระทำผิดได้โดยไร้ร่องรอยหรือระบบตรวจพบได้ยากไม่มีระบบการ ควบคุมแบบอัตโนมัติการค้นพบการกระทำผิดได้ในระยะเวลาที่เกิดขึ้นจริง

กลไกของระบบหรือกฎหมายเช่นการเฝ้าต่อผลประโยชน์ของส่วนตนเอง และกลุ่มคนที่ให้ผลประโยชน์แก่ตนเองโอกาสในการกระทำผิดที่เกิดจาก จุดอ่อนหรือช่องว่างของระบบการควบคุมภายในองค์กรโดยผ่าน กระบวนการในระบบการตรวจสอบป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันที่ไม่สามารถ ทันต่อกลไกของคนเป็นต้นซึ่งเป็นข้อพร่องของระบบการควบคุมหรือ มาตรการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน 3 การใช้เหตุผลที่จำเป็นหรือการมีข้อ อ้างที่ทำให้ผู้กระทำความผิดรู้สึกดีขึ้น

ที่มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายโดยใช้ตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเงิน ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้สูงเกินไปเช่นรายได้ของยอดขายผลกำไรที่ได้รับ เป็นต้นซึ่งหากผู้ปฏิบัติงานทำไม่ได้ตามที่กำหนดไว้จะถูกลงโทษ เงื่อนไขเหล่านี้มักเป็นความกดดันที่ก่อให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชันโดย วารสารมติเชษฐารามวัดจอมมณีปีที่ 4 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม ธันวาคม 2564 51 วิธีการแก้ไขรายละเอียดและตัวเลขบัญชีในรายงานที่เสนอต่อผู้บริหาร 2 ความกดดันและแรงจูงใจส่วนตัวหรือส่วนบุคคลเช่นความเดือนร้อน ทางการเงินหรือบางกรณีอาจเกิดขึ้นจากอุปนิสัยส่วนตัวเช่นติดการพนันการ ใช้จ่ายที่สุรุ่ยสุร่ายและเป็นคนที่ มีอุปนิสัยชอบความท้าทาย เป็นต้น 12 การ มีโอกาสนในการกระทำผิด Opportunity กล่าวคือการมีโอกาสนในการกระ ทำการทุจริตคอร์รัปชันนั้นโอกาสที่เอื้อต่อการจะปกปิดการกระทำการทุจริต คอร์รัปชันโอกาสที่จะแปรสภาพของทรัพย์สินที่ได้มาจากการทุจริต คอร์รัปชันโอกาสในการกระทำผิดที่เกิดจากจุดอ่อนของระบบการควบคุม ภายในองค์กรหรือระบบการตรวจสอบป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันที่ไม่ สามารถตอบสนองได้อย่างทันทีทันใดซึ่งข้อบกพร่องของระบบการควบคุม หรือมาตรการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันเช่นขาดการแบ่งแยกหน้าที่ที่มี ความเสี่ยงต่อการสร้างความเสียหายให้แก่องค์กรการละเมิดหรือการยกเว้น การควบคุมลักษณะงานบางอย่างไม่ต้องได้รับการตรวจสอบขาดการ ควบคุมการเข้าถึงข้อมูลทรัพย์สินและระบบสารสนเทศที่มีความสำคัญส่วน ระบบการควบคุมการทุจริตคอร์รัปชันแบบค้นพบเช่นไม่มีร่องรอยที่สามารถ ตรวจสอบได้ทำให้สามารถกระทำความผิดได้โดยไร้ร่องรอยหรือระบบตรวจ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

25 29 แนวคิดการสร้างเครือข่าย 1 ความหมายของเครือข่ายกาญจนาแก้ว เทพ 2538 อธิบายความหมายของเครือข่ายหมายถึงรูปแบบหนึ่งของการ ประสานงานของบุคคลกลุ่มหรือองค์กรหลายๆองค์กรที่ต่างก็มีทรัพยากร ของตนเองมีเป้าหมายมีวิธีการทำงานและมีกลุ่มเป้าหมายของตนเองบุคคล หรือกลุ่มเหล่านี้เข้ามาประสานงานกันโดยมีระยะเวลายาวนานพอสมควรแต่ ไม่มีกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอแต่จะมีการวางรากฐานเอาไว้เมื่อฝ่ายใด ฝ่าย

หนึ่งต้องการความช่วยเหลือหรือขอความร่วมมือจากกลุ่มอื่นๆเพื่อแก้ไขปัญหาที่สามารถติดต่อไปได้ในการเข้าร่วมองค์กรเครือข่ายแม้ว่าองค์กร เหล่านี้จะมีบางอย่างร่วมกันเช่นมีเป้าหมายการทำงานร่วมกันผลประโยชน์ ร่วมกันองค์กรเหล่านี้ก็ยังคงมีความเป็นเอกเทศอยู่เพราะการเข้าร่วมเป็น เครือข่ายเป็นการเข้าร่วมเพียงบางส่วนขององค์กรเท่านั้นพระมหาสุทนต์ ภากร 2547 ให้นิยามของเครือข่ายทางสังคมว่าหมายถึงความสัมพันธ์ใน สังคมมนุษย์ทั้ง

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ว่าองค์กรเครือข่าย Networked Organization เป็นกลุ่มขององค์กรธุรกิจ ผู้เชี่ยวชาญหรือบุคคลซึ่งประสานกันด้วยกลไกทางการตลาดมากกว่าสาย การบังคับบัญชาแบบดั้งเดิม Miles and Snow 1992 อ้างถึงในเจตนาถ แซ่เจี๋ย 2548 26 สันนิษฐาน 2538 1 กล่าวว่าเครือข่ายคือกลุ่มชนที่มีความคิด มีปัญหาที่มีความต้องการคล้ายๆกันมาติดต่อประสานงานหรือร่วมกันทำ กิจกรรมอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างเพื่อแก้ไขปัญหาหรือสนองความต้องการ ของสมาชิกกิจกรรมที่ทำร่วมกันอาจมีได้หลากหลายแล้วแต่ปัญหาความ ต้องการร่วมกันแต่ละเครือข่ายกาญจนาแก้วเทพอธิบายว่าเครือข่ายหมายถึง รูปแบบหนึ่งของการประสานงานของบุคคลกลุ่มหรือองค์กรหลายๆ องค์กรที่ต่างก็มีทรัพยากรของตนเองมีเป้าหมายมีวิธีการทำงานและมีกลุ่ม เป้าหมายของตัวเองบุคคลหรือกลุ่มเหล่านี้ได้เข้ามาประสานงานกันอย่างไร ระยะเวลาพอสมควรแม้ว่าจะไม่มีกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอก็ตาม แต่ก็มี การวางรากฐานเอาไว้เปรียบเสมือนการมีสายโทรศัพท์ต่อเอาไว้เมื่อ ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีความต้องการที่จะขอความช่วยเหลือหรือขอความร่วมมือ จากกลุ่มอื่นๆเพื่อแก้ปัญหาก็สามารถติดต่อไปได้ในการเข้าร่วมเป็นองค์กร เครือข่ายแม้ว่าองค์กรเหล่านี้จะมีบางสิ่งบางอย่างร่วมกันเช่นมีเป้าหมาย 18 การทำงานร่วมกันมีผลประโยชน์ร่วมกันองค์กรเหล่านี้ก็ยังสามารถยังคงเป็น เอกเทศอยู่เพราะการเข้ามาเป็นเครือข่ายเข้าร่วมเพียงบางส่วนขององค์กร เท่านั้นเจตนาถ แซ่เจี๋ย 2548 26 จากคำจำกัดความข้างต้นจะเห็นได้ว่า เครือข่ายคือ 1 การมีกลุ่มบุคคลหรือองค์กร

แต่ก็มี การวางรากฐานเอาไว้เปรียบเสมือนมีการต่อสายโทรศัพท์เอาไว้เมื่อ ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีความต้องการที่จะขอความช่วยเหลือหรือขอความร่วมมือ จากกลุ่มอื่นๆเพื่อแก้ปัญหาก็สามารถติดต่อไปได้ในการเข้าร่วมเป็นองค์กร เครือข่ายแม้ว่าองค์กรเหล่านี้จะมีบางอย่างร่วมกันเช่นมีเป้าหมายร่วมกันมี ประโยชน์ร่วมกันองค์กรเหล่านี้ก็ยังคงความเป็นเอกเทศอยู่เพราะการเข้า ร่วมเป็นเครือข่ายเป็นการเข้าร่วมเพียงบางส่วนขององค์กรเท่านั้นกาญจนา แก้วเทพ ๒๕๓๘ เครือข่าย Network ในภาษาอังกฤษที่ให้ภาพพจน์ที่ ชัดเจนคือ Net หมายถึงตาข่ายที่โยงใยถึงกันและพร้อมที่จะ Work เมื่อ ต้องการใช้งานดังนั้นความหมายของเครือข่ายจึงหมายถึงรูปแบบหนึ่งของการ ประสานงานของบุคคลกลุ่มหรือองค์กรหลายๆองค์กรที่ต่างก็มีทรัพยากร ของตนเองมีเป้าหมายมีวิธีการทำงานและมีกลุ่มเป้าหมายของตัวเองบุคคล กลุ่มหรือองค์กรเหล่านี้ได้เข้ามาประสานงานกันอย่างไรระยะเวลาพอสมควร แม้ว่าจะไม่ได้มีกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอก็ตามแต่ก็จะมี รากฐานเอาไว้เมื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีความต้องการที่จะขอความช่วยเหลือ หรือขอความร่วมมือจากกลุ่มอื่นๆเพื่อแก้ปัญหาก็สามารถติดต่อไปได้ตาม เนตรจริงสูงเนิน ๒๕๓๘ ๑๔ เครือข่ายเป็นการเชื่อมโยงร้อยรัดเอาความ พยายามและการดำเนินงานของฝ่ายต่างๆเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบและ อย่างเป็นรูปธรรมเพื่อปฏิบัติภารกิจอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกันโดยที่แต่ละ ฝ่ายยังคงวารสารเศรษฐศาสตร์ปริทรรศน์ ๑๐๐ ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒ พฤษภาคม สิงหาคม ๒๕๕๙ ปฏิบัติภารกิจหลักของตนต่อไปอย่างไรไม่สูญเสียเอกลักษณ์ และปรัชญาของตนเองการเชื่อมโยงนี้อาจเป็นรูปของการรวมตัว

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

โครงสร้างที่คนหรือองค์กรสมาชิกยังคงมีความเป็นอิสระ Paul Starkey 1997 ให้ความหมายของเครือข่ายว่าคือกลุ่มของคนหรือองค์กรที่สมัครใจแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลระหว่างกันหรือทำกิจกรรมร่วมกันในลักษณะที่บุคคลหรือองค์กรสมาชิกยังคงมีความเป็นอิสระในการดำเนินกิจกรรมของตนการสร้างเครือข่ายเป็นการทำให้บุคคลและองค์กรที่กระจัดกระจายได้ติดต่อและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและการร่วมมือกันด้วยความสมัครใจ อีกทั้งให้สมาชิกในเครือข่ายมีความสัมพันธ์กันฉันท์เพื่อนที่ต่าง

ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสถานภาพในสังคมเปิดกว้างให้กลุ่มองค์กรและประชาชนที่มีความสนใจหรือผลประโยชน์หลากหลายได้มีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาสร้างระบบความสัมพันธ์ในสังคมเป็นแบบประชาธิปไตยและทำให้เกิดระบบที่ต้องแสดงความรับผิดชอบในหน้าที่ต่อชุมชนอย่างชัดเจนมีระบบตรวจสอบกันเองภายในชุมชนเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมในชุมชนได้แก่สิ่งเอื้ออำนวยให้การรวมกลุ่มทางสังคมเป็นกลไกนำไปสู่การทำงานร่วมกันสร้างศักยภาพและลงทุนเพื่อการพัฒนาชุมชนมุ่งพัฒนาทุนทางสังคมสร้างเครือข่ายระหว่างการพัฒนาของชุมชนกับระบบการวางแผนเพื่อการพัฒนาเป็นการมองที่จุดแข็งและทุนในชุมชนมากกว่าความต้องการปัญหาและการขาดทรัพยากรของชุมชนและนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Starkey 1997 ที่ได้ให้ความหมาย 135 ของเครือข่ายว่าคือกลุ่มของคนหรือองค์กรที่สมัครใจแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลระหว่างกันหรือทำกิจกรรมร่วมกันในลักษณะที่บุคคลหรือองค์กรสมาชิกยังคงมีความเป็นอิสระในการดำเนินกิจกรรมของตนการสร้างเครือข่ายเป็นการทำให้บุคคลและองค์กรที่กระจัดกระจายได้ติดต่อและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและการร่วมมือกันด้วยความสมัครใจ อีกทั้งให้สมาชิกในเครือข่ายมีความสัมพันธ์กันฉันท์เพื่อนที่ต่างก็มีความเป็นอิสระมากกว่าสร้างการคบค้าสมาคมแบบพึ่งพิงเช่นเดียวกับแนวคิดของ Burke 1999 pp 7679 ที่กล่าวว่า การที่เครือข่ายดำรงอยู่ได้ก็ด้วยเหตุผลหลายประการเช่นเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเพื่อเป็นศูนย์รวมของการสนับสนุนเพื่อให้เกิดประโยชน์จากการมีประสบการณ์แตกต่างกันเพื่อเป็นช่องทางสำหรับแหล่งทุนเครือข่ายเป็นเวทีในการเจรจาต่อรองกับหน่วยงานหรือองค์กรอื่นๆหน่วยงานส่งเสริมสนับสนุนการสร้าง

26 เท่านั้นเช่นเครือข่ายป้องกันการทุจริตของคณะสงฆ์ก็เป็นเพียงขอบเขตของเครือข่ายกว่าไว้เท่านั้น 2 การก่อเกิดของเครือข่ายเครือข่ายแต่ละเครือข่ายต่างมีจุดเริ่มต้นหรือถูกสร้างมาด้วยวิธีการต่างๆกันแบ่งชนิดของเครือข่ายออกเป็น 3 ลักษณะคือธนาปรมุขกุล 2544 1 เครือข่ายที่เกิดโดยธรรมชาติเครือข่ายชนิดนี้มักเกิดจากการที่ผู้คนมีใจตรงกันทำงานคล้ายคลึงกันหรือประสบกับสภาพปัญหาเดียวกันมาก่อนเข้ามารวมตัวกัน

หนุนพึ่งพากันในลักษณะนี้จะส่งผลให้สมาชิกมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันโดยอัตโนมัติมีปฏิสัมพันธ์ในเชิงแลกเปลี่ยน interaction หากสมาชิกในเครือข่ายไม่มีการปฏิสัมพันธ์กันแล้วก็ไม่ต่างอะไรกับก้อนหินแต่ละก้อนที่รวมกันอยู่ในถุงแต่ละก้อนก็อยู่ในถุงอย่างเป็นอิสระตั้งนั้นสมาชิกในเครือข่ายต้องทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อก่อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันเช่นมีการติดต่อกันผ่านทางการเขียนการพบปะพูดคุยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันหรือมีกิจกรรมประชุมสัมมนาร่วมกันโดยที่ผลของการปฏิสัมพันธ์นี้ต้องก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเครือข่ายตามมาด้วยลักษณะของปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกควรเป็นการแลกเปลี่ยนกัน reciprocal exchange มากกว่าที่จะเป็นผู้ให้หรือเป็นผู้รับฝ่ายเดียว unilateral exchange ยิ่งสมาชิกมีปฏิสัมพันธ์กันมากเท่าใดก็จะเกิดความผูกพันระหว่างกันมากขึ้นเท่านั้นทำให้การเชื่อมโยงแน่นแฟ้นมากขึ้นมีการเรียนรู้ระหว่างกันมากขึ้นสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายองค์ประกอบข้างต้นไม่เพียงแต่จะเป็นประโยชน์ในการนำไปช่วยจาแนกกระหว่างเครือข่ายแท้กับเครือข่ายเทียมเท่านั้นแต่ยังแสดงให้เห็นถึงปัจจัยที่จะมีผลต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายด้วยการก่อเกิดของเครือข่ายเครือข่ายแต่ละเครือข่ายต่างมีจุดเริ่มต้นหรือถูกสร้างมาด้วยวิธีการต่างๆกันแบ่งชนิดของเครือข่ายออกเป็น 3 ลักษณะคือ 1 เครือข่ายที่เกิดโดยธรรมชาติ 6 วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ปีที่ 1 ฉบับที่ 3 กันยายนธันวาคม 2561 เครือข่ายชนิดนี้มักเกิด

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์ร่วมกันแสวงหาทางเลือกใหม่ที่ดีกว่าการดำรงอยู่ของกลุ่มสมาชิกในเครือข่ายเป็นแรงกระตุ้นที่เกิดจากภายในตัวสมาชิกเองฉันทะเลเครือข่ายเช่นนี้มักเกิดขึ้นในพื้นที่อาศัยความเป็นเครือข่ายดีเป็นคุณในชุมชนหรือมาจากภูมิสำเนาเดียวกันที่มีวัฒนธรรมความเป็นอยู่คล้ายคลึงกันมาอยู่รวมกันเป็นกลุ่มโดยจัดตั้งเป็นชมรมที่มีกิจกรรมร่วมกันก่อนเมื่อมีสมาชิกเพิ่มขึ้นจึงขยายพื้นที่ดำเนินการออกไปหรือมีการขยายเป้าหมายวัตถุประสงค์

แนกระหว่างเครือข่ายแท้กับเครือข่ายเทียมเท่านั้นแต่ยังแสดงให้เห็นถึงปัจจัยที่จะมีผลต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายด้วยการก่อเกิดของเครือข่ายเครือข่ายแต่ละเครือข่ายต่างมีจุดเริ่มต้นหรือถูกสร้างมาด้วยวิธีการต่างๆกันแบ่งชนิดของเครือข่ายออกเป็น 3 ลักษณะคือ 1 เครือข่ายที่เกิดโดยธรรมชาติ 6 วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ปีที่ 1 ฉบับที่ 3 กันยายน ธันวาคม 2561 เครือข่ายชนิดนี้มักเกิดจากการที่ผู้คนมีใจตรงกันทางด้านคล้ายคลึงกันหรือประสบกับสภาพปัญหาเดียวกันมาก่อนเข้ามารวมตัวกันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์ร่วมกันแสวงหาทางเลือกใหม่ที่ดีกว่าการดำรงอยู่ของกลุ่มสมาชิกในเครือข่ายเป็นแรงกระตุ้นที่เกิดขึ้นภายในตัวสมาชิกเองฉันทะเลเครือข่ายเช่นนี้มักเกิดขึ้นในพื้นที่อาศัยความเป็นเครือข่ายดีเป็นคุณในชุมชนหรือมาจากภูมิสำเนาเดียวกันที่มีวัฒนธรรมความเป็นอยู่คล้ายคลึงกันมาอยู่รวมกันเป็นกลุ่มโดยจัดตั้งเป็นชมรมที่มีกิจกรรมร่วมกันก่อนเมื่อมีสมาชิกเพิ่มขึ้นจึงขยายพื้นที่ดำเนินการออกไปหรือมีการขยายเป้าหมายวัตถุประสงค์ของกลุ่มมากขึ้นในที่สุดก็พัฒนาขึ้นเป็นเครือข่ายเพื่อให้ครอบคลุมต่อความต้องการของสมาชิกได้กว้างขวางขึ้นเครือข่ายประเภทนี้มักใช้เวลาก่อร่างสร้างตัวที่ยาวนานแต่เมื่อเกิดขึ้นแล้วมักจะเข้มแข็งยั่งยืนและมีแนวโน้มที่จะขยายตัวเพิ่มขึ้น 2 เครือข่ายจัดตั้งเครือข่ายจัดตั้งมักจะมี ความเกี่ยวข้องพันกันนโยบายหรือการดำเนินงานของภาครัฐเป็นส่วนใหญ่การจัดตั้งอยู่ในกรอบความคิดเดิมที่ไขกลไกของรัฐผลักดันให้เกิดงานที่เป็นรูปธรรมโดยเร็วและส่วนมากภาคีหรือสมาชิกที่เข้าร่วมเครือข่ายมักจะไม่ได้มีพื้นฐาน

ร่วมเครือข่ายมักจะไม่ได้มีพื้นฐานจากธรรมชาติที่เกิดจากความต้องการความคิดความเข้าใจตรงกันมาก่อนที่จะเข้ามารวมตัวกันเป็นการทำงานที่ถูกกำหนดโดยผู้ให้การสนับสนุนเพื่อบรรลุตามเป้าหมายของหน่วยงานเครือข่ายแบบนี้อาจจะอยู่ยาวนานหรือระยะสั้นนั้นก็ขึ้นอยู่กับผู้สนับสนุนที่มีนโยบายต่อเครือข่ายนั้นๆ 3 เครือข่ายวิวัฒนาการเป็นเครือข่ายที่ไม่ได้เป็นไปตามธรรมชาติตั้งเริ่มต้นเป็นการเริ่มที่บุคคลองค์กรมารวมกันด้วยเป้าหมาย

ซึ่งขยายพื้นที่ดำเนินการออกไปหรือมีการขยายเป้าหมายวัตถุประสงค์ของกลุ่มมากขึ้นในที่สุดก็พัฒนาขึ้นเป็นเครือข่ายเพื่อให้ครอบคลุมต่อความต้องการของสมาชิกได้กว้างขวางขึ้นเครือข่ายประเภทนี้มักใช้เวลาก่อร่างสร้างตัวที่ยาวนานแต่เมื่อเกิดขึ้นแล้วมักจะเข้มแข็งยั่งยืนและมีแนวโน้มที่จะขยายตัวเพิ่มขึ้น 2 เครือข่ายจัดตั้งเครือข่ายจัดตั้งมักจะมี ความเกี่ยวข้องพันกันนโยบายหรือการดำเนินงานของภาครัฐเป็นส่วนใหญ่การจัดตั้งอยู่ในกรอบความคิดเดิมที่ไขกลไกของรัฐผลักดันให้เกิดงานที่เป็นรูปธรรมโดยเร็วและส่วนมากภาคีหรือสมาชิกที่เข้าร่วมเครือข่ายมักจะไม่ได้มีพื้นฐานความต้องการความคิดความเข้าใจหรือมุมมองในการจัดตั้งเครือข่ายที่ตรงกันมาก่อนที่จะเข้ามารวมตัวกันเป็นการทำงานเฉพาะกิจชั่วคราวที่ไม่มีความต่อเนื่องและมักจะจางหายไปเร็วที่สุดเว้นแต่เครือข่ายจะได้รับภาระที่หนักที่ดำเนินงานเป็นขั้นตอนจนสามารถสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกิดเป็นความผูกพันระหว่างสมาชิกจนนำไปสู่การพัฒนาเป็นเครือข่ายที่แท้จริงอย่างไรก็ตามแม้ว่ากลุ่มสมาชิกจะยังคงรักษาสถานภาพของเครือข่ายไว้ได้แต่มีแนวโน้มที่จะลดขนาดของเครือข่ายลงเมื่อเปรียบเทียบกับระยะก่อตั้ง 3 เครือข่ายวิวัฒนาการเป็นการถือกำเนิดโดยไม่ได้เป็นไปตามธรรมชาติตั้งแต่แรกและไม่ได้เกิดจากการจัดตั้งโดยตรงแต่มีกระบวนการพัฒนาผสมผสานอยู่โดยเริ่มที่กลุ่มบุคคลองค์กรมารวมกันด้วยวัตถุประสงค์กว้างๆในการสนับสนุนกันและเรียนรู้ไปด้วยกันโดยยังไม่ได้สร้างเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์เฉพาะที่ชัดเจนนักหรืออีกลักษณะหนึ่งคือถูกจัดประกายความคิดจากภายนอก

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

อื่นๆอย่างกว้างๆเพื่อเรียนรู้ร่วมกันสนับสนุนกิจกรรมร่วมกันแต่ยังไม่ได้สร้างเป้าหมายที่แน่ชัดเป็นเพียงขั้นเริ่มต้นของกิจกรรมที่ได้รับอิทธิพลจากภายนอกอาจแสดงออกด้วยการยอมรับความคิดเห็นหรือรับฟังและปฏิบัติตามนโยบายของเครือข่ายอื่นๆที่มีอยู่ก่อนเกิดความคิดที่จะรวมตัวกันสร้างพันธสัญญาเป็นเครือข่ายช่วยเหลือและพัฒนาตนเองเครือข่ายที่ว่านี้แม้จะไม่ได้เกิดจากแรงกระตุ้นภายในโดยตรงตั้งแต่

แรกแต่ถ้าสมาชิกมีความตั้งใจจริงที่เกิดจากจิตสำนึกที่ดีเมื่อได้รับการกระตุ้นและสนับสนุนก็จะสามารถพัฒนาต่อไปจนกลายเป็นเครือข่ายที่เข้มแข็งที่ตนเองเดียวกันกับเครือข่ายที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติเครือข่ายในลักษณะนี้พบเห็นอยู่มากมายเช่นเครือข่าย

27 ผู้สูงอายุเครือข่ายโรงเรียนสร้างเสริมสุขภาพเป็นต้นสรุปเครือข่ายต่างๆมีจุดเริ่มต้นหรือถูกสร้างมาด้วยวิธีการต่างๆกันซึ่งแบ่งชนิดของเครือข่ายออกเป็น 3 ลักษณะได้แก่เครือข่ายที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติเครือข่ายจัดตั้งและเครือข่ายวิวัฒนาการซึ่งการเกิดเครือข่ายของอาสาสมัครต่างๆเนื่องจากการรวมตัวของอาสาสมัครแต่ละประเภทมีวิธีการและที่มาที่แตกต่างกันส่งผลให้การเกิดเครือข่ายแตกต่างกันได้ 3 ลักษณะสำคัญของเครือข่ายสนรยาพลศรี 2550 264265

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

จนสามารถสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกิดเป็นความผูกพันระหว่างสมาชิกจนนำไปสู่การพัฒนาเป็นเครือข่ายที่แท้จริงอย่างไรก็ตามแม้ว่ากลุ่มสมาชิกจะยังคงรักษาสภาพของเครือข่ายไว้ได้แต่มีแนวโน้มที่จะลดขนาดของเครือข่ายลงเมื่อเปรียบเทียบกับระยะก่อตั้ง 3 เครือข่ายวิวัฒนาการเป็นการถือกำเนิดโดยไม่ได้เป็นไปตามธรรมชาติตั้งแต่แรกและไม่ได้เกิดจากการจัดตั้งโดยตรงแต่มีกระบวนการพัฒนาผสมผสานอยู่โดยเริ่มที่กลุ่มบุคคลองค์กรมารวมกันด้วยวัตถุประสงค์กว้างๆในการสนับสนุนกันและเรียนรู้ไปด้วยกันโดยยังไม่ได้สร้างเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์เฉพาะที่ชัดเจนนักหรืออีกลักษณะหนึ่งคือถูกจัดประกายความคิดจากภายนอกไม่ว่าจะเป็นการได้รับฟังหรือการไปได้เห็นการดำเนินงานของเครือข่ายอื่นๆมาแล้วเกิดความคิดที่จะรวมตัวกันสร้างพันธสัญญาเป็นเครือข่ายช่วยเหลือและพัฒนาตนเองเครือข่ายที่ว่านี้แม้จะไม่ได้เกิดจากแรงกระตุ้นภายในโดยตรงตั้งแต่แรกแต่ถ้าสมาชิกมีความตั้งใจจริงที่เกิดจากจิตสำนึกที่ดีเมื่อได้รับการกระตุ้นและสนับสนุนก็จะสามารถพัฒนาต่อไปจนกลายเป็นเครือข่ายที่เข้มแข็งที่ตนเองเดียวกันกับเครือข่ายที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติเครือข่ายในลักษณะนี้พบเห็นอยู่มากมายเช่นเครือข่ายผู้สูงอายุเครือข่ายโรงเรียนสร้างเสริมสุขภาพ เป็นต้นการสร้างเครือข่าย Networking การสร้างเครือข่ายหมายถึงการทำให้มีการติดต่อสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและการร่วมมือกันด้วยความสมัครใจการสร้างเครือข่ายควรสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้สมาชิกในเครือข่ายมี

ผสมผสานอยู่โดยเริ่มที่กลุ่มบุคคลองค์กรมารวมกันด้วยวัตถุประสงค์กว้างๆในการสนับสนุนกันและเรียนรู้ไปด้วยกันโดยยังไม่ได้สร้างเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์เฉพาะที่ชัดเจนนักหรืออีกลักษณะหนึ่งคือถูกจัดประกายความคิดจากภายนอกไม่ว่าจะเป็นการได้รับฟังหรือการไปได้เห็นการดำเนินงานของเครือข่ายอื่นๆมาแล้วเกิดความคิดที่จะรวมตัวกันสร้างพันธสัญญาเป็นเครือข่ายช่วยเหลือและพัฒนาตนเองเครือข่ายที่ว่านี้แม้จะไม่ได้เกิดจากแรงกระตุ้นภายในโดยตรงตั้งแต่แรกแต่ถ้าสมาชิกมีความตั้งใจจริงที่เกิดจากจิตสำนึกที่ดีเมื่อได้รับการกระตุ้นและสนับสนุนก็จะสามารถพัฒนาต่อไปจนกลายเป็นเครือข่ายที่เข้มแข็งที่ตนเองเดียวกันกับเครือข่ายที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติเครือข่ายในลักษณะนี้พบเห็นอยู่มากมายเช่นเครือข่ายผู้สูงอายุเครือข่ายโรงเรียนสร้างเสริมสุขภาพ เป็นต้นการสร้างเครือข่าย Networking การสร้างเครือข่ายหมายถึงการทา

ระหว่างสมาชิกควรเป็นการแลกเปลี่ยนกัน reciprocal exchange มากกว่าที่จะเป็นผู้ให้หรือเป็นผู้รับฝ่ายเดียว unilateral exchange ยิ่งสมาชิกปฏิบัติสัมพันธ์กันมากเท่าใดก็จะเกิดความผูกพันระหว่างกันมากขึ้นเท่านั้นทำให้การเชื่อมโยงแน่นแฟ้นมากขึ้นมีการเรียนรู้ระหว่างกันมากขึ้นสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายองค์ประกอบข้างต้นไม่เพียงแต่จะเป็นประโยชน์ในการนำไปช่วยจาันระหว่างเครือข่ายแท้กับเครือข่ายเทียมเท่านั้นแต่ยังแสดงให้เห็นถึงปัจจัยที่จะมีผลต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายด้วยการก่อเกิดของเครือข่ายเครือข่ายแต่ละเครือข่ายต่างมีจุดเริ่มต้นหรือถูกสร้างมาด้วยวิธีการต่างๆกันแบ่งชนิดของเครือข่ายออกเป็น 3 ลักษณะคือ 1 เครือข่ายที่เกิดโดยธรรมชาติ 6 วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ปีที่ 1 ฉบับที่ 3 กันยายนธันวาคม 2561 เครือข่ายชนิดนี้มักเกิดจากการที่ผู้คนมีใจตรงกันทำงานคล้ายคลึงกันหรือประสบกับสภาพปัญหาเดียวกันมาก่อนเข้ามารวมตัวกันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์ร่วมกันแสวงหาทางเลือกใหม่ที่ดีกว่าการดำรงอยู่ของกลุ่มสมาชิกในเครือข่ายเป็นแรงกระตุ้นที่เกิดขึ้นภายในตัวสมาชิกเองฉันทะเครือข่ายเช่นนี้มักเกิดขึ้นในพื้นที่อาศัยความเป็นเครือญาติเป็นคนในชุมชนหรือมาจากภูมิภาคเดียวกันที่มีวัฒนธรรมความเป็นอยู่คล้ายคลึงกันมาอยู่รวมกันเป็นกลุ่มโดยจัดตั้งเป็นชมรมที่มีกิจกรรมร่วมกันก่อนเมื่อมีสมาชิกเพิ่มขึ้นจึงขยายพื้นที่ดำเนินการออกไปหรือมีการขยายเป้าหมายวัตถุประสงค์ของกลุ่มมากขึ้นในที่สุดก็พัฒนาขึ้นเป็นเครือข่ายเพื่อให้ครอบคลุมต่อความต้องการของสมาชิก

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ไว้ในเครือข่ายเท่านั้น 4 ประเภทเครือข่ายประเภทของเครือข่ายทางสังคม Type of Social Network สามารถแบ่งประเภทของเครือข่ายทางสังคมได้ในหลายรูปแบบโดยมีนักวิชาการหลายคนพอสรุปโดยสังเขปพระมหาสุทิดย์อาภากรโรบลอน 2547 8490 การแบ่งประเภทรูปแบบและลักษณะความสัมพันธ์ของเครือข่ายก็เพื่อสร้างความเข้าใจและมองเห็นภาพความเคลื่อนไหวของกลุ่มองค์กรเครือข่ายต่างๆได้ชัดเจนยิ่งขึ้นจากพัฒนาการของความเป็นเครือข่ายในสังคมไทยจะเห็นได้ว่ามี

แลกเปลี่ยนทรัพยากรกันเช่น\ n พันธุ์ไม้พันธุ์สัตว์ผลผลิตทางการเกษตรในท้องถิ่น(เครือข่ายยโสธรแลกเปลี่ยนเมล็ดพันธุ์และผลผลิต\ n \ n14 \ n \ n อื่นๆของเครือข่ายนครศรีธรรมราช)บางเครือข่ายเน้นการรวมตัวกันเพื่อกระตุ้นทางการเมือง\ n ปรนรงค์เพื่อให้สังคมเกิดสำนึกในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่นการสร้างเขื่อนเป็นต้น\ n พระมหาสุทิดย์อาภากรโร(อบลอน)(2547 : 84 - 90)การแบ่งประเภทรูปแบบและลักษณะ\ n ความสัมพันธ์ของเครือข่ายก็เพื่อสร้างความเข้าใจและมองเห็นภาพความเคลื่อนไหวของกลุ่ม\ n องค์กรเครือข่ายต่างๆได้ชัดเจนยิ่งขึ้นจากพัฒนาการของความเป็นเครือข่ายในสังคมไทยจะเห็นได้\ n ว่ามีกระบวนการเกิดขึ้นของเครือข่ายในภาคส่วนต่างๆอย่างมากมายทั้งภาครัฐภาคธุรกิจเอกชน\ n องค์กรพัฒนาเอกชนและภาคประชาชนรวมทั้งในด้านแนวคิดกิจกรรมก็มีกระบวนการแบ่ง\ n ประเภทและรูปแบบของเครือข่ายออกเป็นนัยต่างๆดังนั้นประเภทและรูปแบบของเครือข่ายจึงมี\ n ความแตกต่างกันไปตามนิยามและกิจกรรมที่แต่ละกลุ่มหรือผู้ใช้กิจกรรมเครือข่ายกำหนดขึ้น\ n โดยในที่นี้จะกล่าวถึงเกณฑ์บางประการในการจัดประเภทและรูปแบบของเครือข่ายเพื่อให้\ n เหมาะสมกับการประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างการเรียนรู้ของทุกฝ่ายดังนี้(n1)เครือข่ายเชิงพื้นที่หมายถึงการรวมตัวของกลุ่มองค์กรเครือข่ายที่อาศัยพื้นที่\ n ธรรมชาติหรือพื้นที่ดำเนินการเป็นปัจจัยหลักในการทำงานร่วมกันเป็นกระบวนการพัฒนาที่อาศัย\ n กิจกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่เป้าหมายนำทางและเป็นการพัฒนาแบบบูรณาการที่ไม่แยกส่วนต่างๆออกจากกันโดยยึดเอาพื้นที่เป็นที่ตั้งแห่งความสำเร็จในการทำงานร่วมกันของทุกฝ่าย\ n 2)เครือข่าย

การประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างการเรียนรู้ของทุกฝ่ายดังนี้ 1 เครือข่ายเชิงพื้นที่หมายถึงการรวมตัวของกลุ่มองค์กรเครือข่ายที่อาศัยพื้นที่รูปธรรมหรือพื้นที่ดำเนินการเป็นปัจจัยหลักในการทำงานร่วมกันเป็นกระบวนการพัฒนาที่อาศัยกิจกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่เป้าหมายนำทางและเป็นการพัฒนาแบบบูรณาการที่ไม่แยกส่วนต่างๆออกจากกันโดยยึดเอาพื้นที่เป็นที่ตั้งแห่งความสำเร็จในการทำงานร่วมกันของทุกฝ่าย 2 เครือข่ายเชิงประเด็น กิจกรรมได้แก่เครือข่ายที่

การจัดการคัมภีร์โบราณในประเทศไทยได้แก่โครงสร้างองค์กรไม่ชัดเจนและขาดบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรงความไม่ต่อเนื่องของงบประมาณสนับสนุนและเทคโนโลยีสารสนเทศไม่ทันสมัย 4 รูปแบบที่เหมาะสมของการจัดการคัมภีร์โบราณในประเทศไทยประกอบด้วยด้านการบริหารองค์กรคัมภีร์โบราณมี 3 ระดับได้แก่ระดับชาติระดับหน่วยงานและระดับท้องถิ่น 3 แนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายการอนุรักษ์คัมภีร์โบราณของวัดและชุมชนในประเทศไทยด้วยกระบวนการทางวัฒนธรรมและเทคโนโลยีผลการวิจัยพบว่ามี 5 แนวทางการสร้างเครือข่ายการอนุรักษ์คัมภีร์โบราณคือ 1 ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมืออย่างเป็นทางการ MOU 2 เชิญเป็นกรรมการ 3 เข้าร่วมสมัครเป็นเครือข่าย 4 ร่วมกลุ่มตั้งเครือข่ายเอง 5 เครือข่ายส่วนตัว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Boissevain Jeremy and J Clyde Mitchell 2015 วิจัยเรื่องการเป็นเครือข่ายผลการวิจัยพบว่าเครือข่ายมีหลาย 3 ประเภทดังนี้ 1 เครือข่ายเชิงพื้นที่ area network หมายถึงการรวมตัวของกลุ่มองค์กรเครือข่ายที่อาศัยพื้นที่ดำเนินการเป็นปัจจัยหลักในการทำงานร่วมกันเป็นกระบวนการพัฒนาที่อาศัยกิจกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่เป็นเป้าหมายนำทางและเป็นการพัฒนาแบบบูรณาการที่ไม่แยกส่วนต่างๆออกจากกันโดยยึดเอาพื้นที่เป็นที่ตั้งแห่งความสำเร็จในวารสารรวมลปปริทรรศน์ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 พฤษภาคมสิงหาคม 2563 655 การทำงานร่วมกันของทุกฝ่ายลักษณะและโครงสร้างของเครือข่าย 2 เครือข่ายเชิงประเด็นกิจกรรม issue network หมายถึงเครือข่ายที่ใช้ประเด็นกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นปัจจัยหลักในการรวมกลุ่มองค์กรเช่นเครือข่ายป่าชุมชนเครือข่ายภูมิปัญญาชาวบ้านเครือข่าย

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ใช้ประเด็นกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นปัจจัยหลักในการรวมกลุ่มองค์กรโดยมองข้ามมิติในเชิงพื้นที่มุ่งเน้นการจัดการในประเด็นกิจกรรมนั้นๆ อย่างจริงจังและพัฒนาให้เกิดความร่วมมือกับภาคีอื่นๆที่เกี่ยวข้อง 3 เครือข่ายแบ่งตามโครงสร้างหน้าที่ได้แก่เครือข่ายที่เกิดขึ้นโดยอาศัยภารกิจกิจกรรมและการก่อตัวของกลุ่มผลประโยชน์ในสังคมเป็นแนวทางในการแบ่งเครือข่ายซึ่งอาจแบ่งเป็นเครือข่ายภาครัฐภาคประชาชนภาคธุรกิจเอกชนและภาคองค์กรพัฒนาเอกชนโดยเครือข่าย

pp 311312 โดยกิจกรรมของเครือข่ายเชิงพื้นที่นั้นจะอาศัยพื้นที่ทางกายภาพเป็นฐานกำหนดกิจกรรมและประเด็นปัญหา Ponsri 2007 pp 264265 ส่วนด้านความสัมพันธ์จะมีลักษณะกระบวนการทำงานทั้งในแนวตั้งและแนวราบโดยมีการรวมศูนย์กิจกรรมเข้าสู่ส่วนกลางในระดับพื้นที่ขนาดใหญ่และมีศูนย์ประสานย่อยในพื้นที่ขนาดเล็ก Viset Boonserm 2004 p 34 เครือข่ายทางสังคมของกลุ่มนักวิ่งมาราธอน 100 Vol21 No1 2019 Journal of Social Development เครือข่ายเชิงประเด็นกิจกรรมได้แก่เครือข่ายที่ใช้ประเด็นกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นปัจจัยหลักในการรวมกลุ่มโดยมองข้ามมิติในเชิงพื้นที่มุ่งเน้นการจัดการในประเด็นกิจกรรมนั้นๆอย่างจริงจังและพัฒนาให้เกิดความร่วมมือกับภาคีอื่นๆที่เกี่ยวข้อง Apakaro 2004 pp 8597 โดยเครือข่ายเชิงประเด็นกิจกรรมนั้นส่วนใหญ่เกิดจากประเด็นปัญหาและความสนใจของผู้ที่ทำงานในกิจกรรมนั้นๆแล้วหาแนวร่วมและพัฒนาเครือข่ายขึ้นมาดังนั้นก็กิจกรรมความสัมพันธ์ของเครือข่ายจึงเกิดขึ้นจากการรวมตัวกันของหลายๆฝ่ายที่ต้องการจะแก้ไขปัญหาเหล่านั้นและใช้ความเป็นเครือขายนั่นเป็นเครื่องมือในการพัฒนากิจกรรมทั้งนี้กิจกรรมการทำงานของเครือข่ายเชิงประเด็นกิจกรรม Nirathon 2000 pp 2122 ส่วนใหญ่จะมีลักษณะการทำงานแบบแนวราบเพราะเกิดจากความสนใจในประเด็นเดียวกันของบุคคลกลุ่มองค์กรในขณะที่มีความสัมพันธ์มีทั้งแนวตั้งและแนวราบแต่โดยส่วนใหญ่เป็นแนวราบ Apakaro 2004 pp 8597 เครือข่ายแบ่งตามโครงสร้างหน้าที่ได้แก่เครือข่ายที่เกิดขึ้นโดยอาศัยภารกิจและการก่อตัวของกลุ่มผลประโยชน์ในสังคมเป็นแนวทางในการแบ่งเครือข่ายซึ่งอาจแบ่งเป็นเครือข่าย

29 ดังนั้นประเภทของเครือข่ายจึงประกอบไปด้วยเครือข่ายเชิงพื้นที่เครือข่ายเชิงประเด็นกิจกรรมและเครือข่ายแบ่งตามโครงสร้างหน้าที่ 5 องค์ประกอบของเครือข่ายเครือข่ายต่างๆมีองค์ประกอบสำคัญอย่างน้อย 7 อย่างด้วยกันคือ 1 มีการรับรู้มุมมองที่เหมือนกันสมาชิกในเครือข่ายต้องมีความรู้สึกนึกคิดและการรับรู้เหมือนกันถึงเหตุผลในการเข้ามาร่วมกันเป็นเครือข่ายอาทิเช่นมีความเข้าใจในตัวปัญหาและมีจิตสำนึกในการแก้ไขปัญหาาร่วมกันประสบ

ต่างก็ไม่ได้มีเป้าหมายร่วมกันและไม่ได้ตั้งใจที่จะทำงานกิจกรรมร่วมกันเป็นการรวมกลุ่มแบบเฮลิโसारพาหรือรวมกันตามกระแสนิยมที่ไม่มีวัตถุประสงค์ชัดเจนดังนั้นการทำความเข้าใจกับองค์ประกอบของเครือข่ายจึงมีความสำคัญเพื่อช่วยให้สมาชิกสามารถสร้างเครือข่ายแทนที่การสร้างเครือข่ายเทียมเครือข่ายแท้มีองค์ประกอบสำคัญอย่างน้อย 7 อย่างด้วยกันคือ 1 มีการรับรู้และมุมมองที่เหมือนกัน common perception 2 การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน common vision 3 มีความสนใจหรือมีผลประโยชน์ร่วมกัน mutual interests benefits 4 การมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกคนในเครือข่าย stakeholders participation 5 มีการเสริมสร้างซึ่งกันและกัน complementary relationship 6 มีการเกื้อหนุนพึ่งพากัน interdependent 7 มีปฏิสัมพันธ์กันในเชิงแลกเปลี่ยน interaction 8 มีการรับรู้มุมมองที่เหมือนกัน common perception 4 วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ปีที่ 1 ฉบับที่ 3 กันยายนธันวาคม 2561 ต้องมีความรู้สึกนึกคิดและการรับรู้เหมือนกันถึงเหตุผลในการเข้ามาร่วมกันเป็นเครือข่ายเช่นมีความเข้าใจในตัวปัญหาและมีจิตสำนึกในการแก้ไขปัญหาาร่วมกันประสบกับปัญหาอย่างเดียวกันหรือต้องการความช่วยเหลือในลักษณะที่คล้ายคลึงกันซึ่งจะส่งผลให้สมาชิกของเครือข่ายเกิดความรู้สึกผูกพันในการดำเนินกิจกรรมร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาหรือลดความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นการรับรู้ร่วมกันถือเป็นหัวใจของเครือข่ายที่ทำให้เครือข่ายดำเนินไปอย่างต่อเนื่องเพราะถ้าเริ่มต้นด้วยการรับรู้ที่ต่างกันมีมุมมองหรือแนวคิดที่ไม่เหมือนกันแล้วจะประสานงานและขอความร่วมมือยากเพราะแต่ละคนจะติด

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

กับปัญหาอย่างเดียวกันหรือต้องการความช่วยเหลือในลักษณะที่คล้ายคลึงกันซึ่งจะส่งผลให้สมาชิกของเครือข่ายเกิดความรู้สึกผูกพันในการดำเนินกิจกรรมร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาหรือลดความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นการรับรู้ร่วมกันถือเป็นหัวใจของเครือข่ายที่ทำให้เครือข่ายดำเนินไปอย่างต่อเนื่องเพราะถ้าเริ่มต้นด้วยการรับรู้ที่ต่างกันมีมุมมองหรือแนวคิดที่ไม่เหมือนกันแล้วจะประสานงานและขอความร่วมมือยากเพราะแต่ละคนจะติดอยู่ในกรอบ

ความคิดของตัวเองมองปัญหาหรือความต้องการไปคนละทิศละทางแต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าสมาชิกของเครือข่ายจะมีความเห็นที่ต่างกันไม่ได้เพราะมุมมองที่แตกต่างช่วยให้เกิดการสร้างสรรค์ในการทำงานแต่ความแตกต่างนั้นต้องอยู่ในส่วนของกระบวนการภายใต้การรับรู้ถึงปัญหาที่สมาชิกทุกคนยอมรับแล้วมีเจตนาที่ต่างกันจะนำไปสู่ความแตกแยกและแตกหักในที่สุด 2 การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันวิสัยทัศน์

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ที่จะหากิจกรรมร่วมกันเป็นการรวมกลุ่มแบบเฮลิโอสาระพาหรือรวมกันตามกระแสนิยมที่ไม่มีวัตถุประสงค์ชัดเจนดังนั้นการทำความเข้าใจกับองค์ประกอบของเครือข่ายจึงมีความสำคัญเพื่อช่วยให้สมาชิกสามารถสร้างเครือข่ายแทนที่การสร้างเครือข่ายเทียมเครือข่ายแท้มีองค์ประกอบสำคัญอยู่อย่างน้อย 7 อย่างด้วยกันคือ 1 มีการรับรู้และมุมมองที่เหมือนกัน common perception 2 การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน common vision 3 มีความสนใจหรือมีผลประโยชน์ร่วมกัน mutual interests benefits 4 การมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกคนในเครือข่าย stakeholders participation 5 มีการเสริมสร้างซึ่งกันและกัน complementary relationship 6 มีการเกี่ยวพันพึ่งพากัน interdependent 7 มีปฏิสัมพันธ์กันในเชิงแลกเปลี่ยน interaction 8 มีการรับรู้มุมมองที่เหมือนกัน common perception 4 วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ปีที่ 1 ฉบับที่ 3 กันยายน ธันวาคม 2561 ต้องมีความรู้สึกนึกคิดและการรับรู้เหมือนกันถึงเหตุผลในการเข้าร่วมกันเป็นเครือข่ายเช่นมีความเข้าใจในปัญหาและมีจิตสำนึกในการแก้ไขปัญหาร่วมกันประสบกับปัญหาอย่างเดียวกันหรือต้องการความช่วยเหลือในลักษณะที่คล้ายคลึงกันซึ่งจะส่งผลให้สมาชิกของเครือข่ายเกิดความรู้สึกผูกพันในการดำเนินกิจกรรมร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาหรือลดความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นการรับรู้ร่วมกันถือเป็นหัวใจของเครือข่ายที่ทำให้เครือข่ายดำเนินไปอย่างต่อเนื่องเพราะถ้าเริ่มต้นด้วยการรับรู้ที่ต่างกันมีมุมมองหรือแนวคิดที่ไม่เหมือนกันแล้วจะประสานงานและขอความร่วมมือยากเพราะแต่ละคนจะติดอยู่ในกรอบความคิดของตัวเองมองปัญหา

ข่ายเกิดความรู้สึกผูกพันในการดำเนินกิจกรรมร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาหรือลดความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นการรับรู้ร่วมกันถือเป็นหัวใจของเครือข่ายที่ทำให้เครือข่ายดำเนินไปอย่างต่อเนื่องเพราะถ้าเริ่มต้นด้วยการรับรู้ที่ต่างกันมีมุมมองหรือแนวคิดที่ไม่เหมือนกันแล้วจะประสานงานและขอความร่วมมือยากเพราะแต่ละคนจะติดอยู่ในกรอบความคิดของตัวเองมองปัญหาหรือความต้องการไปคนละทิศละทางแต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าสมาชิกของเครือข่ายจะมีความเห็นที่ต่างกันไม่ได้เพราะมุมมองที่แตกต่างช่วยให้เกิดการสร้างสรรค์ในการทำงานแต่ความแตกต่างนั้นต้องอยู่ในส่วนของกระบวนการ process ภายใต้การรับรู้ถึงปัญหาที่สมาชิกทุกคนยอมรับแล้วมีเจตนาที่ต่างกันจะนำไปสู่ความแตกแยกและแตกหักในที่สุดการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน common vision วิสัยทัศน์ร่วมกันหมายถึงการที่สมาชิกมองเห็นจุดมุ่งหมายในอนาคตที่เป็นภาพเดียวกันมีการรับรู้และเข้าใจไปในทิศทางเดียวกันและมีเป้าหมายที่จะเดินทางไปด้วยกันการมีวิสัยทัศน์ร่วมกันจะทำให้กระบวนการขับเคลื่อนเกิดพลังมีความเป็นเอกภาพและช่วยผ่อนคลายความขัดแย้งอันเนื่องมาจากความคิดเห็นที่ต่างกันตรงกันข้ามถ้าวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายของสมาชิกบางกลุ่มขัดแย้งกับวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายของเครือข่ายพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มนั้นก็เริ่มแตกต่างจากแนวปฏิบัติที่สมาชิกเครือข่ายกระทำร่วมกันดังนั้นแม้ว่าจะต้องเสียเวลามากกับความพยายามในการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันแต่ก็จำเป็นจะต้องทำให้เกิดขึ้นหรือถ้าสมาชิกมีวิสัย

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ร่วมกันหมายถึงความเห็นหรือความคิดของสมาชิกมองเห็นจุดมุ่งหมายในอนาคตที่เป็นภาพเดียวกันมีการรับรู้และเข้าใจไปในทิศทางเดียวกันและมีเป้าหมายที่จะเดินทางไปด้วยกันการมีวิสัยทัศน์ร่วมกันจะทำให้กระบวนการขับเคลื่อนเกิดพลังมีความเป็นเอกภาพและช่วยผ่อนคลายความขัดแย้งอันเนื่องมาจากความคิดเห็นที่แตกต่างกันในทางตรงกันข้ามถ้าวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายของสมาชิกบางกลุ่มขัดแย้งกับวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายของเครือข่ายพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มนั้นก็

ในลักษณะที่คล้ายคลึงกันซึ่งจะส่งผลให้สมาชิกของเครือข่ายเกิดความรู้สึกผูกพันในการดำเนินกิจกรรมร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาหรือลดความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นวารสารเศรษฐศาสตร์ปริทรรศน์ฯ 343 ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 มกราคม เมษายน 2564 32 มีมุมมองที่เหมือนกัน perspective คือมองกว้างการมีมุมมองที่เหมือนกันถือเป็นหัวใจของเครือข่ายที่ทำให้เครือข่ายดำเนินไปอย่างต่อเนื่องเพราะถ้าเริ่มต้นด้วยการมีมุมมองหรือแนวคิดที่ไม่เหมือนกันแล้วจะประสานงานและขอความร่วมมือยากเพราะแต่ละคนจะติดอยู่ในกรอบความคิดของตัวเองมองปัญหาหรือความต้องการไปคนละทิศละทางแต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าสมาชิกของเครือข่ายจะมีความเห็นที่ต่างกันไม่ได้เพราะมุมมองที่แตกต่างช่วยให้เกิดการสร้างสรรค์ในการทำงานแต่ความแตกต่างนั้นต้องอยู่ในส่วนของกระบวนการ process ภายใต้การรับรู้ถึงปัญหาที่สมาชิกทุกคนยอมรับแล้วมีจะนั้นความเห็นที่ต่างกันจะนำไปสู่ความแตกแยกและแตกหักในที่สุด 33 การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน common vision คือเห็นไกลวิสัยทัศน์ร่วมกันหมายถึงการที่คณะสงฆ์มองเห็นจุดมุ่งหมายในอนาคตที่เป็นภาพเดียวกันมีการรับรู้และเข้าใจไปในทิศทางเดียวกันและมีเป้าหมายที่จะเดินทางไปด้วยกันการมีวิสัยทัศน์ร่วมกันจะทำให้กระบวนการขับเคลื่อนเกิดพลังมีความเป็นเอกภาพและช่วยผ่อนคลายความขัดแย้งอันเนื่องมาจากความคิดเห็นที่แตกต่างกันในทางตรงกันข้ามถ้าวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายของคณะสงฆ์บางกลุ่มขัดแย้งกับวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายของเครือข่ายพฤติกรรมของคณะสงฆ์กลุ่มนั้นก็เริ่มแตกต่างจากแนวปฏิบัติที่คณะสงฆ์เครือข่ายกระทำร่วมกันตั้งนั้นแม้ว่าจะต้องเสียเวลามากกับความพยายามในการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันแต่ก็จำเป็น

เริ่มแตกต่างจากแนวปฏิบัติที่สมาชิกเครือข่ายกระทำร่วมกันตั้งนั้นแม้ว่าจะต้องเสียเวลามากกับความพยายามในการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันแต่ก็จำเป็นจะต้องทำให้เกิดขึ้นหรือถ้าสมาชิกมีวิสัยทัศน์ส่วนตัวอยู่แล้วก็ต้องปรับให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของเครือข่ายให้มากที่สุดแม้จะไม่ชอบทับกันแบบสนิทจนเป็นภาพเดียวกันแต่อย่างน้อยก็ควรสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน 3 มีความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกันคำว่าผลประโยชน์ในที่นี้

กันแล้วจะประสานงานและขอความร่วมมือยากเพราะแต่ละคนจะติดอยู่ในกรอบความคิดของตัวเองมองปัญหาหรือความต้องการไปคนละทิศละทางแต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าสมาชิกของเครือข่ายจะมีความเห็นที่ต่างกันไม่ได้เพราะมุมมองที่แตกต่างช่วยให้เกิดการสร้างสรรค์ในการทำงานแต่ความแตกต่างนั้นต้องอยู่ในส่วนของกระบวนการ process ภายใต้การรับรู้ถึงปัญหาที่สมาชิกทุกคนยอมรับแล้วมีจะนั้นความเห็นที่ต่างกันจะนำไปสู่ความแตกแยกและแตกหักในที่สุด 33 การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน common vision คือเห็นไกลวิสัยทัศน์ร่วมกันหมายถึงการที่คณะสงฆ์มองเห็นจุดมุ่งหมายในอนาคตที่เป็นภาพเดียวกันมีการรับรู้และเข้าใจไปในทิศทางเดียวกันและมีเป้าหมายที่จะเดินทางไปด้วยกันการมีวิสัยทัศน์ร่วมกันจะทำให้กระบวนการขับเคลื่อนเกิดพลังมีความเป็นเอกภาพและช่วยผ่อนคลายความขัดแย้งอันเนื่องมาจากความคิดเห็นที่แตกต่างกันในทางตรงกันข้ามถ้าวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายของคณะสงฆ์บางกลุ่มขัดแย้งกับวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายของเครือข่ายพฤติกรรมของคณะสงฆ์กลุ่มนั้นก็เริ่มแตกต่างจากแนวปฏิบัติที่คณะสงฆ์เครือข่ายกระทำร่วมกันตั้งนั้นแม้ว่าจะต้องเสียเวลามากกับความพยายามในการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันแต่ก็จำเป็นจะต้องทำให้เกิดขึ้นหรือถ้าคณะสงฆ์มีวิสัยทัศน์ส่วนตัวอยู่แล้วก็ต้องปรับให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของเครือข่ายให้มากที่สุดแม้จะไม่ชอบทับกันแบบสนิทจนเป็นภาพเดียวกันแต่อย่างน้อยก็ควรสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน 34 มีความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน mutual interests benefits คือร่วมรับผลคำว่าผลประโยชน์ในที่นี้ครอบคลุมทั้งผลประโยชน์ที่เป็นตัวเงิน

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

30 เข้าร่วมในเครือข่ายสามารถตอบสนองต่อความต้องการของเขาหรือมีผลประโยชน์ร่วมกันก็จะเป็นแรงจูงใจให้เขามามีส่วนร่วมในเครือข่ายมากขึ้นดังนั้นในการที่จะดึงใครสักคนเขามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของเครือข่ายจำเป็นต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ที่เขาจะได้รับจากการเข้าร่วมถ้าจะให้ดีต้องพิจารณาล่วงหน้าก่อนที่เขาจะร้องขอลักษณะของผลประโยชน์ที่สมาชิกแต่ละคนจะได้รับอาจแตกต่างกัน

แต่ควรต้องให้ทุกคนและต้องเพียงพอที่จะเป็นแรงจูงใจให้เขาเข้าร่วมในทางปฏิบัติได้จริงไม่ใช่เข้ามาเป็นเพียงไม่ประดับเนื่องจากมีตำแหน่งในเครือข่ายแต่ไม่ได้ร่วมปฏิบัติภารกิจเมื่อใดก็ตามที่สมาชิกเห็นว่าเขาเสียประโยชน์มากกว่าได้หรือเมื่อเขาได้ในสิ่งที่ต้องการเพียงพอแล้วสมาชิกเหล่านั้นก็จะออกจากเครือข่ายไปในที่สุด 4 การมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกคนในเครือข่ายการมีส่วนร่วมของสมาชิกในเครือข่าย

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

และผลประโยชน์ไม่ใช่ตัวเงินถ้าการเข้าร่วมในเครือข่ายสามารถตอบสนองต่อความต้องการของส่วนตัวหรือมีผลประโยชน์ร่วมกันก็จะเป็นแรงจูงใจให้เขามามีส่วนร่วมในเครือข่ายมากขึ้นดังนั้นในการที่จะดึงใครสักคนเขามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของเครือข่ายจำเป็นต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ที่เขาจะได้รับจากการเข้าร่วมถ้าจะให้ดีต้องพิจารณาล่วงหน้าก่อนที่เขาจะร้องขอลักษณะของผลประโยชน์ที่สมาชิกแต่ละคนจะได้รับอาจแตกต่างกัน แต่ควรต้องให้ทุกคนและต้องเพียงพอที่จะเป็นแรงจูงใจให้เขาเข้าร่วมในทางปฏิบัติได้จริง 26 ช่วยเหลือมีการเสริมสร้างซึ่งกันและกัน complementary relationship การบริหารงานของคณะสงฆ์จะทำให้เครือข่ายดำเนินไปอย่างต่อเนื่องคือการที่สมาชิกของเครือข่ายต่างก็สร้างความเข้มแข็งให้กันและกันโดยนำจุดแข็งของฝ่ายหนึ่งไปช่วยแก้ไขจุดอ่อนของอีกฝ่ายหนึ่งแล้วทำให้ได้ผลลัพธ์เพิ่มขึ้นในลักษณะพลังทวีคูณ 1 1 2 มากกว่าผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเมื่อต่างคนต่างอยู่ 27 เกื้อหนุนการเกื้อหนุนพึ่งพากัน interdependence เป็นองค์ประกอบที่ทำให้เครือข่ายคณะสงฆ์ดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกันการที่สมาชิกเครือข่ายตกอยู่ในสภาวะจำกัดทั้งด้านทรัพยากรความรู้เงินทุนกำลังคนฯลฯไม่สามารถทำงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยตนเองโดยปราศจากเครือข่ายจำเป็นต้องพึ่งพากันและกันระหว่างสมาชิกในเครือข่ายการทำให้สมาชิกของเครือข่ายยึดโยงกันอย่างเหนียวแน่นจำเป็นต้องทำให้สมาชิกแต่ละคนรู้สึกว่าเขาหากสมาชิกคนใดคนหนึ่งออกไปจะทำวาระสาร

สนทนาค้นเป็นภาพเดียวกันแต่อย่างน้อยก็ควรสอดรับไปในทิศทางเดียวกัน 34 มีความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน mutual interests benefits คือร่วมรับผลค่าว่าผลประโยชน์ในที่นี้ครอบคลุมทั้งผลประโยชน์ที่เป็นตัวเงินและผลประโยชน์ไม่ใช่ตัวเงินถ้าการเข้าร่วมในเครือข่ายสามารถตอบสนองต่อความต้องการของส่วนตัวหรือมีผลประโยชน์ร่วมกันก็จะเป็นแรงจูงใจให้เขามามีส่วนร่วมในเครือข่ายมากขึ้นดังนั้นในการที่จะดึงใครสักคนเขามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของเครือข่ายจำเป็นต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ที่เขาจะได้รับจากการเข้าร่วมถ้าจะให้ดีต้องพิจารณาล่วงหน้าก่อนที่เขาจะร้องขอลักษณะของผลประโยชน์ที่สมาชิกแต่ละคนจะได้รับอาจแตกต่างกัน แต่ควรต้องให้ทุกคนและต้องเพียงพอที่จะเป็นแรงจูงใจให้เขาเข้าร่วมในทางปฏิบัติได้จริงไม่ใช่เป็นเข้ามาเป็นเพียงไม่ประดับเนื่องจากมีตำแหน่งในเครือข่ายแต่ไม่ได้ร่วมปฏิบัติภารกิจเมื่อใดก็ตามที่สมาชิกเห็นว่าเขาเสียประโยชน์มากกว่าได้หรือเมื่อเขาได้ในสิ่งที่ต้องการเพียงพอแล้วสมาชิกเหล่านั้นก็จะออกจากเครือข่ายไปในที่สุด 35 การมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกคนในเครือข่าย stakeholders participation คือร่วมมือร่วมใจการมีส่วนร่วมของสมาชิกในเครือข่ายเป็นกระบวนการที่สำคัญมากในการพัฒนาความเข้มแข็งของเครือข่ายเป็นเงื่อนไขที่ทำให้เกิดการร่วมรับรู้ร่วมคิดร่วมตัดสินใจและร่วมลงมือกระทำอย่างเข้มแข็งดังนั้นสถานะของสมาชิกในเครือข่ายควรมีความเท่าเทียมกันทุกคนอยู่ในฐานะหุ้นส่วน partner ของเครือข่ายเป็นความสัมพันธ์ในแนวราบ horizontal relationship

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

เป็นกระบวนการที่สำคัญมากในการพัฒนาความเข้มแข็งของเครือข่ายเป็น
 เงื่อนไขที่ทำให้เกิดการร่วมรับรู้ร่วมคิดร่วมตัดสินใจและร่วมลงมือกระทำ
 อย่างเข้มแข็งดังนั้นสถานะของสมาชิกในเครือข่ายควรมีความเท่าเทียมกัน
 ทุกคนอยู่ในฐานะหุ้นส่วนของเครือข่ายเป็นความสัมพันธ์ในแนวราบคือ
 ความสัมพันธ์ฉันท์เพื่อนมากกว่าความสัมพันธ์ในแนวตั้งในลักษณะเจ้านาย
 ลูกน้องซึ่งบางครั้งก็ทำได้ยากในทางปฏิบัติเพราะต้องเปลี่ยนกรอบความ
 คิดของสมาชิกในเครือข่ายโดยการสร้างบริบทแวดล้อมอื่น

จงใจให้เข้ามามีส่วนร่วมในเครือข่ายมากขึ้นดังนั้นในการที่จะดึงใครสักคน
 เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของเครือข่ายจำเป็นต้องคำนึงถึงผล
 ประโยชน์ที่เขาจะได้รับจากการเข้าร่วมถ้าจะให้ดีต้องพิจารณาล่วงหน้าก่อน
 ที่เขาจะร้องขอลักษณะของผลประโยชน์ที่สมาชิกแต่ละคนจะได้รับอาจ
 แตกต่างกันแต่ควรต้องให้ทุกคนและต้องเพียงพอที่จะเป็นแรงจูงใจให้เขา
 เข้ามีส่วนร่วมในทางปฏิบัติได้จริงไม่ใช่เป็นเข้ามาเป็นเพียงไม่ประดับ
 เนื่องจากมีตำแหน่งในเครือข่ายแต่ไม่ได้ร่วมปฏิบัติภารกิจเมื่อใดก็ตามที่
 สมาชิกเห็นว่าเขาเสียประโยชน์มากกว่าได้หรือเมื่อเขาได้ในสิ่งที่ต้องการ
 เพียงพอแล้วสมาชิกเหล่านั้นก็จะออกจากเครือข่ายไปในที่สุด 35 การมี
 ส่วนร่วมของสมาชิกทุกคนในเครือข่าย stakeholders participation คือ
 ร่วมมือร่วมใจการมีส่วนร่วมของสมาชิกในเครือข่ายเป็นกระบวนการที่สำคัญ
 มากในการพัฒนาความเข้มแข็งของเครือข่ายเป็นเงื่อนไขที่ทำให้เกิดการ
 ร่วมรับรู้ร่วมคิดร่วมตัดสินใจและร่วมลงมือกระทำอย่างเข้มแข็งดังนั้นสถานะ
 ของสมาชิกในเครือข่ายควรมีความเท่าเทียมกันทุกคนอยู่ในฐานะหุ้นส่วน
 partner ของเครือข่ายเป็นความสัมพันธ์ในแนวราบ horizontal
 relationship คือความสัมพันธ์ฉันท์เพื่อนมากกว่าความสัมพันธ์ในแนวตั้ง
 vertical relationship ในลักษณะเจ้านายลูกน้องซึ่งบางครั้งก็ทำได้ยาก
 ในทางปฏิบัติเพราะต้องเปลี่ยนกรอบความคิดของสมาชิกในเครือข่ายโดย
 การสร้างบริบทแวดล้อมอื่นๆเข้ามาประกอบแต่ถ้าทำได้จะสร้างความเข้ม
 แข็งให้กับเครือข่ายมากกว่าการสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ฯ 344 ปีที่ 8 ฉบับที่ 1
 มกราคมเมษายน 2564 36 มีการเสริมสร้างซึ่งกันและกัน
 complementary relationship คือช่วยเหลือองค์ประกอบที่จะทำให้
 เครือข่ายดำเนิน

ๆเข้ามาประกอบแต่ถ้าทำได้จะสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายมาก 5 มี
 การเสริมสร้างซึ่งกันและกันองค์ประกอบที่จะทำให้เครือข่ายดำเนินไปอย่าง
 ต่อเนื่องคือการที่สมาชิกของเครือข่ายต่างก็สร้างความเข้มแข็งให้กันและ
 กันโดยนำจุดแข็งของฝ่ายหนึ่งไปช่วยแก้ไขจุดอ่อนของอีกฝ่ายหนึ่งแล้ว
 ทำให้ได้ผลลัพธ์เพิ่มขึ้นในลักษณะพลังทวีคูณ 1 1 2 มากกว่าผลลัพธ์ที่
 เกิดขึ้นเมื่อต่างคนต่างอยู่ 6 การเกื้อหนุนพึ่งพากันเป็นองค์ประกอบที่ทำให้
 เครือข่าย

relationship ในลักษณะเจ้านายลูกน้องซึ่งบางครั้งก็ทำได้ยากในทาง
 ปฏิบัติเพราะต้องเปลี่ยนกรอบความคิดของสมาชิกในเครือข่ายโดยการ
 สร้างบริบทแวดล้อมอื่นๆเข้ามาประกอบแต่ถ้าทำได้จะสร้างความเข้มแข็ง
 ให้กับเครือข่ายมากกว่าการสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ฯ 344 ปีที่ 8 ฉบับที่ 1
 มกราคมเมษายน 2564 36 มีการเสริมสร้างซึ่งกันและกัน
 complementary relationship คือช่วยเหลือองค์ประกอบที่จะทำให้
 เครือข่ายดำเนินไปอย่างต่อเนื่องคือการที่สมาชิกของเครือข่ายต่างก็สร้าง
 ความเข้มแข็งให้กันและกันโดยนำจุดแข็งของฝ่ายหนึ่งไปช่วยแก้ไขจุด
 อ่อนของอีกฝ่ายหนึ่งแล้วทำให้ได้ผลลัพธ์เพิ่มขึ้นในลักษณะพลังทวีคูณ
 มากกว่าผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเมื่อต่างคนต่างอยู่ 37 การเกื้อหนุนพึ่งพากัน
 interdependence คือเกื้อหนุนองค์ประกอบที่ทำให้เครือข่ายดำเนินไปได้
 อย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกันการที่สมาชิกเครือข่ายตกอยู่ในสภาวะจำกัดทั้ง
 ด้านทรัพยากรความรู้เงินทุนกำลังคนฯลฯไม่สามารถทำงานให้บรรลุเป้า
 หมายอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยตนเองโดยปราศจากเครือข่ายจำเป็นต้องพึ่งพา
 ซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกในเครือข่ายการทำให้หุ้นส่วนของเครือข่ายยึด
 โยงกันอย่างเหนียวแน่นจำเป็นต้องทำให้หุ้นส่วนแต่ละคนรู้สึกว่าเขาเอา
 หุ้นส่วนคนหนึ่งคนหนึ่งออกไปจะทำให้เครือข่ายล้มลงได้การดำรงอยู่ของหุ้น
 ส่วนแต่ละคนจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงอยู่ของเครือข่ายการเกื้อหนุน
 พึ่งพากันในลักษณะนี้จะส่งผลให้สมาชิกมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันโดย
 อัตโนมัต 38 มีปฏิสัมพันธ์ในเชิงแลกเปลี่ยน interaction คือแลกเปลี่ยน
 หากสมาชิกในเครือข่ายไม่มีการปฏิสัมพันธ์กัน

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

ดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกันการที่สมาชิกเครือข่ายตกอยู่ในสภาวะจำกัดทั้งด้านทรัพยากรความรู้เงินทุนกำลังคนฯฯไม่สามารถทำงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยตนเองโดยปราศจากเครือข่ายจำเป็นต้องพึ่งพาซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกในเครือข่ายการทำให้หุ้นส่วนของเครือข่ายยึดโยงกันอย่างเหนียวแน่นจำเป็นต้องทำให้หุ้นส่วนแต่ละคนรู้สึก

เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงอยู่ของเครือข่ายการเกื้อหนุนพึ่งพากันในลักษณะนี้จะส่งผลให้สมาชิกมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันโดยอัตโนมัติ 7 มีปฏิสัมพันธ์ในเชิงแลกเปลี่ยนหากสมาชิกในเครือข่ายไม่มีการปฏิสัมพันธ์กันแล้วก็ไม่ต่างอะไรกับก้อนหินแต่ละก้อนที่

31 รวมกันอยู่ในถ้ำแต่ละถ้ำก็อยู่ในถ้ำอย่างป็นอิสระตั้งนั้นสมาชิกในเครือข่ายต้องทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อก่อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันเช่นมีการติดต่อกันผ่านทาง การเขียนการพบปะพูดคุยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันหรือมีกิจกรรมประชุมสัมมนาด้วยกันโดยที่ผลของการปฏิสัมพันธ์นี้ต้องก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเครือข่ายตามมาด้วยลักษณะของปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกควรเป็นการแลกเปลี่ยนกันมากกว่าที่จะเป็นผู้ให้หรือเป็นผู้รับฝ่ายเดียวยังสมาชิก

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ร่วมตัดสินใจและร่วมลงมือกระทำอย่างเข้มแข็งตั้งนั้นสถานะของสมาชิกในเครือข่ายควรมีความเท่าเทียมกันทุกคนอยู่ในฐานะหุ้นส่วน partner ของเครือข่ายเป็นความสัมพันธ์ในแนวนอน horizontal relationship คือความสัมพันธ์ฉันท์เพื่อนมากกว่าความสัมพันธ์ในแนวตั้ง vertical relationship ในลักษณะเจ้านายลูกน้องซึ่งบางครั้งก็ทำได้ยากในทางปฏิบัติเพราะต้องเปลี่ยนกรอบความคิดของสมาชิกในเครือข่ายโดยการสร้างบริบทแวดล้อมอื่นๆเข้ามาประกอบแต่ถ้าทำได้จะสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายมากวารสารเศรษฐศาสตร์ปริทรรศน์ฯ 344 ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 มกราคมเมษายน 2564 36 มีการเสริมสร้างซึ่งกันและกัน complementary relationship คือช่วยเหลือองค์ประกอบที่จะทำให้เครือข่ายดำเนินไปอย่างต่อเนื่องคือการที่สมาชิกของเครือข่ายต่างก็สร้างความเข้มแข็งให้กันและกันโดยนำจุดแข็งของฝ่ายหนึ่งไปช่วยแก้ไขจุดอ่อนของอีกฝ่ายหนึ่งแล้วทำให้ได้ผลลัพธ์เพิ่มขึ้นในลักษณะพลังทวีคูณมากกว่าผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเมื่อต่างคนต่างอยู่ 37 การเกื้อหนุนพึ่งพากัน interdependence คือเกื้อหนุนองค์ประกอบที่ทำให้เครือข่ายดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกันการที่สมาชิกเครือข่ายตกอยู่ในสภาวะจำกัดทั้งด้านทรัพยากรความรู้เงินทุนกำลังคนฯฯไม่สามารถทำงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยตนเองโดยปราศจากเครือข่ายจำเป็นต้องพึ่งพาซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกในเครือข่ายการทำให้หุ้นส่วนของเครือข่ายยึดโยงกันอย่างเหนียวแน่นจำเป็นต้องทำให้หุ้นส่วนแต่ละคนรู้สึกว่าหากเอาหุ้นส่วนคนใดคนหนึ่งออกไปจะทำให้เครือข่ายล้มลงได้การดำรงอยู่ของหุ้นส่วนแต่ละคนจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงอยู่ของเครือข่ายการเกื้อ

ทำงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยตนเองโดยปราศจากเครือข่ายจำเป็นต้องพึ่งพาซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกในเครือข่ายการทำให้หุ้นส่วนของเครือข่ายยึดโยงกันอย่างเหนียวแน่นจำเป็นต้องทำให้หุ้นส่วนแต่ละคนรู้สึกว่าหากเอาหุ้นส่วนคนใดคนหนึ่งออกไปจะทำให้เครือข่ายล้มลงได้การดำรงอยู่ของหุ้นส่วนแต่ละคนจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงอยู่ของเครือข่ายการเกื้อหนุนพึ่งพากันในลักษณะนี้จะส่งผลให้สมาชิกมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันโดยอัตโนมัติ 38 มีปฏิสัมพันธ์ในเชิงแลกเปลี่ยน interaction คือแลกเปลี่ยนหากสมาชิกในเครือข่ายไม่มีการปฏิสัมพันธ์กันแล้วก็ไม่ต่างอะไรกับก้อนหินแต่ละก้อนที่รวมกันอยู่ในถ้ำแต่ละถ้ำก็อยู่ในถ้ำอย่างป็นอิสระตั้งนั้นสมาชิกในเครือข่ายต้องทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อก่อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันเช่นมีการติดต่อกันผ่านทาง การเขียนการพบปะพูดคุยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

ข่ายการทำให้สมาชิกของเครือข่ายยึดโยงกันอย่างเหนียวแน่นจำเป็นต้องทำให้สมาชิกแต่ละคนรู้สึกว่าหากเอาสมาชิกคนใดคนหนึ่งออกไปจะทำให้เครือข่ายล้มลงได้การดำรงอยู่ของสมาชิกแต่ละคนจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงอยู่ของเครือข่ายการเกื้อหนุนพึ่งพากันในลักษณะนี้จะส่งผลให้สมาชิกมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันโดยอัตโนมัติ 28 แลกเปลี่ยนมีปฏิสัมพันธ์ในเชิงแลกเปลี่ยน interaction หากสมาชิกในเครือข่ายคณะสงฆ์ไม่มีการปฏิสัมพันธ์กันแล้วก็ไม่ต่างอะไรกับก้อนหินแต่ละก้อนที่รวมกันอยู่ในถ้ำแต่ละถ้ำก็อยู่ในถ้ำอย่างป็นอิสระตั้งนั้นสมาชิกในเครือข่ายคณะสงฆ์ต้องทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อก่อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันเช่นมีการติดต่อกันผ่านทาง การเขียนการพบปะพูดคุยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันหรือมีกิจกรรมประชุมสัมมนาด้วยกันโดยที่ผลของการปฏิสัมพันธ์นี้ต้องก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเครือข่ายคณะสงฆ์ตามมาด้วยลักษณะของปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกควรเป็นการแลกเปลี่ยนกัน reciprocal exchange มากกว่าที่จะเป็นผู้ให้หรือเป็นผู้รับฝ่ายเดียว unilateral exchange ยิ่งสมาชิกมีปฏิสัมพันธ์กันมากเท่าใดก็จะเกิดความผูกพันระหว่างกันมากขึ้นเท่านั้นทำให้การเชื่อมโยงแน่นแฟ้นมากขึ้นมีการเรียนรู้ระหว่างกันมากขึ้นสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายคณะสงฆ์มากขึ้น 4 บริบทของคณะสงฆ์ไทยในทวีปยุโรปการพัฒนาวัดไทยในต่างประเทศเป็นไปอย่างต่อเนื่องและดีขึ้นเพราะพระสงฆ์ไทยที่มาอยู่ต่างประเทศเป็นกำลังสำคัญคนไทยและคนต่างชาติในต่างประเทศให้การสนับสนุนมีการเปลี่ยนสถานที่ตั้งเปลี่ยนรูปแบบอาคารบูรณะปฏิสังขรณ์ใหม่ มีนโยบายการพัฒนาวัด

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

มีปฏิสัมพันธ์กันมากเท่าใดก็จะเกิดความผูกพันระหว่างกันมากขึ้นเท่านั้น ทำให้การเชื่อมโยงแน่นแฟ้นมากขึ้นมีการเรียนรู้ระหว่างกันมากขึ้นสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายดังนั้นองค์ประกอบของเครือข่ายจึงประกอบไปด้วยการรับรู้มุมมองที่เหมือนกันการมีวิสัยทัศน์ร่วมกันการมีความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกันการมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกคนในเครือข่ายการเสริมสร้างซึ่งกันและกันการเกื้อหนุนพึ่งพากันและการมีปฏิสัมพันธ์ในเชิงแลกเปลี่ยน 236 มูลเหตุการณ์

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ของชีวิตให้พออยู่พอกินขยายไปสู่การแบ่งปันเพื่อสร้างระบบภูมิคุ้มกันและเครือข่ายของระบบสังคมในรูปแบบการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันแล้วจึงนำไปขยายเพื่อนำเงินไปแลกเปลี่ยนเป็นสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ไม่สามารถผลิตเองได้ทั้งนี้โดยผ่านการประสานสัมพันธ์กันระหว่างกิจกรรมการพึ่งตนเองของเกษตรกรประกอบด้วยการพึ่งตนเองด้านจิตใจการพึ่งตนเองด้านสังคมการพึ่งตนเองด้านเศรษฐกิจการพึ่งตนเองด้านเทคโนโลยีและการพึ่งตนเองด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจนทำให้เกิดเครือข่ายการพึ่งตนเองของเกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือขึ้นภายใต้รูปแบบการพึ่งตนเอง 5 ด้านย่อยดังกล่าวสอดคล้องกับเบญจมาศอยู่ประเสริฐและคณะ 2551 ที่วิจัยและพัฒนาพื้นที่ 4 ชุมชนภายใต้โครงการวิจัยและพัฒนารูปแบบการบริหารองค์กรชาวบ้านและเครือข่ายแบบบูรณาการที่พบว่าการพัฒนาเครือข่ายจากกลุ่มกิจกรรมย่อยหลายกลุ่มเชื่อมโยงกันเป็นกลุ่มใหญ่เป็นพัฒนาการเครือข่ายที่เกิดจากการที่กลุ่มกิจกรรมย่อยๆ ทำกิจกรรมที่แตกต่างกันแต่มีบางอย่างที่ต้องพึ่งพาแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันทำให้กลุ่มย่อยต้องมาเชื่อมโยงกันโดยมีกลุ่มใหญ่เป็นแกน 2 ผลจากการวิจัยพบว่าการสร้างเครือข่ายการพึ่งตนเองของเกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นการเชื่อมโยงในลักษณะของเครือข่ายเกษตรกรที่จะต้องพัฒนาไปสู่ระดับของการลงมือทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันประกอบด้วยรูปแบบและขบวนการ 1 มีการรับรู้มุมมองที่เหมือนกัน 2 การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 3 มีความสนใจหรือผลประโยชน์ 4 การมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกคนในเครือข่าย 5 มีการเสริมสร้างซึ่งกันและกัน 6 การเกื้อหนุนพึ่งพากัน 7 การมีปฏิสัมพันธ์ในเชิงแลกเปลี่ยนโดยมีการตั้งเป็นศูนย์เครือข่าย

ที่เข้าช้อนหลากหลายและขยายตัวจนเกินความสามารถของปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มที่จะดำเนินการแก้ไข 2 เครือข่ายเป็นเครื่องมือหรือยุทธศาสตร์ในการสร้างพื้นที่ทางสังคมและ 3 เพื่อให้การประสานผลประโยชน์เป็นไปอย่างเท่าเทียมจากที่กล่าวมาในข้างต้นจะเห็นได้ว่าเหตุผลสำคัญของการสร้างเครือข่ายทางสังคมคือการมุ่งที่จะบรรลุเป้าหมายของปัจเจกบุคคลซึ่งไม่สามารถทำได้ด้วยตนเองโดยลำพังแต่ต้องอาศัยการรวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนทรัพยากรส่งผลให้สามารถดำเนินการให้

Journal Vol 5 2 July December 2018 การสร้างเครือข่ายทางสังคมพบว่าความสัมพันธ์ทางญาติพี่น้องหรือเพื่อนที่อยู่หมู่บ้านเดียวกันมักจะอยู่บนพื้นฐานของการช่วยเหลือเกื้อกูลกันเช่นการให้ค่าปรึกษาและแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมที่ทราวมกันในสังคมซึ่งนฤมลนิราทร 2543 กล่าวถึงเหตุผลในการสร้างเครือข่ายทางสังคมมีหลายเหตุผลและหลายประการได้แก่การมีเพื่อนในการทำงานการทำงานร่วมกันการประหยัดและเรียนรู้ประสบการณ์ในการทำงานร่วมกันและการเต็มใจที่จะเข้าร่วมเป็นเครือข่ายนอกจากนี้ Kindaff and Tsai 2003 พระมหาสุหิตย์อากาศโร 2547 และเสรีพงศ์พิศ 2548 ได้อธิบายว่าการสร้างเครือข่ายทางสังคมยังเกิดจากสถานการณ์ปัญหาและสภาพแวดล้อมที่เข้าช้อนหลากหลายซึ่งบางครั้งเหตุผลของการสร้างเครือข่ายทางสังคมก็คือการมุ่งที่จะบรรลุเป้าหมายของปัจเจกบุคคลซึ่งไม่สามารถทำได้ด้วยตนเองแต่ต้องอาศัยการรวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนทรัพยากรและการประสานผลประโยชน์ร่วมกันแต่การวิเคราะห์เครือข่ายทางสังคมนั้นจะเน้นความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างบุคคลในเครือข่ายและจะต้องอาศัยรูปแบบและลักษณะของเครือข่ายเพื่อมาอธิบายความสัมพันธ์และพฤติกรรมของบุคคลนั้นด้วยซึ่งผู้วิจัยได้นำเอากรอบแนวคิดของ Wasserman and Faust 1999 มาพัฒนาเป็นกรอบแนวคิดเพื่อใช้ศึกษาเกี่ยวกับเครือข่ายทางสังคมโดยแบ่งเป็น 4 องค์ประกอบ Wasserman and Faust 1999 ธนพฤษัชชาภะรัตน์ 2559 ดึงองค์ประกอบแรกเป็นบทบาทของสมาชิกในเครือข่ายทางสังคมอธิบายถึงรูปแบบของความสัมพันธ์ในเครือข่ายซึ่งประกอบด้วยบุคคลที่มีความสัมพันธ์ตามบทบาทและหน้าที่บางครั้งก็ไม่ได้มีแค่บทบาทเดียวแต่ว่ามีหลายบทบาท

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

32 7 ปัจจัยความสำเร็จของเครือข่ายสนธิพยาบาลศรี 2550 ได้มีผู้เสนอปัจจัยที่สนับสนุนความสำเร็จของเครือข่ายไว้หลายท่านดังนี้สมกุลถาวรกิจมป ปอ่าถึงในสนธิพยาบาลศรี 2550 เสนอว่าการดำเนินงานของเครือข่ายจะประสบความสำเร็จหรือไม่มากนักเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัย 14 ประการดังนี้ 1 ความเป็นหนึ่งเดียวกันทั้งจิตใจและความสามัคคีของสมาชิกเครือข่าย 2 สมาชิกมีขวัญกำลังใจและเจตนารมณ์ร่วมกันที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุความสำเร็จ 3 ความเสียสละของ

ความสำเร็จของเครือข่ายทางสังคม\ n สนธิพยาบาลศรี\ (2550 : 265 - 276)ได้มีผู้เสนอปัจจัยที่สนับสนุนความสำเร็จของเครือข่ายไว้\ n หลายท่าน ดังนี้\ n สมกุลถาวรกิจ(ม.ป.ป.: 15 - 16 อ้างถึงในสนธิพยาบาลศรี\, 2550 : 265) เสนอว่าการดำเนินงานของ\ n เครือข่ายจะประสบความสำเร็จหรือไม่มากนักเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัย 14 ประการดังนี้\ n1)ความเป็นหนึ่งเดียวกันทั้งจิตใจและความสามัคคีของสมาชิกเครือข่าย\ n2)สมาชิกมีขวัญกำลังใจและเจตนารมณ์ร่วมกันที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุ\ n ความสำเร็จ\ n3)ความเสียสละของสมาชิกทั้งร่างกายสติปัญญาและทุนทรัพย์หรือทรัพยากร\ n4)มียุทธศาสตร์ระบบการจัดการและการวางแผนที่ดีเหมาะสมกับสถานการณ์\ n สมาชิกรวมกลุ่มกันอย่างเหนียวแน่น\ n \ n19 \ n \ n5)มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของเครือข่ายเป็นระยะสม่ำเสมอ\ n6)ใช้กระบวนการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ\ n7)ผู้นำเครือข่ายมีวิสัยทัศน์มีความสามารถในการตัดสินใจและประสานงานได้ดี\ n8)สมาชิกเครือข่ายมีคุณภาพทุกคนมองเห็นประโยชน์ร่วมกันไม่เห็นแก่ประโยชน์\ n ส่วนตน\ n9)กิจกรรมของเครือข่ายมีการจัดการอย่างต่อเนื่องไม่ขาดตอน\ n10)สมาชิกและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของเครือข่าย\ n11)มีการดำรงรักษาเครือข่ายเดิมไว้และขยายเครือข่ายใหม่เพิ่มเติมขึ้นตลอดเวลา\ n ไม่หยุดนิ่ง\ n12)สมาชิกมีความจริงจังจริงใจมีความศรัทธาต่อกันและกันและต่อเครือข่าย\ n ดำเนินการอย่างต่อเนื่องให้เกิดประโยชน์และกันมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน\ n13)ระเบียบกฎเกณฑ์ของเครือข่ายมีความเหมาะสมกับสมาชิกและการดำเนินงาน\ n ของเครือข่าย\ n14)มีทรัพยากรเพียงพอ

อย่างต่อเนื่องไม่ขาดตอน 10 สมาชิกและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของเครือข่าย 11 มีการดำรงรักษาเครือข่ายเดิมไว้และขยายเครือข่ายใหม่เพิ่มเติมขึ้นตลอดเวลาไม่หยุดนิ่ง 12 สมาชิกมีความจริงจังจริงใจมีความศรัทธาต่อกันและกันและต่อเครือข่ายดำเนินการอย่างต่อเนื่องให้เกิดประโยชน์และกันมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน 13 ระเบียบกฎเกณฑ์ของเครือข่ายมีความเหมาะสมกับสมาชิกและการดำเนินงานของเครือข่าย 14 มีทรัพยากรเพียงพอต่อการ

นได้ดี\ n8)สมาชิกเครือข่ายมีคุณภาพทุกคนมองเห็นประโยชน์ร่วมกันไม่เห็นแก่ประโยชน์\ n ส่วนตน\ n9)กิจกรรมของเครือข่ายมีการจัดการอย่างต่อเนื่องไม่ขาดตอน\ n10)สมาชิกและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของเครือข่าย\ n11)มีการดำรงรักษาเครือข่ายเดิมไว้และขยายเครือข่ายใหม่เพิ่มเติมขึ้นตลอดเวลา\ n ไม่หยุดนิ่ง\ n12)สมาชิกมีความจริงจังจริงใจมีความศรัทธาต่อกันและกันและต่อเครือข่าย\ n ดำเนินการอย่างต่อเนื่องให้เกิดประโยชน์และกันมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน\ n13)ระเบียบกฎเกณฑ์ของเครือข่ายมีความเหมาะสมกับสมาชิกและการดำเนินงาน\ n ของเครือข่าย\ n14)มีทรัพยากรเพียงพอต่อการดำเนินงานของเครือข่ายมีความโปร่งใสสามารถ\ n ตรวจสอบได้\ n อีเบอร์ฮาร์ดดี.ซูอิ่ง(Scheuing อ้างถึงในถนอมสินธุราทร\, 2543 : 59 - 65) เสนอปัจจัยแห่ง\ n ความสำเร็จของเครือข่ายมี 6 ประการดังนี้\ n1)การมีพันธสัญญาที่หนักแน่นระหว่างกันเป็นการที่สมาชิกของเครือข่ายมี\ n อุทิศการณ์และความสัมพันธ์ระหว่างกันที่เกิดจากกระบวนการทำงานร่วมกันประสบความสำเร็จ\ n หรือประสบความสำเร็จล้มเหลวร่วมกันและร่วมปรึกษากันอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ\ n2)การปรับปรุงพัฒนาตลอดเวลาเครือข่ายจะประสบความสำเร็จเมื่อสมาชิกของ\ n เครือข่ายมีการปรับปรุงและพัฒนาอยู่ตลอดเวลาโดยมีการประเมินความต้องการและความ\ n คาดหวังของสมาชิกจุดแข็งจุดอ่อนของสมาชิกตลอดระยะเวลาการทำงานมีการสื่อสารระหว่าง\ n กันอย่างชัดเจนเกี่ยวกับความต้องการและความคาดหวังของแต่ละฝ่ายการประเมินสถานการณ์ของ\ n ปัญหาทั้งภายในและภายนอกเครือข่ายและการเปรียบเทียบผลงานของเครือข่าย

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเช่นความละเอียดใส่ใจหรือความเกรงกลัวต่อ
บาปโศตปเปและสัมมปธาน๔ไปไซในวิถีชีวิตของมนุษย์ซึ่งเป็นหลักธรรม
ที่จะกำกับจิตใจของบุคคลให้ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องตั้งตามการบูรณาการตั้ง
กล่าวได้ดำเนินการครอบคลุมทั้งคณะสงฆ์ภาครัฐและภาคประชาชนก็ญจวิรา
วิจิตรวิชารักษ์และคณะ 2550 บทคัดย่อได้ทำการวิจัยเรื่องวิธีการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐผลการศึกษสามารถสรุปได้
ดังนี้ 1

พระสงฆ์กับการพัฒนาจิตสำนึกต่อต้านการประพฤติทุจริตในสังคมไทย
Monks and the Development of Anticorruption Behavior in Thai
society เคาเวณขนาด 10 พระมหาไพรัชนธมที่ไป Phramaha Pairat
Dhammadipoosrayuthodom Sarayuth Udom๒สาครระที่ Sakorn
Tharathit๒เคาเวณขนาด 8 Received July 15 2021 Revised August
25 2021 Accepted August 30 2021 เคาเวณขนาด 8 บทคัดย่อเคา
เวณขนาด 8 การศึกษาวิจัยเรื่องพระสงฆ์กับการพัฒนาสร้างจิตสำนึกต่อต้าน
การประพฤติทุจริตในสังคมไทยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสร้างจิตสำนึก
ต่อต้านการประพฤติทุจริตในสังคมไทยเพื่อศึกษาบทบาทของพระสงฆ์การ
เสริมสร้างจิตสำนึกต่อต้านป้องกันการทุจริตเพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎีหลัก
ธรรมทางพระพุทธศาสนาที่เหมาะสมในการนำมาประยุกต์ใช้การพัฒนา
จิตสำนึกต่อต้านการประพฤติทุจริตกับสังคมไทยปัจจุบันผู้วิจัยได้นำข้อมูล
จากศึกษาเอกสารการสัมภาษณ์นักวิชาการรวมทั้งการลงพื้นที่เก็บรวบรวม
และวิเคราะห์ข้อมูลผลการวิจัยพบว่าพระสงฆ์มีบทบาทสำคัญในการสร้าง
จิตสำนึกต่อต้านการประพฤติทุจริตในสังคมไทยทำให้เกิดการบูรณาการ
โดยให้นำเอาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเช่นความละเอียดใส่ใจหรือ
ความเกรงกลัวต่อบาปโศตปเปและสัมมปธาน๔ไปไซในวิถีชีวิตของมนุษย์
ซึ่งเป็นหลักธรรมที่จะกำกับจิตใจของบุคคลให้ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องตั้งตาม
การบูรณาการตั้งกล่าวได้ดำเนินการครอบคลุมทั้งคณะสงฆ์ภาครัฐและภาค
ประชาชนเคาเวณขนาด 8 คำสำคัญบทบาทพระสงฆ์การสร้างจิตสำนึกการ
ต่อต้านการทุจริต๑สาขาวิชาปรัชญาบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง
การ

35 พบว่าบทบาทพระสงฆ์กับการบริหารพัฒนาท้องถิ่นอำเภอสารภีมี
บทบาทอยู่ในระดับมากโดยมีบทบาทด้านศาสนสมบัติด้านการปกครอง
ศาสนบุคคลและด้านการเผยแผ่พระครูสุจิตธรรมนิรัฐสมจิตรอธิปญ
2554 บทคัดย่อได้ทำวิจัยเรื่องบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต
ของชุมชนกรณีศึกษาคณะสงฆ์อำเภอเมืองจังหวัดแพร่ผลการวิจัยพบว่าพระ
สงฆ์ในตำบลทุ่งแสงได้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนตามหลักธรรม
8 ด้านคือ 1 ด้านการส่งเสริมศีลธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรม

แต่ก็พบว่า 5116 Journal of MCU Nakhondhat Vol6 No10
December 2019 มีพระสงฆ์หลายรูปที่มีบทบาททางอ้อมในการเผยแพร่
ความคิดและความรู้เกี่ยวกับการเมืองแบบประชาธิปไตยต่อประชาชนเช่น
การเทศนาการพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการเป็นต้น 2 ปัญหาและอุปสรรคใน
การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยคือการถูกวิจารณ์
ถึงความเหมาะสมของพระสงฆ์ที่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเมืองโดยเฉพาะการ
สนับสนุนนักการเมืองท้องถิ่นในพื้นที่ที่ได้รับการเลือกตั้งและมีพระสงฆ์
บางรูปไม่ต้องการเข้าไปเกี่ยวข้องกับทางการเมืองมากนักรวมถึงพระสงฆ์ขาด
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองในระบบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง 3
เกรงสมาคมควรมีแนวทางในการออกระเบียบปฏิบัติในการส่งเสริมบทบาท
ของพระสงฆ์ให้ส่งเสริมประชาธิปไตยโดยพระสงฆ์ควรปรับวิธีการให้ความรู้
เกี่ยวกับระบบประชาธิปไตยผ่านกลุ่มตัวแทนนักเรียนและการเป็นที่ปรึกษา
ให้คำแนะนำในการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยให้
กับหน่วยงานและองค์กรต่างๆพระครูสุจิตธรรมนิรัฐศึกษาวิจัยเรื่องบทบาท
พระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนกรณีศึกษาคณะสงฆ์อำเภอ
เมืองจังหวัดแพร่ผลการศึกษาพบว่าพระสงฆ์ในตำบลทุ่งแสงได้มีการพัฒนา
คุณภาพชีวิตของชุมชนตามหลักธรรม 8 ด้านคือ 1 ด้านการส่งเสริมศีลธรรม
จริยธรรมและวัฒนธรรมประเพณี 2 ด้านสุภาพอนามัย 3 ด้านสัมมาอาชีพ 4
ด้านสันติสุข 5 ด้านการศึกษาสงเคราะห์ 6 ด้านสาธารณะสงเคราะห์ 7 ด้าน
กตัญญูกตเวทิตาธรรม 8 ด้านสามัคคีธรรมพระครูสุจิตธรรมนิรัฐสมจิตรอ
ธิปญ 2554 ผลการศึกษาพบว่าระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อ
บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
<p>เมตตากายกรรมตามลำดับ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาสังคมตามหลักสารานโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่แจ่มบ้างจึงมีส่วนบุคคลได้แก่เพศอายุสถานภาพการศึกษาอาชีพรายได้พบว่าประชาชนที่มีอายุเพศรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาสังคมตามหลักสารานโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่แจ่มว่าควรทำงานและพัฒนาสังคมด้วยการรับใช้ประชาชนอย่างเสมอต้นเสมอปลายมีการวางแผนและการทำ</p>	<p>ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี 333 ด้านเงื่อนไขความรู้ 324 ส่วนในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 332 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้านตามลำดับค่าเฉลี่ยคือด้านสาธารณสุข 336 ด้านท้องถิ่น 332 ด้านครอบครัว 331 ด้านการงาน 330 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซางอำเภอเวียงเชียงรุ้งจังหวัดเชียงรายจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่าประชาชนที่มีเพศอายุการศึกษาอาชีพและรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย 3 ปัญหาอุปสรรคการส่งเสริมคุณภาพชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซางอำเภอเวียงเชียงรุ้งจังหวัดเชียงรายคือ 1 ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ส่วนใหญ่ยังขาดองค์ความรู้ในเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียง 2 มีการจ้างงานลดน้อยลงในพื้นที่รวมถึงผลผลิตทางการเกษตรไม่ได้ผลเท่าที่ควรเพราะขาดแหล่งน้ำ 3 องค์การบริหารส่วนตำบลยังขาดความรู้ความเข้าใจรวมถึงมีบทบาทน้อยต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในส่วนของการเสนอแนะการส่งเสริมคุณภาพชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซางอำเภอเวียงเชียงรุ้งจังหวัดเชียงรายคือ 1 ให้ทางองค์การบริหารส่วนตำบลออกมามีส่วนร่วมและช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจภายในชุมชนให้มากยิ่งขึ้น 2 องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการส่งเสริมอาชีพในชุมชนที่มีความสอดคล้องกับแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงให้มากขึ้น 3 ให้ทาง 35 วารสารการบริหารนิเทศบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่นปีที่ 6</p>
<p>จากตารางที่ 432 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 132 คนส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือกำลังศึกษาจำนวน 83 รูปคิดเป็นร้อยละ 64 รองลงมาได้มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีจำนวน 35 คิดเป็นร้อยละ 257 และส่วนน้อยมีการศึกษาที่สูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 10 คนคิดเป็นร้อยละ 74 ตารางที่ 433 แสดงจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศเพศควมที่ร้อยละชาย 39 287</p>	<p>ตามสถานภาพพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสจำนวน 306 คนคิดเป็นร้อยละ 76.50 รองลงมาคือสถานภาพหม้าย/หย่าร้างจำนวน 62 คนคิดเป็นร้อยละ 15.50 รองลงมาอีกคือสถานภาพโสดจำนวน 21 คนคิดเป็นร้อยละ 5.25 และสุดท้ายคือสถานภาพแยกกันอยู่จำนวน 11 คนคิดเป็นร้อยละ 2.75 ตามลำดับตารางที่ 1.4 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษาระดับการศึกษาจำนวนร้อยละ ประถมศึกษา 92 23.00 มัธยมศึกษา/ปวช. อนุปริญญา(ปวส.)ปริญญาตรี 194 59 44 48.50 14.75 11.00 สูงกว่าปริญญาตรี 11 2.75 รวม 400 100.00 จากตารางที่ 1.4 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. จำนวน 194 คนคิดเป็นร้อยละ 48.50 รองลงมาคือมีการศึกษาระดับประถมศึกษาจำนวน 92 คนคิดเป็นร้อยละ 23.00 รองลงมาอีกคือมีการศึกษาระดับอนุปริญญาตรี(ปวส.)จำนวน 59 คนคิดเป็นร้อยละ 14.75 รองลงมาอีกคือมีการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 44 คนคิดเป็นร้อยละ 11.00 และสุดท้ายคือมีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 11 คนคิดเป็นร้อยละ 2.75 ตามลำดับวารสารธรรมวัตรปีที่ 4 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2566) 59 ตารางที่ 1.5 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพอาชีพจำนวนร้อยละข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ 80 20.00 พนักงานเอกชน 106 26.50 กิจการส่วนตัว/ค้าขาย</p>

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

กันเนื่องนิตย์หมายถึงการจะทำกิจการใดๆให้ประชุมปรึกษาหาข้อมติใน กิจการนั้น 2 เมื่อประชุมเรียบร้อยแล้วก็มาทำกิจกรรมตามที่มีมติที่ประชุม อย่างพร้อมเพรียงกันเช่นเมื่อประชุมก็ประชุมโดยพร้อมเพรียงกันเมื่อเลิก ประชุมก็เลิกโดยพร้อมเพรียงกันและพร้อมกันทำกิจของสงฆ์ 3 ไม่บัญญัติ สิ่งที่พระพุทธเจ้าไม่บัญญัติขึ้นไม่ก่อนสิ่งที่พระพุทธองค์บัญญัติขึ้นศึกษา สิ่งที่พระองค์บัญญัติไว้ 4 ภิกษุเหล่าใดที่เป็นประธานสงฆ์เคารพและเชื่อฟัง ถ้อยคำท่าน 5 ไม่ผูกแก้อำนาจหรือความอยาก

กันเมื่อประชุมก็ประชุมโดยพร้อมเพรียงกันเมื่อเลิกประชุมก็เลิกโดยพร้อม เพรียงกันและพร้อมกันทำกิจของสงฆ์ 3 ไม่บัญญัติสิ่งที่พระพุทธเจ้าไม่ บัญญัติขึ้นไม่ก่อนสิ่งที่พระพุทธองค์บัญญัติขึ้นศึกษาสิ่งที่พระองค์บัญญัติ ไว้ 4 ภิกษุเหล่าใดที่เป็นประธานสงฆ์เคารพและเชื่อฟังถ้อยคำท่าน 5 ไม่ผูก แก้อำนาจหรือความอยากของกิเลสที่เกิดขึ้น 6 ยินดีในเสนาสนะปา 7 ตั้งใจ ให้เพื่อนที่ภิกษุสามเณรที่ประพฤติดีมีศีลให้มาอยู่ในอาวาสของตนและที่มา แล้วขอให้มีความสุขวิชัยธรรมเจริญหน้า 54 55 หลักธรรมอภิธานียธรรมนี้ เป็นหลักธรรมที่กล่าวโดยสองนัยคือกล่าวเกี่ยวกับการบริหารปกครอง อาณาจักรและการปกครองพุทธจักรซึ่งมีความเหมือนและแตกต่างกันใน ลักษณะการใช้เช่นในการใช้ใหม่ของสงฆ์จากข้อสามถึงข้อเจ็ดเป็นการ เคารพในกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระธรรมและวินัยแต่ข้อหนึ่งและสอง เป็นการปรึกษาที่จะทำกิจของสงฆ์เป็นการแสดงความคิดโดยถือเอามติ เลียงส่วนใหญ่ของสงฆ์เป็นเครื่องกำหนดกิจกรรมส่วนของอภิธานียธรรม ในส่วนของขราวาสเป็นการรักษาป้องกันบ้านเมืองและให้สังคมมีความ สามัคคีตั้งนั้นธรรมของอภิธานียธรรมจึงใช้ได้ทั้งสองฝ่ายเพียงแต่ใช้ต่าง กันตามสถานการณ์และสภาพแวดล้อมวารสารพุทธมัคค์ศุนยวิชัยธรรม ศึกษาสำนักเรียนวัดอาวุธวิศิธาธรรมปีที่ 5 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม ธันวาคม 2563 103 หลักธรรมสัปปริสธรรมเป็นธรรมของลัทธิบุรุษมี 7 ประการ 1 ธัมมัญญาตาความเป็นผู้รู้จักเหตุหมายถึงการเข้าใจถึงสิ่งที่เกิดขึ้นเช่นการ เคารพกันในเรื่องเป็นเหตุให้เกิดความสามัคคีในสังคม 2 อัถถัญญาตาความเป็นผู้รู้จักผลหมายถึงการเข้าใจผลที่เกิดขึ้นจากสิ่งใดสิ่งหนึ่งเช่นเพราะ สังคมสามัคคีกันรัฐจึงมั่นคง

โดยใช้เครือข่ายการป้องกันการทุจริตในองค์กรสงฆ์ในจังหวัดพะเยา 1 ผู้ตอบ แบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 132 คนส่วนใหญ่มีอายุอยู่ที่ 3438 จำนวน 56 คนคิดเป็นร้อยละ 412 รองลงมาคืออายุที่มากกว่า 22 27 ขึ้นไปจำนวน 30 คนคิดเป็นร้อยละ 221 ต่อมาอายุที่ 2833 จำนวน 20 คนคิดเป็นร้อยละ 147 อายุ 38 ขึ้นไปอยู่ที่ 118 และมีอายุน้อยที่สุดที่ 1721 จำนวน 10 คนคิดเป็น ร้อยละ 76 ตามลำดับ 2 ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 132 คน

การรับรู้และการปรับตัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเพื่อนำข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ กระบวนการที่ศรัทธาการรับรู้และการปรับตัวของนักศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์ หาค่าร้อยละและความถี่ในส่วนของปัญหาและอุปสรรคในการวิเคราะห์ ข้อมูลในเชิงการพรรณนาในการอธิบายผลการศึกษาค้นคว้าวิจัยตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามเพศกลุ่ม ตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงโดยมีเพศชายจำนวน 181 คนคิดเป็นร้อยละ 517 และรองลงมาคือเพศหญิงจำนวน 169 คนคิดเป็น ร้อยละ 483 แยกตามอายุกลุ่มตัวอย่างพบว่าอายุ 19 ปีมากที่สุดจำนวน 193 คนคิดเป็นร้อยละ 551 รองลงมาคืออายุ 22 ปีจำนวน 49 คนคิดเป็น ร้อยละ 140 ต่อมาคืออายุ 21 ปีจำนวน 38 คนคิดเป็นร้อยละ 109 อายุ 20 ปีจำนวน 37 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 106 สุดท้ายคืออายุ 23 ปีมีจำนวน 33 คนคิดเป็นร้อยละ 94 ตามลำดับปีที่ 7 ฉบับที่ 1 มกราคมมิถุนายน 2558 106 วารสารนาคบุตรปริทรรศน์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชแยก ตามระดับชั้นปีกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในชั้นปีที่ 1 จำนวน 174 คนคิดเป็น ร้อยละ 497 รองลงมาคือชั้นปีที่ 3 จำนวน 107 คนคิดเป็นร้อยละ 306 ต่อ มาคือชั้นปีที่ 2 จำนวน 56 คนคิดเป็นร้อยละ 160 และน้อยที่สุดคือชั้นปีที่ 4 จำนวน 13 คนคิดเป็นร้อยละ 37 ตามลำดับแยกตามคณะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มาจากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มากที่สุดจำนวน 317 คน คิดเป็นร้อยละ 906 รองลงมาคือคณะ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ทำให้เกิดการบูรณาการโดยการนำเอาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเช่น ความละเอียดใจหรือความเกรงกลัวต่อบาปโศตฺปิยะและสัมมปธาน๔ไป ใช้ในวิถีชีวิตของมนุษย์ซึ่งเป็นหลักธรรมที่กำกับจิตใจของบุคคลให้ ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องดังามการบูรณาการดังกล่าวได้ดำเนินการครอบคลุม ทั้งคณะสงฆ์ภาครัฐและภาคประชาชนด้านการสร้างเครือข่ายการป้องกัน การทุจริตของพระสงฆ์ในจังหวัดพะเยาด้านกิจกรรมการสร้างเครือข่ายการ ป้องกันการทุจริตของพระสงฆ์ใน

พระสงฆ์กับการพัฒนาจิตสำนึกต่อต้านการประพฤติทุจริตในสังคมไทย Monks and the Development of Anticorruption Behavior in Thai society เคาะเวณขนาด 10 พระมหาไพรัชนธมที่ไป Phramaha Pairat Dhammadipo๑สรายุทธอดม Sarayuth Udom๑สาครระที่ Sakorn Tharath๑เคาะเวณขนาด 8 Received July 15 2021 Revised August 25 2021 Accepted August 30 2021 เคาะเวณขนาด 8 บทคัดย่อเคาะ เวณขนาด 8 การศึกษาวิจัยเรื่องพระสงฆ์กับการพัฒนาสร้างจิตสำนึกต่อต้าน การประพฤติทุจริตในสังคมไทยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสร้างจิตสำนึก ต่อต้านการประพฤติทุจริตในสังคมไทยเพื่อศึกษาบทบาทของพระสงฆ์การ เสริมสร้างจิตสำนึกต่อต้านป้องกันการทุจริตเพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎีหลัก ธรรมทางพุทธศาสนาที่เหมาะสมในการนำมาประยุกต์ใช้การพัฒนา จิตสำนึกต่อต้านการประพฤติทุจริตกับสังคมไทยปัจจุบันผู้วิจัยได้นำข้อมูล จากศึกษาเอกสารการสัมภาษณ์นักวิชาการรวมทั้งการลงพื้นที่เก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลผลการวิจัยพบว่าพระสงฆ์มีบทบาทสำคัญในการสร้าง จิตสำนึกต่อต้านการประพฤติทุจริตในสังคมไทยทำให้เกิดการบูรณาการ โดยการนำเอาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเช่นความละเอียดใจหรือ ความเกรงกลัวต่อบาปโศตฺปิยะและสัมมปธาน๔ไป ใช้ในวิถีชีวิตของมนุษย์ ซึ่งเป็นหลักธรรมที่กำกับจิตใจของบุคคลให้ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องดังาม การบูรณาการดังกล่าวได้ดำเนินการครอบคลุมทั้งคณะสงฆ์ภาครัฐและภาค ประชาชนเคาะเวณขนาด 8 คำสำคัญบทบาทพระสงฆ์การสร้างจิตสำนึกการ ต่อต้านการทุจริต๑สาขาวิชาปรัชญานิตติวิทยา๑ลัทธิมหาปรัชญา๑มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Philosophy Program

63 พระครูวินัยธรสุทธานันท์สณญโศธิจา 2553 บทบาทพระสงฆ์ในการ บริหารพัฒนาท้องถิ่นศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอสารภีจังหวัดเชียงใหม่ วิทยานิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย พระครูสุจิตธรรมนิวิฐสมจิตโรธิปญโญ 2554 บทบาทพระสงฆ์ในการ พัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนกรณีศึกษาคณะสงฆ์อำเภอลองจังหวัดแพร่ วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยพระมหาวิเศษเสาะพบดีและคณะ 2556 บทบาทของ พระธรรมจาริกในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่คนไทยภูเขารายงาน

JanuaryJune 2017 Factors Affecting Learning Organization in the 21st Century for Benjaburapha Subarea Teachers Under the Jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office Two พระมหาเทพรัตนธีรวิโรโสสิญจกนิลกาญจน์ 2559 กรกฎาคม ธันวาคมรูปแบบการจัดกิจกรรมบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม วัดพรหมโลกาเภอพรหมคีรีจังหวัดนครศรีธรรมราชวารสารนาคบุตร ปริทรรศน์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช 8 2 พระครูถุญญาคุณญโญ วิภาส 2556 บทบาทการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในอำเภอ เมืองจังหวัดฉะเชิงเทราวิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยบัณฑิตวิทยาลัยสาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ พระครูวิมลจินดากรมลัยอาทิจโจ 2555 บทบาทของพระสงฆ์ในการ พัฒนามุมชนของอำเภอกาแพงแสนจังหวัดนครปฐมวิทยานิพนธ์พุทธ ศาสตรมหาบัณฑิตมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยบัณฑิต วิทยาลัยสาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธพระครูสุจิตธรรมนิวิฐสมจิตโร ธิปญโญ 2554 บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนกรณี ศึกษาคณะสงฆ์อำเภอลองจังหวัดแพร่วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยบัณฑิตวิทยาลัยสาขาวิชา พระพุทธศาสนาพระครูปลัดสมชายวรมุณีแก้วโกมุท 2556 ขบวนการสรรโว ทัยกับการพัฒนามนุษย์สู่ความเป็นพลเมืองโลกเข้าถึงได้จาก http wwwundvorg vesak2013 book book2013pdf พระมหาภักษฐานันท เพชร 2540 ทัศนคติของพระสงฆ์ต่อบทบาทการพัฒนาสังคมวิทยานิพนธ์ พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิตสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์สาขา พัฒนาสังคมพระราชเขมากรประยูทธฤทธิ๑โต 2556 การศึกษาบทบาท ของพระสงฆ์ในการให้การศึกษแก่ชุมชนในจังหวัดแพร่กองวิชาการสา นักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัย

ประวัติส่วนตัว

ชื่อ - สกุล	นายมงคลชัย สมศรี
สถานที่เกิด	๘๘ หมู่ ๖ ตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา
ที่อยู่ปัจจุบัน	๓๔/๑ หมู่ ๑ ตำบลสันป่ายาง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
อีเมลล์	mongkolchai1218@gmail.com
โทรศัพท์	๐๘๗๕๗๖๔๙๘๑

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.๒๕๔๔	ศาสนศาสตร์บัณฑิต (ศ.น.บ.) สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พ.ศ.๒๕๕๑	รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ม.) สาขาการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. ๒๕๕๖	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตพะเยา
พ.ศ. ๒๕๕๗	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ผลงานวิจัย

นายมงคลชัย สมศรี พระครูสัญญาชัย ญาณวีโร ผศ.ดร. “การสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตตาม
พุทธวิธีของคณะสงฆ์ในจังหวัดพะเยา. รายงานการวิจัย. ทุนวิจัยสถาบันวิจัยญาณสังวร. ๒๕๖๗.

นายมงคลชัย สมศรี พระครูสัญญาชัย ญาณวีโร ผศ.ดร. “รูปแบบการลดความขัดแย้งและสร้างความสามัคคีใน
ครอบครัวระหว่างคนสามวัยเชิงพุทธบูรณาการในจังหวัดเชียงใหม่. รายงานการวิจัย. ทุนวิจัย
สถาบันวิจัยญาณสังวร.. ๒๕๖๖.

นายมงคลชัย สมศรี พระมหาวิเศษ เสาะพบดี,รศ.ดร. ผศ.ดร.ตระกูล ชำนาญ. “รูปแบบการสร้าง
ความเข้มแข็งในการต่อต้านทุจริต โดยใช้กิจกรรมและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในจังหวัด
เชียงใหม่” รายงานการวิจัย. ทุนวิจัยสถาบันวิจัยญาณสังวร. ๒๕๖๔

พระมหาวิเศษ เสาะพบดี, สมยศ ปัญญามาก, วรยุทธ สถาปนศุภกุล, มงคลชัย สมศรี. “ศึกษาวิเคราะห์หลัก
นิติศาสตร์ในพระไตรปิฎก” รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
วิทยาลัย. ๒๕๖๐.

ผลงานบทความวิจัย (ฐาน TCI)

พระมหาวิเศษ เสาะพบดี, สมยศ ปัญญามาก, วรยุทธ สถาปนศุภกุล, มงคลชัย สมศรี. (๒๕๖๒) “ศึกษาวิเคราะห์หลักนิติศาสตร์ในพระไตรปิฎก” วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์ ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๑ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี (มกราคม -มิถุนายน ๒๕๖๒). หน้า ๑ – ๑๔.

มงคลชัย สมศรี, วิเศษ เสาะพบดี , ตระกูล ชำนาญ , วิราษ ภูมาศรี.(๒๕๖๖) รูปแบบการสร้างความเข้มแข็งในการต่อต้านทุจริต โดยใช้กิจกรรมและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในจังหวัดเชียงใหม่, วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑๒ (ธันวาคม ๒๕๖๕), ๑๓-๒๖.

สรวิศ พรหมลี , อุเทน ลาพิงค์ , พระวีรวัฒน์ พรหมเมือง , จรูญศักดิ์ แพง และ มงคลชัย สมศรี. (๒๕๖๘). รูปแบบการเสริมสร้างการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันให้กับ คณะสงฆ์ จังหวัดเชียงใหม่. วารสารรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๓ (กันยายน-ธันวาคม ๒๕๖๘), ๑-๑๒

พระครูสังฆรักษ์วีรวัฒน์ วีรวิฑฒโน มงคลชัย สมศรี,วิราษ ภูมาศรี (๒๕๖๕๗ การพัฒนาธรรมวิทยากรต้นแบบเพื่อสร้างแรงบันดาลใจในชีวิตเพื่อป้องกันการฆ่าตัวตายของเยาวชน จังหวัดเชียงใหม่ วารสารพุทธศาสตร์ศึกษา ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๖๖), ๕๘-๖๘

ผลงานบทความวิชาการ (ฐาน TCI)

มงคลชัย สมศรี, พระครูสังฆรักษ์ กันทพงศ์ ศานตศิรี, อาทิตย์ ชูชัย และ ไชยยา เรืองดี. (๒๕๖๘). การสร้างภูมิคุ้มกันการทุจริตของข้าราชการไทยตามแนวพุทธศาสตร์. วารสารนิสิตวัง, ปีที่ ๒๗ ฉบับที่ ๒, หน้า ๑๕๖-๑๖๔.

ประวัติส่วนตัว

ชื่อ – สกุล พระครูวินัยธรสัญญาชัย ญาณวีโร, ผศ.ดร. .
ที่อยู่ปัจจุบัน อยู่ที่ติดต่อดี 103 ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
อีเมลล์ sunchait65@gmail.com
โทรศัพท์ 0864227439

ประวัติการศึกษา

2562 พธ.ด. Ph.D. Doctor of Philosopy สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
Buddhism มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
2550 ศน.ม. พุทธศาสนาและปรัชญา ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย
2548 ปว.ค. ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู (ปวค.) ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. ๒๕๕๐ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ผลงานวิจัย

2566 สัญชัย ทิพย์โอสถ, พิทักษ์ แผงโกฏิ, วราภรณ์ ชนะจันทรตา. (2566). การใช้สมาธิเพื่อการยกระดับจิตใจสำหรับนักท่องเที่ยวกรรณศึกษา Monk Chat Programของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. วารสารชัยภูมิปริทรรศน์ ปีที่ 6ฉบับที่ 3[กันยายน –ธันวาคม2566. น.1-11. (บทความวิจัย)

2565 พระครูวินัยธรสัญญาชัย ญาณวีโร, ดร. การพัฒนารูปแบบการบูรณาการหลักพุทธธรรมกับศาสตร์พระราชาก่อนการป้องกันตนเองและเสริมสร้างสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่เป็นสุขในรูปแบบชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) ภายหลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรน่า (COVID 19) ในชุมชนบ้านห้วยแท้ง ตำบลป่าพลู อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน. Development of the Integration Model of Buddhist Principles and Kings' Philosophy for Self-Defense and Enhancement of a Happy Social Environment in a New Normal Life After the Coronavirus (COVID 19) Outbreak In Huay Thang community Papru Sub-sub district, Ban Hong District, Lamphun Province. ทุนวิจัยจาก วช.

2565 พระครูวินัยธรสัญญาชัย ญาณวีโร, ดร. (2565). หลักธรรมและแนวทางการเจริญกรรมฐานในอานาปานสติสูตรของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนาDharma Principles and Guidelines for Practicing Meditation in the Ānāpānasati Sutra of Students Mahamakut

BuddhistUniversity: Lanna Campus. รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ 2565.

2564 การเรียนการสอนออนไลน์ภายใต้สถานการณ์โควิด-19 (Covid-19) ที่มีผลต่อนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา (ใกล้เรียบร้อยแล้ว)

2563 พระครูวินัยธรสัญญาชัย ญาณวีโร, ดร. การพัฒนาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา, ทุนอุดหนุนจากชมรมพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม และส่วนตัว (เรียบร้อยแล้ว)

2562 พระครูวินัยธรสัญญาชัย ญาณวีโร, ดร. การเสริมสร้างพุทธจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงฆ์: ศึกษาเฉพาะกรณี วิทยาเขตล้านนา ทุนอุดหนุนจากชมรมพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม

2561 พระสัญญาชัย ญาณวีโร, รูปแบบการเรียนรู้เรื่องไตรสิกขาในรายวิชาพระไตรปิฎกศึกษา 1 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ทุนวิจัยพัฒนาอาจารย์สถาบันวิจัยญาณสังวร

ผลงานบทความวิจัย (ฐาน TCI)

พระครูวินัยธรสัญญาชัย ญาณวีโร, ดร. การพัฒนารูปแบบการบูรณาการหลักพุทธธรรมกับศาสตร์พระราชารักษาเพื่อป้องกันตนเองและเสริมสร้างสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่เป็นสุขในรูปแบบชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) ภายหลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID 19) ในชุมชนบ้านห้วยแทง ตำบลป่าพลู อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน. Development of the Integration Model of Buddhist Principles and Kings' Philosophy for Self-Defense and Enhancement of a Happy Social Environment in a New Normal Life After the Coronavirus (COVID 19) Outbreak In Huay Thang community Papru Sub-sub district, Ban Hong District, Lamphun Province. ทุนวิจัยจาก วช. วารสารภักดีชุมพลปริทรรศน์ ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 [มกราคม-เมษายน 2567]. น.1-13.<https://so15.tci-thaijo.org/index.php/JPCR/article/view/655/529>

สัญญาชัย ทิพย์โอสถ, อนันต์ ทิพย์โอสถ, สุเนตร ธนศิลป์พิชิต. (2566). คำสอนพุทธศาสนาที่แทรกอยู่ในปรัชญาไทย. วารสารภักดีชุมพลปริทรรศน์ ปีที่ 1 ฉบับที่ 3 [กันยายน-ธันวาคม 2566] . น.49

สัญญาชัย ทิพย์โอสถ, อนันต์ ทิพย์โอสถ, สุเนตร ธนศิลป์พิชิต. (2566). ปรัชญาการใช้ชีวิตเชิงพุทธในวรรณคดีธรรมบท. วารสารภักดีชุมพลปริทรรศน์ ปีที่ 1 ฉบับที่ 3 [กันยายน-ธันวาคม 2566] . น.13-23.

สัญญาชัย ทิพย์โอสถ, พิทักษ์ แผงโกฏิ, วราภรณ์ ชนะจันท์ตา. (2566). การใช้สมาธิเพื่อการยกระดับจิตใจสำหรับนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา Monk Chat Programของโรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. วารสารชัยภูมิปริทรรศน์ ปีที่ 6ฉบับที่ 3[กันยายน –ธันวาคม2566. น.1-

ประวัติส่วนตัว

ชื่อ - สกุล	นายจรูญศักดิ์ แพง
สถานที่เกิด	หมู่ ๑ ตำบลแก้งแก อำเภอกอสุ่มพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
ที่อยู่ปัจจุบัน	๑/๑๕ หมู่ ๑๑ ตำบลร่องวัวแดง อำเภอสนักำแพง จังหวัดเชียงใหม่
สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต
อีเมลล์	charoon163@gmail.com
โทรศัพท์	๐๙๔๗๒๑๑๒๔๐

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.๒๕๔๕	ศาสนศาสตรบัณฑิต (ศ.น.บ.) สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พ.ศ.๒๕๔๙	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
พ.ศ.๒๕๕๕	Ph.D. Public administration Magadh University, India

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. ๒๕๕๗	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
ปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ผลงานวิจัย

- จรูญศักดิ์ แพง, สรวิศ พรหมลี, วรยุทธ สถาปนาศุภกุล งานวิจัย รับผิดชอบงานหัวหน้าโครงการวิจัยย่อย เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายการสร้างความเข้มแข็งในการต่อต้านทุจริต โดยใช้กิจกรรมและกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาในจังหวัดเชียงใหม่” โดยได้รับทุนอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.) และสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔
- วิรัช ภูมาศรี, พระครูสังฆรักษ์วีรวัฒน์ วีรวิทย์, จรูญศักดิ์ แพง งานวิจัย “การสร้างความเข้มแข็งในการต่อต้านทุจริต โดยใช้กิจกรรมและกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาในจังหวัดเชียงใหม่” โดยได้รับทุนอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.) และสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

3) พระครูสุนทรมหาเจดียนุรักษ์, ณรงค์ศักดิ์ ลุนส์โรงจรรยาศักดิ์ แพง “การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในท้องถิ่นโดยใช้วัดเป็นฐานตามหลักโครศึกษา ในภาคเหนือตอนบน” โดยได้รับทุนอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.) และสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕

ผลงานบทความวิจัย (ฐาน TCI)

จรรยาศักดิ์ แพง, สรวีส พรหมลี, มงคลชัย สมศรี พระครูสิริธรรมเมธี, พระพงษ์ระวี โหลิมชยโชติกุล “ข้อเสนอเชิงนโยบายการสร้างเสริมความเข้มแข็งในการต่อต้านทุจริต โดยใช้กิจกรรม และหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในจังหวัดเชียงใหม่” ตีพิมพ์ในวารสารมรรลำนานาวิชาการ, (TCI ๒) ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๒ ประจำปีเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๖๖

พระครูสุนทรมหาเจดียนุรักษ์, ณรงค์ศักดิ์ ลุนส์โรง, จรรยาศักดิ์ แพง “การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในท้องถิ่นโดยใช้วัดเป็นฐานตามหลักโครศึกษา ในภาคเหนือตอนบน” ตีพิมพ์ในวารสาร วารสารการวิจัยการพัฒนา, (TCI ๑) ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๑ ประจำปีเดือนมกราคม-มีนาคม ๒๕๖๗

สรวีส พรหมลี , อุเทน ลาพิงค์ , พระวีรวัฒน์ พรหมเมือง , จรรยาศักดิ์ แพง และ มงคลชัย สมศรี. (๒๕๖๘). รูปแบบการเสริมสร้างการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันให้กับ คณะสงฆ์ จังหวัดเชียงใหม่. วารสารรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๓ (กันยายน-ธันวาคม ๒๕๖๘), ๑-๑๒

ผลงานบทความวิชาการ (ฐาน TCI)

สงัด เขียนจันทิก, พิทักษ์ แผงโกฏี และ จรรยาศักดิ์ แพง. (๒๕๖๘). การเสริมสร้างภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 ด้วยกระบวนการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา. วารสารนวัตกรรมสังคมและการเรียนรู้ตลอดชีวิต, ปีที่ ๑๙ ฉบับที่ ๒, หน้า ๕๐-๗๒